TALOUSARVIO 2021
TALOUSSUUNNITELMA 2022 - 2024

VAASA

KAUPUNGINVALTUUSTON
HYVÄKSYMÄ 14.12.2020

Sisällysluettelo

I KAUPUNGIN STRATEGISET TAVOITTEET JA VALTUUSTOON NÄHDEN SITOVAT TAVOITTEET

II TALOUDELLISET LÄHTÖKOHDAT 1

1. Yleinen talouskehitys 1
2. Kuntatalouden tilanne 2
3. Vaasan alueen kehitys 2
   - 3.1 Elinkeinoelämä ja työpaikat 2
   - 3.2 Väestökehitys 3
4. Talousarvio 2021 ja taloussuunnitelma 2022-2024 4
   - 4.1 Tavoitteet 4
   - 4.2 Talousarvion 2021, tuloslaskelmaosa 4
   - 4.3 Tuloslaskelman tulot ja menot 5
   - 4.4 Verotulot 5
   - 4.5 Valtionosuudet 8
   - 4.6 Investoinnit ja lainamäärä 10
   - 4.7 Vaasan talouskehitys 12
   - 4.8 Talouden tasapainoa koskevat vaatimukset 14

Tuloslaskelma 2021, erittely kaupunki ja liikelaitokset 22
Rahoituslaskelma 2021, erittely kaupunki ja liikelaitokset 23
Tuloslaskelma 2021-2024, kaupunki ja liikelaitokset 24
Rahoituslaskelma 2021-2024, sisältää liikelaitokset 25

III TAVOITTEET 26

1. Vaasan kaupunkikonsernin tavoitteet 26
2. Liikelaitosten valtuustoon nähden sitovat tavoitteet 40

IV VUODEN 2021 TALOUSARVION TÄYTÄNTÖÖNPANO-OHJEET 41

V KÄYTTÖTALOUSOSA

Käyttötalousosa, kaupunki 46
liikelaitokset 178
Talousarvion määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenveto 196

VI INVESTOINTIOSA 199

VII TULOS- JA RAHOITUSLASKELMAOSA 217

Liitteet
1. Vaasan kaupungin konserniyhtiöt 224
2. Valtuuston päätöspöytäkirja

I KAUPUNGIN STRATEGISET TAVOITTEET JA VALTUUSTOON NÄHDEN SITOVAT TAVOITTEET

KARTTAMME

SUOMEN ONNELLISIMMAT ASUKKAAT

VÄESTÖNKASVU >100 000 asukasta / 202X

TYÖPAIKKOJEN MÄÄRÄN KASVATTAMINEN

TALOUDEN TASAPAINO

HIILINEUTRAALI 202X

	KUNTALAINEN	YRITYKSET	YHTEISÖT
ASIAKASARVOT	Ylikiva ja monikielinen Hyvinvoiva juniorista senioriin Turvallinen Helppo elämä	Osaajien kehto Logistinen lippulaiva Euroopan energiaveturi Ekosysteeminen edelläkävijä	Yhteinen, kulttuuriritkas Vaasa Aktiivinen kumppani Nopeat kokeilut
PROSESSIT	Ennakoiva peruspalvelutuotanto Digipalvelut Kohdennettu markkinointi Yli hallintorajojen Vaasa Events	Ennakoiva tonttipolitiikka Nopea päätöksenteko ja investoinnit Panostukset energiaan Startup-toiminta Yritysten ja osaajien houkuttelu	Osallisuus Yhdistysfoorumi Sähköinen alusta Esteetön yhteistyö
RESURSSIT JA OSAAMINEN	Vapaa-ajan ja kulttuurin mahdollisuudet Monipuoliset, asiakaslähtöiset palvelut Osaava henkilöstö Tehokas, laaja palveluverkko	Koulutuskaupunki eskarista yliopistoon 20 000 opiskelijaa Kokeilukulttuuri Maaomaisuus	Luottamus Erinomaiset puitteet tapahtumille Proaktiiviset järjestöt Yhteisöenergia

VAASA

HYVINVOINTI

TAVOITTEET	MITTARIT	TOIMENPITEET
HYVINVOINTI		
Väestön onnellisuus	• Terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen aktiivisuus (TEA-viisari) • Katuturvallisuusindeksi • Peruspalveluiden saatavuus • Hyvinvointi- ja onnellisuuskysely asukkaille • Liikuntakysely ja -indeksi	• Keskustan koulukampus • H-talo • Päiväkoti- ja kouluverkon kehittäminen • Lapsiperheet-hankkeen jalkauttaminen (sivistys+sote) • Pohjanmaan hyvinvointialueen perustaminen • Palvelupolkujen tunnistaminen, selkeyttäminen ja palvelumuotoilu • Hyvinvointikertomuksen käyttöönotto • Terveysliikunta ja kulttuuripalvelujen edistäminen ja kehittäminen
Edustuksellisen ja suoran demokratian vahvistaminen	• Päätöksiin haettujen oikaisujen määrä • Asukaspalaute • Äänestysaktiivisuus	• Kuntalaisten osallistaminen kokeilujen kautta ja yhteiskehittämisen keinoin • Vaikutusten arviointi mukaan johtamiseen ja päätöksentekoon
Hiilineutraali Vaasa 202X	• Hiilidioksidipäästöt • Hiilinielut	• Hiilineutraali rakentaminen, uudisrakentaminen ja korjausrakentaminen, jakamistalouden toimenpiteet • Hiilinielujen ylläpitäminen ja kasvattaminen • Kaupunkirakenteen tiivistäminen • Kestävän liikkumisen kehittäminen

VAASA

VETOVOIMAISUUS

TAVOITTEET	MITTARIT	TOIMENPITEET
VETOVOIMAISUUS		
Talouden tasapaino	• Yhteisöverokertymä • Verokertymä • Yrityskannan muutos	• Yritysten houkuttelu ja Invest-In brändin rakentaminen • Pienten ja keskisuurten yritysten verkostoitumisen edistäminen • Työllisyyspolkujen nopeuttaminen • Pohjoismainen yhteistyö (EAYY) • Korkeakoulukampuksen kehittäminen • Gigavaasa Infran rakentaminen • Nopeampien junayhteyksien kehittäminen • Opiskelijoiden juurruttaminen Vaasaan
Väestönkasvu > 100 000 asukasta / 202X	• Väestönkehitys • Muuttoliike	• Kuntaliitosneuvottelujen edistäminen työssäkäyntialueen kuntien kanssa • Kolmikieliset www-sivut
Työllisyysaste >75%	• 18-64-v työllisten määrä / väestö	• Nuorten ja pitkäaikaistyöttömien työllistämistoimenpiteet • Yrityshautomot, panostetaan jo olemassa olevien hautomoiden kanssa tehtävään yhteistyöhön • Työpaikkojen luominen, työvoiman laadukas koulutus, osaajien houkuttelu
Kilpailukykyinen yhdyskuntarakenne	• Tontti- ja kaavavarannon määrä • Rakennuslupien läpimenoaika • Asemakaavojen läpimenoaika	• Sataman kehittäminen ja satamatien rakentaminen • Asumisen monimuotoisuuden kehittäminen • Wasa Station

VAASA.

VAHVA TALOUS

TAVOITTEET	MITTARIT	TOIMENPITEET
VAHVA TALOUS		
Talouden tasapaino	• Kertynyt ylijäämä • Velkakertymä / asukas vrt. kuntien keskiarvo • Toimintatulot • Henkilötyövuodet	• Lakisääteisten tehtävien kartoittaminen, palveluiden parempi fokusointi • Sisäisten vuokrien järjestelmän tarkistaminen • Ennaltaehkäisevään hyvinvointiin panostaminen suurempien kustannusten kasautumisen välttämiseksi
Järkevä ja tehokas omaisuuden hallinta	• Tilamäärän muutos • Korjausvelan määrä	• Konserniohjauksen kehittäminen • Kiinteistöjen kunnossapitoon panostaminen, korjausvelan hallinta • Elinkaarimallit ja omaisuuden huolto

HENKILÖSTÖ, OSAAMINEN JA JOHTAMINEN

TAVOITTEET	MITTARIT	TOIMENPITEET
HENKILÖSTÖ, OSAAMINEN JA JOHTAMINEN		
Henkilöstön hyvinvointi ja työn tuottavuus	• Henkilöstön vaihtuvuus • Sairauspoissaolot • Työhyvinvointikyselyn tulokset	• Henkilöstön täydennyskoulutus ja elinikäinen oppiminen • Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen • Työantajabrändin kehittäminen • Digitalisointi ja uusien työn tekemisen mallien kehittäminen

VAASA

Vaasan kaupungin riskikartta 2021
Johtoryhmä 26.10.2020

II TALOUDELLISET LÄHTÖKOHDAT

1. Yleinen talouskehitys

Yleistä talouskehitystä kuvaava tarkastelu sekä kuntatalouden tilanteen tarkastelu pohjautuvat valtion talousarvioehdotuksen yhteydessä (13.8.2020) esitettyyn arvioon suhdannenäkymistä.

Maailmantalous on syvässä taantumassa Covid-19-pandemian leviämisen estämiseen tähtäävistä rajoittamisen toimista ja tartunnan pelosta. Maailmantalouden kasvu hiipuu 2,9 prosentista -5,1 prosenttiin vuonna 2020. Myös euroalueen kasvu supistuu kuluvana vuonna -7,2 prosenttiin, mutta elpyy noin 2 prosenttiin tulevina vuosina. Suomen talouden kasvu supistuu -4,5 prosenttiin vuonna 2020, kun sen ennustetaan kasvavan vuosina 2021 2,6 prosenttia ja 2022 1,7 prosenttia.

Euroalue on kärsinyt pandemiasta suurista talousalueista eniten. Vuosia 2021 ja 2022 voi luonnehtia toipumisen vuosiksi. Ennuste skenaarioissa on oletettu, että Covid-19-pandemia hiipuu vähitellen pois. Kuluttajien luottamus ja talouden toimintakyky pysyvät edelleen heikkoina siihen asti kunnes sairauteen on löydetty tehokas hoito tai rokote.

Julkinen velka kasvaa kuluvana vuonna ennätykselliset 20 mrd. euroa. Taantuma heikentää julkista taloutta, epidemian hoitaminen edellyttää suuria julkisia panostuksia ja yrityksiä sekä työllisyyttä tuetaan poikkeusolojen takia voimakkaasti.

Ennuste vuoden 2020 inflaatioksi on 0,3 prosenttia. Sen sijaan ennustevuosina kulutukseen kohdistuvat veronkorotukset kiihdyttävät inflaatiota, selvimmin v. 2021.

Yksityinen kulutus supistuu 3,5 prosenttia vuonna 2020. Epidemian takia liikkumisen ja liiketoiminnan rajoituksista johtuen palveluiden kulutus on kärsinyt eniten. Työllisten määrän lasku jyrkkenee kuluvana vuonna ja työllisyysaste laskee alle 71 prosenttiin. Yritykset ovat sopeuttaneet kustannuksiaan irtisanomisten lisäksi lomautuksilla. Alkuvuoden aikaan solmittiin merkittävä määrä uusia työehtosopimuksia, joissa palkkoja sovittiin korotettavaksi keskimäärin 1 ½ prosenttia.

Ennusteen riskinä voidaan nähdä pitkittyvä investointihyödykkeiden kysynnän lasku. Suomi on perinteisesti kärsinyt muita maita enemmän suhdanteiden heikkenemisestä, koska investointihyödykkeiden osuus Suomen viennistä on melko suuri. Positiivisena riskinä on palveluiden kysynnän nopeampi ja voimakkaampi palautuminen sekä kotimaassa että EU:ssa. Tuotannon ja kysynnän elvyttämisen toimet vaikuttanevat tuotantoon myönteisesti sekä meillä että muualla tänä ja ensi vuonna.

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
BKT, muutos, %	3,1	1,6	0,9	-4,5	2,6	1,7
Kulutus, muutos, %	0,6	1,9	0,9	-0,7	1,8	0,9
Investoinnit, %	4,0	3,7	-0,8	-6,1	0,3	2,2
Työttömyysaste, %	8,6	7,4	6,7	8,5	9,0	8,8
Kuluttajahinnat, muutos, %	0,7	1,1	1,0	0,3	1,1	1,4

2. Kuntatalouden tilanne

Tilastokeskuksen julkaisemien kuntien tilinpäätösennakkotietojen mukaan kuntien talous jatkoi heikentymistään vuonna 2019. Sekä kuntatalouden toimintakate että vuosikate heikkenivät v 2019 melko voimaakkaasti verrattuna edellisvuoteen.

Kuntien verokertymää pienensivät tulorekisterin käyttöönotosta johtuneet ongelmat ja muutokset ennakonpidätystavassa, joista johtuen osa kunnallisverosta siirtyi tilitettäväksi vuodelle 2020. Kuntien talouden osalta on negatiivisen vuosikatteen kuntien lukumäärän kasvu, joita oli kaikkiaan 56, vuonna 2018 niitä oli 43 ja edellisenä vuonna vain neljä kuntaa. Tuloksen osalta tasapainoisia kuntia, joissa vuosikate riitti poistojen kattamiseen, oli vain noin kolmasosa kunnista.

Heikkenevä toiminnan ja investointien rahavirta näkyy myös kuntien lainakannan kehityksessä sekä veroprosentin korotuspaineessa. Vuosien 2019 ja 2024 välillä kuntien lainakanta/asukas arvioidaan kasvavan noin 60 prosenttiin. Heikentynyt tilanne heijastuu laskennallisen veronkorotuspaineen kasvuna kaikissa kuntakokoryhmissä. Suurin veronkorotuspaine kohdistuu alle 5 000 asukkaan kuntiin.

Kuntatalouden kehitysnäkymien ja tilanteen arviointia vaikeuttaa koronaviruspandemia ja sitä seuranneet rajoitustoimenpiteet. Pandemiasta johtuen valtio tukee kuntia koronakriisin hoidossa noin kahdella miljardilla kuluvana vuonna. Syksyn budjettiriihessä jatkettiin elvyttävää finanssipolitiikkaa myös vuodelle 2021 ja hallitus myönsikin kuntatalouteen yhteensä noin 4 miljardin euron uuden koronatukikokonaisuuden. Tämä tukipaketti jakaantuu korona- testaukseen, yleiseen kuntatukeen sekä hoito- ja palveluvelan purkuun.

Vuonna 2021 kuntatalouteen kohdentuu merkittäviä uudistuksia, kuten oppivelvollisuuden laajentaminen ja hoivahenkilöstön sitova vähimmäishenkilöstömitoitus. Uudistusten taloudelliset vaikutukset kuntatalouteen nousevat asteittain, mutta kunnat saavat laajeneviin tehtäviinsä täysimääräisen valtionrahoituksen.

Budjettiriihen yhteydessä päätettiin lisätä kuntien tukea vuodelle 2020 vielä 600 milj. eurolla. Lisäyksestä 400 milj. euroa kohdistetaan kuntien peruspalvelujen valtionosuuteen ja 200 milj. euroa sairaanhoitopiireille. Tuen tavoitteena on turvata kuntien peruspalveluita sekä auttaa lisäämään koronatilanteen hallinnan kannalta olennaisia palveluita.

Vuonna 2021 kuntia tuetaan kolmella toimenpiteellä, joita ovat kuntien yhteisöveron jako-osuuden 10 prosenttiyksikön määräaikaista korotusta jatketaan koskemaan verovuotta 2021. Korotuksesta hyötyvät eniten ne kunnat, jotka saavat eniten yhteisöveroa. Toiseksi kuntien peruspalvelujen valtionosuuden määräaikainen korottaminen, 280 milj. euroa (sisältäen kiky-sopimukseen liittyvän vähennyksen poistumisen). Korotuksella kompensoidaan kunnille koronavirustilanteesta aiheutunutta verotulojen alenemista. Ja kolmanneksi valtionosuuden harkinnanvaraisen korotuksen lisäys, 20 milj. euroa. Vuonna 2021 valtionosuuden harkinnanvaraiseen korotukseen on käytettävissä yhteensä 30 milj. euroa.

3. Vaasan alueen kehitys

3.1 Elinkeinoelämä ja työpaikat

Vaasan ja Vaasan seudun elinkeinoelämä kuuluu maan parhaimmin menestyviin alueisiin. Kansainvälinen energiateknologisen teollisuuden keskittymä, EnergyVaasa, pitää sisällään vahvaa osaamista globaaleihin ilmastohaasteisiin ja hiilineutraaliustavoitteisiin muun muassa hajautetun energiatuotannon, energian jakelun, varastoinnin ja käytön ratkaisuissa. Energiakeskittymän liikevaihto on 5 miljardia euroa ja se työllistää 12 000

TYÖTTÖMYYSASTE

11,9 %

(9/2020)

TYÖTTÖMIEN MÄÄRÄ

3 895

(9/2020)

UUDET AVOIMET TYÖPAIKAT

836

(9/2020)

henkilöä. Teollisuus on Vaasan seudun suurin toimiala työpaikoissa mitattuna, mutta myös sosiaali- ja terveysalan toimijat ovat suuri työllistäjä seudulla.

Energiakeskittymän energiateknologian vienti on 30% Suomen energiateknologiaviennistä. Euroopan komission ennusteen mukaan Länsi-Suomi saattaa vahvan vientiteollisuutensa johdosta olla yksi Euroopan voimakkaimmin koronakriisistä kärsivistä alueista. Suomen vienti kaikkiin suurimpiin vientimaihin laski koronapandemian seurauksena jo kesäkuussa 2020. Pohjanmaa on yksi Suomen teollisuus- ja vientivaltaisimmista alueista. Koronaepidemian vaikutus vientiteollisuuteen iskee viiveellä ja vientivetoista Pohjanmaata ja Vaasa saattaa uhata yksi Euroopan pahimmista laskuista. Koronapandemian vaikutukset ovat vuoden 2020 aikana kohdentuneet voimakkaimmin toistaiseksi palvelualaan. Vaikutusten laajenemisella teollisuuteen olisi merkittäviä negatiivisia seurauksia kaupungin työllisyyteen ja verotuloihin. Työttömien määrä on kasvanut koronaviruskriisin aikana voimakkaasti niin Pohjanmaalla kuin koko maassakin. Syyskuun 2020 tiedon mukaan työttömyys lisääntyi kaikissa Pohjanmaan TE-toimiston toiminta-alueen kunnissa, kaikissa ammattiryhmissä ja kaikissa ikäryhmissä edellisvuoden syyskuuhun verrattuna. Eniten työttömyys kasvoi Vaasassa ja Kokkolassa. Vaasan työttömyysaste oli syyskuussa 11,9 %. Vaasan työllisyys oli vuonna 2018 71,8%.

Työpaikkojen määrä v.2017 oli 36 635. Yrityskanta on kasvanut vuodesta 2018 alkaen ja oli vuoden 2019 neljännellä vuosineljänneksellä 3 890 yritystä. Oletettavaa kuitenkin on, että vuoden 2020 aikana luvut heikentyvät koronapandemian takia. Talouden taantuman ja bruttokansantuotteen laskun oletetaan vuonna 2020 kuitenkin olevan tilapäinen ja bruttokansantuote olisi vuonna 2021 jälleen positiivisessa kasvussa. Koronapandemian osuttua alueellemme lokakuussa 2020 meidän on varauduttava siihen, että pandemian negatiiviset vaikutukset alueellamme ovat kovempia kuin vaikutukset keskimäärin.

Koronakriisin taloudellisten vaikutusten jälkihoidon ja jälleenrakennuksen alueellisten toimien kokoamiseksi ollaan Pohjanmaan liiton johdolla laatimassa alueellista selviytymissuunnitelmaa. Tavoitteena on alueen erityispiirteisiin perustuen tunnistaa aluetalouden ja työllisyyden elpymisen kannalta keskeiset toimet sekä vahvistaa alueellista resilienssiä.

3.2 Väestönkehitys

Vuoden 2019 lopussa Vaasan asukasluku oli 67 636. Kaupungin asukasluku kasvoi 84 asukkaalla vuoden 2019 aikana (+160 asukasta v.2018). Näinä vuosina kaupungin työllisyystilanne kehittyi myönteisesti, mutta vuonna 2020 tilanne on ainakin hetkellisesti heikentynyt koronaepidemian myötä. Vuoden 2020 tammi-elokuun ennakkoväkilukutiedot povaavat pientä asukasluvun kasvua Vaasalle. Nähtäväksi jää, palaako kaupunki vuosien 2005–2015 kaltaiselle kasvu-uralle, jolloin kaupungin väkiluku kasvoi keskimäärin lähes 600 asukkaalla vuodessa. Vaasa on väestöltään maan 14. suurin kunta ja Vaasan seutu maan 12. suurin työssäkäyntialue. Vaasan seudun väkiluvun kasvu on 7. suurin maan noin 30 työssäkäyntialueen joukossa (2007–2019). Seinäjoen työssäkäyntialueen väestönkasvu on samalla tasolla.

ENNAKKOVÄKILUKU

67 800

(31.12.2021)

MUUTOS

+164

Vaasan väestökehitys kielen mukaan osoittaa, että kaupungin suomenkielisten määrä väheni 1 192 henkilöllä vuosina 2015–2019. Samalla ajanjaksolla ruotsinkielisten määrä kasvoi 377 henkilöllä ja muun kielisten määrä kasvoi 835 henkilöllä. Vaasa onkin pitkään saanut merkittävää nettomuuttovoittoa maahanmuutossa ja vastaavasti kokenut nettomuuttotappiota maan sisäisissä

muutoissa. Väestökehityksen huippuvuosina kaupunki on tosin saanut huomattavaa nettomuuttovoittoa myös maan sisäisessä muuttoliikkeessä. Syntyvyys on alentunut myös Vaasassa. 2010-luvun alussa syntyi keskimäärin noin 750 lasta vuodessa, mutta viime vuosina määrä on laskenut lähelle 600 lasta. Syntyvyyden muutoksia seurataan tarkasti mm. päiväkoti- ja kouluverkkoa sekä lasten ja nuorten palveluita arvioitaessa.

Vaasan ikärakenteen kannalta olennainen asia on 20–39-vuotiaiden määrän kehitys. Kyseinen ikäryhmä kasvoi hyvin voimakkaasti vuosina 2005–2015 ja muodosti jopa yli puolet kaupungin silloisesta väestönkasvusta. Muunkielisten osuus 20-39-vuotiaiden väestönkasvusta on ollut suuri. Vuosina 2015–2018 kaupungin 20–39-vuotiaiden määrä väheni noin 400 henkilöllä, mutta vuonna 2019 määrä kasvoi 39 henkilöllä. Ikäryhmä on hyvin merkittävä kaupungin elinvoiman kannalta.

4. Talousarvio 2021 ja taloussuunnitelma 2022-2024

4.1 Tavoitteet

Kaupungin visio ja strategia on päivitetty ja valtuustoon nähden sitovat tavoitteet määritelty näiden pohjalta. Tavoitteet esitetään talousarviokirjan alussa. Toimialojen kohdissa on esitetty toimialojen yhteiset valtuustoon nähden sitovista tavoitteista johdetut tavoitteet. Toimielimet ovat näistä tavoitteista johtaneet omia lauta-/johtokuntakohtaisia tavoitteita.

4.2. Talousarvion 2021 tuloslaskelmaosa

Talousarvion tuloslaskelmassa osoitetaan, kuinka kunnan tulorahoitus riittää palvelutoiminnan menoihin, korkoihin ja muihin rahoitusmenoihin sekä taloudellisen käyttöiän mukaisiin suunnitelman mukaisiin poistoihin. Tuloslaskelmassa lasketaan yhteen talousarvion käyttötalousosan toimintatulot ja -menot.
Tuloslaskelmassa esitetään seuraavat tiedot: Toimintakate kertoo, paljonko toimintamenoista jää katettavaksi verotuloilla, valtionosuuksilla ja rahoitustuloilla. Vuosikate näyttää paljonko tulorahoituksesta jää investointien, lainanlyhennysten ja muiden pitkävaikutteisten menojen kattamiseen. Tilikauden tulos kertoo tilikauden tulojen ja menojen erotuksen. Näiden jälkeen esitetään poistoeron, varausten ja rahastojen muutos. Ja lopuksi tuloslaskelma päättyy tilikauden yli- tai alijäämään, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa.

Talousarvio 2021

Vuoden 2021 talousarvion toimintatulojen ja -menojen erotuksena muodostuva toimintakate on 397,5 miljoonaa euroa negatiivinen. Viimeisimmän ennusteen (KH 23.11.2020) mukainen toimintakate vuodelle 2020 on -399,9 miljoonaa euroa ja tähän verrattuna toimintakate vuodelle 2021 paranee 2,4 miljoonaa euroa (0,6%).

TILIKAUDEN TULOS

+ 10,9 milj. €

TA 2021

Verorahoituksen (verotulot + valtionosuudet) arvioidaan vuonna 2021 olevan 429,1 miljoonaa euroa. Vuoden 2020 ennusteeseen (433,5 miljoonaa euroa) verrattuna määrä laskee 4,4 miljoonaa euroa eli -1,0%. Verotulojen arvioidaan pysyvän samalla tasolla kuin 2020, mutta valtionosuudet tulevat laskemaan vuonna 2021, koska osa vuonna 2020 maksetuista valtionosuuksista oli kertaluonteisia koronatilanteesta johtuvia tukia, joista osa jopa peritään vuonna 2021 kunnilta takaisin.
Kaikkien näiden erien jälkeen muodostuva vuosikate on 42,0 milj. euroa. Vuoden 2021 poistojen määräksi arvioidaan 31,2 milj. euroa. Korkean investointitason takia poistojen määrä kasvaa vuosittain. Vuosikatteella saadaan poistot kokonaan katetuksi ja tilikauden tulokseksi jää 10,9 miljoonaa euroa. Talousarvion 2021 tuloslaskelma on tasapainossa.

Taloussuunnitelma 2021-2024

Taloussuunnitelmakauden tavoitteena on edelleen jatkaa toiminnan ja talouden tasapainotusta. Talouden tasapaino edellyttää, että verorahoitus toteutuu arvioiden mukaisesti eikä taloutta kuormiteta laajentamalla palvelutarjontaa kaupungin omilla päätöksillä.

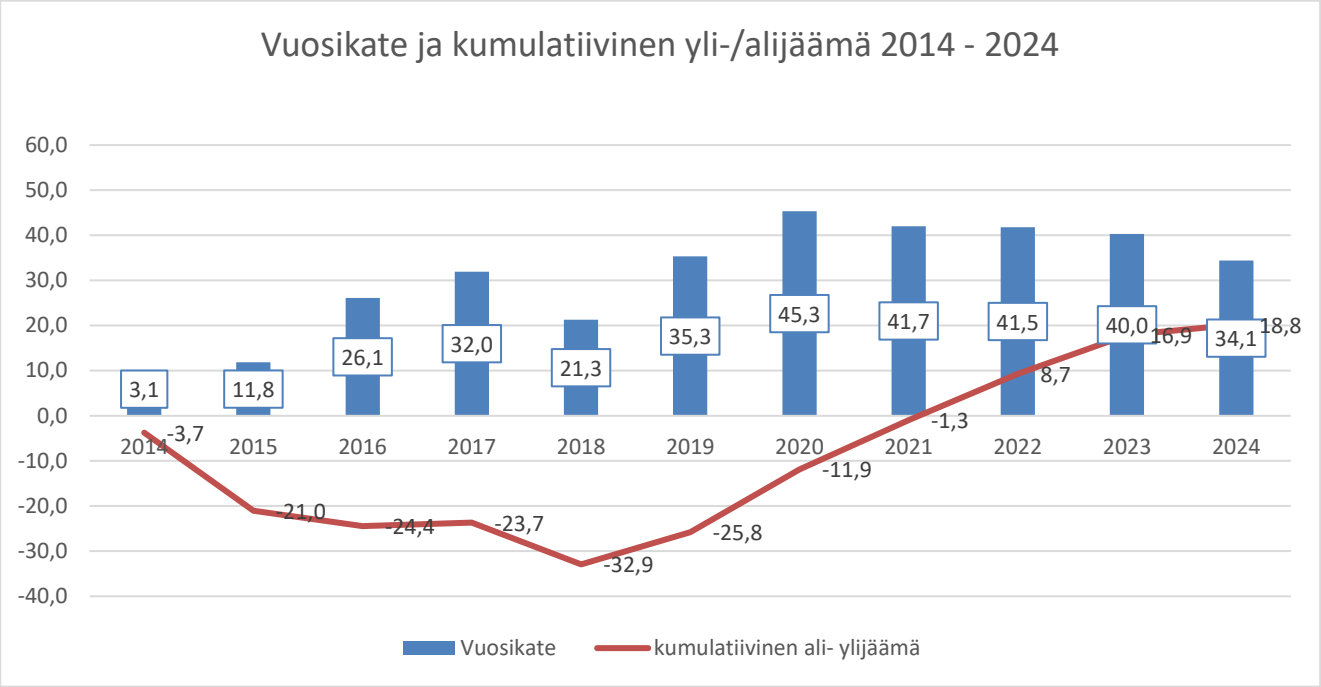

4.3. Tuloslaskelman tulot ja menot

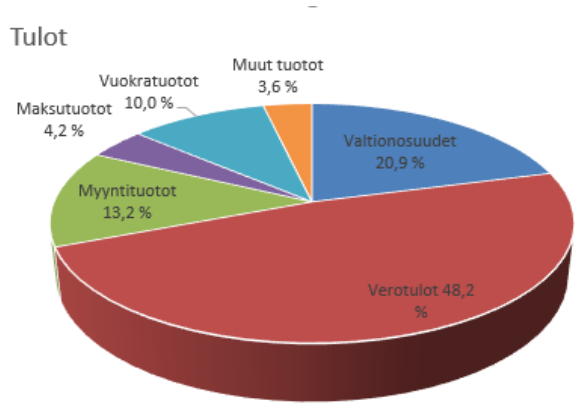

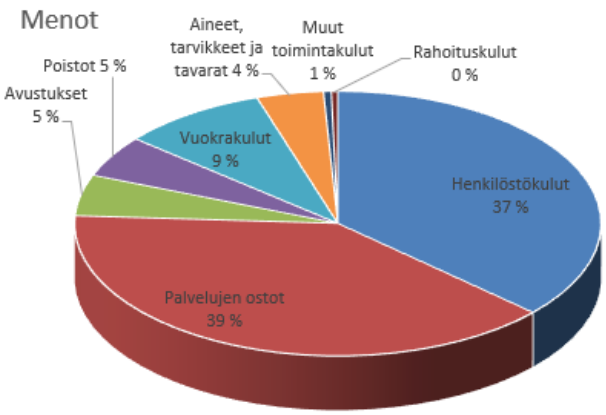

4.4. Verotulot

Kuntalain 111 §:n mukaan valtuuston on viimeistään talousarvion hyväksymisen yhteydessä päätettävä kunnan tuloveroprosentista, kiinteistöveroprosenteista sekä muiden verojen perusteista. Vuonna 2021 veroprosentit pidetään ennallaan (KV 16.11.2020 §79). Kunnalle suoritettavat verot muodostuvat kunnan tuloverosta, osuudesta yhteisöveron tuottoon ja kiinteistöverosta.

Kuntien verotulot vuonna 2019

Kuntien tilinpäätösten mukaiset verotulot olivat noin 22,9 mrd. euroa vuonna 2019. Kuntien verotulot kasvoivat noin 590 milj. euroa mrd. euroa (2,6 %) edellisestä vuodesta. Kunnallisverotulot vähenivät 478 milj. euroa (2,6 %). Kuntien yhteisöverotilitykset kasvoivat 52 milj. euroa (2,8 %). Kiinteistöverotulot kasvoivat 57 milj. euroa (3,1 %). Yhteensä kunnallisveroja kertyi 19,24 mrd. euroa, yhteisöveroja 1,91 mrd. euroa ja kiinteistöveroja 1,87 mrd. euroa.

Kuntien verotulot vuonna 2020

Kuntien ennustetaan saavan verotuloja kuluvana vuonna yhteensä noin 23,46 mrd. euroa. Kunnallisveron tilitysten arvioitu kasvu on 2,0 %. Kuntien saamien yhteisöverotilitysten ennustetaan kasvavan 1,1 %. Ilman hallituksen kuntatalouden tukipakettia yhteisöverokertymä olisi laskemassa noin 20 %. Kiinteistöveron tilitykset nousevat 2,1 %. Kaiken kaikkiaan kuntien verotulojen arvioidaan kasvavan noin 590 milj. euroa. Vuonna 2020 kunnallisveroja ennustetaan kertyvän 19,62 mrd. euroa, yhteisöveroja 1,93 mrd. euroa ja kiinteistöveroja 1,91 mrd. euroa. Kunnallisveron tilitykset ovat lisääntyneet kuluvan vuoden tammi-syyskuussa 2,1 %, yhteisöverotilitykset ovat vähentyneet 16,8 % ja kiinteistöverotilitykset ovat kasvaneet 32,4 %. Koronaepidemialla on ollut suuri vaikutus kunnallisveron ja yhteisöveron kertymiin. Hallitus korotti kuntaryhmän osuutta yhteisöverosta 10 prosenttiyksiköllä vuodeksi 2020. Toimenpiteen vaikutukseksi valtiovarainministeriö arvio noin 410 milj. euroa.

Kuntien verotulot vuonna 2021

Korona on pienentänyt mm. kuntien ja kuntakonsernien verotuloja ja koronan lopulliset kuntatalousvaikutukset ovat vielä hämärän peitossa. Yhteensä kuntien verotulojen ennakoidaan lisääntyvän yli 4 prosentilla vuonna 2021. Yhteisöveron jako-osuuden korotus lisää kuntien yhteisöverotuloja erityisesti ensi vuonna, kun talouden toimeliaisuuden ennakoidaan piristyvän. Kuntien verotulojen kokonaismääräksi arvioidaan 23,60 mrd. euroa. Kunnallisverotuloja arvioidaan kertyvän 19,94 mrd. euroa, yhteisöveroja 1,70 mrd. euroa ja kiinteistöveroa noin 1,96 mrd. euroa.

Vaasan verotulot

Vuoden 2021 talousarvio on laadittu nykyisen 21,00 tuloveroprosentin mukaan. Vaasan verotuloksi kirjattavan määrän arvioidaan kasvavan 4,6 % vuonna 2020 verrattuna edelliseen vuoteen, mutta jäävän paikoilleen taloudellisen epävarmuuden vuoksi vuonna 2021. Ennakonpidätykset jakautuvat kunnittain aiemmin vahvistettujen jako-osuuksien mukaan, eivätkä ne huomioi koronakriisin vaikutuksia alueelliseen kehitykseen. Nämä alueelliset erot kehityksessä tulevat korostumaan kuntien tilityksissä vasta vuoden 2021 loppupuolella, kun kunnittaisia jako-osuuksia oikaistaan vuoden 2020 valmistuvan verotuksen pohjalta vuosille 2021 ja 2022. Koronaepidemian aiheuttaman poikkeustilan arvioidaan osaltaan vaikuttavan tilitettävien verojen kertymiin siinä määrin, että jako-osuuksia muutetaan jo ennen vuoden 2019 verotuksen valmistumista. Kunnallisveron jako-osuus verovuodelle 2020 nousee näin ollen 61,79 %:sta 62,27 %:in. Kun verovuoden 2020 maksuunpanon yhteismäärän arvioidaan olevan noin 31,7 miljardia euroa, lisää tämä muutos kuntien osuutta noin 150 miljoonalla eurolla. Uusia jako-osuuksia sovelletaan lokakuussa 2020 tehtävistä tilityksistä lähtien, jolloin samalla oikaistaisiin aiemmin sovelletuista jako-osuuksista aiheutuneet tilityserot.

Osuus yhteisöveron tuotosta

Yhteisöveroa on kertymässä vuonna 2020 noin 26 milj. euroa. Kaupungin yhteisöveron jako-osuus vuodelle 2021 määräytyy verovuosien 2019 ja 2018 perusteella ja tieto jako-osuudesta saadaan tammikuussa 2021. Maan hallitus on päättänyt korottaa koronaepidemian vaikutuksia lieventämään kuntien yhteisöveron jako-osuutta määräaikaisesti 10 %:lla vuodeksi 2021 ja lisäksi pysyvästi 2 %:lla varhaiskasvatusmaksujen alentamisen takia. Yhteisöverossa koronaviruksen vaikutus alkoi huhtikuun tilityksistä alkaen. Yritykset ovat puolen vuoden ajan

voineet hakea alennusta ennakkoveroihin Verohallinnolta ilman erillistä selvitystä niiden tulokehityksestä. Tästä johtuen kuluvan vuoden ennakoita kertyy tavanomaista vähemmän suhteessa maksettavaan yhteisöveroon. Ensi vuonna edellisen verovuoden yhteisöveroja kertyy vastaavasti normaalia enemmän. Vaasan yhteisöverotuloja vuonna 2021 arvioidaan tilitettävän noin 31 milj. euroa. Yhteisöverotulot kasvavat yli 18 %, johtuen edellä mainituista korotetuista verojen jako-osuuksista sekä kuntien osuuden määräaikaisesta korotuksesta yhteisöveron tuotosta. Johtuen Vaasan koronaepidemian paikallisesta tilanteesta, arvioimme yhteisöveron kertymää varovaisuuden periaatetta noudattaen ja talousarvioon on näin ollen merkitty yhteisöveron kertymäksi 26,6 milj. euroa.

Kiinteistövero

Kiinteistövero on kiinteistöveroprosentin mukainen osuus kiinteistön arvosta. Kiinteistöverolain 11 §:n mukaan kunnanvaltuusto määrää kunnan kiinteistöveroprosenttien suuruuden laissa säädettyjen vaihteluvälien rajoissa vuosittain etukäteen. Kiinteistöveroprosentteihin ei tule muutoksia vuodelle 2021.

Kiinteistöverotuksessa siirryttiin vuoden 2020 verotuksessa ns. joustavaan valmistumiseen. Näin ollen verotus valmistuu huomattavan suurella osalla kiinteistöistä alkuperäisesti arvioitua myöhemmin vasta syys-lokakuussa. Tämä tarkoittaa sitä, että tammi-helmikuussa 2021 kertyisi kaikkien kuntien osalta jopa 200 miljoonaa euroa vuoden 2020 kiinteistöveroa, joka vähentää vastaavasti arviota kuluvan vuoden kertyvästä kiinteistöverosta. Karkeasti arvioiden kiinteistöveron kertymä jää vuonna 2020 10 % ennustettua alemmaksi. Vaasan osalta vaikutus on vuonna 2020 2,3 milj. euroa, joka siirretään vuoden 2021 kiinteistöverotulo kertymään. Kiinteistöveron tuotoksi arvioidaan 21,0 milj. euroa vuonna 2020 ja 25,6 milj. euroa vuonna 2021.

Kiinteistövero uudistusta on valmisteltu siten, että verotusarvot vastaisivat paremmin alueen hintatasoa ja rakentamiskustannuksia. Uudistuksen tavoitteena ei ole nostaa kiinteistöveroja vaan verorasitus jakaantuisi osin uudella tavalla eri kiinteistöjen kesken. Valtiovarainministeriön johdolla valmistelu uudistus on viivästynyt ja mahdollisesti uudistus tulisi voimaan vuonna 2023.

Verotulot (1 000 euroa)	**TP 2019**	**Alkuperäinen TA 2020**	**TP ennuste 2020**	**TA 2021**	**TS 2022**	**TS 2023**	**TS 2024**
Kunnallisvero	235,9	254,2	246,2	246,2	259,2	266,1	266,1
Osuus yhteisöveron tuotosta	25,8	27,5	26,6	26,6	27,9	26,7	26,7
Kiinteistövero	21,5	23,1	21,0	25,6	23,3	23,3	23,3
Yhteensä	**283,2**	**304,8**	**293,8**	**298,4**	**310,4**	**316,1**	**316,1**

VEROTULOT

+ 4,6 milj. euroa

TA 2021/Ennuste 2020

+1,57 %

TA 2021/Ennuste 2020

Taloussuunnitelma 2021-2024

Vaasan verotulojen arvioidaan kasvavan taloussuunnitelmakaudella vuosittain keskimäärin 2,2 prosenttia, jos yleinen talouskehitys toteutuu arvioidusti ja työllisyysaste pysyy tasaisena. Vuoden 2020 verotulot arvioidaan kasvavan 4,6 %, vuonna 2021 ennuste on 2,8 % kasvu, mutta johtuen tämän hetkisestä talouden epävarmuudesta, talousarviossa on verotulokertymäksi arvioitu 1,57 % kasvua. Vuonna 2022 kasvuksi arvioidaan 2,0 prosenttia ja 1,8 % vuonna 2023 ja vuonna 2024 verotulojen arvioidaan pysyvän paikoillaan.

Kunnallisverotulojen arvioidaan kasvavan taloussuunnitelmakaudella keskimäärin 2,6 %. Vuonna 2021 kunnallisveron tuoton kasvun arvioidaan olevan 1,4 %. Kiinteistöveron arvioidaan suunnitelmakaudella pysyvän samalla tasolla. Yhteisöverotulot ovat laskemassa vuonna 2022 noin 11 prosenttia, kun kuntaryhmän määräaikainen yhteisöveron jako-osuuden korotus on päättymässä.

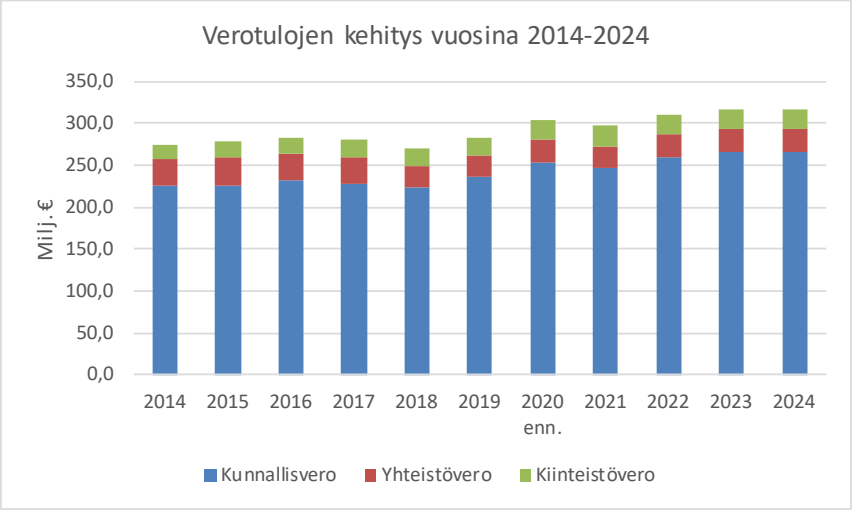

4.5 Valtionosuudet

Valtionosuusjärjestelmän kautta valtio osallistuu kunnallisten peruspalvelujen rahoitukseen. Valtionosuusjärjestelmän tavoitteena on kuntien vastuulla olevien julkisten palvelujen saatavuuden varmistaminen tasaisesti koko maassa siten, että kansalaiset voivat saada tietyn tasoiset peruspalvelut asuinpaikastaan riippumatta kohtuullisella verorasituksella. Tämä toteutetaan tasaamalla kuntien välisiä eroja palvelujen järjestämisen kustannuksissa sekä tulopohjissa.

Valtionosuus koostuu kahdesta osasta, valtiovarainministeriön hallinnoimasta kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta ja opetus- ja kulttuuritoimen rahoituslain mukaisesta valtionosuusrahoituksesta, jota hallinnoi opetus- ja kulttuuriministeriö.

Vuosien 2020 ja 2021 valtionosuusmaksatukseen vaikuttaa vuoden 2020 toisessa lisätalousarviossa (9.4.2020) päätetty ja 5. lisätalousarviossa (3.9.2020) tarkistettu koronavirusepidemiaan liittyvä veronmaksulykkäysten aiheuttamien verotulomenetysten tilapäinen korvaus, joka lisää valtionosuutta 118 milj. € vuonna 2020 ja vähentää valtionosuutta 86 milj. € vuonna 2021 ja 37 milj. € vuonna 2022.

Valtionosuuden muutokseen vuodesta 2020 vuoteen 2021 vaikuttavat pääasiassa:

- Kustannustason muutoksesta johtuva indeksikorotus. Vuoden 2021 kustannustason muutos (+2,3 %) lisää valtionosuutta 166 milj. euroa
- Automaattinen määräytymistekijöiden muutos lisää valtionosuutta 29 milj. euroa
- Lakiin perustuva valtion ja kuntien välinen kustannustenjaon tarkistus (perustuen vuoden 2018 toteutuneisiin kustannuksiin) vähentää valtionosuutta -13,7 milj. euroa vuonna 2021
- Tehtävien ja velvoitteiden muutokset lisäävät valtionosuutta 67 milj. euroa

Ennakkolaskelman mukaan kunnan peruspalvelujen valtionosuusprosentti nousee 0,12 prosenttiyksikköä ja on 25,63 % vuonna 2021 (25,51 % vuonna 2020 elokuusta 2020 alkaen). Valtionosuusprosentin nousu johtuu kunnille lailla säädettyjen tehtävien ja velvoitteiden lisääntymisestä vuonna 2021. Tehtävien lisäyksestä aiheutuva kustannusten kasvu rahoitetaan hallitusohjelman mukaisesti täysimääräisesti (100 % valtionosuus), mikä osittain toteutetaan valtionosuusprosenttia korottamalla. Vaasan valtionosuudet ovat kuluvana vuonna kasvamassa 26 % verrattuna edelliseen vuoteen eli 140,2 milj. euroon, hallituksen kunnille kohdistaman koronaepidemian tukipaketin vuoksi.

Taloussuunnitelma 2021-2024

Vuoden 2021 talousarviossa Vaasan valtionosuuksien yhteismääräksi arvioidaan 130,7 milj. euroa, joka vähenee noin 7,4 % eli 9,6 milj. euroa kuntatalouden tukipaketin muutosten takia. Taloussuunnitelmakaudella 2022-2024 valtionosuuksien arvioidaan pysyvän paikoillaan vuonna 2022 (129,5 milj. €) ja pysyvän sen jälkeen tasaisena vuosina 2023 (129,6 milj. €) ja 2024 (130 milj. €).

VALTIONOSUUDET

- 9,6 milj. euroa

TA 2021/Ennuste 2020

-7,4 %

TA 2021/Ennuste 2020

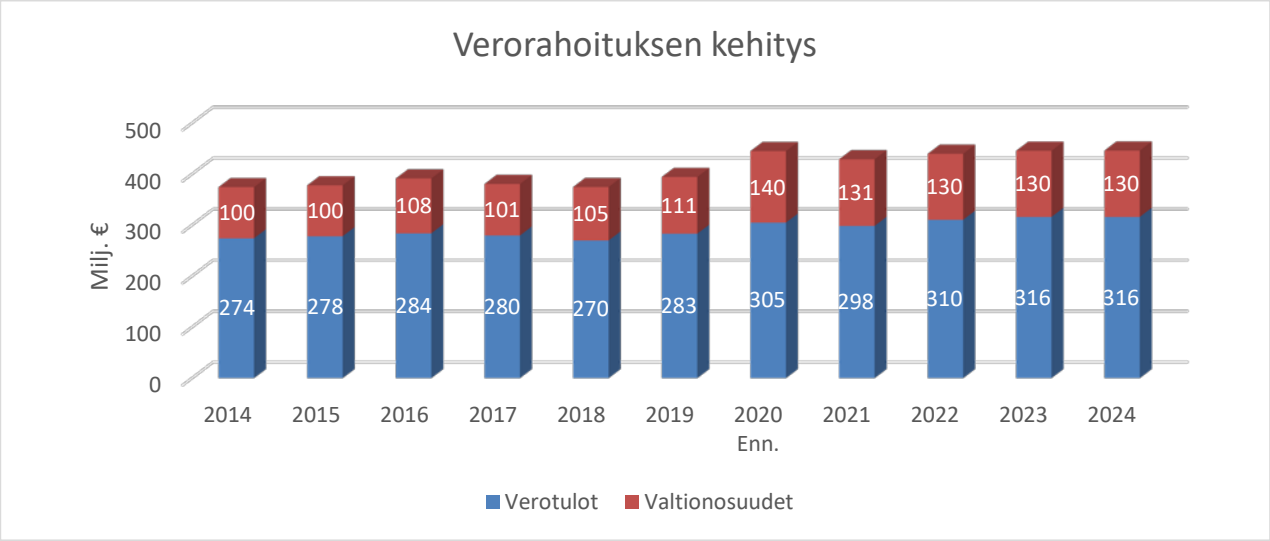

Valtionosuudet (1 000 €)	TP 2019	Alkuperäinen TA 2020	TP ennuste 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023	TS 2024
Kunnan peruspalvelujen valtionosuus	87	92,5	81,5	71,7	70	70,6	71
Verotuloihin perustuva valtionosuuden tasaus	-0,2	3,8	3,6	4	4	4	4
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	24,4	24,2	25,7	25,7	25,7	25,7	25,7
Verotulomenetysten kompensaatio			29,5	29,3	29,3	29,3	29,3
	111,3	**120,5**	**140,3**	**130,7**	**129,5**	**129,6**	**130**

* Verotulomenetysten kompensaatio erotettiin valtion talousarviossa valtionosuuksista erilliseksi eräksi vuodesta 2020 lähtien.

4.6. Investoinnit ja lainamäärä

Investointilaskelmat sisältävät investointisuunnitelmat talousarvio- sekä taloussuunnitelmavuosille. Bruttoinvestoinnit ovat 60,2 milj. euroa ja nettoinvestoinnit 49,8 milj. euroa. Investointien tulorahoitusprosentti vuonna 2021 on 72,7 % ja vuosina 2021-2024 keskimäärin 75,8 %.

Investointiosa esitetään sivuilla 199-215.

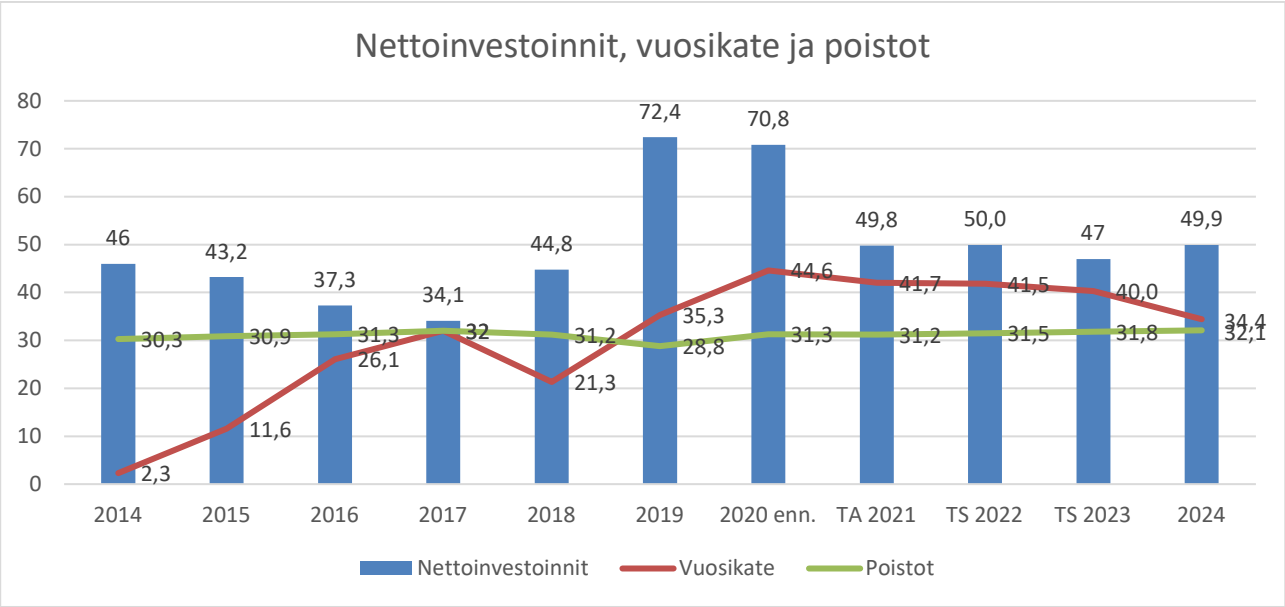

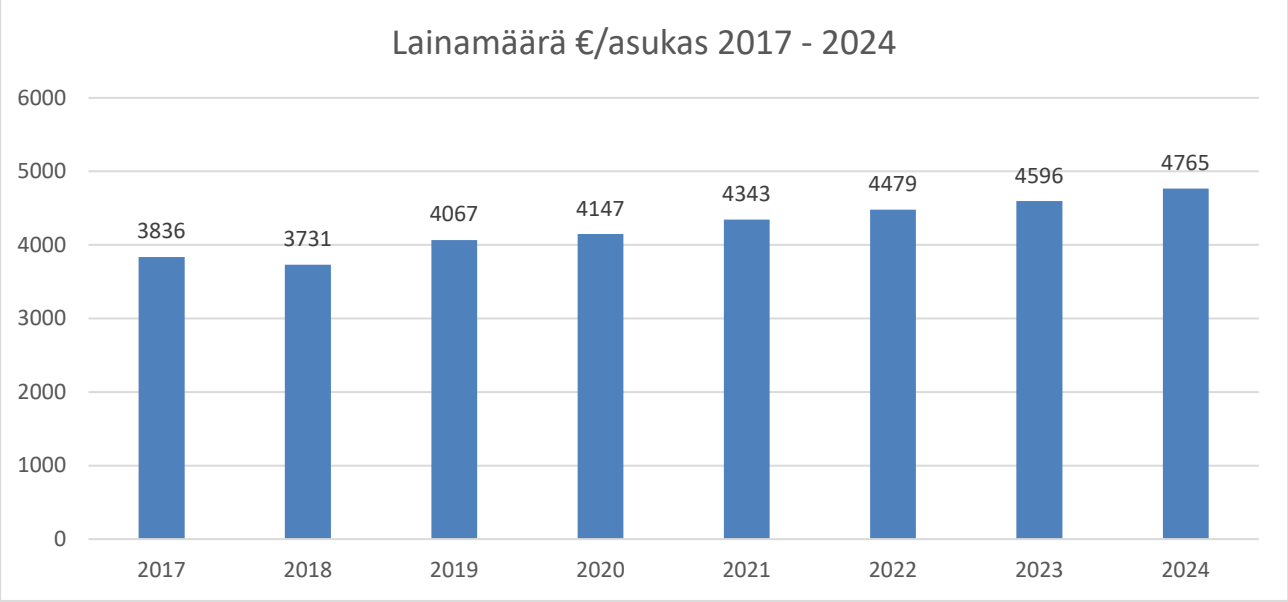

Vuonna 2021 merkittävimpiä investointeja ovat Vaasan sataman kehittäminen ja kunnallistekniikan hankkeet. Liikelaitoksista Vaasan Vesi kunnostaa vesijohto- ja viemäriverkostoa ja Vaasan Talotoimen investointimenoista suurin osa kohdistuu rakennusten peruskorjaukseen. Variskan yhtenäiskoulun laajennus on Talotoimen vuoden 2021 suurin yksittäinen kohde. Investointimenoissa kustannusneutraalina kohteena on Merenkurkun laivaliikenteen kehittäminen (osakkeet ja osuudet) ja tähän kohdistuu myös vastaava määrä tuloja.

Nettoinvestointien kasvu ja kaupungin lainamäärän kasvaminen asettaa suunnitelmavuosille haasteen saada kaupungin velkaantuminen hallintaan. Keinoja velkaantumisen alenemiseen ovat vuosikatteen nostaminen eli käyttötalouden tulojen lisääminen ja menojen vähentäminen tai investointitason alentaminen. Rakennushankkeissa elinkaarimallit ja muut uudet rahoitusmallit tarkastellaan aina vaihtoehtona omaan taseeseen rakentamisen sijaan.

NETTOINVESTOINNIT	INVESTOINTIEN TULORAHOITUS	LAINAKANTA	LAINAMÄÄRÄ/AS.
49,8 milj. €	72,70 %	294,5 milj. €	4 343 €
TA 2021	TA 2021	TA 2021	TA 2021

4.7 Vaasan talouskehitys

Vaasa jatkaa edelleen pitkäjänteistä työtään toiminnan ja talouden tasapainottamiseksi niin, että kaupungin talous ja rahoitus ovat kestävässä tasapainossa suunnitelmakaudella. Kehittämisen painopisteitä ovat toiminnan ja palvelutoiminnan kehittäminen, omistajaohjauksen kehittäminen ja tuottavuuden parantaminen digitalisaation ja sähköisen asioinnin avulla.

Kuntalain taloutta koskevat uudet säännökset astuivat voimaan 1.5.2015. Alijäämän kattamisvelvollisuutta koskeva sääntely tiukentui niin, että kumuloitunut alijäämä tulee kattaa määräajassa (neljä vuottaa alijäämän syntymisestä lukien). Vaasan vuoden 2021 talousarvio on laadittu voimassaolevan kuntalain säädösten mukaisesti ja tasapainottamistoimenpiteet on sisällytetty talousarvioon ja taloussuunnitelmaan siten, että kertyneet alijäämät tulevat katetuksi säädetyssä määräajassa.

Kohti kestävää kuntataloutta

Pitkäjänteisen tasapainottamistyön seurauksena kaupungin käyttötalous alkaa olla kestävällä pohjalla. Kuntataloudelle on tavanomaista, että erikoissairaanhoidon kasvaneet kustannukset syövät tasapainottamistyön kautta muualla kunnassa saavutettuja käyttötalouden säästöjä. 1.1.2022 toimintansa aloittava Pohjanmaan hyvinvointialue yhdistää sosiaalihuollon, perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon palvelut integroiduksi kokonaisuudeksi yhteen organisaatioon, millä odotetaan olevan suotuisa vaikutus myös sosiaali- ja terveysmenojen kustannusten hallintaan.

Talouden tasapainottamiseksi kuntaveroa on jouduttu korottamaan puolella prosenttiyksiköllä vuosina 2019 ja 2020. Vuonna 2019 kunnallisverojen toteutuma 235,9 milj. euroa jäi 11,1 milj. euroa budjetoitua pienemmäksi ja myös vuonna 2020 tultaneen jäämään talousarvion mukaisesta verokertymästä. Kaupungin veroennusteissa nojaudutaan vahvasti Valtiovarainministeriön ja Kuntaliiton veroennusteisiin, mutta niissäkään ei ole riittävästi pystytty huomioimaan vuosien 2018-2019 verotukseen liittyviä kansallisia ongelmia: verotilitysjärjestelmä, verokorttiuudistus ja tulorekisteriongelmat. Tällä hetkellä näihin liittyvät vaikeudet vaikuttavat olevan Verohallinnossa selätetyt, mutta uutena vielä suurempana epävarmuustekijänä verotulokertymän arvioimisessa tällä hetkellä on koronavirusepidemia. Vuoden 2020 aikana Vaasan kaupungin veroennusteet ovat vaihdelleet yli 30 miljoonaa euroa. Kun verotulot ovat kaupungin ja liikelaitosten yhteenlasketuista toimintatuotoista noin puolet, vaikuttavat verotulokertymän muutokset merkittävästi kaupungin tulokseen. Koronavirusepidemian jatkuessa on edelleen varauduttava kunnallisvero- ja yhteisöveroennusteiden nopeisiinkin vaihteluihin.

Vaasassa palvelutarve kasvaa jopa väestönkasvua nopeammin, sillä vanhuspalveluja tarvitsevan ikääntyvän väestön määrä kasvaa. Maahanmuutto ja syntyvyys jatkuvat tasaisena ja muuttoliike tuo lähinnä nuoria ikäluokkia ja lapsiperheitä sekä maahanmuuttajia kaupunkiin. Vaasan väestönkasvu on vaimentunut parhaista vuosista, muuta väestönkasvun ennakoidaan olevan positiivista kuluvana sekä talousarviovuosina.

Palvelutarpeen kasvuun vastataan myös varhaiskasvatuksen toiminnallisilla muutoksilla ja perusopetuksen palveluverkkoa uudistamalla. Palveluverkkoa tarkastellaan jatkuvasti lapsimäärän kehityksen näkökulmasta. Lisäksi Vaasan kaupunkikeskustaa kehitetään ja kaupunkirakenteen kehittymisen edellyttämien liikenneväyliä ja infraa parannetaan.

Peruskaupungin investoinnit ovat nettomääräisesti noin 28,3 milj. euroa vuonna 2021, mikä on kaupungin kantokykyyn nähden vielä aiempaakin kestämättömämmällä tasolla. Vuodesta 2013 alkaen kaupungin investointeja on pienennetty yli 60 miljoonan euron lähtötasosta. Tavoitteena on nettoinvestointien sovittaminen tulorahoitukseen nähden kestävälle tasolle lähemmäksi kaupungin poistotasoa.

Kaupunki ottaa vuonna 2021 uutta lainaa 38,0 milj. euroa ja lainamäärä vuoden lopussa kasvaa 294,5 milj. euroon eli 4.343 euroa/asukas.

Taloudellinen toimintaympäristö

Kaupungin toimintakate paranee vuoden 2020 ennusteeseen verrattuna 2,1 milj. euroa (0,6%). Vuosi 2020 on ollut koronatilanteen johdosta poikkeuksellinen. Toimintatuottojen uskotaan vuonna 2021 palaavan koronaa edeltävälle tasolle, nousua vuoden 2020 ennusteeseen verrattuna 6,6 milj. euroa (1,1%). Toimintamenot kasvavat vuoden 2020 ennusteeseen verrattuna 9 milj. euroa (4,8%).

Vuosikate heikkenee vuoden 2020 ennusteeseen verrattuna 2,6 milj. euroa (5,8%). Verotulokertymän oletetaan pysyvän vuoden 2020 tasolla. Veroprosentit Vaasassa pysyvät vuoden 2020 tasolla: kunnallisveroprosentti 21,00 ja yleinen kiinteistöveroprosentti 1,25. Maan hallituksen antaman talousarvioesityksen mukaan valtionosuudet alenevat vuoden 2020 tasosta, sillä silloin koronavirusepidemian vuoksi kunnat saivat tiettyjä kertaluonteisia valtionosuuksia. Tiukentuneessa kuntataloudessa kuntien on entistä haastavampaa täyttää niille annettuja uusia tehtäviä, mm. oppivelvollisuusiän pidentäminen ja hoitajamitoitukset. Vuoden 2021 talousarviossa rahoitustuotoissa osinkotuotot ovat edellistä vuotta alemmat.

Kuntalain velvoite alijäämän kattamisesta määräaikana pitää kaupungin taloustilanteen kireänä vielä lähivuosina. Suunnitelma sen kattamiseksi näyttää hyvältä, sillä Vaasan kaupunki tulee todennäköisesti kattamaan alijäämästä (25,8 milj. €) vuonna 2020 suuremman määrän mitä alijäämän kattamisvelvoitteen vähimmäismäärä (13,3 milj. €) edellyttää, jolloin suuri osa tai jopa koko jäljelle jäävä alijäämä pystyttäisiin kattamaan vuoden 2021 tilinpäätöksessä. Tämän jälkeen päästäisiin kerryttämään ylijäämää tulevien vuosien varalle, jolloin saisimme taloudellista puskuria käyttötalouteen.

Toimintaympäristössä iso muutos sekä toiminnallisesti että taloudellisesti tulee olemaan hyvinvointikuntayhtymän toiminnan käynnistyminen 1.1.2022 ja vuonna 2021 tämän valmistelu tulee olemaan yksi kaupungin kehittämisen painopistealueista. Kun iso toimiala lähtee kaupunkiorganisaatiosta, jäljelle jäävä organisaatio on muokattava uudelleen vastaamaan toiminnan ja päätöksenteon tarpeita ja samaan aikaan varmistuttava, että yhteistyö ja tiedonkulku uuden hyvinvointikuntayhtymän kanssa toimivat saumattomasti. Kuntalaisten hyvinvointi on kaupungin strategian kulmakiviä, vaikka jatkossa sosiaali- ja terveystoimen alaiset palvelut tuotetaan hyvinvointikuntayhtymän kautta eikä omana toimintana.

Toimintaympäristössä muita haasteita tuovat koronavirusepidemian jälkeisen "uuden normaalin" määrittyminen, työn tekemisen uudet mallit, etätyön vakiintuminen, kestävä kehitys, digitalisaatio, kaupungistuminen ja väestön ikääntyminen. Näitä teemoja sivutaan myös vuonna 2021 toteutettavissa skenaariotyöpajoissa, joissa yhdessä kaupungin luottamushenkilöiden, kuntalaisten ja muiden sidosryhmien

kanssa pohditaan minkälaisessa kaupungissa haluamme elää vuonna 2040. Työpajojen tuotoksia hyödynnetään sekä yleiskaavan 2040 valmistelussa että uuden valtuustokauden strategian valmistelussa.

Tukala kuntatalous pakottaa edelleen laittamaan kehittämiskohteita tärkeysjärjestykseen ja tekemään valintoja. Tämä koskee myös Vaasan kaupungin toimintaa, jota on tehostettava pitkäjänteisesti ja rakenteita uudistaen. On myös huomioitava kaupunkirakenteen tiivistämisen ja asuntotuotannon varmistamisen tuomat haasteet sekä ilmastonmuutoksen vaatimukset. Rakennuskannan ja infran peruskorjaustarpeet pysyvät keskiössä kaupungin omaisuuden ylläpidossa.

Vaasassa on muihin Suomen kaupunkeihin verrattuna keskimäärin hyvinvoiva ja korkeasti koulutettu väestö sekä poikkeuksellisen vahva vientiteollisuus. Kaupungin strategian mukaisesti kaupunki panostaa vetovoimaisuuteen, hyvinvointiin ja talouden tasapainoon. Talousarvion painopisteitä ovat alueen vetovoimaisuuden kehittäminen, edullinen ja kilpailukykyinen yhdyskuntarakenne, väestön hyvinvointi sekä peruspalveluiden hyvä tarjonta. Taloustilanteen näkökulmasta talouden tasapaino on keskeisin tekijä tulevaisuutta ajatellen strategian toteutumisen varmistamiseksi. Asukkaiden tarpeet ja toiveet palveluiden suhteen muuttuvat aiempaa moninaisemmiksi. Palveluilta odotettua yksilöllisyyttä lisäämme yhdistämällä sähköisiä palveluja uudella tavalla perinteisiin palveluihin. Uuden valtuustokauden strategian valmistelu on jo käynnissä ja vuonna 2021 sitä tullaan jatkamaan yhteistyössä kaupunkiorganisaation, luottamushenkilöiden ja muiden sidosryhmien kanssa.

4.8 Talouden tasapainoa koskevat vaatimukset

Kuntalain 110§:n mukaan taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidyistä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan. Säädettyä velvollisuutta kattaa kunnan taseeseen kertynyt alijäämä sovelletaan ensimmäisen kerran tilikauden 2015 tilinpäätöksessä taseeseen kertyneeseen alijäämään.

Vaasan kaupungin taseeseen on kertynyt ylijäämää tilinpäätöksessä 2019, kumulatiivisen alijäämän ollessa edelleen 25,8 miljoonaa euroa. Kuntalain säädöksen mukaisesti tämä alijäämä on katettava tilinpäätökseen 2020 mennessä. Kaupungin taseeseen alkoi kertyä alijäämää vuoden 2014 tilinpäätöksessä ja suunnitelmallinen tasapainottamistyö on jatkunut siitä saakka.

Laaja yksilöity taloussuunnitelmakaudelle vuoteen 2019 saakka laadittu tasapainottamisohjelma sisältyi vuoden 2016 talousarvioon. Toimenpiteet olivat etupainotteisia, eli toimenpiteiden toteutus ja hallinnolliset päätökset painottuivat vuodelle 2016 ja taloudelliset vaikutukset realisoituivat vuodesta 2017 lukien. Vuonna 2019 on laadittu uusi tasapainottamissuunnitelma, joka ulottuu vuoteen 2021. Tasapainottamissuunnitelman toimenpiteet on huomioitu vuoden 2021 talousarvion määrärahoissa.

Tulosalueiden kehyksiä vuodelle 2021 asetettaessa osoitettiin määrärahoihin henkilöstökulujen kasvua vastaavat lisäykset. Kesäkuussa 2020 näkymät alijäämän kattamisvelvoitteen edellyttämän tulostavoitteen saavuttamiseksi olivat heikot, jolloin kaupunginhallitus käynnisti yhteistoimintaneuvottelut. Yt-neuvotteluiden tuloksena päätettiin lomauttaa kaupungin lähes koko henkilöstö 3-14 päiväksi, mutta lomautus voidaan toteuttaa vuosien 2020-21 aikana.

Talousarvio vuodelle 2021 on laadittu ylijäämäiseksi, kuten myös suunnitelmavuodet 2024 saakka. Ylijäämäisen vuoden 2021 myötä kaupungin taseeseen arvioidaan kertyvän ylijäämää tilinpäätöksessä 2021, jolloin kuntalain mukainen tasapainovaatimus täyttyy. Suunnitelmavuosien investointien määrää on pyritty sovittamaan kaupungin kantokyvyn tasoon, mikä vaikuttaa positiivisesti velkaantumiskehityksen taittumiseen.

Talouden seuranta

Tulostavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden sekä toiminnan seurannan tavoitteena on antaa päättäjille sekä toiminnan johtamisesta eri tasoilla vastaaville riittävä ja ajantasainen tieto asetettujen tavoitteiden saavuttamisesta, määrärahojen riittävyydestä, tulojen toteutumisesta ja riskienhallinnasta. Seurannan tulee antaa pohjatiedot korjaavien toimenpiteiden tekemiseen.

Talousarvion toteuttamista seuraavat viranhaltijat, toimialat, lautakunnat, johtokunnat, kaupunginhallitus sekä valtuusto. Tarkastuslautakunta seuraa ja arvioi kuntalain edellyttämien toiminnallisten ja taloudellisten tulostavoitteiden toteutumista sekä toiminnan tarkoituksenmukaisuutta.

Talouden ja toiminnan kuukausiraportti viedään toukokuun lopun tilanteesta lähtien kuukausittain kaupunginhallitukselle. Myös lauta-/johtokunnille raportoidaan (joka kokouksessa) taloudesta ja toiminnasta. Erityisesti toimintatulojen, henkilöstömenojen ja henkilöstömäärien kehittymistä sekä palvelujen ostoja ja verotulojen toteutumista on seurattava. Tilinpäätösennusteissa seurataan myös investointeja kaupunkitasolla ja kaupungin liikelaitoksia. Vuonna 2021 kuntien tilinpäätös- ja ennustetietojen toimittamisen aikataulu Valtiokonttoriin muuttuu. Kaupungin oman raportoinnin aikataulu pyritään sovittamaan yhteen tämän kanssa.

Talousennusteet

Kaupunginhallitukselle ja valtuustolle tuodaan huhti-, elo- ja lokakuun lopun tilanteesta kuukausiraporttia laajempi seurantaraportti, johon sisältyy myös tilinpäätösennuste. Seurantaraportti sisältää laajemman analyysin tulostavoitteiden sekä määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta. Seurantaraportissa määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen esitetään sitovuustasolla. Raportissa käsitellään toimintaympäristön olennaisimmat tapahtumat sekä muutokset.

Tasapainottamistoimenpiteet

TULOSALUE: 120 KAUPUNGINVALTUUSTO			
Rakenteelliset, toimintatapoja muuttavat tai palveluja karsivat toimenpiteet			
Menot	**Toimenpide**	**Toteutusvaihe / Toteutuksen edellytykset**	**1000 € / v**
			2021
	Kokousten vähentäminen		19,00
		Yhteensä	**19,00**
Toimintatuloja ja verorahoitusta sekä muita tuloja koskevat toimenpiteet			
Tulot	**Toimenpide**	**Toteutuksen edellytykset**	**2021**
		Yhteensä	**0,00**
		Vaikutus nettomenoon	**19,00**
TULOSALUE: 130 KAUPUNGINHALLITUS			
Rakenteelliset, toimintatapoja muuttavat tai palveluja karsivat toimenpiteet			
Menot	**Toimenpide**	**Toteutusvaihe / Toteutuksen edellytykset**	
			2021
	Kokousten vähentäminen		12,00
		Yhteensä	**12,00**
Toimintatuloja ja verorahoitusta sekä muita tuloja koskevat toimenpiteet			
Tulot	**Toimenpide**	**Toteutuksen edellytykset**	**2021**
		Yhteensä	**0,00**
		Vaikutus nettomenoon	**12,00**
TULOSALUE: Konsernihallinto (ent. 131 HALLINTOPALVELUT)			
Rakenteelliset, toimintatapoja muuttavat tai palveluja karsivat toimenpiteet			
Menot	**Toimenpide**	**Toteutusvaihe / Toteutuksen edellytykset**	
			2021
	Henkilöstöjärjestelyt		372,00
		Yhteensä	**372,00**
Toimintatuloja ja verorahoitusta sekä muita tuloja koskevat toimenpiteet			
Tulot	**Toimenpide**	**Toteutuksen edellytykset**	**2021**
		Yhteensä	**0,00**
		Vaikutus nettomenoon	**372,00**
TULOSALUE: Konsernihallinto (ent.133 HENKILÖSTÖPALVELUT)			
Rakenteelliset, toimintatapoja muuttavat tai palveluja karsivat toimenpiteet			
Menot	**Toimenpide**	**Toteutusvaihe / Toteutuksen edellytykset**	
			2021
133	Henkilöstöjärjestelyt		65,00
		Yhteensä	**65,00**
Toimintatuloja ja verorahoitusta sekä muita tuloja koskevat toimenpiteet			
Tulot	**Toimenpide**	**Toteutuksen edellytykset**	**2021**
		Yhteensä	**0,00**
		Vaikutus nettomenoon	**65,00**
TULOSALUE: Konsernihallinto (ent. 134 TALOUS- JA OMISTAJAOHJAUS)			
Rakenteelliset, toimintatapoja muuttavat tai palveluja karsivat toimenpiteet			
Menot	**Toimenpide**	**Toteutusvaihe / Toteutuksen edellytykset**	
			2021
134	Henkilöstöjärjestelyt		146,00
		Yhteensä	**146,00**
Toimintatuloja ja verorahoitusta sekä muita tuloja koskevat toimenpiteet			
Tulot	**Toimenpide**	**Toteutuksen edellytykset**	**2021**
		Yhteensä	**0,00**
		Vaikutus nettomenoon	**146,00**

TULOSALUE: Konsernihallinto (ent. 135 KAUPUNKIKEHITYS)			
Rakenteelliset, toimintatapoja muuttavat tai palveluja karsivat toimenpiteet			
Menot	**Toimenpide**	**Toteutusvaihe / Toteutuksen edellytykset**	
			2021
	Henkilöstöjärjestelyt		32,00
		Yhteensä	**32,00**
Toimintatuloja ja verorahoitusta sekä muita tuloja koskevat toimenpiteet			
Tulot	**Toimenpide**	**Toteutuksen edellytykset**	**2021**
		Yhteensä	**0,00**
		Vaikutus nettomenoon	**32,00**
TULOSALUE: 141 JÄSENMAKSUT			
Rakenteelliset, toimintatapoja muuttavat tai palveluja karsivat toimenpiteet			
Menot	**Toimenpide**	**Toteutusvaihe / Toteutuksen edellytykset**	
			2021
	Jäsenmaksujen karsiminen, Maailmanperintö ry	Irtisanominen viimeistään 30.6.2020. Voimaan 1.1.2021.	29,00
		Yhteensä	**29,00**
Toimintatuloja ja verorahoitusta sekä muita tuloja koskevat toimenpiteet			
Tulot	**Toimenpide**	**Toteutuksen edellytykset**	**2021**
		Yhteensä	**0,00**
		Vaikutus nettomenoon	**29,00**
TULOSALUE: Konsernihallinto (ent.160 YHTIÖMUOTOISESTI TUOTETTAVAT RUOKA- JA MATERIAALIPALVELUT)			
Rakenteelliset, toimintatapoja muuttavat tai palveluja karsivat toimenpiteet			
Menot	**Toimenpide**	**Toteutusvaihe / Toteutuksen edellytykset**	
		vuoden 2020 alusta	**2021**
	hankintakoordinaattorin työajan vähentäminen 20%		8,00
		Yhteensä	**8,00**
Toimintatuloja ja verorahoitusta sekä muita tuloja koskevat toimenpiteet			
Tulot	**Toimenpide**	**Toteutuksen edellytykset**	**2021**
	Henkilöstöruokailun lisääminen omissa pisteissä	keskitetty henkilöstöruoan tuotanto	5,00
		Yhteensä	**5,00**
		Vaikutus nettomenoon	**13,00**
TULOSALUE: 200 SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMEN YHTEISET JA TEKNISET TUKIPALVELUT			
Rakenteelliset, toimintatapoja muuttavat tai palveluja karsivat toimenpiteet			
Menot	**Toimenpide**	**Toteutusvaihe / Toteutuksen edellytykset**	
	Vakanssin poistaminen huoltopalveluissa	**2021 eläköityminen**	**2021**
			38,00
	Palkattomat	2634 /vuosiennuste	2,00
	Roidu- asiakaspalautejärjestelmä/luopuminen	sopimus päättyy vuonna 2020	9,00
		Yhteensä	**11,00**
Toimintatuloja ja verorahoitusta sekä muita tuloja koskevat toimenpiteet			
Tulot	**Toimenpide**	**Toteutuksen edellytykset**	**2021**
		Yhteensä	**0,00**
		Vaikutus nettomenoon	**11,00**
TULOSALUE: 210 SOSIAALITYÖ- JA PERHEPALVELUT			
Rakenteelliset, toimintatapoja muuttavat tai palveluja karsivat toimenpiteet			
Menot	**Toimenpide**	**Toteutusvaihe / Toteutuksen edellytykset**	
			2021
	Maahanmuuttokoordinaattori	vakanssia ei oteta käyttöön	60,00
	Kehittämissuunnittelija	tarve on, mutta kehittämistyötä ei jatketa	55,00
	Täyttöprosessien viivyttäminen	pätevän henkilöstön rekrytoinnissa on ollut pitkään vaikeuksia	82,20
	Kyydinvälityspalvelu ja sopimusliikennöinti	Teese on jo kilpailuttanut liikennöinnin, hankintapäätös tehty	140,00
	Asumispalveluiden uudelleen organisointi	valmistellaan kilpailutus, tarkistetaan asiakkaiden toimintakyky ja palvelun oikea-aikaisuus ja sopivuus	300,00

	Kultanummen keittiö	asumispalvelukokonaisuuden sisällön tarkistaminen, ks. edellinen kohta	40,00
	Lomapalkkavelan pienentäminen, lomarahavapaat ja palkattomat vapaat	toteutetaan keskushallinnon/ hepake:n ohjeen mukaan	113,60
		Yhteensä	**790,80**
Toimintatuloja ja verorahoitusta sekä muita tuloja koskevat toimenpiteet			
Tulot	**Toimenpide**	**Toteutuksen edellytykset**	**2021**
		Yhteensä	**0,00**
		Vaikutus nettomenoon	**790,80**
TULOSALUE: 220 KOTI- JA LAITOSHOITO			
Rakenteelliset, toimintatapoja muuttavat tai palveluja karsivat toimenpiteet			
Menot	**Toimenpide**	**Toteutusvaihe / Toteutuksen edellytykset**	
			2021
	Henkilöstöjärjestelyt	Ikäkeskuksen johtajan virkaa ei täytetä 2020-2021	71
		Alvar asiakasvastaavan sairaanhoitajan tointa ei täytetä 1.1.-31.10.2020	
		Kehittämissuunnittelija osittain hoitovapaa 1.9.2019-31.12.2021	11
	Palvelujen uudelleen organisointi	Ostopalvelujen tilaamista muistiyhdistyksestä vähennetään	96
	Koti- ja laitoshoidon yleisavustus	Fylgian yleisavustusta ei makseta	189
	Tilaratkaisut	Palosaaren kuntosalin toiminta organisoidaan uudelleen ja vuokrasopimus irtisanotaan. Yritetään saada toinen maksaja Vuorikeskuksen ja Ruukinkartanon yleisille tiloille.	94,2
	Lomapalkkavelka, lomarahavapaa ym.	Säästössä olevien vuosilomapäivien vähentäminen ja virkavapaiden täyttämättä jättäminen	34
		Yhteensä	**495**
Toimintatuloja ja verorahoitusta sekä muita tuloja koskevat toimenpiteet			
Tulot	**Toimenpide**	**Toteutuksen edellytykset**	**2021**
		Yhteensä	**0,00**
		Vaikutus nettomenoon	**495**
TULOSALUE: 230 TERVEYSPALVELUT			
Rakenteelliset, toimintatapoja muuttavat tai palveluja karsivat toimenpiteet			
Menot	**Toimenpide**	**Toteutusvaihe / Toteutuksen edellytykset**	
			2021
	Henkilöstöjärjestelyt	Lääkärien ja hammaslääkärien tehtävien järjestelyt ja lomarahavapaat	75
	Ylioppilaiden terveydensäätiö - YTHS	Opiskeluterveydenhuollon toiminta siirretään YTHS:lle sisältäen 5 terveydenhoitajaa ja avustuksen	370
	Lomapalkkavelan pienentäminen ja palkattomat vapaat	Säästössä olevien vuosilomapäivien vähentäminen ja virkavapaiden täyttämättä jättäminen	64
	Ilmoittautumisautomaatista ja palautejärjestelmästä luopuminen	Itsepalveluautomaatti lopetetaan	12
		Yhteensä	**521**
Toimintatuloja ja verorahoitusta sekä muita tuloja koskevat toimenpiteet			
Tulot	**Toimenpide**	**Toteutuksen edellytykset**	**2021**
	Henkilöstöjärjestelyt	Turun yliopisto maksaa 50 % koulutusylilääkärin palkkakustannuksesta. Sopimus tehty syksyllä 2019	48
		Yhteensä	**48**
		Vaikutus nettomenoon	**569**

TULOSALUE: 302 VARHAISKASVATUS			
Rakenteelliset, toimintatapoja muuttavat tai palveluja karsivat toimenpiteet			
Menot	**Toimenpide**	**Toteutusvaihe / Toteutuksen edellytykset**	
			2021
	Kotihoidon tuen kuntalisän lakkautetaan	KH:n päätös	300
	Avustajien vähentäminen (10 avustajaa)	Mikäli tarve ei kasva	276
	Ryhmäperhehoitajien vähentäminen (2 hoitajaa)		55
	Lautakuntien ja jaoston kokousten vähentäminen		1,70
		Yhteensä	**632,70**
Toimintatuloja ja verorahoitusta sekä muita tuloja koskevat toimenpiteet			
Tulot	**Toimenpide**	**Toteutuksen edellytykset**	**2021**
		Yhteensä	**0,00**
		Vaikutus nettomenoon	**632,70**
TULOSALUE: 306 SUOMENKIELINEN PERUSOPETUS			
Rakenteelliset, toimintatapoja muuttavat tai palveluja karsivat toimenpiteet			
Menot	**Toimenpide**	**Toteutusvaihe / Toteutuksen edellytykset**	
			2021
	Tuntikehyksen vähennys	*lv. 19-20: -42 oppilasta, 81vvt = 170.000€* *2020, 2021 edellytys että oppilasmäärä pysyy samalla tasolla / laskee*	170
	Onkkarin virkajärjestely		35
	Vakanssit 0,8	*Suomenkielisen perusopetuksen osuus 39,75%*	12,1
	Ltk + jaosto -1 kokous	*Yhden kokouksen arvioitu hinta jaettuna tulosalueille*	1,1
		Yhteensä	**218,2**
Toimintatuloja ja verorahoitusta sekä muita tuloja koskevat toimenpiteet			
Tulot	**Toimenpide**	**Toteutuksen edellytykset**	**2021**
	A1-lisätunnin valtionrahoitus	*Hallitus on varannut muutokseen tarvittavat määrärahat julkisen talouden suunnitelmaan niin, että muutoksen kustannukset korvataan kunnille* ***valtionosuuksien*** *kautta. Määrärahalisäys on 7,5 miljoonaa euroa vuonna 2020 ja 12 miljoonaa vuodesta 2021 alkaen. Vaasalla on ollut ykkösluokilla jo ko. tunti omalla kustannuksella. Tuntimäärä ja kustannus pysyy samana, tulot lisääntyy. Summa on arvio, ei laskelmia kuntakohtaisesta/tuntikohtaisesta summasta.*	115
		Yhteensä	**115,0**
		Vaikutus nettomenoon	**333,2**
TULOSALUE: 307 RUOTSINKIELINEN PERUSOPETUS			
Rakenteelliset, toimintatapoja muuttavat tai palveluja karsivat toimenpiteet			
Menot	**Toimenpide**	**Toteutusvaihe / Toteutuksen edellytykset**	**2021**
	Vakanssit 0,8	Ruotsinkielisen perusopetuksen osuus 10,66%	3,2
	Ltk + jaosto -1 kokous		0,6
		Yhteensä	**3,8**
Toimintatuloja ja verorahoitusta sekä muita tuloja koskevat toimenpiteet			
Tulot	**Toimenpide**	**Toteutuksen edellytykset**	**2021**
		Yhteensä	**0,00**
		Vaikutus nettomenoon	**3,8**
TULOSALUE: 355 NUORISOPALVELUT			
Rakenteelliset, toimintatapoja muuttavat tai palveluja karsivat toimenpiteet			
Menot	**Toimenpide**	**Toteutusvaihe / Toteutuksen edellytykset**	
			2021
	Koulutuslautakunnan 1 kokouksen vähentäminen	Edellyttää lautakunnan päätöstä	0,10
	Nuorisopalveluiden osuus 4,74 % kokousmenoista		
		Yhteensä	**0,10**
Toimintatuloja ja verorahoitusta sekä muita tuloja koskevat toimenpiteet			
Tulot	**Toimenpide**	**Toteutuksen edellytykset**	**2021**
		Yhteensä	**0,00**
		Vaikutus nettomenoon	**0,10**

TULOSALUE: 443 VAASAN KAUPUNGIN OPISTOT			
Rakenteelliset, toimintatapoja muuttavat tai palveluja karsivat toimenpiteet			
Menot	**Toimenpide**	**Toteutusvaihe / Toteutuksen edellytykset**	
			2021
	Lisäsäästö	Henkilöstökulut/ Vaasa-opisto	18,40
	Lisäsäästö	Henkilöstökulut/ Vasa arbis	4,60
	Lisäsäästö	Väh.palv.ostojen määrärahoja/Taikon	1,00
	Lisäsäästö	Henkilöstökulut/ Kuula-opisto	6,00
	Lisäsäästö	Palvelujen ostot/Kuula-opisto	0,90
	Lisäsäästö	Aineet ja tarvikkeet/Kuula-opisto	3,50
	Lisäsäästö	Siivousmääräraha/Vaasa-opisto	5,00
	Lisäsäästö	Vuokrakulujen määräraha/Vaasa-opisto	10,00
	Lisäsäästö	Vähennetty lautakunta 1 krta/vuosi	0,30
		Yhteensä	**49,70**
Toimintatuloja ja verorahoitusta sekä muita tuloja koskevat toimenpiteet			
Tulot	**Toimenpide**	**Toteutuksen edellytykset**	**2021**
		Yhteensä	**0,00**
		Vaikutus nettomenoon	**49,70**
TULOSALUE: 351 LIIKUNTAPALVELUT			
Rakenteelliset, toimintatapoja muuttavat tai palveluja karsivat toimenpiteet			
Menot	**Toimenpide**	**Toteutusvaihe / Toteutuksen edellytykset**	
			2021
	Kulttuuri- ja liikuntalautakunnan 1 kokouksen vähentäminen	Edellyttää lautakunnan päätöstä	0,40
	Liikuntapalveluiden osuus 24 % kokousmenoista		
		Yhteensä	**0,40**
Toimintatuloja ja verorahoitusta sekä muita tuloja koskevat toimenpiteet			
Tulot	**Toimenpide**	**Toteutuksen edellytykset**	**2021**
		Yhteensä	**0,00**
		Vaikutus nettomenoon	**0,40**
TULOSALUE: 363 VAASAN KAUPUNGIN MUSEOT			
Rakenteelliset, toimintatapoja muuttavat tai palveluja karsivat toimenpiteet			
Menot	**Toimenpide**	**Toteutusvaihe / Toteutuksen edellytykset**	
			2021
	Asiantuntijapalveluiden käytön karsiminen	Näyttelyiden suunnittelu / Tuotetaan sisältöä enemmän omalla väellä ja taiteilijalähtöisesti	15,00
	Palvelujen ostojen karsiminen	Näyttelynrakennustyö / Sopivia taitoja omaavien työllistettyjen saatavuus ja tuntityöntekijöiden korvaaminen työsuhteisilla soveltuvin osin.	20,00
		Yhteensä	**35,00**
Toimintatuloja ja verorahoitusta sekä muita tuloja koskevat toimenpiteet			
Tulot	**Toimenpide**	**Toteutuksen edellytykset**	**2021**
	Maksullisten iltatilaisuuksien lukumäärän lisääminen	Kysyntää syntyy ja työvoimaa on saatavissa	10,00
		Yhteensä	**10,00**
		Vaikutus nettomenoon	**45,00**
TULOSALUE: 373 KULTTUURI- JA KIRJASTOPALVELUT			
Rakenteelliset, toimintatapoja muuttavat tai palveluja karsivat toimenpiteet			
Menot	**Toimenpide**	**Toteutusvaihe / Toteutuksen edellytykset**	
			2021
	Kulttuuri- ja liikuntalautakunnan 1 kokouksen vähentäminen (25 % kokousmenoista) ja kult.jaoston 1 kokouksen vähennys (37 %)	edellyttää lautakunnan päätöstä	0,80
		Yhteensä	**0,80**
Toimintatuloja ja verorahoitusta sekä muita tuloja koskevat toimenpiteet			
Tulot	**Toimenpide**	**Toteutuksen edellytykset**	**2021**
		Yhteensä	**0,00**
		Vaikutus nettomenoon	**0,80**
TULOSALUE: 380 VAASAN KAUPUNGINORKESTERI			
Rakenteelliset, toimintatapoja muuttavat tai palveluja karsivat toimenpiteet			
Menot	**Toimenpide**	**Toteutusvaihe / Toteutuksen edellytykset**	
			2021
	Määräaikaisen alttoviulun varaäänenjohtajan sopimus loppuu 18.6.2019. Järjestäjä-lyömäsoittajan tointa ei ole täytetty, vaan ainoastaan järjestäjä 18.6. asti. Syksyksi pyritään saamaan järjestäjä työllistämistuella säästötavoitteen saavuttamiseksi sekä vuodelle 2020.	Huomioitu ta2019 sekä taes 2020. Vähennetty 15.000e henkilöstökuluista ja toimintatuottoihin lisätty 15.000e. Syksyllä 2019 on työllistämistuella palkattu (työaika 85%), sekä vuodelle 2020. Lisäsäästönä vuodelle 2021	26,60
	1 ltk ja jaostojen vähentäminen tai palkkiotta	vähennetty joulukuun 2019 lautakunta	0,20
		Yhteensä	**26,80**
Toimintatuloja ja verorahoitusta sekä muita tuloja koskevat toimenpiteet			
Tulot	**Toimenpide**	**Toteutuksen edellytykset**	**2021**
		Yhteensä	**0,00**
		Vaikutus nettomenoon	**26,80**

TULOSALUE: 511 KIINTEISTÖTOIMI			
Rakenteelliset, toimintatapoja muuttavat tai palveluja karsivat toimenpiteet			
Menot	**Toimenpide**	**Toteutusvaihe / Toteutuksen edellytykset**	
			2021
		Yhteensä	**0,00**
Toimintatuloja ja verorahoitusta sekä muita tuloja koskevat toimenpiteet			
Tulot	**Toimenpide**	**Toteutuksen edellytykset**	**2021**
	Maanvuokratulot kasvavat	Wärtsilän alueen maanvuokrasopimukset	250,00
		Yhteensä	**250,00**
		Vaikutus nettomenoon	**250,00**
TULOSALUE: 512 KUNTATEKNIIKKA			
Rakenteelliset, toimintatapoja muuttavat tai palveluja karsivat toimenpiteet			
Menot	**Toimenpide**	**Toteutusvaihe / Toteutuksen edellytykset**	
			2021
		Yhteensä	**0,00**
Toimintatuloja ja verorahoitusta sekä muita tuloja koskevat toimenpiteet			
Tulot	**Toimenpide**	**Toteutuksen edellytykset**	**2021**
	Teatteriparkin pysäköintitulojen lisäys	Lisäpaikkojen myynti, hinnankorotukset	75
	Venepaikkojen myyntituottojen lisäys	Vuokrankorotukset	45
		Yhteensä	**120**
		Vaikutus nettomenoon	**120**
		Kaikki yhteensä menot, 1000 €/v	**3468,50**
		Kaikki yhteensä tulot, 1000€/v	**548,00**
		Vaikutus nettomenoon, 1000 €/v	**4016,50**

Tuloslaskelma 2021
Kaupunki ja liikelaitokset

	Kaupunki	Liikelaitokset	Yhteensä
Toimintatulot			
Myyntitulot	51 748 600	30 049 700	81 798 300
Maksutulot	25 801 800	80 500	25 882 300
Tuet ja avustukset	10 660 800	5 280 200	15 941 000
Vuokratulot	15 273 600	46 947 300	62 220 900
Muut toimintatulot	8 629 000	1 318 600	9 947 600
Toimintatulot yhteensä	**112 113 800**	**83 676 300**	**195 790 100**
Toimintamenot			
Palkat ja palkkiot	-168 358 400	-14 084 700	-182 443 100
Eläkemenot	-37 287 700	-2 806 100	-40 093 800
Muut henkilösivukulut	-6 499 000	-471 500	-6 970 500
Palvelujen ostot	-235 109 300	-12 193 400	-247 302 700
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-16 268 600	-9 444 200	-25 712 800
Avustukset	-31 486 400	-122 700	-31 609 100
Vuokrat	-50 191 900	-6 208 300	-56 400 200
Muut toimintamenot	-2 876 800	-176 600	-3 053 400
Toimintamenot yhteensä	**-548 078 100**	**-45 507 500**	**-593 585 600**
Toimintakate	**-435 964 300**	**38 168 800**	**-397 795 500**
Verotulot	298 372 900		298 372 900
Valtionosuudet	130 775 900		130 775 900
Rahoitustulot ja -menot			
Korkotulot	760 000		760 000
Muut rahoitustulot	33 509 600	9 000	33 518 600
Korkomenot	-2 802 000	-13 000	-2 815 000
Muut rahoitusmenot	-66 000	-21 044 500	-21 110 500
Rahoitustulot ja -menot yhteensä	**31 401 600**	**-21 048 500**	**10 353 100**
Vuosikate	**24 586 100**	**17 120 300**	**41 706 400**
Suunnitelman mukaiset poistot	-16 630 700	-13 692 300	-31 165 000
Tilikauden tulos	**7 955 400**	**3 428 000**	**10 541 400**

Rahoituslaskelma 2021

	Kaupunki	Liikelaitokset	Yhteensä €
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	**24 586 100**	**17 120 300**	**41 706 400**
Tulorahoituksen korjauserät:			
käyttöomaisuuden myyntivoitot	-6 120 000	-12 000	-6 132 000
eläkevastuuvarauksen tuloutus	-90 000		-90 000
	18 376 100	**17 108 300**	**35 484 400**
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-37 836 000	-22 365 000	-60 201 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	8 067 000	820 000	8 887 000
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulo	1 500 000		1 500 000
	-28 269 000	**-21 545 000**	**-49 814 000**
Toiminnan ja investointien rahavirta	**-9 892 900**	**-4 436 700**	**-14 329 600**
Rahoituksen rahavirta			
Antolainasaamisten lisäys	-400 000		-400 000
Antolainasaamisten vähennys	1 024 800		1 024 800
Antolainauksen muutokset	**624 800**		**624 800**
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	38 000 000		38 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-20 815 000		-20 815 000
Lainakannan muutokset	**17 185 000**		**17 185 000**
Muut maksuvalmiuden muutokset	**500 000**		**500 000**
Rahoituksen rahavirta	**18 309 800**		**18 309 800**
Rahavarojen muutos			**3 980 200**
Kassavarat 1.1., euroa			500 000
Kassavarat 31.12., euroa			4 480 200
Lainamäärä 31.12.			**294 485 000**
Lainamäärä euroa/asukas			**4 343**
(asukasmäärä 67.800)			

24

Tuloslaskelma 2021-2024

Kaupunki ja liikelaitokset

	TA 2021	TS 2022	TS 2023	TS 2024
Toimintatulot				
Myyntitulot	81 798 300			
Maksutulot	25 882 300			
Tuet ja avustukset	15 941 000			
Vuokratulot	62 220 900			
Muut toimintatulot	9 947 600			
Toimintatulot yhteensä	**195 790 100**			
Toimintamenot				
Palkat ja palkkiot	-182 443 100			
Eläkemenot	-40 093 800			
Muut henkilösivukulut	-6 970 500			
Palvelujen ostot	-247 302 700			
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-25 712 800			
Avustukset	-31 609 100			
Vuokrat	-56 400 200			
Muut toimintamenot	-3 053 400			
Toimintamenot yhteensä	**-593 585 600**			
Toimintakate	**-397 795 500**	**-407 822 400**	**-413 939 800**	**-420 148 900**
Verotulot	298 372 900	310 447 000	316 087 000	316 087 000
Valtionosuudet	130 775 900	129 500 000	129 600 000	130 000 000
Rahoitustulot ja -menot				
Korkotulot	760 000	755 000	755 000	755 000
Muut rahoitustulot	33 518 600	32 550 000	31 600 000	31 600 000
Korkomenot	-2 815 000	-2 850 000	-2 900 000	-3 000 000
Muut rahoitusmenot	-21 110 500	-21 110 500	-21 210 100	-21 210 100
Rahoitustulot ja -menot yhteensä	**10 353 100**	**9 344 500**	**8 244 900**	**8 144 900**
Vuosikate	**41 706 400**	**41 469 100**	**39 992 100**	**34 083 000**
Suunnitelman mukaiset poistot	-31 165 000	-31 476 700	-31 791 400	-32 109 300
Tilikauden tulos	**10 541 400**	**9 992 400**	**8 200 700**	**1 973 700**

Rahoituslaskelma 2021-2024

Sisältää liikelaitokset

	TA 2021	TS 2022	TS 2023	TS 2024
Toiminnan rahavirta				
Vuosikate	**41 706 400**	**41 469 100**	**39 992 100**	**34 083 000**
Tulorahoituksen korjauserät:				
käyttöomaisuuden myyntivoitot	-6 132 000	-1 500 000	-1 500 000	-1 500 000
eläkevastuuvarauksen tuloutus	-90 000	-100 000	-90 000	-80 000
	35 484 400	**39 869 100**	**38 402 100**	**32 503 000**
Investointien rahavirta				
Investointimenot	-60 201 000	-51 711 000	-48 781 000	-51 641 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	8 887 000	274 000	274 000	274 000
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulo	1 500 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000
	-49 814 000	**-49 937 000**	**-47 007 000**	**-49 867 000**
Toiminnan ja investointien rahavirta	**-14 329 600**	**-10 067 900**	**-8 604 900**	**-17 364 000**
Rahoituksen rahavirta				
Antolainasaamisten lisäys	-400 000	-250 000	-250 000	-250 000
Antolainasaamisten vähennys	1 024 800	200 000	200 000	200 000
Antolainauksen muutokset	**624 800**	**-50 000**	**-50 000**	**-50 000**
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	38 000 000	58 000 000	38 000 000	42 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-20 815 000	-48 390 000	-29 595 000	-30 000 000
Lainakannan muutokset	**17 185 000**	**9 610 000**	**8 405 000**	**12 000 000**
Muut maksuvalmiuden muutokset	**500 000**	**500 000**	**500 000**	**500 000**
Rahoituksen rahavirta	**18 309 800**	**10 060 000**	**8 855 000**	**12 450 000**
Rahavarojen muutos	**3 980 200**	**-7 900**	**250 100**	**-4 914 000**
Kassavarat 1.1, euroa	500 000	4 480 200	4 472 300	4 722 400
Kassavarat 31.12, euroa	4 480 200	4 472 300	4 722 400	-191 600
Lainamäärä 31.12.	**294 485 000**	**304 095 000**	**312 500 000**	**324 500 000**
Lainamäärä euroa/asukas	4 343	4 479	4 596	4 765

III TAVOITTEET

1. Vaasan kaupunkikonsernin tavoitteet

Yhtiöiden tai muiden yhteisöjen tavoitteena on omalta osaltaan toteuttaa Vaasan kaupungin strategiaa ”Pohjolan energiapääkaupunki - virtaa hyvään elämään” ja niitä koskevat samat periaatteet kuin kaupungin omassa toiminnassakin. Kaupungin energia- ja ilmasto-ohjelma tulee huomioida kaikkien yhtiöiden toiminnassa mahdollisuuksien mukaan. Tähän ohjelmaan liittyen konserniyhtiöiden tulee laatia omat suunnitelmansa kestävän kehityksen huomioimisesta omassa toiminnassaan.

Omistuksilla tavoitellaan tuottavaa tapaa toteuttaa palveluja ja niiltä edellytetään vastaavaa kustannusvaikuttavuutta kuin emolta. Omistuksille asetetaan tuottavuus/vaikuttavuustavoitteet sekä mahdollisuuksien mukaan tuottovaateet, joiden toteutumisen seuranta on aktiivista ja reagointi poikkeamiin nopeaa. Omistuksille tehdään säännönmukaisesti arviointi niiden toimivuudesta ja tehtävien suorittamisesta taloudellisesti ja vaikuttavasti. Epätarkoituksenmukaisista omistuksista irtaannutaan ja päällekkäiset toiminnot puretaan.

Nykyiset yhteisöille annettavat avustukset ja rahoitussopimukset arvioidaan ja niiden tasoa tarkistetaan tarvittaessa. Omistajaohjauksella ja sopimusmenettelyillä varmistetaan, että kaupungin etu ei vaarannu, omaisuuden arvo ei laske tai aiheuta kaupungista riippumattomia, yllättäviä ja kohtuuttomia kustannuksia. Rahoitusrakenteilla varmistetaan, että kaupungin rahoituksella katetaan ainoastaan yhteisöille annettujen ydintehtävien hoitaminen.

Tytäryhtiöt

Oy Vaasan Asumisoikeus

Yhteisön nimi	Oy Vaasan Asumisoikeus
Kunnan omistusosuus	100 %
Toimitusjohtaja	Birgit Mäkinen
Hallituksen puheenjohtaja	Oili Airaksinen-Rajala
Hallituksen jäsenet	Johanna Ahopelto, Roy Syring, Mauri Ollila, Arja Miettinen, Erkki Lehtimäki

Yhtiö omistaa asumisoikeustaloja (266 asuntoa) Vaasan kaupungin alueella ja myy asumisoikeuksia taloissa sijaitseviin asuntoihin sekä vuokraa vapaaksi jääneitä asuntoja. Yhtiön omistaman asuntokannan taloudellinen käyttöaste laski tilikauden 2019 aikana ollen 79,48 % (2018: 81,83 %). Yhtiön liikevaihto oli 1,7 miljoonaa euroa (2018: 1,8 miljoonaa euroa). Yhtiöllä ei ole omaa henkilökuntaa, vaan se toimii Koy Pikipruukin hallinnon yhteydessä. Yhtiö on toimeenpannut osan toiminnan ja talouden ja tervehdyttämisohjelmaansa vuoden 2020 aikana ja jatkaa sen toteuttamista vuoden 2021 aikana.

Vuoden 2021 tavoite:

- Toiminnan ja talouden tervehdyttämisohjelman jatkaminen.

Kiinteistö Oy Pikipruukki

Yhteisön nimi	Koy Pikipruukki
Kunnan omistusosuus	100 %
Toimitusjohtaja	Birgit Mäkinen
Hallituksen puheenjohtaja	Ari Mäkynen
Hallituksen jäsenet	Arja Miettinen, Sari Somppi, Pirjo Hokkanen, Roy Syring, Ritva-Hillevi Halme, Esa Valtonen

Yhtiön tarkoitus on yleishyödyllisen asuntotuotannon harjoittaminen Vaasan kaupungissa. Yhtiön tehtäviin kuuluu siten kiinteistöjen omistaminen ja hallinta sekä asuntojen vuokraus. Yhtiön toiminta-ajatuksena on ylläpitää riittävää asuntotarjontaa, tarjota kodikasta asumista elämän eri vaiheisiin sekä toteuttaa omistajan tahdon mukaisesti sosiaalista asuntotuotantoa Vaasan kaupungissa.

Yhtiön suorassa omistuksessa vuoden 2019 tilikauden päättyessä oli 3 235 asuntoa (2018: 3 412 asuntoa). Pikipruukin liikevaihto vuonna 2019 oli 22,5 miljoona euroa (2018: 22,9 miljoonaa euroa). Tilikauden 2019 päättyessä yhtiön omistaman asuntokannan taloudellinen käyttöaste oli 86,7 % (2018: 87,6 %). Henkilökuntaa oli toimitusjohtajan lisäksi keskimäärin 19 henkilöä (2018: 18 henkilöä).

Vuoden 2021 tavoitteet:

- Yhtiön toiminnan ja asuntokannan sopeuttaminen asumisen kysyntää vastaavaksi
    - Asuntojen käyttöasteen nostaminen.
    - Asuntojen, asuinrakennusten ja asuinympäristön muutostyöt ja tason nostaminen sekä tästä viestiminen.
    - Korjausvelan selvitys.
- Energiatehokkuussopimus
    - Kiinteistöjen lämpöenergian kulutus lämmitystarve huomioon ottaen alenee edellisestä vuodesta (Kulutusjoustokokeilu yhteistyössä Vaasan Sähkön kanssa)
    - Kiinteistöjen vedenkulutusta pyritään laskemaan edellisestä vuodesta (l/hlö/vrk)
    - Kierrätysasteen parantaminen.
- Valtionavustusten hyödyntäminen jatkossakin muutoskohteissa, energiatehokkuutta nostavia korjaustoimenpiteitä, purkuavustukset.
- Asiakastyytyväisyys & imago
    - Asiakastyytyväisyyskyselyn toteuttaminen.
    - Some-markkinoinnin lisääminen.

Kiinteistö Oy Vaasan Teatteriparkki

Yhteisön nimi	Kiinteistö Oy Vaasan Teatteriparkki
Kunnan omistusosuus	100 %
Toimitusjohtaja	Jonas Nyman
Hallituksen puheenjohtaja	Markku Järvelä
Hallituksen jäsenet	Anita Niemi-Iilahti, Lars-Erik Wägar

Yhtiö hallinnoi maanalaisen pysäköintitilan tontilla 905-8-2006-3, osoitteessa Asemakatu 12. Pysäköintilaitos on kaksikerroksinen ja 348 –paikkainen. Se valmistui joulukuussa 2014. Vaasan kaupunki/kuntatekniikka vuokraa

koko laitoksen Teatteriparkilta ja Kuntatekniikka vuokraa paikkoja edelleen sekä lyhytaikaisesti, että kuukausipaikkoja loppukäyttäjille ja yrityksille.

Vuoden 2021 tavoite:

- Sähkölatausinfran selvitystyön aloittaminen.

Kiinteistö Oy Palosaaren Kampus

Yhteisön nimi	Koy Palosaaren Kampus
Kunnan omistusosuus	90 %
Toimitusjohtaja	Jonas Nyman
Hallituksen puheenjohtaja	Tapio Ollikainen
Hallituksen jäsenet	Jari Karjalainen, Ulrica Karp, Christina Knookala

Yhtiön omistamat kiinteistöt sijaitsevat osoitteissa Wolffintie 30-34, Wolffintie 33 ja Wolffintie 27-31. Yhtiö on perustettu hallinnoimaan Vaasassa toimivien ammattikorkeakoulujen opetus- ja tutkimustiloja. Tavoitteena on keskittää Vaasan Ammattikorkeakoulun koulutus- ja tieteellinen toiminta ja Yrkeshögskolan Novian Vaasan toimipiste Palosaarelle. Aleren (Medibothnian Wolffintie 27-31) peruskorjaus valmistui vuoden 2016 lopussa. Vuoden 2020 aikana on rakennettu toimitiloja sekä Vamk:in, että Aleren puolella YTHS:lle.

Vuoden 2021 tavoitteet:

- YTHS:n muutto peruskorjattuihin tiloihin.

Vaasan Sähkö -konserni

Yhteisön nimi	Vaasan Sähkö Oy	Vaasan Sähköverkko Oy
Kunnan omistusosuus	99,9 %	Vaasan Sähkön 100 %:sti omistama tytäryhtiö
Toimitusjohtajat	Stefan Damlin	Juha Rintamäki
Hallitusten puheenjohtajat	Joakim Strand	Martti Haapamäki
Hallitusten jäsenet	Miapetra Kumpula-Natri, Marianne Munkki, Hannu Laaksonen, Marko Nylund, Ivanka Capova	Heimo Hokkanen, Arja Rosing, Ossi Suortti, Markus Tuomala

Vaasan Sähkön painopisteet ovat sähkökaupassa, kaukolämmössä ja sähkönsiirrossa. Vaasan Sähkö myy sähköä koko Manner-Suomeen ja kaukolämpöä vaasalaiskoteihin. Vaasan Sähkön edulliset sähkön ja lämmön hinnat luovat kilpailukykyä toimialueen yrityksille. Tytäryhtiöistä Vaasan Sähköverkko Oy vastaa Vaasan seudun sähkönsiirrosta.

Vaasan Sähkö –konsernin muodostavat emoyhtiö Vaasan Sähkö Oy, tytäryhtiöt Vaasan Sähköverkko Oy ja Smedsby Värmeservice, sekä osakkuusyhtiö EPV Energia Oy Ab. Vaasan Sähkö myi tytäryhtiönsä Oy RAVERA Ab:n Elvera Oy:lle. Yhtiö siirtyi osaksi Elvera-konsernia 14.5.2020. Vaasan Sähkö on 1.7.2020 ostanut 80% Smedsby Värmeservicen Ab:n osakkeista, ja omistaa kaupan jälkeen 100% yhtiön osakekannasta.

Konsernin liikevaihto vuonna 2019 oli 153,0 miljoona euroa (2018: 142,9 miljoonaa euroa). Konsernin tilikauden voitto vuonna 2019 oli 30,5 miljoonaa euroa (2018: 14,0 miljoonaa euroa) ja emoyhtiön 22,2 miljoonaa euroa (2018: 12,5 miljoonaa euroa). Keskimääräinen henkilöstömäärä vuonna 2019 oli konsernissa 150 (2018: 147) ja emoyhtiössä 85 (2018: 83).

Vuoden 2021 tavoitteet:

- Tunnettuuden valtakunnallinen vahvistaminen
- Vahva rooli alueen kehityshankkeissa, esim. sähkölatausinfran kehittäminen.
- Kestävä kehitys, vahva asiakaskokemus ja sähkön siirron toimintavarmuus ovat tärkeitä teemoja yhtiön strategiassa.
- Tulevien investointien rahoitusvaihtoehtojen selvittäminen.
- Osinkotavoite 12 M €.

Kiinteistö Oy Sekahaku

Yhteisön nimi	Koy Sekahaku
Kunnan omistusosuus	53 %
Toimitusjohtaja	Ari Viianen
Hallituksen puheenjohtaja	Anne Salovaara-Kero
Hallituksen jäsenet	Raija Kujanpää, Antti Koski, Tapio Osala, Marko Ylimäki, Aleksi Sandroos, Aarre Lindroos

Yhtiön toimiala on sosiaalisen asuntotuotannon harjoittaminen. Yhtiö voi omistaa ja hallita kiinteistöjä, harjoittaa huoneistojen ja toimitilojen vuokrausta sekä isännöintiä ja rakennuttamista. Yhtiön rakennuksia ovat: Erämiehenkatu 45, Ajurinkatu 18, 19 ja 21, Klemetinkatu 15, Konepajankatu 11 sekä Olympiakatu 3. Yhtiöllä ei ole omaa henkilökuntaa.

Kiinteistö Oy Sekahaku Fastighets Ab on jakautunut kahdeksi yhtiöksi 1.9.2020: Koy Miestenhaku Fast Ab ja Koy Naistenhaku Fast Ab. Vaasan kaupunki omistaa molemmista uusista yhtiöistä 53 % ja Voas 47 %.

Yhtiön omistamassa kiinteistössä osoitteessa Ajurinkatu 19 oli tulipalo 6.8.2020 ja koko kiinteistö on tällä hetkellä asumiskelvoton. Omaisuus on vakuutettu jälleenhankinta-arvostaan ja yhtiöllä on myös toiminnan keskeytysvakuutus, joka kattaa 12 kk:n ajalta menetetyt vuokratuotot.

Vuoden 2021 tavoitteet:

- Uusien yhtiöiden osakevaihdot Voas:in kanssa.
- Uuden strategian laadinta yhtiölle.

Ab Stormossen Oy

Yhteisön nimi	Stormossen Oy
Kunnan omistusosuus	54,35 %
Toimitusjohtaja	Aimo Latvala
Hallituksen puheenjohtaja	Ragnvald Blomfeldt

Hallituksen jäsenet	Varsinaiset jäsenet: Samuel Broman, Micaela Kullas, Erkki Lehtimäki, Mauri Ollila, Nina Söderberg, Helena Tuuri-Tammela. Varajäsenet: Håkan Wester, Göran Westerlund, Håkan Knip, Pentti Risberg.

Yhtiö huolehtii omistajakuntiensa lakisääteisestä jätehuollosta: jätteiden hyötykäytöstä, käsittelystä ja loppusijoituksesta sekä vaarallisten jätteiden vastaanotosta. Jätekeskus sijaitsee Koivulahdessa, Mustasaaren kunnassa. Jätekeskuksella käsitellään biojätettä myös muiden jäteyhtiöiden alueilta. Jätekeskuksen välittömässä yhteydessä toimii Stormossenin liikennekaasun tankkausasema. Toinen tankkausasema sijaitsee ABC Kiitokaaren yhteydessä. Biokaasua myydään markkinointinimellä Big Biogas. Stormossen ylläpitää yhteensä 13 miehitettyä hyötykäyttöasemaa ja n. 70 ekopistettä.

Stormossen on perustanut kokonaan omistetun tytäryhtiön Stormossen Restor Oy Ab:n vastaamaan jätelain uusia vaatimuksia. Yhtiö merkittiin kaupparekisteriin 25.11.2019.

Stormossen avasi marraskuussa 2019 kierrätysgallerian Minimossenin Vaasan Isolahteen. Galleriassa on hyötykäyttöasema pienille jätemäärille, kahvila ja yrittäjiä, jotka myyvät kierrätystuotteita, joita asiakkaat ovat luovuttaneet myytäviksi hyötykäyttöasemilla.

Yrityksen liikevaihto tilikaudella 2019 oli 14,4 miljoonaa euroa (2018: 14,0 miljoonaa euroa). Yhtiön tulos oli 1,0 miljoonaa euroa (2018: 1,1 miljoonaa euroa). Yhtiö työllisti keskimäärin 48 henkilöä (2018: 48 henkilöä).

Vuoden 2021 tavoitteet:

- Omakustannusperiaate toteutuu pitkän tähtäimen velvoitteita vastaavaksi, kuitenkin niin, että ekomaksu on korkeintaan nykyisellä tasolla.
- Taloudellinen tulos on vähintään sellaisella tasolla, että korvausinvestoinnit ja peruskorjaukset voidaan rahoittaa kassavaroilla/toteuttaa tulorahoituksella.
- Yhdyskuntajätteen materiaalin hyödyntämisaste pysyy kokonaislukuna nykyisellä tasolla heikentämättä yhtiön taloutta. Pitkäaikainen tavoite on jätepoliittisen ohjelman mukaisesti kierrättää vähintään 55 % materiaalina vuonna 2023.
- Suhteellinen velkaantuneisuusaste laskee vuosittain ollen vuoden 2021 lopulla enintään 56 % (vuonna 2019: 73 %).
- Toiminta-alueelta kerättävän biojätteen määrää pyritään kasvattamaan.

Vähänkyrön Vuokratalot Kiinteistö Oy

Yhteisön nimi	Vähänkyrön Vuokratalot Ki Oy
Kunnan omistusosuus	100 %
Toimitusjohtaja	Markku Salonen
Hallituksen puheenjohtaja	Marianne Munkki
Hallituksen jäsenet	Jani Paavola, Mauri Ollila, Kai Kleemola, Marja Aurala, Anne-Marie Viinamäki, Jarno Kojonen

Yhtiön tarkoitus on tarjota laadukasta ja kohtuuhintaista vuokra-asumista Vähänkyrön alueella. Vaasan kaupunki tuli yhtiön uudeksi omistajaksi kuntaliitoksen myötä vuonna 2013. Yhtiöllä on yhteensä 12 kiinteistöä, joissa on

yhteensä 173 asuntoa. Käyttöaste 2020 tullee jäämän hieman alle 90 %: n. Vuonna 2019 se oli 92,9 % (2018: 91,0 %).

Vuoden 2021 tavoitteet:

- Vähintään 90 % käyttöaste.
- Selvitystyön jatkaminen asuntokannan mahdollista monipuolistamista varten.
- Asuntokannan monipuolistamisen aiheuttamien toimenpiteiden taloudellisten vaikutusten selvittäminen.
- Omistajan päätöksen mukaisen energia- ja ilmasto-ohjelman toteuttaminen osana mahdollisten uudisrakennusten toteuttamista.

Vaasan Ammattikorkeakoulu Oy

Yhteisön nimi	Vaasan Ammattikorkeakoulu Oy
Kunnan omistusosuus	84 %
Toimitusjohtaja	Kati Komulainen
Hallituksen puheenjohtaja	Christina Knookala
Hallituksen jäsenet	Kenneth Norrgård, Sture Erickson, Jasmin Granholm, Johanna Kakkuri, Susanna Koski, Jari Kuusisto, Sirpa Sainio, Anne Ilmonen

Oy Vaasan ammattikorkeakoulu – Vasa yrkeshögskola Ab toiminta käynnistyi 1.1.2010. Yhtiön osakkaita ovat Vaasan kaupungin lisäksi Vaasan yliopisto ja Pohjanmaan kauppakamari.

VAMK kouluttaa kansainvälisiä asiantuntijoita elinkeinoelämän palvelukseen. VAMK on monialainen ja kansainvälinen korkeakoulu, joka tarjoaa koulutusta suomen ja englannin kielellä sekä tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoimintaa integroituna opetukseen tekniikassa, liiketaloudessa sekä sosiaali- ja terveysalalla. VAMK tarjoaa opetusta perustutkintoihin ja ylempiin ammattikorkeakoulututkintoihin johtavissa koulutuksissa. Opiskeluun liittyy olennaisena osana yhteistyö työelämän kanssa.

Ammattikorkeakoulun kokonaisopiskelijamäärä oli 20.9.2020 tilastointipäivänä 3 236 opiskelijaa (2019: 3 162 opiskelijaa, 2018: 3 210 opiskelijaa). Ammattikorkeakoulututkintoja suoritettiin 569 kpl vuonna 2019 (2018: 566 kpl). Tavoite vuodelle 2020 on 505 tutkintoa ja vuodelle 2021 tavoite on 510 tutkintoa. Tutkinnot muodostavat 56 % ammattikorkeakoulun perusrahoituksesta.

Vaasan ammattikorkeakoulu Oy on voittoa tavoittelematon yhtiö. Mahdollinen voitto tulee käyttää toiminnan kehittämiseen. Liikevaihto vuonna 2019 oli 16,7 miljoonaa euroa (2018: 17,6 miljoonaa euroa). Tilikauden voitto oli 438 386 euroa (2018: tappio -451 828 euroa). Henkilöstömäärä vuonna 2019 oli keskimäärin 227 (2018: 249 hlö). Uudet lisäaloituspaikat ja tavoitteisiin vastaaminen edellyttävät maltillista henkilöstömäärän kasvua.

Vuoden 2021 tavoitteet:

- Jatkuvan oppimisen tarjonnan kasvattaminen alueen tarpeiden suuntaisesti (tavoite 7 000 op, vuonna 2019 tulos oli avoin AMK 1 427 op).
- TKI- salkun merkittävä kasvattaminen ja omien tutkimusalustojen lanseeraus (ulkopuolisen rahoituksen tavoite 1 200 000 €, vuonna 2019 ulkopuolinen rahoitus oli 822 789 €)
- Digitaalinen palvelukehitys

- Yhtiö tekee vähintään 200 000 euron positiivisen tuloksen vuonna 2021
- Yhtiö kerää pääomaa vähintään 200 000 euroa vuosittain vuoteen 2025 mennessä aiemmin syntyneen alijäämän korjaamiseksi

Vaasanseudun Kehitys Oy

Yhteisön nimi	Vaasanseudun Kehitys Oy
Kunnan omistusosuus	58,1 %
Toimitusjohtaja	Stefan Råback
Hallituksen puheenjohtaja	Tomas Häyry
Hallituksen jäsenet	Rurik Ahlberg, Janne Laine, Jenny Malmsten, Christina Båssar, Miko Heinilä, Tom Holtti, Pasi Tuominen

Vaasanseudun Kehitys Oy (VASEK) on Vaasan seudun kuntien (Vaasa, Mustasaari, Maalahti, Korsnäs, Vöyri, Laihia, Isokyrö) omistama elinkeino- ja kehitysyhtiö. Sen keskeisimmät tehtävät ovat yritysten neuvontapalveluiden tuottaminen ja elinkeinoelämän toimintaedellytysten kehittäminen, elinkeinoelämään ja yrittäjiin liittyvien kehittämishankkeiden toteuttaminen sekä Vaasan seudun markkinointi, seutuviestinnän koordinointi ja edunvalvonta yhdessä muiden toimijoiden kanssa. Yhtiön osana toimii myös Vaasanseudun Uusyrityskeskus Startia, joka on yhtiön aputoiminimi.

Vaasanseudun Kehitys Oy:n kokonaisliikevaihto vuonna 2019 oli 2,3 miljoonaa euroa (2018 2,5 miljoonaa euroa). Tilikauden tulos oli 165t euroa (2018: 160t euroa). Henkilöstöön kuuluu yhteensä 18 henkilöä (2018: 18 henkilöä). Yhtiön strategia on päivitetty ja hyväksytty hallituksen kokouksessa 20.9.2019 ja lisäksi seudun strategiapäivä on järjestetty 18.9.2020. Vaasan seudun kuntien yhteinen elinvoimastrategia on voimassa 2020 loppuun, tämän päivitysprosessi on tauolla vallitsevan koronakriisin johdosta.

Vuoden 2021 tavoitteet:

- Kaupungin strategisten elinkeino- ja innovaatiohankkeiden toteuttaminen yhdessä seudun muiden kuntien ja tahojen kanssa (mm. Carbon Neutral Vaasa 202x, Vaasan Ekosysteemisopimus, Pohjanmaan elvytyssuunnitelman toteutus).
- Vuoden 2021 yritysneuvonnan tavoitteita ovat mm.
    - Koronakriisiin liittyvät tehtävät yritysten taloustilanteen tukemiseksi (asiakasneuvonta, yritysten koronatuet, uuden liiketoiminnan edistäminen, jne.).
    - Aloittavien yritysten neuvonnan kasvu, tavoitteena 50 % osuus kaikista seudun perustetuista yrityksistä.
    - Keskisuurten 10-50 henkilön yritysten kasvun ja kehityksen tukeminen.
    - Yritysten sukupolven- ja omistajanvaihdosten neuvontapalveluiden tuottaminen.
- Yhtiön hanketoiminnan volyymin ylläpitäminen ohjelmakauden vaihtuessa ja koronaelvytykseen liittyen uusien varojen aktiivinen hakeminen seudun käyttöön.
- Vähintään 0-tuloksen saavuttaminen.

Palosaaren Yrityskeskus Oy

Yhteisön nimi	Palosaaren Yrityskeskus Oy

Kunnan omistusosuus	100 %
Toimitusjohtaja	Tapio Ollikainen
Hallituksen puheenjohtaja	Tomas Häyry
Hallituksen jäsenet	Lars-Erik Wägar, Jorma Katajamäki, Tapio Ollikainen

Yhtiön tarkoitus on vanhojen suojeltujen kiinteistöjen saneeraus uusiin käyttösovelluksiin suojelumääräysten mukaisesti. Yhtiö myös vuokraa näitä tiloja yritysten ja kolutusta järjestävien yhteisöjen tarpeisiin. Yhtiö omistaa kolme kiinteistöä: osan puuvillatehtaasta Wolffintiellä, panimokiinteistöä Gerbyntiellä ja tehdasrakennuksen Kalastajankadulla. Lisäksi yhtiö omistaa puolet Kiinteistö Oy Vaasan ylioppilastalosta sekä isännöi ja vuokraa entisen Suomen Sokerin kiinteistöä Vaskiluodossa.

Yhtiön liikevaihto tilikaudella 2019 oli 2,2 miljoonaa euroa (2018: 2,1 miljoonaa euroa) ja liikevoitto 131 964 euroa (2018: 95 449 euroa). Henkilöstöön kuului keskimäärin kahdeksan henkilöä (2018: 8 henkilöä).

Vuoden 2021 tavoite:

- Yhtiön mahdollisen rakennemuutoksen selvitystyön loppuunsaattaminen.

TeeSe Botnia Oy Ab

Yhteisön nimi	TeeSe Botnia Oy Ab
Kunnan omistusosuus	65,7 %
Toimitusjohtaja	Henrik Vehkaoja
Hallituksen puheenjohtaja	Tapio Ollikainen
Hallituksen jäsenet	Päivi Saukkoranta, Ragnvald Blomfeldt, Lena Nystrand, Ulf Stenbacka

Vaasan kaupunki ja Vaasan sairaanhoitopiiri (VKS) ovat yhtiöittäneet teknisiä tukipalveluitaan. Kyseisiä tukipalveluja varten on rekisteröity in-house yhtiöksi TeeSe Botnia Oy Ab ja se on hoitanut 1.5.2018 lähtien Ruokapalveluita, Puhdistuspalveluita, Talotoimen tuotantoa, Hankintapalveluita, Kuljetuspalveluita ja Varastopalveluita. Vaasan kaupunki omistaa yhtiöstä 65,7 prosenttia ja Vaasan sairaanhoitopiiri 27 prosenttia. Henkilöstön lukumäärä on noin 700.

Vuoden 2021 tavoitteet:

- Tehokkuuden parantaminen uudelleenorganisoinnin kautta.
- Keittiöverkoston selvitystyön aloittaminen.
- Konsernimallin selvitystyön valmistuminen.
- Palvelujen tuotteistaminen, hinnoittelu ja sopimusmallit.
- Investointirahoituksen selkeyttäminen.
- Hyky-valmistelu.

Vaasa Parks Oy Ab

Yhteisön nimi	Vaasa Parks Oy Ab
Kunnan omistusosuus	67 %
Toimitusjohtaja	Ulla Mäki-Lohiluoma

Hallituksen puheenjohtaja	Markku Järvelä
Hallituksen jäsenet	Lars-Erik Wägar, Kari Leppilahti, Heikki Miilumäki

Yhtiö omistaa Futura-toimitilarakennukset Runsorissa. Oy Vaasa Parks Ab jaettiin vuonna 2018 VP Facilities Oy:ksi ja Vaasa Parks Oy Ab:ksi. Vaasan kaupunki hankki enemmistöosuuden Vaasa Parks Oy Ab:sta jakautumisen jälkeen.

Vuoden 2021 tavoite:

- Yhtiön mahdollisen rakennemuutoksen selvitystyön loppuunsaattaminen.

Vaasan seudun Matkailu Oy

Yhteisön nimi	Vaasan seudun Matkailu Oy
Kunnan omistusosuus	54,1 %
Toimitusjohtaja	Max Jansson
Hallituksen puheenjohtaja	Christina Knookala
Hallituksen jäsenet	Michael Ekman, Marko Paulin, Juha Häkkinen, Susanna Slotte-Kock, Mikael Alaviitala, Helena Höglund-Rusk, Maria Sundlin, Johanna Talso

Vaasan seudun Matkailu Oy (Visit Vaasa) aloitti toimintansa 1.1.2014. Vaasan seudun kunnat perustivat yhteisen osakeyhtiön Vaasan seudun matkailutoimintaa varten voidakseen paremmin edistää matkailua sekä koordinoidakseen kaupungin, kuntien ja matkailuelinkeinon resursseja Vaasan seudulla.

Visit Vaasan toiminnan ydin on sen omistajakaupunkien ja –kuntien tunnettuuden ja houkuttelevuuden lisääminen, koko seudun matkailupalvelujen- ja tuotteiden kehittäminen, markkinointi ja myynti sekä matkailuneuvonta. Lisäksi Visit Vaasan tehtävänä on lisätä alueella pidettävien kokousten ja kongressien määrää, ja siten edistää alueen kokous- ja kongressitilojen myyntiä sekä markkinointia niin paikallisesti kuin valtakunnallisesti. Tehtävään kuuluu lisäksi Vaasan ydinkeskustan kehittäminen myynnissä ja tapahtumissa.

Toimintavuonna 2019 liikevaihto oli 1,0 miljoonaa euroa (2018: 1,0 miljoonaa euroa). Tilikauden tulos oli -5 758 euroa (2018: +8 052 euroa). Toimintavuoden 2019 aikana yhtiössä on ollut palkattuna 7 vakituista työntekijää ja 2 määräaikaista työntekijää (2018: 7 vakituista ja 2 määräaikaista työntekijää).

Toimintavuosi 2020 on ollut erittäin vaikea koronatilanteesta johtuen.

Vuoden 2021 tavoitteet:

- Yhtiön mahdollisen rakennemuutoksen selvitystyön loppuunsaattaminen.
- Koronatilanteen huomioon ottaminen yhtiön strategiassa. Omat asukkaat ja lähiturismi toiminnan keskiössä.
- Ympäristöystävällisen matkustamisen edistäminen.

Oy EduVamia Ab

Yhteisön nimi	Oy EduVamia Ab

Kunnan omistusosuus	100 %
Toimitusjohtaja	Pia Finne
Hallituksen puheenjohtaja	Ilkka Raatikainen
Hallituksen jäsenet	Christina Knookala, Martin Norrgård, Sirpa Sainio, Christer Westerback

Oy EduVamia Ab:n tehtävänä on kehittää yksittäisten ihmisten ja työelämän asiakasorganisaatioiden osaamista, edistää maahanmuuttajien kotoutumista koulutuksen avulla sekä tarjota työelämään valmentavia ja kuntouttavia palveluja.

Tilikausi 2019 oli yhtiön neljäs. Tilikauden liikevaihto 2019 oli 2,3 miljoonaa euroa (2018: 2,5 miljoonaa euroa) ja tilikauden voitto oli 152 288 euroa (2018: 227 756 euroa). Henkilöstön keskimääräinen lukumäärä oli 13 (2018: 15).

Vuoden 2021 tavoitteet:

- Kotoutumiskoulutukseen panostaminen.
- Yhtiön strategian arvioiminen ja tulevaisuuden mahdollisten liiketoiminta-alueiden arvioiminen.
- Yhtiö tekee positiivisen tuloksen. Omistaja ei nosta osinkoa vuonna 2021.

NLC Vaasa Oy

Yhteisön nimi	NLC Vaasa Oy
Kunnan omistusosuus	Vaasa 60 % (Mustasaari 40 %)
Toimitusjohtaja	Markku Järvelä
Hallituksen puheenjohtaja	Markku Järvelä (Vaasa)
Hallituksen jäsenet	Anita Niemi-Iilahti, Anne-Marie Viinamäki, Caj-Erik Karp, Mikael Alaviitala.

Yhtiön toiminnan kohteena on kiinteistöjen, rakennusten ja rakenteiden omistaminen ja hallinnoiminen Vaasan kaupungin ja Mustasaaren kunnan välisellä rajalla sijaitsevalla logistiikka-alueella. Yhtiö voi myös toimia Vaasan ja Mustasaaren logistiikka-alueen infrastruktuuri- ja kehittämisyhtiönä. Henkilöstöä ei ole toimitusjohtajan lisäksi (2018: 1 työntekijä).

Vuoden 2021 tavoite:

- Logistiikka- ja teollisuustoimijoiden hankkiminen alueelle

Oy Vaasan Ekolämpö

Yhteisön nimi	Oy Vaasan Ekolämpö
Kunnan omistusosuus	100 %
Toimitusjohtaja	Jonas Nyman
Hallituksen puheenjohtaja	Markku Litmanen
Hallituksen jäsenet	Sebastian Rönnlund

Yhtiöllä on lämpöverkkoja Suvilahdessa asuntomessualueella ja Västervikin alueella. Yhtiön liikevaihto

tilikaudella 2019 oli 24 554 euroa (2018: 24 818 euroa). Suunnitelman mukaiset poistot rasittavat tulosta 14 865,37 euroa (2018: 15 984 euroa). Liiketappio kasvoi -25 021 euroon (2018: -21 039 euroa).

Vuoden 2021 tavoitteet:

- Yhtiön toiminnan siirtäminen asiakkaille.

Tytäryhtiöt, joilla ei ole omaa toimintaa

Oy Klemetinkaari

Yhteisön nimi	Oy Klemetinkaari
Kunnan omistusosuus	61,9 %
Toimitusjohtaja	Kim Dahlbacka
Hallituksen puheenjohtaja	Tapio Ollikainen
Hallituksen jäsenet	Jari Karjalainen, Virpi Viitala

Yhtiön omistamat rakennukset on rakennettu 1940-luvulla ja ne sijaitsevat Vaasan kaupungin omistamalla tontilla osoitteessa Varastokatu 2-4. Kiinteistö toimii pääasiassa opetus-, toimisto- ja arkistotilana. Yhtiön tunnusluvut ovat heikot. Yhtiön pitkäaikaiset lainat rahoituslaitoksilta olivat 31.12.2019 noin 1,2 miljoonaa euroa (2018: 1,3 miljoonaa euroa) pysyvien vastaavien ollessa noin 3 miljoonaa euroa. Yhtiöllä ei ole omaa henkilökuntaa.

Vuoden 2021 tavoitteet:

- Kaupunki selvittää yhtiön myyntiä tai muuta vaihtoehtoista järjestelyä.

Kiinteistö Oy Vaasan Mäntyhovi

Yhteisön nimi	Kiinteistö Oy Mäntyhovi
Kunnan omistusosuus	70 %
Toimitusjohtaja	Birgit Mäkinen
Hallituksen puheenjohtaja	Oili Airaksinen-Rajala
Hallituksen jäsenet	Roy Syring, Niclas Palo-Hoppi, Kirsi Ikäheimonen, Mirjam Lehto.

Yhtiön omistama kiinteistö sijaitsee osoitteessa Mäntymäentie 12. Yhtiön omistajina on Vaasan kaupunki 70 % osuudella ja Vaasan setlementti ry 30 % osuudella. Yhtiöllä ei ole omaa henkilökuntaa, vaan se toimii Koy Pikipruukin hallinnon yhteydessä.

Asunto Oy Teeriniemenkatu 8

Yhteisön nimi	Kiinteistö Oy Teeriniemenkatu 8
Kunnan omistusosuus	100 %
Toimitusjohtaja	Birgit Mäkinen
Hallituksen puheenjohtaja	Jukka Mäkynen

Hallituksen jäsenet	Raimo Rauhala ja Anne-Marie Viinamäki

Yhtiön omistama kiinteistö sijaitsee osoitteessa Teeriniemenkatu 8. Yhtiöllä ei ole omaa henkilökuntaa, vaan se toimii Koy Pikipruukin hallinnon yhteydessä.

Vuoden 2021 tavoitteet:

- Kaupunki selvittää yhtiön myyntiä tai muuta vaihtoehtoista järjestelyä.

Kiinteistö Oy Vaasan Myllynranta

Yhteisön nimi	Kiinteistö Oy Myllynranta
Kunnan omistusosuus	100 %
Toimitusjohtaja	-
Hallituksen jäsen ja puheenjohtaja	Tapio Ollikainen

Yhtiö omistaa ns. siilotontin osoitteessa Rantakatu 1A. Yhtiöllä ei ole ollut toimintaa viime vuosien aikana.

KiOy Cargo Apron Vaasa

Yhteisön nimi	Kiinteistö Oy Cargo Apron
Kunnan omistusosuus	83 %
Toimitusjohtaja	-
Hallituksen puheenjohtaja	Tomas Häyry (Vaasan kaupunki)
Hallituksen jäsenet	Susanna Slotte-Kock (Vaasan kaupunki), Petri Lampi (Finavia)

Yhtiö omistaa tontin Vaasan lentokentän yhteydessä. Yhtiöllä ei ole ollut toimintaa viime vuosien aikana.

Kiinteistö Oy Palosaaren laboratoriot

Yhteisön nimi	Kiinteistö Oy Palosaaren laboratoriot
Kunnan omistusosuus	56 %
Toimitusjohtaja	Jonas Nyman
Hallituksen puheenjohtaja	Hanna Pekkala
Hallituksen jäsenet	Örjan Andersson, Ulrica Karp, Christina Knookala, Kati Komulainen

Yhtiö omistaa laboratoriorakennuksen ja tontin Palosaaren kampusalueella. Kiinteistö Oy Palosaaren laboratorioista tuli Vaasan kaupungin tytäryhtiö vuonna 2019 Vaasan Merikampus Oy -yhtiön muodostamisen yhteydessä. Vaasan kaupunki vuokraa yhtiön tiloja Vamk:ille ja Vaasan yliopistolle, Söfuk vuokraa tiloja Novialle.

Kiinteistö Oy Vaasan Asemakortteli

Yhteisön nimi	Kiinteistö Oy Vaasan Asemakortteli
Kunnan omistusosuus	100 %
Toimitusjohtaja	-
Hallituksen puheenjohtaja	Jan Finne
Hallituksen jäsenet	Lars-Erik Wägar, Tapio Ollikainen

Yhtiön toimiala on kiinteistöjen omistus, hallinta ja vuokraus, kiinteistökehitys, osakkeiden ja arvopapereiden omistus ja kauppa, huoneistojen ja toimitilojen vuokraus ja isännöinti sekä projektinjohtotoiminta, kiinteistöjen kaupallinen ja tekninen kehittäminen, rakennuttaminen, hallinnointi, markkinointi ja myynti sekä niihin liittyvä muu konsultointi.

Osakkuusyhtiöt

Kvarken Link -konserni

Yhteisön nimi	Kvarken Link Oy	NLC Ferry Oy Ab
Kunnan omistusosuus	50 %	Kvarken Linkin 100 %:sti omistama tytäryhtiö
Toimitusjohtaja	Bertil Hammarstedt	Peter Ståhlberg
Hallituksen puheenjohtaja	Tomas Häyry	Fredrik Lundberg
Hallituksen jäsenet	Joakim Strand, Kim Berg, Hans Lindberg, Fredrik Lundberg, Anders Ågren	Tom Westermark, Sirkka-Helena Nyman, Jan Finne, Torstein Bratvold, Stig Strand

Kvarken Link Oy osti vuoden 2019 lopussa koko NLC Ferryn Oy Ab:n osakekannan muodostaen uuden konsernin. Vaasa ja Uumaja omistavat molemmat 50 % Kvarken Link Oy:n osakekannasta.

Merenkurkun uusi laivahanke toteutetaan Kvarken Link Oy:n kautta ja NLC Ferry Oy Ab harjoittaa meriliikennetoimintaa Uumajan ja Vaasan välillä. Kvarken Link Oy tulee omistamaan uuden laivan ja vuokraamaan sitä NLC Ferry Oy Ab:lle. Suomen valtio on hyväksynyt lisäbudjetit vuosina 2018 ja 2019, joissa on annettu yhteensä 15 miljoonaa euroa valtiontukea Merenkurkun uutta laivainvestointia varten. Valtiontuki edellyttää Merenkurkun laivaliikenteen ylläpitämistä.

NLC Ferry Oy Ab:n liikevaihto vuonna 2019 oli 19,6 miljoona euroa (2018: 19,6 miljoonaa euroa). Yhtiön tulos oli 1,1 miljoonaa euroa (2018: 1,4 miljoonaa euroa). Henkilöstöä oli keskimäärin 118 (2018: 114).

Vuoden 2021 tavoitteet:

- Uuden laivan käyttöönotto.

Kvarken Ports Ltd.

Yhteisön nimi	Kvarken Ports Ltd.

Kunnan omistusosuus	50 %
Toimitusjohtaja	Teijo Seppelin
Hallituksen puheenjohtaja	Gunnar Dahlberg
Hallituksen jäsenet	Elin Pietroni, Juha Häkkinen, Mattias Larsson, Tiina Haapala, Maria Tolppanen, Jari Karjalainen, Fredrik Lundberg, Mats Nilsson (työntekijöiden edustaja), Jan-Peter Viklund (työntekijöiden edustaja)

Yhtiö harjoittaa satamatoimintaa Uumajassa ja Vaasassa. Yhtiön liikevaihto vuonna 2019 oli 89,8 miljoonaa kruunua (2018: 74,7 miljoonaa kruunua) ja tulos voitollinen 95 000 kruunua (2018 tappiollinen -6,2 miljoonaa kruunua). Yhtiö on rekisteröity Ruotsiin, joten sen talousluvut ovat Ruotsin kruunuissa.

Vuoden 2021 tavoite:

- Yhtiön strategian uudistaminen vuoropuhelussa Uumajan kunnan kanssa.

Mico Botnia Oy Ab

Yhteisön nimi	Mico Botnia Oy Ab
Kunnan omistusosuus	32,3 %
Toimitusjohtaja	Juha Suikkanen
Hallituksen puheenjohtaja	Jan Finne
Hallituksen jäsenet	Lena Nystrand, Kaj Suomela, Henrik Sandback, Anders Lidman, Anne Ekstrand, Maarit Mäkelä, Kent-Ole Qvisen

Mico Botnia Oy Ab on Pohjanmaan maakunnan kunnille ja kuntayhtymille hallinnollisia tukipalveluita tuottava yhtiö. Yhtiö on perustettu 1.1.2018, ja se aloitti toimintansa 1.5.2018. Yhtiö hoitaa talous- ja palkkapalveluita, ICT-palveluita sekä tulkki- ja käännöspalveluita.

Vuoden 2021 tavoitteet:

- Järjestelmähankkeiden läpivieminen ja prosessien uudistaminen (talous ja hr).
- ICT-palveluiden rakennemuutoksen toteuttaminen.
- Palveluiden tuotteistaminen.
- Etätyöskentelykonseptin kehittäminen
- Hyky-valmistelu.
- Tulkki- ja käännöspalveluiden volyymikasvu.

TT Botnia Oy

Yhteisön nimi	TT Botnia Oy
Kunnan omistusosuus	Osakemerkintä kesken
Toimitusjohtaja	Timo Ylilauri
Hallituksen puheenjohtaja	Jukka Kentala
Hallituksen jäsenet	Anne Salovaara-Kero, Ann-Charlotte Gröndahl,

	Michael Luther, Kirsti Kähärä, Nina Pärssinen, Ann-Christine Holtti

TT Botnia Oy on Pohjanmaan ja Etelä-Pohjanmaan maakuntien kunnille ja kuntayhtymille työterveyspalveluita tuottava yhtiö. Vaasan aluetyöterveyden toiminta on tarkoitus siirtää yhtiölle 1.1.2021.

Vuoden 2021 tavoitteet:

- Työterveystoiminnan aloittaminen yhtiömuodossa

Muut osakkuusyhtiöt

Pohjanmaan Expo Oy
Kiinteistö Oy Ajurinkatu 14
Oy Merinova Ab
VP Facilities Oy
Kiinteistö Oy Ylioppilastalo
Kyrönmaan Jätevesi Oy
Tutkimuskeskus Conradi Oy
Vaasan Merikampus Oy

2. Liikelaitosten valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Valtuusto asettaa liikelaitoksille sitovat tavoitteet, jotka esitetään tässä talousarviokirjan osiossa. Talousarviokirjan liikelaitoskohtaisissa tiedoissa esitetään johtokuntien esitykset talousarvioksi. Valtuuston hyväksyttyä kaupungin talousarvion ja sitovat tavoitteet, vahvistavat johtokunnat liikelaitosten talousarviot.

Valtuusto asettaa liikelaitoksille sitovia tavoitteita kolmella osa-alueella:

1. Sijoitetun pääoman tuloutustavoite on perittävä korvaus peruspääomalle.
2. Toiminnan tuottavuuden ja taloudellisuuden tavoite asetetaan toiminnallisena ylijäämätavoitteena (liikeylijäämä ilman poistoja).
3. Valtuusto ohjaa investointien kokonaismäärää, Vaasan Talotoimella vuotuisen kokonaismäärärahan ohella sitovana ovat hankekohtaiset määrärahat (ylivuotinen määräraha).

Sitovat tavoitteet liikelaitoksittain

Liikelaitos	**Tuloutustavoite €**	**Liikeylijäämä ilman poistoja €**	**Investoinnit netto €**
Vaasan Vesi	1 400 000	7 958 900	9 050 000
Vaasan Talotoimi	19 644 500	27 875 500	11 915 000
Pohjanmaan Pelastuslaitos	0	580 000	580 000

Vaasan Talotoimen tuloutustavoite 19 644 500 € koostuu konserniohjaukselle tuloutettavasta pääomavuokran osasta. Tuloutustavoitteen määrä vahvistetaan vuosittain talousarviossa.

Pohjanmaan Pelastuslaitoksen sitovana tavoitteena on pelastustoimessa kuntaosuuksien yhteismäärä 11 095 400 €, johon sisältyy investointien nettomenoa vähintään 580 000 €.

Vaasan aluetyöterveyden toiminta on siirtynyt TT Botnia Oy:lle yhtiön toiminnan käynnistämisen myötä.

Talousarvion sivuilla 179-194 olevat liikelaitosten talousarviot ovat johtokuntien esitysten mukaiset. Liikelaitosten johtokuntien on joulukuussa vahvistettava talousarvot, joiden perustana ovat valtuuston päättämät sitovat tavoitteet.

IV VUODEN 2021 TALOUSARVION TÄYTÄNTÖÖNPANO-OHJEET

Käyttösuunnitelmat

Valtuusto hyväksyy talousarvion määrärahat tulosaluetasolla. Lautakuntien ja johtokuntien (jatkossa lautakunta) tulee tammikuussa tarkistaa käyttösuunnitelmat sekä toiminnalliset tavoitteet vastaamaan valtuuston myöntämiä määrärahoja. Liikelaitoksille valtuusto vahvistaa sitovat tavoitteet. Liikelaitosten johtokunnat vahvistavat talousarvion niin, että asetetut sitovat tavoitteet saavutetaan.

Käyttösuunnitelmat hyväksyessään lautakuntien on varmistettava, että lakisääteiset velvoitteet pystytään hoitamaan. Talousarvion toteuttaminen edellyttää tiukkaa talouden seurantaa ja jatkuvaa kustannusten hallintaa. Kaupunginhallitus antaa hallintokunnille talousarvion noudattamiseen lisäohjeistusta (talousarvion noudattamisohjeet).

Käyttösuunnitelmat käsitellään kaupunginhallituksessa helmikuussa.

Kokonaisvastuu toiminnasta ja taloudesta

Tilivelvollisia ovat kuntalain ja kaupunginvaltuuston päätöksen mukaan lautakuntien ja johtokuntien jäsenet, tulosaluejohtajat ja esittelijöinä toimivat viranhaltijat. Valtuuston vahvistamien määrärahojen ja niiden perusteiden ja tuloperusteiden noudattaminen kuuluu tilivelvollisuuden piiriin.

Lautakunta ei saa ylittää myönnettyä kokonaismäärärahaa; samoin on huolehdittava siitä, että valtuuston vahvistamat tuloperusteet toteutuvat. Talousarvioon sisällytetyt ja määrärahoissa huomioidut uudelleenarviointitoimenpiteet tulee toteuttaa. Jos vuoden aikana määrärahoihin kohdistuu ylityspaineita, on toimintaa uudelleen arvioimalla turvattava määrärahojen riittävyys. Ylitys, joka johtuu ulkoisen toimintaympäristön muutoksesta ja on niin suuri, että sitä ei toimintaa uudelleen arvioimallakaan pystytä kattamaan, on välittömästi tuotava kaupunginhallituksen käsittelyyn kokonaistalouden vaikutusten arvioimiseksi ja mahdollisten tasapainotustoimenpiteiden käynnistämiseksi. Vuoden alkupuolella määrärahoja tulee käyttää vain välttämättömiin hankintoihin, jotta talousarvioon jää liikkumavaraa myös vuoden loppupuolelle.

Tulot on kannettava nopeasti laskutusperusteen syntymisen jälkeen; ostolaskut maksetaan vasta eräpäivänä rahoituskustannusten minimoimiseksi, samoin käteisalennusten saanti on varmistettava.

Määrärahojen sitovuus, talouden ohjaus ja tasapainovaatimukset

1. Käyttötalouden määrärahat
1.1 Bruttoyksiköt

Valtuuston toimielimelle vahvistama määräraha sitoo hoitamaan toiminnan määrärahan sallimissa rajoissa tavoitteet saavuttaen.

Valtuustoon nähden sitova määräraha on toimielimelle vahvistettu toimintameno. Määrärahojen käyttötarkoituksen muutoksia voidaan tehdä seuraavasti:

* Tulosalueiden välisistä muutoksista päättää lautakunta.
* Lautakuntien välisistä muutoksista päättää kaupunginhallitus.
* Tulosaluetasoa alemmista sitovuuksista päättää lautakunta.

Määrärahaan voidaan lisäksi vahvistaa erityissitovuuksia, jotka on esitetty ao. tulosalueen perustelutekstin lopussa.

1.2. Nettoyksiköt

1.2.1 Tukipalveluyksiköt

Tukipalvelujen toiminnan ja talouden ohjauksen periaatteista säädetään kaupunginhallituksen vahvistamissa tukipalvelujen ohjauksen ja arvioinnin menettelytapaohjeissa.

Nettoyksikköinä (ylivuotinen netto) toimii Vaasan Graafiset palvelut ja yhtiömuotoisesti tuotettavat ruoka- ja materiaalipalvelut. Muut tuotannolliset tukipalvelut on yhtiöitetty v. 2018.

Nettoyksikön ohjausväline on tulos- ja rahoituslaskelma. Rahoituslaskelma laaditaan, mikäli nettoyksiköllä on investointimenoja, jotka sen tulee kattaa tulorahoituksellaan; muutoin tulosta seurataan tuloslaskelman avulla.

Sitova taloudellinen tavoite:

- jos yksikön tulos-/rahoituslaskelma on tilinpäätöksessä alijäämäinen tai talousarvion laatimisvuoden ennuste näyttää alijäämää, on tämä alijäämä katettava viimeistään kolmen seuraavan vuoden aikana.
- tukipalveluyksikön jatkuva tai pidempiaikainen ylijäämän tuottaminen tulee perustua hyväksyttyyn investointisuunnitelmaan.

Nettoyksikkönä toimivat tuotannolliset tukipalvelut ja investointien rahoitus:

- Vaasan Graafiset palvelut: ei investointimenoja, tulosta seurataan tuloslaskelmalla
- Yhtiömuotoisesti tuotettavat ruoka- ja materiaalipalvelut: rahoittaa tuloksellaan poistot, tulosta seurataan tuloslaskelmalla.

Tukipalveluyksikköjen investointimäärärahan sitovuudessa noudatetaan kohdassa 4. esitettyjä investointimäärärahojen sitovuuksia.

1.2.2. Muut nettoyksiköt

Lukiokoulutus

A. Opetustoiminta

Sitova taloustavoite: Valtionosuusnormin mukaiset kustannukset €/oppilas ovat korkeintaan valtionosuusnormin suuruiset.

Toimintaan sovelletaan ylivuotista nettobudjetointia. Valtuustoon nähden sitovana, tilinpäätöksessä todettu normihinnan ylitys (”alijäämä”) tulee kattaa kahden seuraavan vuoden aikana. Normihinnan alituksen (”ylijäämä”) kertymistä ei rajoiteta.

Ali- ja ylijäämän kertymistä seurataan erillisellä laskelmalla.

B. Maksupalvelutoiminta

Sitova nettomeno on toiminnan kattaminen toimintatuloilla. Alijäämä voidaan kattaa opetustoiminnassa syntyneellä ylijäämällä. Ylijäämän kertymistä ei rajoiteta.

Ammatillinen koulutus

Ammatillisen koulutuksen osalta valtion talousarviossa päätetään vuosittain koulutuksen järjestäjän tavoitteellinen opiskelijavuosien määrä, joka perustuu valtion talousarvioon otettavaan määrärahaan. Tavoitteellisten opiskelijavuosien määrä ei saa alittaa järjestämisluvassa määrättyä opiskelijavuosien vähimmäismäärää. Rahoituksena myönnetään laskennallisin perustein perus-, suoritus- ja vaikuttavuusrahoitusta sekä lisäksi strategiarahoitusta.

Vamia on ylivuotisessa nettobudjetoinnissa oleva yksikkö, jolle laaditaan informatiivinen tuloslaskelma ja rahoituslaskelma.

Talouden ohjauksessa noudatetaan soveltuvin osin tukipalvelujen ohjauksen ja arvioinnin menettelytapaohjeita. Sitova taloudellinen tavoite on: jos yksikön tulos-/rahoituslaskelma on tilinpäätöksessä alijäämäinen tai talousarvion laatimisvuoden ennuste näyttää alijäämää, on tämä alijäämä katettava viimeistään kolmen seuraavan vuoden aikana. Ylijäämän kertymistä ei rajoiteta.

Investointimäärärahan sitovuudessa noudatetaan kohdassa 4. esitettyjä investointimäärärahojen sitovuuksia.

Vaasan kaupunginteatteri

Ylivuotisessa nettobudjetoinnissa oleva yksikkö; sitova nettomeno vahvistetaan vuotuisissa budjeteissa. Yli-/alijäämän kertymistä seurataan nettolaskelmalla.

Talouden ohjauksessa noudatetaan soveltuvin osin tukipalvelujen ohjauksen ja arvioinnin menettelytapaohjeita. Sitova taloudellinen tavoite on: jos yksikön tulos-/rahoituslaskelma on tilinpäätöksessä alijäämäinen tai talousarvion laatimisvuoden ennuste näyttää alijäämää, on tämä alijäämä

katettava viimeistään kolmen seuraavan vuoden aikana. Kaupunginteatterilla on kumulatiivista alijäämää vuoden 2019 lopulla 643 124 euroa. Alijäämä on katettava viimeistään vuoden 2021 aikana.

2. Harkinnanvaraisiin avustuksiin perustuvat määrärahat ja tilaustyötilit

Seuraavien määrärahojen osalta noudatetaan vuotuista nettomenositovuutta, jolloin nettomenon tulee olla 0 €. Näiden määrärahojen muutoksista päättää kaupunginhallitus.

1. Avustuksiin ja korvauksiin perustuvat määrärahat, jotka saadaan vuoden aikana kohteisiin, joiden toteuttaminen edellyttää vastaavan menomäärärahan käyttämistä.

2. Tilaustyö-, maksu- ja myyntipalveluyksiköt, jotka kattavat toimintatuloilla toimintamenonsa.

Määrärahojen budjetointi ja seuranta on vuoden aikana järjestettävä omana tulosyksikkönä tai ainakin omana laskentakohteena, jolloin nettomenon toteutuminen voidaan todentaa.

3. Investointimäärärahat

Investointiosan määrärahat vahvistetaan talousarviossa toimielimille omaisuusryhmittäin. Investointiosan määrärahojen tulosyksikkökohtainen käyttösuunnitelma on vahvistettava tammi-helmikuun aikana.

Valtuustoon nähden sitovana määrärahana on:

Aineettomat hyödykkeet: tulosyksikkötaso
Julkinen käyttöomaisuus so. kiinteät rakenteet ja laitteet: tulosyksikkötaso
Koneet ja kalusto so.poistonalainen irtain omaisuus:toimielintaso.

Nettobudjetointiyksiköiden poistonalaisen irtaimen omaisuuden sitova määräraha on yksikölle talousarviossa vahvistettu määräraha.

Maa- ja vesialueet: tulosyksikkötaso
Osakkeet ja osuudet: tulosyksikkötaso
Rakennukset: tulosyksikkötaso.
Sitovuustason ylittävistä määrärahan käyttötarkoituksen muutoksista päättää kaupunginhallitus (alle 500 000 €) ja valtuusto (yli 500 000 €). Maanvaihtokauppoihin liittyvät määrärahamuutokset, joihin ei liity rahasuorituksia päättää kaupunginhallitus.

4. Liikelaitokset

Kuntalain mukaisina liikelaitoksina toimivat Vaasan Talotoimi, Vaasan Vesi ja Pohjanmaan pelastuslaitos.
Liikelaitokselle laaditaan tuloslaskelma, rahoituslaskelma ja tase.
Liikelaitosten talousarvion ja –suunnitelman laatimista sekä liikelaitosta sitovia eriä kunnan talousarviossa koskevat määräykset sisältyvät kuntalakiin.

Kaupungin talousarvioon sisältyvät liikelaitoksia sitovat tavoitteet on esitetty sivulla 40.

Investointimäärärahat: valtuustoon nähden sitovana on liikelaitoksen investointeihin talousarviovuonna varattu kokonaismääräraha, kuitenkin siten kuin talousarvion luvussa III on erikseen tavoitteet asetettu.

Määrärahaperusteiden noudattaminen

Talousarvion toteuttamisessa on noudatettava valtuuston ja lautakunnan käyttösuunnitelmassa vahvistamia perusteita. Toimintasuunnitelmaa voidaan muuttaa, mikäli muuttuneet olosuhteet sitä välttämättä vaativat. Valtuuston määrärahaperusteluissa vahvistaman toimenpiteen saa muuttaa kaupunginhallitus ja suurempien periaatteellisten toimenpiteiden osalta valtuusto.

Mikäli toimintaan saadaan valtionosuutta, on ennen toimenpiteen suorittamista varmistettava, että valtionosuus saadaan vahvistetun suuruisena.

Lautakunnat eivät saa

- osoittaa määrärahoja talousarviovuoden aikana talousarvioon sisältymättömän toimintamuodon aloittamiseen,
- osoittaa määrärahoja talousarvioon sisältymättömän palvelutason nostamiseen tai palvelujen laajentamiseen,
- tehdä yli vuoden kestäviä leasing- tai vuokrasopimuksia.

Henkilöstömäärärahat sekä henkilöstösuunnittelu

Kaupunginhallitus antaa määräykset henkilöstöresurssien ohjauksesta ja mahdollisista sitovuusmääräyksistä. Lautakunnan tulee vastata kokonaismäärärahansa riittävyydestä, johon kuuluvat myös henkilöstömäärärahat.

Lautakunnan on vuosittain päivitettävä henkilöstösuunnitelma, jossa kartoitetaan henkilöstörakenne, tulevan toiminnan vaatima rakenne ja lähtövaihtuvuus. Vapautuvien virkojen ja toimien täyttämismenettelyssä sekä määräaikaisen henkilökunnan palkkaamisessa noudatetaan yleisjaoston ja kaupungin johtoryhmän päätöksiä sekä muita annettuja ohjeita.

Seuranta

Tulosalueiden tulee antaa lautakunnille selvitys sitovien taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden toteutumisesta sekä tilinpäätösennuste. Tarvittaessa on esitettävä toimenpiteet määrärahan ylityspaineiden kattamiseksi.

Aikataulu:

- käyttösuunnitelmien tarkistus tammikuussa
- talouden toteutumaennusteet (tilinpäätösennuste) laaditaan huhti-, elo- ja lokakuun lopun tilanteista.
- investointien, riskien, henkilöstöseurannan ja tavoitteiden toteutumaseuranta laaditaan elokuun lopun tilanteesta.
- talouden toteutumaseuranta laaditaan keskitetysti kuukausittain kaupunginhallitukselle toukokuusta lukien

Talous- ja strategiayksikkö ohjeistaa käytännön toteutuksen.

Arvonlisäkäytäntöjen oikeellisuuden varmistaminen

Hallintokuntien tulee toiminnassaan varmistaa arvonlisäverokäytäntöjen oikeellisuus. Erityisesti uuden toiminnan käynnistämisen yhteydessä on selvitettävä oikea arvonlisämenettely.

Vastuuhenkilöt

Lautakuntien on vuosittain määrättävä henkilöt, jotka sen puolesta hyväksyvät tositteet, ellei hyväksyjää ole määrätty hallinto- tai toimintasäännössä. Hyväksyjän on tarkistettava, että tosite täyttää annetut vaatimukset ja että käytettävissä olevaa määrärahaa ei ylitetä.

Tilapäisluotto

Kaupunginhallitus oikeutetaan ottamaan tilapäisluottoa maksuvalmiuden turvaamiseksi enintään 100 milj. €.

Leasingrahoitus

Leasingrahoituksen hankinnasta on säädetty keskushallinnon toimintasäännössä. Lisäksi talous- ja strategiajohtajalla on valtuus tehdä sosiaali- ja terveystoimen hankintoihin liittyvät leasingrahoitussopimukset 300.000 euroon saakka siten kuin kaupunginhallitus on erikseen päättänyt.

V KÄYTTÖTALOUSOSA

Määrärahat ja tuloarviot

1. **KÄYTTÖTALOUSOSA, KAUPUNKI sivut 49 – 177**
2. **KÄYTTÖTALOUSOSA, LIIKELAITOKSET sivut 178 - 194**

Käyttötalousosassa tulosaluekohtaisen perustelun jälkeen on esitetty toimintatuotot ja -kulut sekä toimintakate. Määrärahan sitovuuksia on tarkemmin selvitetty osassa IV Vuoden 2021 talousarvion täytäntöönpano-ohjeet.

Vuodesta 2012 lukien sairausvakuutuskorvaukset on budjetoitu yhtenä eränä varausmäärärahoihin palkkavaraukseen liikelaitoksia ja nettoyksiköitä lukuun ottamatta. Toteutumat kirjataan vuoden aikana entiseen tapaan hallintokuntien tileille. Palkkavaraukseen budjetoidusta tuloarviosta siirretään hallintokuntien talousarvioon toteutumaa vastaava summa, jolloin tilinpäätöksessä sairausvakuutuskorvausten budjetointi ja toteutuma vastaavat toisiaan.

KÄYTTÖTALOUS

Toimiala/Toimielin	Tulosalueet	Sivu
Keskusvaalilautakunta	100 Vaalit	49
Tarkastuslautakunta	110 Tarkastustoimi	50
Kaupunginvaltuusto	120 Kaupunginvaltuusto	52
KONSERNIOHJAUKSEN TOIMIALA		
Kaupunginhallitus	130 Kaupunginhallitus	60
	132 Konsernihallinto	62
	136 Kaavoitus	66
	140 Avustukset	68
	141 Jäsenmaksut	70
	142 Osuudet	70
	143 Varausmäärärahat	71
	144 Keskitetysti hallinoitavat kustannukset	72
	145 Työllistäminen	72
	146 Osuudet eriytetyssä kirjanpidossa oleviin liikelaitoksiin sekä liike- ja maksupalvelutoimintaan kohdistettavat kustannukset	76
	148 Taseyksikkö Elisa Stadion	77
	160 Yhtiömuotoisesti tuotettavat ruoka- ja materiaalipalvelut	77
Vähänkyrön aluelautakunta	150 Vähänkyrön Aluepalvelut	80
	152 Kyrönmaan työpaja Arpeeti	81
SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMEN TOIMIALA		84
Sosiaali- ja terveyslautakunta	200 Sosiaali- ja terveystoimen yhteiset ja tekniset tukipalvelut	87
	210 Sosiaalityö ja perhepalvelut	89
	220 Koti- ja laitoshoito	95
	230 Terveyspalvelut	99
	239 Erikoissairaanhoito	103
	240 Yhteistoiminta-alue Laihia	104
SIVISTYSTOIMEN TOIMIALA		109
Kasvatus- ja opetuslautakunta	302 Varhaiskasvatus	113
	305 Esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvaukset	118
	306 Suomenkielinen perusopetus	118
	307 Ruotsinkielinen perusopetus	122
Koulutuslautakunta	312 Vaasan Lyseon lukio	127
	313 Vasa Gymnasium & Vasa Svenska Aftonläroverk	130
	315 Vamia	132
	355 Nuorisopalvelut	136
	443 Vaasan kaupungin opistot	138
Kulttuuri- ja liikuntalautakunta	351 Liikuntapalvelut	141
	363 Vaasan kaupungin museot	144
	373 Kulttuuri- ja kirjastopalvelut	147
	380 Vaasan kaupunginorkesteri	151
	381 Vaasan kaupunginteatteri	154

TEKNINEN TOIMIALA		156
Rakennus- ja ympäristölautakunta	500 Rakennusvalvonta	160
	501 Ympäristönsuojelu	162
	503 Terveysvalvonnan yhteistoiminta-alue	163
	504 Eläinlääkintähuollon yhteistoiminta-alue	165
Tekninen lautakunta	510 Yhteispalvelut	167
	511 Kiinteistötoimi	168
	512 Kuntatekniikka	171
Vaasan seudun jätelautakunta	580 Jätelautakunta	176
LIIKELAITOKSET		178
Pohjanmaan Pelastuslaitos-liikelaitoksen johtokunta	650 Pohjanmaan Pelastuslaitos	179
Teknisten liikelaitosten johtokunta		
	660 Vaasan Vesi	186
	680 Vaasan Talotoimi	191

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Tuloslaskelma (1000€)	TP 2019	TA 2020	TA 2021
TOIMINTATULOT	227	0	0
TOIMINTAMENOT	- 299	- 32	- 277
TOIMINTAKATE	- 72	- 32	- 277

100 VAALIT

Toiminta-ajatus

Kunnan keskusvaalilautakunta on lakisääteinen kunnallinen lautakunta, joka toimii sekä kunnallisvaaleissa että valtiollisissa vaaleissa.

Toimintaympäristö 2021-2023

Keskusvaalilautakunnan toimintaa ohjaavat vaali- ja puoluelainsäädäntö sekä muut kunnan toimintaa ohjaavat lait ja asetukset.

Keskusvaalilautakunta järjestää suunnittelukaudella 2021-2023 kuntavaalit 18.4.2021 ja eduskuntavaalit 2.4.2023. Keskusvaalilautakunta järjestää sekä ennakkoäänestyksen että varsinaisen vaalipäivän äänestyksen. Vuonna 2022 ei ole säännönmukaisia vaaleja, mutta mikäli valtion sote-uudistus etenee, järjestetään maakuntavaalit alkuvuodesta 2022.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Keskeisenä tavoitteena on huolehtia äänestysaktiivisuuden nostamisesta järjestämällä ennakkoäänestyspisteet mahdollisimman lähelle paikkoja, joissa äänestäjät yleensä liikkuvat sekä järjestämällä äänestyspäivän paikkoihin mahdollisuuden kuitata koneellisesti äänestyksiä jonojen välttämiseksi.

Tavoitteet

Strateginen teema		
Henkilöstö, osaaminen ja johtaminen		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**
Vaalien toimittamisen turvaaminen.	Pysyvä tilaratkaisu Kokonaistaloudelliset ICT-ratkaisut Ennakoiva henkilöstösuunnittelu	Tilaratkaisun löytyminen

Tuloslaskelma (1000€)	TP2019	TA2020	TA2021
TOIMINTATUOTOT	227	0	0
TOIMINTAKULUT	- 299	- 32	- 277
Toimintakate	- 72	- 32	- 277

TARKASTUSLAUTAKUNTA

Tuloslaskelma (1000€)	TP 2019	TA 2020	TA 2021
TOIMINTATULOT	6	0	0
TOIMINTAMENOT	- 273	- 275	- 288
TOIMINTAKATE	- 267	- 275	- 288

Toiminta-ajatus

Kaupunginvaltuuston alainen tarkastuslautakunta huolehtii kaupungin sekä kaupunkikonsernin hallinnon ja talouden ulkoisen valvonnan järjestämisestä. Tarkastuslautakunta valmistelee valtuuston päätettävät hallinnon ja talouden tarkastusta koskevat asiat. Tarkastuslautakunta arvioi, ovatko valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuneet kaupungissa ja kaupunkikonsernissa sekä onko palvelutoiminta järjestetty tarkoituksenmukaisesti.

Toimintaympäristö 2021-2023

Tarkastuslautakunta toteuttaa talousarviossa- ja suunnitelmassa hyväksyttyjen strategisten tavoitteiden arviointia. Vuonna 2015 voimaan astuneen kuntalain muutokset huomioidaan tarkastuslautakunnan toiminnassa.

Toiminnan painopistealueet

Arvioida kaupungin sitovien tavoitteiden ja resurssien yhteensovittamisen seurauksena syntyvät tulokset. Kaupungin palvelutoimintaa arvioidaan suhteessa sitoviin tavoitteisiin.

110 TARKASTUSTOIMI

Toiminta-ajatus

Tulosalue sisältää tarkastuslautakunnan, ulkoisen tilintarkastuksen (ostopalvelu) ja tarkastusyksikön toiminnan.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

A. Tarkastuslautakunta toimii kaupunginvaltuuston alaisena ja valmistelee valtuustolle toimialaansa kuuluvat asiat. Kuntalain nojalla lautakunta antaa vuosittain valtuustolle arviointikertomuksen edellisen tilikauden toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta sekä valvoo kuntalain 84 §:ssä säädetyn sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamista ja saattaa ilmoitukset valtuustolle tiedoksi kaupungin hallintosäännössä määrätyin tavoin.

B. Ulkoinen tilintarkastaja tarkastaa kuntalain nojalla onko kaupungin hallintoa hoidettu lain ja valtuuston asettamien päätösten mukaisesti, antavatko kaupungin tilinpäätös ja siihen kuuluva konsernitilinpäätös tilinpäätöksen laatimista koskevien säännösten ja määräysten mukaisesti oikeat ja riittävät tiedot kunnan tuloksesta, taloudellisesta asemasta, rahoituksesta ja toiminnasta sekä ovatko valtionosuuksien perusteista ja käytöstä annetut tiedot oikeita. Lisäksi tilintarkasta tarkastaa onko kaupungin sisäinen valvonta ja riskienhallinta

sekä konsernivalvonta järjestetty asianmukaisesti.

C. Tarkastusyksikkö järjestää tarkastuslautakunnan alaisen hallinnon sekä valmistelee tarkastuslautakunnalle esiteltävän arviointikertomuksen ja muut kaupungin ulkoiseen arviointiin liittyvät asiat. Lisäksi tarkastusyksikkö avustaa tarkastuslautakunnan ja tilintarkastajan työn yhteensovittamisessa.

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut	TP2017	TP2018	TP2019	TA2020	TA2021
Tarkastuslautakunnan toiminta (arviointi, tilintarkastuksen järjestäminen)	271,5	290	300	285	285
Ulkoinen tilintarkastus	77,31	76,16	91,9	80	80

Talouden tunnusluvut

Talouden tunnusluvut	TP2019	TA2020	TA2021
Ulkoinen tilintarkastus, ostopalvelu /1000€	38,2	35,4	35,4

Tavoitteet

Strateginen teema		
Henkilöstö, osaaminen ja johtaminen		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**
Arviointikertomus vuodelta 2020		Arviointikertomuksen laatiminen
Arviointisuunnitelman mukainen toiminta		Toimintavuoteen 2020 kohdistuvan arviointisuunnitelman toteuttaminen

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Hallintatoimenpiteet	Mittari / Seuranta
Avainhenkilön menetys	Henkilöstösuunnittelu	
Sidonnaisuusrekisterin tietojen luotettavuus	Tiedotuksen ja toimintajärjestelmän edelleen kehittäminen	

Tuloslaskelma (1000€)	TP2019	TA2020	TA2021
TOIMINTATUOTOT	6	0	0
TOIMINTAKULUT	- 273	- 275	- 288
Toimintakate	- 267	- 275	- 288

Henkilöstö

Henkilöstö	TP2019	TA2020	TA2021
Vakituiset	2	2	2,3
- kokoaikaiset	2	2	2,3

KAUPUNGINVALTUUSTO

Tuloslaskelma (1000€)	TP 2019	TA 2020	TA 2021
TOIMINTATULOT	1	1	1
TOIMINTAMENOT	- 343	- 438	- 461
TOIMINTAKATE	- 342	- 437	- 461

120 KAUPUNGINVALTUUSTO

Toiminta-ajatus

Kaupunginvaltuusto toimii kaupungin ylimpänä päätöksentekoelimenä, päättää Vaasan toiminnan suuntalinjoista sekä kuntalaisille järjestettävien palveluiden määrästä ja laadusta. Kaupungin strategia on valtuuston keskeisin väline kaupungin toiminnan ja talouden pitkäjännitteisessä johtamisessa. Valtuusto hyväksyy talousarviossa ja -suunnitelmassa toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet kaupungin toimialoille sekä päättää toiminnan rahoituksesta. Kaupunginhallitus vastaa kaupunginvaltuuston päätösten valmistelusta ja täytäntöönpanosta. Kaupunginvaltuuston valitsemat lautakunnat järjestävät palvelut valtuuston asettamien tavoitteiden mukaisesti.

Toimintaympäristö 2021-2023

- Taloudellinen liikkumavara pysyy edelleen tiukkana
- Vuonna 2021 toimitettavat kuntavaalit ja valtuustokauden vaihtuminen 1.6.2021
- Väestönkasvun pysymiseen positiivisella uralla panostaminen
- Soten vapaaehtoiseen integraation valmistautuminen
- Kuntalain edellytykset kuntatalouden pitämiseksi tasapainossa sekä palvelurakenteen uudistaminen
- Kuntalain edellyttämät konserniohjauksen muutokset
- Kasvukeskusten vetovoiman lisääntyminen ja kasvu, jolloin muuttoliikkeeseen vaikutetaan mm. työpaikkatarjonnalla, asemakaavoituksella sekä tonttien tarjonnalla ja asuntotuotannolla sekä palveluiden markkinoinnilla
- Kaupungin henkilöstön ikääntyminen ja eläköityminen ja lähtövaihtuvuus aiheuttavat haasteita osaamisen hallintaan ja työhyvinvointiin
- Ilmastonmuutoksen ja sen trendien sekä säädösten vaikutukset vaasalaisiin yrityksiin ja kaupungin omaan toimintaan

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Kaupungin vision ja strategisten linjausten toimeenpano ja valtuustoon nähden sitovien tavoitteiden asettaminen, mittareiden kehittäminen ja seuraaminen toimialoille, tulosalueille ja palveluille. Tavoitteiden toteuman seuranta puolivuosittain.
Vaasan kaupungin konserniohjauksen vahvistaminen ja toimintaohjelmien ohjausvaikutuksen kehittäminen sekä talouden tasapainottaminen vuoteen 2021 mennessä.
Sote-integraatioon ja sen vaikutuksiin kaupungin palvelutoiminnassa ja henkilöstössä valmistautuminen.

Sisäinen valvonta
Valtuuston päätösten oikeudellinen valvonta tapahtuu kaupunginhallituksen täytäntöönpanopäätösten yhteydessä. Valtuuston päätöksiin on valitusoikeus.

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut	TP2017	TP2018	TP2019	TA2020	TA2021
Valtuuston kokoukset ja sem.	9	10	12	12	11
Päätökset lkm	139	90	140	130	150

Talouden tunnusluvut

Talouden tunnusluvut	TP2019	TA2020	TA2021
Kustannukset € / kokous	38 075	38 666	41 927
Kustannukset € / asukas	6,76	6,93	6,77

Tavoitteet

Strateginen teema		
Henkilöstö, osaaminen ja johtaminen		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**
Henkilöstön hyvinvointi ja työn tuottavuus	Henkilöstön täydennyskoulutus ja elinikäinen oppiminen Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistäminen Työantajabrändin kehittäminen Digitalisointi ja uusien työn tekemisen mallien kehittäminen	Henkilöstön vaihtuvuus Sairauspoissaolot Työhyvinvointikyselyn tulokset

Strateginen teema		
Hyvinvointi		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**

Väestön onnellisuus	Keskustan koulukampus H-talo Päivä- ja kouluverkon kehittäminen Lapsiperheet-hankkeen jalkauttaminen (sivistys+sote) Pohjanmaan hyvinvointialueen perustaminen Palvelupolkujen tunnistaminen, selkeyttäminen ja palvelumuotoilu Hyvinvointikertomuksen käyttöönotto Terveysliikunta ja kulttuuripalvelujen edistäminen ja kehittäminen	Katuturvallisuusindeksi Terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen aktiivisuus (TEA-viisari) Peruspalveluiden saatavuus Hyvinvointi- ja onnellisuuskysely asukkaille Liikuntakysely ja -indeksi
Edustuksellisen ja suoran demokratian vahvistaminen	Kuntalaisten osallistaminen kokeilujen kautta ja yhteiskehittämisen keinoin Vaikutusten arviointi mukaan johtamiseen ja päätöksentekoon	Päätöksiin haettujen oikaisujen määrä Asiakaspalaute Äänestysaktiivisuus
Hiilineutraali Vaasa 202X	Hiilineutraali rakentaminen, uudisrakentaminen ja korjausrakentaminen, jakamistalouden toimenpiteet Hiilinielujen ylläpitäminen ja kasvattaminen Kaupunkirakenteen tiivistäminen Kestävän liikkumisen kehittäminen	Hiilidioksidipäästöt Hiilinielut

Strateginen teema		
Vahva talous		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**
Talouden tasapaino / Vahva talous	Lakisääteisten tehtävien kartoittaminen, palveluiden parempi fokusointi Sisäisten vuokrien järjestelmän tarkistaminen Ennaltaehkäisevään hyvinvointiin panostaminen suurempien kustannusten kasautumisen välttämiseksi	Kertynyt ylijäämä Velkakertymä / asukas vrt. kuntien keskiarvo Toimintatulot Henkilötyövuodet
Järkevä ja tehokas omaisuuden hallinta	Konserniohjauksen kehittäminen Kiinteistöjen kunnossapitoon panostaminen, korjausvelan hallinta Elinkaarimallit ja omaisuuden huolto	Tilamäärän muutos (oma tilankannan muutos m2) Korjausvelan määrä

Strateginen teema		
Vetovoimaisuus		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**
Väestönkasvu >100 000 asukasta / 202X	Kuntaliitosneuvottelujen edistäminen Kolmikieliset www-sivut	Väestönkehitys Muuttoliike

Talouden tasapaino / Vetovoimaisuus	Yritysten houkuttelu ja Invest-In brändin rakentaminen Pienten ja keskisuurten yritysten verkostoitumisen edistäminen Työllisyyspolkujen nopeuttaminen Pohjoismainen yhteistyö (EAYY) Korkeakoulukampuksen kehittäminen Gigavaasa Infran rakentaminen Nopeampien junayhteyksien kehittäminen Opiskelijoiden juurruttaminen Vaasaan	Yhteisöverokertymä (M€) Verokertymä Yrityskannan muutos Yhteisöverokertymä/€ asukas
Työllisyysaste >75%	Nuorten ja pitkäaikaistyöttömien työllistämistoimenpiteet Yrityshautomot, panostetaan jo olemassa olevien hautomoiden kanssa tehtävään yhteistyöhön Työpaikkojen luominen, työvoiman laadukas koulutus, osaajien houkuttelu	18-64-v työllisten määrä / väestö Työpaikkojen määrä
Kilpailukykyinen yhdyskuntarakenne	Sataman kehittäminen ja satamatien rakentaminen Asumisen monimuotoisuuden kehittäminen Wasa Station	Tontti- ja kaavavarannon määrä AK k-m2 Tontti- ja kaavavarannon määrä AR k-m2 Tontti- ja kaavavarannon määrä AO tonttia Tontti- ja kaavavarannon määrä AK % Tontti- ja kaavavarannon määrä AR% Tontti- ja kaavavarannon määrä AO % Läpimenoaika kaava Läpimenoaika rakennuslupa

Tuloslaskelma (1000€)	TP2019	TA2020	TA2021
TOIMINTATUOTOT	1	1	1
TOIMINTAKULUT	- 343	- 438	- 461
Toimintakate	- 342	- 437	- 461

Henkilöstö

Kaupunginvaltuuston alaisuudessa ei ole omaa henkilöstöä.

KONSERNIOHJAUKSEN TOIMIALA

Toimialan kuvaus

Konserniohjaus huolehtii kaupunginhallituksen alaisena hallinnon, henkilöstön, talouden ja Vähänkyrön aluehallinnon palveluista.

Konserniohjauksen toimiala koostuu konsernihallinnon, kaavoituksen ja Vähänkyrön aluehallinnon tulosalueista. Kaavoitus kuuluu operatiivisesti tekniseen toimialaan. Lisäksi Pohjanmaan pelastuslaitos liikelaitos kuuluu konserniohjauksen toimialaan. Konsernihallinnon tulosalue koostuu edelleen seitsemästä palvelualueesta; talous ja strategia, omistajaohjaus, henkilöstö, hallinto ja asiointi, viestintä ja yhteiskuntasuhteet, digitalisaatio ja innovaatiot sekä sihteeripalvelut.

Keskeisiä toimialan riskejä ovat mm. strategisista riskeistä palvelujen siirto Pohjanmaan Hyvinvointikuntayhtymään, taloudellisista riskeistä verokertymän aleneminen ja työllistämisen strateginen merkitys suhteessa työmarkkinatuen kuntaosuusmaksun suuruuteen ja vahingollisista riskeistä tieto- ja työturvallisuuteen sekä henkilöstöön liittyvät riskit.

Toimialan valtuustoon nähden sitovista tavoitteista johdetut toiminnalliset tavoitteet

Strateginen teema		
Henkilöstö, osaaminen ja johtaminen		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**
Osaava ja kehittyvä henkilöstö	Valmentavan, hyvinvointia ja digitaitoja edistävän johtamisen kehittäminen. Digistrategian jalkauttaminen.	Henkilöstökysely

Strateginen teema		
Hyvinvointi		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**
Väestön hyvinvointi. Työttömyyden mukanaan tuomien ongelmien vähentäminen ja työkyvyttömien eläkepäätösten edesauttaminen yhteistyössä TE-toimiston ja sosiaali- ja perhepalveluiden kanssa.	Edesauttaa työllistämisen toimin työttömyyden ja syrjäytyneisyyden estämistä. Välineenä oman toiminnan kehittämisen lisäksi erilaiset työttömille suunnatut hankkeet.	Työllistettyjen määrä Osallistujien määrä TEO -hankkeessa Työllistämistoiminnan vaikuttavuus
Pelastustoimen valtuustoon nähden sitova nettomeno on 11.095.400 €, johon sisältyy investointien sitovana nettomenona enintään 630.000 €. Nettomeno jaetaan asukasluvun 1.1.2020 mukaan kuntien kesken.	Taloudelliset, tehokkaat ja alueellisesti optimaaliset peruspalvelut.	Kuntamittari

Strateginen teema		
Vahva talous		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**

Talouden tasapaino	Tasapainottamistoimenpiteet Palveluverkoston kriittinen arviointi	Ali-/ylijäämä
Kaupunkitalouden vahvistamisen tukeminen työllistämällä pitkäaikaistyöttömiä ja vaikuttamalla työmarkkinatuen maksuun alentavasti.	Työllistämistoiminnan ekosysteemin rakentaminen. Kehittää työllistämisen palvelutarjotinta.	Työmarkkinatuen kuntaosuus / hlö / kk

Strateginen teema		
Vetovoimaisuus		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**
Vetovoimainen Vaasa	Imagokampanja Työnantajamielikuvan kehittäminen	Kampanjamittari Työnantajamielikuvatutkimuksen mittari
Työpajatoiminnan avulla päästään yksilöllisille jatkopoluille.	Yhteistyöverkostojen kehittäminen ja yritysyhteistyö Moniammatillisen ammattitaidon hyödyntäminen	Positiiviset keskeytykset (prosenttia kaikista keskeyttäneistä)
Nuorten työpajatoiminnan kehittäminen	Edistää nuorten työpajatoimintaa asiakaslähtöisesti sekä kasvattaa nuorten mielenkiintoa työelämää ja opiskelua kohtaan. Huomioidaan nuorten yksilölliset tavoitteet toiminnassa.	Nuoria työpajatoiminnassa prosentteina
Asiakastyytyväisyys	Asiakastapaamiset 2 kertaa vuodessa	Asiakastyytyväisyyskysely Asiakastapaamiset

Toimialan budjettirahoitteiset tehtävät

130 Kaupunginhallitus
132 Konsernihallinto
150 Vähänkyrön aluepalvelut
152 Kyrönmaan työpaja Arpeeti
148 Taseyksikkö Elisa Stadion

Tuloslaskelma (1000€)	**TP 2019**	**TA 2020**	**TA 2021**
TOIMINTATULOT	10 558	11 016	9 346
TOIMINTAMENOT	- 26 974	-27 452	- 27 806
TOIMINTAKATE	- 16 416	- 16 436	- 18 460

Tulosalueet, jossa vain määräraha, ei toimintaa:
Avustukset, Jäsenmaksut, Osuudet, Varausmäärärahat, Keskitetysti hallinnoitavat kustannukset, Osuudet eriytetyssä kirjanpidossa oleviin liikelaitoksiin sekä liike- ja maksupalvelutoimintaan kohdistettavat kustannukset

Tuloslaskelma (1000€)	**TP 2019**	**TA 2020**	**TA 2021**
TOIMINTATULOT	3 875	2 867	6 580
TOIMINTAMENOT	- 22 406	- 23 552	- 24 781
TOIMINTAKATE	- 18 531	- 20 685	- 18 201

Toimialan kohderahoitteiset tehtävät

132 Konsernihallinto, Graafiset palvelut
145 Työllistäminen
160 Yhtiömuotoisesti tuotettavat ruoka- ja materiaalipalvelut

Tuloslaskelma (1000€)	TP 2019	TA 2020	TA 2021
TOIMINTATULOT	10 752	10 675	11 572
TOIMINTAMENOT	- 16 507	- 18 339	- 19 403
TOIMINTAKATE	- 5 755	- 7 665	- 7 831

Toimialan liikelaitokset

650 Pohjanmaan pelastuslaitos

Tuloslaskelma (1000€)	TP2019	TA2020	TA2021
TOIMINTATULOT	18 643	18 706	18 437
TOIMINTAMENOT	- 18 636	- 18 126	- 17 857
TOIMINTAKATE	6	580	580

Henkilöstö 2019-2021

Henkilöstö 2018-2020 lkm (osa-aika% huomioituna)	TP2019	TA2020	TA2021
Vakituiset	429	450,65	419,1
- kokoaikaiset	417	441,2	413
- osa-aikaiset	12	9,45	6,1
Määräaikaiset	71,7	58,7	52,85
- kokoaikaiset	60,7	55	50
- osa-aikaiset	11	3,7	2,85

Keskeiset toimintaympäristön muutokset

Keskeiset toimintaympäristötekijät suunnitelmakaudella ovat kuntavaalit 2021 ja uuden valtuustokauden alku. Kaupunkistrategia uudistetaan valtuustokaudelle 2021-2024. Hallintotalon remontti Vaasanpuistikko 10:ssä on valmis ja muutto uudistettuihin toimitiloihin tapahtuu alkuvuodesta. Kaupungin vaikean taloustilanteen ratkaiseminen sekä valmistautuminen palveluiden siirtoon Pohjanmaan hyvinvointikuntayhtymään 2022 ovat toiminnan keskiössä. Kuntien toimenpiteiden merkitys työllisyyden hoidossa on kasvanut ja se korostuu edelleen.

Vallitseva korona -pandemia vaikuttaa työn- ja päätöksenteon järjestämiseen suunnitelmakaudella. Työllistämispalveluissa tarvitaan paljon erilaisia toimenpiteitä, koska työttömiä ja lomautettuja on nyt ennätysmäärä. Hallitus on käynnistänyt mittavan elvytyksen ja työllisyyden hoitoon on odotettavissa panostuksia. Kuntouttavaa työtoimintaa uudistetaan sosiaalisella kuntoutuksella, jolla pureudutaan pitkäaikaistyöttömyyden hoitoon. Huolestuttavaa on, ettei työmarkkinatuen kuntaosuusmaksua saada laskuun,

koska tuella olevista suuri osa on työkyvyttömiä.

Elämänhallinnalliselle tuelle on jatkuva tarve ja työpajatoiminnan vaikuttavuutta tulee kehittää yhä työelämälähtöisemmäksi yhteistyöverkostojen avulla. Toiminnassa tulee huomioida vaikuttavuus useamman vuoden päähän. Työpajatoiminnalle on tarvetta työelämään ja koulutukseen siirtymisen polkuna. Pohjanmaan hyvinvointikuntayhtymä aloittaa toimintansa 2022 ja kaupungin sosiaali- ja terveystoimen palvelut siirtyvät kuntayhtymän hoidettavaksi. Tämän valmistelu ja sen vaikutukset kaupungin organisaatioon ovat keskiössä v. 2021.

Pelastustoimen järjestäminen siirtyy itsehallinnollisiin maakuntiin vuoteen 2023 mennessä. Yhteistyö kuntien kanssa järjestäytyy uuden mallin mukaan. Pelastustoimen valtakunnallisen ja alueellisen toiminnan yhtenäistäminen ja palveluiden yhdenmukaisuus saman kaltaisissa toimintaympäristöissä ovat keskeisiä tavoitteita. Pelastustoimen palvelutasopäätös vahvistetaan kaudelle 2021-24. Palvelutasopäätöksessä keskitytään jäsenkunnille tuottamien pelastuspalveluiden turvaamiseen ja niiden kehittämiseen.

Toimialan riskikartta

KAUPUNGINHALLITUS

Tuloslaskelma (1000€)	TP 2019	TA 2020	TA 2021
TOIMINTATULOT	14 566	13 252	27 143
TOIMINTAMENOT	- 42 234	- 44 863	- 71 247
TOIMINTAKATE	- 27 668	- 31 611	- 44 104

130 KAUPUNGINHALLITUS

Toiminta-ajatus

Kaupunginhallitus vastaa kaupungin hallinnosta ja taloudenhoidosta sekä valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kaupunginhallitus valvoo kaupungin etua sekä hoitaa kaupungin ulkoisia suhteita. Kaupunginhallitus reagoi aktiivisesti toimintaympäristön muutoksiin.

Toimintaympäristö 2021-2023

Maailmantalouden kehitys näyttää jatkuvan epävarmana ja etenkin Covid19-pandemian talousvaikutuksia on vaikea arvioida. Valtion toimenpiteet, sote-uudistuksen toteutuminen, palvelurakenteen muutokset ja kuntatalouden ennustamattomuus aiheuttavat myös Vaasan talouteen epävarmuutta. Kasvukeskukset vahvistuvat ja tässä kehityksessä tulee Vaasan olla mukana. Väestön ikärakenteen nousu sekä maahanmuutto vaikuttavat palvelutarpeeseen ja -rakenteeseen. Kaupungin henkilöstön ikääntyminen ja eläköityminen jatkuvat toimintasuunnitelmavuosien aikana varsin korkealla.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Kaupunginhallitus huolehtii kaupungin strategian täytäntöönpanosta ja seuraa määräajoin sen tavoitteiden, mittarien ja toimenpiteiden toteutumista. Kaupunginhallitus ohjaa, seuraa ja linjaa aktiivisesti konserniyhteisöjen toimintaa. Kaupungin hallintoa ja sen tuottavuutta kehitetään palvelurakenteita, tukipalveluita ja palveluprosesseja uudistamalla mm. digitalisaation avulla ja kuntalaisia osallistaen.

Kaupunginhallitus panostaa erityisesti toiminnan, talouden ja henkilöstön ohjaukseen ja seurantaan. Positiiviseen muuttoliikkeeseen ja väestön kasvuun vaikutetaan mm. markkinoimalla Vaasan seutua yhdessä Vasekin ja Visit Vaasan kanssa. Kampanjoissa tuodaan esille mm. työpaikkatarjontaa, omakoti- ja yritystonttien tarjontaa ja hyviä ja kilpailukykyisiä yritysten ja kaupungin palveluita. Näiden positiiviselle kehitykselle luodaan edellytykset tehokkaalla ja laadukkaalla asemakaavoituksella ja sen toteuttamisella.

Strategisten ohjelmien (mm. Kansainvälisen ohjelman ja Energia- ja ilmasto-ohjelman) täytäntöönpanot ja niiden vaikutukset kaupungin toimintaan ja elinkeinoihin ovat keskeisiä painopistealueita. Logistiikan ja Merenkurkun laivaliikenteen jatkokehittäminen tukevat näiden ohjelmien tavoitteita.

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut	TP2017	TP2018	TP2019	TA2020	TA2021

Hallituksen ja jaostojen kok.	60	23	50	50	50
Päätökset lkm	1 000	359	850	850	850

Talouden tunnusluvut

Talouden tunnusluvut	TP2019	TA2020	TA2021
Kustannukset € / asukas	23,31	24	23,82

Tavoitteet

Strateginen teema		
Henkilöstö, osaaminen ja johtaminen		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**
Kaupungin ja kaupunkikonsernin johtaminen siten, että kaupunginvaltuuston strategiassa asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet toteutuvat	Päätöksenteossa huomioidaan toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Hallinnollisten prossien kehittäminen. Johtamista tukevien ohjaus- ja tietojärjestelmien kehittäminen. Omistajaohjauksen kehittäminen	Kaupungin kehitystavoitteiden toteutumisen seuranta Tiedonohjauksen järjestelmien kehittäminen Omistajaohjauksen periaatteiden hyväksyntä ja seuranta Tiedoksi kaupunginhallitukselle Tietojärjestelmien käyttöönottoaste
Konserniohjauksen ja johtamisen kehittäminen	Konserniohjauksen selkeyttäminen Säästövelvoitteet myös kuntayhtymille ja yhtiöille Kehittämishankkeiden prosessijohtaminen	Yhtenäiset tieto- ja raportointijärjestelmät, yhtenäiset ohjeistukset
Henkilöstörakenteen optimointi	Organisaatioiden uudistaminen, hallinnon keventäminen ja poikkihallinnollisten prosessien tehostaminen Ennakoiva henkilöstösuunnittelu Palvelurakenteen kehittäminen	Hyväksytyt johtosäännöt ja toimintasäännöt, henkilöstömäärä/tuotetut palvelut/muut kunnat

Strateginen teema		
Vetovoimaisuus		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**
Kaupungin ja seudun yhteisen brändin vahvistaminen	Seutuviestinnän strategiassa määriteltyjen kärkiviestien (meri, intohimo, energia) vahvistaminen. Vaasan vahvuuksien esille tuominen ja alueen markkinointi energiateknologian keskittymänä.	Viestinnän mittaaminen ja seuraaminen (imago-tutkimus, media-some- ja verkkosivuseuranta), PR-toiminnan kvantitatiiviset tiedot.

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Hallintatoimenpiteet	Mittari / Seuranta
Asioiden valmistelun ja päätösten laatu	Päätösten oikeellisuuden varmentaminen	Itseoikaisujen määrä 0, valitusten määrä alle 1% päätösten lukumäärästä
Sisäisen valvonnan raportin ja riskienhallinnan tietojen kokoaminen	Sisäisen valvonnan raportin ja riskikartoitusten edellyttämien toimenpiteiden käynnistäminen	Toteutuneet toimenpiteet

Tuloslaskelma (1000€)	TP2019	TA2020	TA2021
TOIMINTATULOT	84	25	22
TOIMINTAMENOT	- 1 804	- 1 510	- 1 754
TOIMINTAKATE	- 1 720	- 1 486	- 1 733

Henkilöstö

Henkilöstö	TP2019	TA2020	TA2021
Vakituiset	17	16,5	4
- kokoaikaiset	17	16	4
- osa-aikaiset		0,5	
Määräaikaiset			
- kokoaikaiset			
- osa-aikaiset			

Kaupunginhallituksen alaiseen henkilöstöön vuonna 2021 kuuluvat ylin johto (kaupunginjohtaja ja 3 toimialajohtajaa). Keskushallinnon organisaatiouudistuksen yhteydessä ylimmän johdon tukihenkilöstö siirtyi konsernihallinnon tulosalueelle.

132 KONSERNIHALLINTO

Toiminta-ajatus

Konsernihallinto vastaa kaupunginvaltuuston, -hallituksen ja sen jaostojen valmistelu ja täytäntöönpanotehtävistä ja vastaa kaupungin talouden, omistajaohjauksen, henkilöstön ja hallinnon palveluista. Tulosalue ohjaa, tukee ja valvoo kaupungin organisaation toimintaa ja vastaa tytäryhteisöjen omistajaohjauksesta. Konsernihallinto järjestää hallinnollisten tukipalvelujen tuotannon kaupungin omille yksiköille ja vastaa kaupungin ja kaupunkikonsernin brändinhallinnasta. Se myös ohjaa tehtäväalansa tietotekniikan ja digitalisaation hyödyntämistä.

Toimintaympäristö 2021-2023

Keskeiset toimintaympäristötekijät kaudella ovat kuntavaalit 2021 ja uuden valtuustokauden alku. Kaupunkistrategia uudistetaan valtuustokaudelle 2021-2024. Konsernihallinto muuttaa uudistettuihin toimitiloihin hallintotalolle Vaasanpuistikko 10:een. Vallitseva korona-epidemia vaikuttaa työn- ja päätöksenteon

järjestämiseen suunnitelmakaudella. Kaupungin vaikean taloustilanteen ratkaiseminen on toiminnan keskiössä. Pohjanmaan hyvinvointikuntayhtymä aloittaa toimintansa 2022 ja kaupungin sosiaali- ja terveystoimen palvelut siirtyvät kuntayhtymän hoidettavaksi. Tämän valmistelu ja sen vaikutukset kaupungin organisaatioon ovat keskiössä v. 2021.

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut	TP2017	TP2018	TP2019	TA2020	TA2021
HALLINTO JA ASIOINTI					
Kirjatut asiat (kpl)	1 476	1 288	1 187	1 300	1 400
OMISTAJAOHJAUS					
Vuosi- ja yhtiökokousten määrä (kpl)		81	99	71	90
Käsitellyt asiat (kpl)		115	131	110	120
DIGITALISAATIO JA INNOVAATIOT					
Työasemien määrä (kpl), konsernihallinto				307	307
Työasemien määrä (kpl), koko kaupunki	9 400	9 900	9 500	9 850	10 850
TALOUS JA STRATEGIA					
Väestö	67 392	67 552	67 636	67 900	68 100
Käynnissä olevien hankkeiden määrä			64	54	19
VIESTINTÄ JA YHTEISKUNTASUHTEET					
Mediatiedotteiden määrä	230	274	369	360	360
Tiedotustilaisuuksien määrä	46	43	66	30	20
vaasa.fi-sivuston uniikit kävijät	587 976	508 205	772 530	700 000	800 000
Facebook, seuraajat	9 048	10 319	11 052	12 000	13 000
Twitter, seuraajat	1 876	2 230	2 530	2 600	2 700
Instagram, seuraajat	4 252	7 086	9 338	10 000	11 400
LinkedIn, seuraajat	1 437	2 411	3 040	3 500	3 800
HENKILÖSTÖ					
HTV (koko kaupunki, määräaikaiset ja vakituiset)	5 154	4 714	4 502	4 450	4 400
Etätyöt (pv)	1 017	2 480	2 602	95 000	40 000
Etätyöt (hlöä)	95	163	160	1 600	800
Terveysperusteiset poissaolot	19,1	18,2	19,4	18	19
Lähtövaihtuvuus	325	325	296	310	300

Talouden tunnusluvut

Talouden tunnusluvut	TP2019	TA2020	TA2021
Kertynyt ylijäämä / alijäämä 31.12. (milj. eur)	- 25 798	- 12 500	0
Verokertymä (eur) / asukas	4 184	4 489	4 401
Yhteisöverokertymä (eur) / asukas	381	405	392
Vuosikate (eur) / asukas	522	760	620
Lainakanta (eur) / asukas	4 067	3 738	4 343
Osingot (€)	14 812 300	13 200 000	12 100 000
Käynnissä olevien hankkeiden kokonaisbudjetti (eur)	39 228 040	36 908 898	28 601 158
Vaasan kaupungin budjetti käynnissä olevissa hankkeissa (eur)	5 664 261	5 745 138	2 470 654
Vaasan kaupungin rahoitusosuus käynnissä olevissa hankkeissa (eur)	1 374 158	1 363 251	570 545

Tavoitteet

Strateginen teema		
Henkilöstö, osaaminen ja johtaminen		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**
Osaava ja kehittyvä henkilöstö	Valmentavan, hyvinvointia ja digitaitoja edistävän johtamisen kehittäminen. Digistrategian jalkauttaminen	Henkilöstökysely

Strateginen teema		
Vahva talous		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**
Talouden tasapaino	Tasapainottamistoimenpiteet Palveluverkoston kriittinen arviointi	Ali-/ylijäämä

Strateginen teema		
Vetovoimaisuus		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**
Vetovoimainen Vaasa	Imagokampanja Työnantajamielikuvan kehittäminen	Kampanjamittari Työnantajamielikuvatutkimuksen mittari

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Hallintatoimenpiteet	Mittari / Seuranta
Sosiaali- ja terveystoimen siirto Pohjanmaan Hyvinvointikuntayhtymään	Valmisteluryhmiin ponteva osallistuminen	Ryhmiin osallistuminen (lkm)
Ongelmat hallinnollisissa prosesseissa	Byrokratiatalkoot	Päivitettyjen ohjeiden lkm

Verokertymän aleneminen	Seuranta ja ennakointi	Toteutuma vrt. edellinen vuosi

Tuloslaskelma (1000€)	TP2019	TA2020	TA2021
TOIMINTATUOTOT	0	0	9 131
TOIMINTAKULUT	0	0	- 25 436
Toimintakate	0	0	- 16 305

Henkilöstö

Henkilöstö	TP2019	TA2020	TA2021
Vakituiset	223	239,15	224,4
- kokoaikaiset	213	230,2	219
- osa-aikaiset	10	8,95	5,4
Määräaikaiset	26	16,8	20,15
- kokoaikaiset	20	15	19
- osa-aikaiset	6	1,8	1,15

Graafiset palvelut

Graafiset palvelut on konsernihallintoon kuuluva tuotannollinen tukipalveluyksikkö, johon sovelletaan ylivuotista nettobudjetointia.

Toiminta-ajatus
Graafisten palveluiden tehtävänä on tuottaa painatuspalveluja sekä graafista suunnittelua, toimia alan asiantuntijoina sekä koordinoida kaupungin kopiointi- ja tulostuslaitteiden hankintaa.

Toiminnalliset tavoitteet
Graafisten palveluiden tavoitteena on tuottaa laadukkaat painatus- ja graafisen suunnittelun palvelut kaupungin yksiköille kokonaistaloudellisesti edulliseen hintaan. Tavoitteena on tuottaa säästöä kaupungille sekä omalla tuotannolla että kilpailuttamalla ja toimimalla asiantuntijana alaan liittyvissä hankinnoissa ja kysymyksissä.

Taloudellinen tavoite
Graafiset palvelut kattavat toimintatuloillaan toimintamenonsa, toiminnan tulee olla hintakilpailukykyistä. Graafiset palvelut saa korvausta konekannan koordinoinnista, kilpailuttamisesta ja asiantuntijapalveluista 20 000 euroa. Kumulatiivinen ylijäämä vuoden 2019 lopussa on + 641 996.

Tuloslaskelma (1000€)	TP2019	TA2020	TA2021
TOIMINTATUOTOT	353	353	312
TOIMINTAKULUT	- 326	- 329	- 312
Toimintakate	27	24	0

Valtuustoon nähden sitova tavoite	Tavoitteet vuodelle 2021	Mittaamistapa / seurantatapa
Taloudellinen tavoite	Tuloslaskelma tasapainossa	Tuloslaskelma

136 KAAVOITUS

Toiminta-ajatus

Kaavoituksen ydintehtävänä on tuottaa kaupungin strategisia tavoitteita toteuttavia kaupunkisuunnitelmia ja kaavoja sekä niihin liittyviä selvityksiä. Vuorovaikutteisella suunnittelulla ja suuntaa antavalla ohjeistuksella luomme edellytyksiä ekologisesti kestävien, toimivien, turvallisten ja viihtyisien elinpiirien rakentamiselle kaupungin ja kaupunkiseudun asukkaille, yrityksille ja eri toimijoille.

Toimintaympäristö 2021-2023

"Pohjolan energiapääkaupunki -virtaa hyvään elämään" vision ja strategian toteuttaminen edellyttää, että myönteinen työpaikka- ja väestökehitys jatkuu ja että sille luodaan kaavoituksella edellytykset. Vetovoimaisuuden, viihtyvyyden, toimintaedellytysten ja asukkaiden osallisuuden ylläpito ja kehittäminen luovat asukkaiden ja yritysten hyvinvointia. Hallitusohjelman kautta maankäytönsuunnittelun toimintaympäristöön vaikuttaviin muutoksiin tulee varautua ja muuttuvat käytännöt otetaan haltuun.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Kaavoitus huolehtii kaupungin yleis- ja asemakaavoituksesta, maisema- ja viheraluesuunnittelusta sekä muista maankäyttö- ja rakennuslain mukaisista tehtävistä.

Kaavoituksen toiminnan painopistealueina vuodelle 2021 ovat:

•Vaasan keskustan ja keskustaan liittyvien ydinalueiden kehittäminen ja täydennysrakentamisen mahdollistaminen
•Kokonaisyleiskaavan päivitykseen liittyvien selvitysten edistäminen
•Kaupunkiosakeskusten vahvistaminen (palvelut, liikenne, koulu, viheryhteydet, muuttuvat käytöt)
•Isojen työpaikkakeskittymien kehityshankkeiden ja toimintaedellytysten turvaaminen
•Strategisten ohjelmien laadintaan osallistuminen
•Viheralueverkoston ja kaupunkiluonnon toimivuuden turvaaminen ja kehittäminen
•Hulevesien hallinnan edistäminen
•Laadukkaan ja monipuolisen kaupunkiympäristön kehittäminen (arkkitehti- / tontinluovutuskilpailut)
•Ravilaaksoprojektin seuraava vaihe

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut	TP2017	TP2018	TP2019	TA2020	TA2021
Kaavoituksen menot asukasta kohti	25,09	25,51	24,91	30	30

Arvioidaan kaavojen vanhentuneisuus 1 = toteutunut, 0 = ei toteutunut	1	1	1	1	1
Asemakaavamuutoshankkeita on yli 50 % kokonaisrakennusoikeudesta 1 = toteutunut, 0 = ei toteutunut	1	0	1	1	1
Suunnittelutarveratkaisujen kautta syntyneiden uusien asumisen rakennuspaikkojen (vuosittainen) määrä pienenee. 1 = toteutunut, 0 = ei toteutunut	1	1	1	1	1
Luontoinventoinnit vastaavat kaavoituksen tarpeita, 1 = toteutunut, 0 = ei toteutunut	1	1	1	1	1
Kolmen vuoden asumisen kaavavaranto; AK:ta 87 000 krs-m2, 1 = toteutunut, 0 = ei toteutunut	1	1	1	1	1
Kolmen vuoden asumisen kaavavaranto; AP:ta ja AR:ää yhteensä 24 000 krs-m2, 1 = toteutunut, 0 = ei toteutunut	1	1	0	1	1
Kolmen vuoden asumisen kaavavaranto; AO:ta 240 omakotitaloa, 1 = toteutunut, 0 = ei toteutunut	1	1	1	1	1

Talouden tunnusluvut

Talouden tunnusluvut	TP2019	TA2020	TA2021
Kaavoituksen menot asukasta kohti	24,91	30	30

Tavoitteet

Strateginen teema		
Hyvinvointi		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**
Vuorovaikutteinen, sujuva ja oikeudenmukainen kaavoitusprosessi.	Osallistava ja lainmukainen kaavaprosessi	Osallistuminen kaavaprosessiin ja valituksettomat asemakaavat.

Strateginen teema		
Vahva talous		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**
Kehitystä tukeva kaavavaranto ja varautuminen kehitysprojekteihin. Kilpailukykyinen yhdyskuntarakenne, järkevä ja tehokas omaisuuden hallinta.	Kaavatarpeiden ennakointi ja toteuman seuranta	Kaavavarannon ja kehitysprojektien määrä, mato-ohjelman tavoitteissa pysyminen.

Strateginen teema

Vetovoimaisuus		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**
Turvallinen, terveellinen, viihtyisä, omaleimainen ja ekologisesti toimiva ympäristö.	Kaavojen ja yleissuunnitelmien kautta luodaan puitteet, jolla aikaansaadaan tavoitteet.	Asukas- ja työpaikkamäärä kehitys.

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	**Hallintatoimenpiteet**	**Mittari / Seuranta**
Ei vetovoimainen työpaikka	Ryhmätyön vahvistaminen, työnjaon muutokset, henkilöriippuvuuden vähentäminen. Opiskelijoiden kotiuttaminen kaavoitukseen. Tiettyyn rajattuun tehtävään konsulttiapua. Varhaisen puuttumisen malli. Irtaudutaan kesätyöntekijöiden ikärajoista.	Lähtövaihtuvuus ja lähtöjen syyt
Ympäristön laadun, turvallisuuden ja viihtyvyyden heikkeneminen.	Kaavakohtaiset vaikutusarvioinnit, maankäytön toteuttamisohjelma. Tiedottaminen, vuorovaikutus ja yhdyskuntataloudelliset laskelmat.	Pysytään maankäytön toteuttamisohjelmassa. Tehdään kaavakohtaiset vaikutusten arvioinnit.

Tuloslaskelma (1000€)	**TP2019**	**TA2020**	**TA2021**
TOIMINTATUOTOT	58	63	60
TOIMINTAKULUT	- 1 689	- 2 047	- 2 044
Toimintakate	- 1 631	- 1 984	- 1 984

Henkilöstö

Henkilöstö	**TP2019**	**TA2020**	**TA2021**
Vakituiset	24	23,6	23,6
- kokoaikaiset	22	23	23
- osa-aikaiset	2	0,6	0,6
Määräaikaiset	2		
- kokoaikaiset	1		
- osa-aikaiset	1		

140 AVUSTUKSET

Toiminta-ajatus

Tulosalueen määräraha yhteensä 4 609 000 euroa sisältää avustuksia 672 000 euroa, Vaasan osaamisperustan vahvistamisen 437 000 euroa sekä sisäisen vuokra-avustuksen nettoyksiköille 3 500 000 euroa.

Talouden tunnusluvut

Talouden tunnusluvut	TP2019	TA2020	TA2021
AVUSTUKSET:			
Vaasan kesäyliopisto (tyks 1220)	30 000	30 000	30 000
Korsholman musiikkijuhlat (tyks 1223)	37 000	37 000	37 000
Vaasanseudun Urheiluakatemiasäätiö ry (tyks 1225)	30 000	30 000	30 000
Kaupungin rahoitusosuus Liikkuva koulu-hankkeeseen (tyks 1225)		10 000	10 000
Vaasassa vuoden aikana järjestettäviin tapahtumiin (tyks 1231)	48 500	50 000	50 000
IB-opetus (tyks 1222)	55 000	55 000	55 000
Asukasyhdistyksille annettavat avustukset (tyks 1230)	19 900	20 000	20 000
Korkeakoulujen kehittämistoimintaan (tyks 1229)	185 000	200 000	200 000
Muut avustukset, talousarviomääräraha: *) (tyks 1229)			
Vaasan yliopistosäätiö	83 000	83 000	83 000
Högskolestifelsen i Österbotten	38 000	38 000	38 000
Taito Etelä-Pohjanmaa ry	10 000	10 000	10 000
Österbottens hantverk rf	10 000	10 000	10 000
Svenska litteratursällskapet i Finland - Finlands svenska folkmusikinstitut	7 000	7 000	7 000
Pohjanmaan tanssin aluekeskus/ Watt-Waasan alueen tanssitaiteilijat	7 500	7 500	7 500
Österbottens Försvarsgille - Pohjanmaan Maanpuolustuskilta rf	5 000	5 000	5 000
Kuntsin säätiö	5 000	5 000	5 000
Vaasan Merihistorian Yhdistys/Vaasan museo	4 000	4 000	4 000
Garantiföreningen för Evangeliska folkhögskolan i Svenskfinland rf	3 000	3 000	3 000
Fria kristliga folkhögskolföreningen rf	1 000	1 000	1 000
Muut avustukset **)	146 600	66 500	66 500
YHTEENSÄ	**593 500**	**672 000**	**672 000**

VAASAN OSAAMISPERUSTAN VAHVISTAMINEN - LAHJOITUSPROFESSUURIT JA TUTKIMUSTOIMINTA (tyks 1221):			
Vaasan yliopisto, energiatekniikan professuurit (osarahoitus)	80 000	80 000	80 000
Åbo Akademi Vasa, kielikylpyprofessuuri	100 000	100 000	100 000

Vaasan yliopisto, älyverkkoprofessuuri	30 000	30 000	30 000
Åbo Akademi Vasa, uudet digitaaliset mediat kehityshanke	40 000	40 000	0
Åbo Akademi Vasa, yhteiskunta- ja hoitotieteellisen tiede-kunnan/joukkoviestinnän yhteen virkaan (osarahoitus)	46 000	46 000	30 000
Åbo Akademi Vasa, Lasten ja nuorten hyvin-voinnin tutkimus	20 000	20 000	76 000
Chydenius-instituutti, Vaasassa järjestettävään sosiaalityön koulutukseen	55 000	55 000	55 000
Helsingin yliopisto, Vaasassa järjestettävään oikeustieteelliseen koulutukseen	66 000	66 000	66 000
YHTEENSÄ	**437 000**	**437 000**	**437 000**

*) Talousarviomäärärahaan sisältyy yleisen avustusrahaston sääntöjen mukainen käytettävissä oleva arvioitu tuotto 50 000 €.
**) sisältää avustukset Koy Vaasan Myllynrannan tilintarkastusmaksuihin, pankkikuluihin ja kiinteistöveroon

Tuloslaskelma (1000€)	TP2019	TA2020	TA2021
TOIMINTATULOT	66	45	50
TOIMINTAMENOT	- 4 501	- 4 254	- 4 609
TOIMINTAKATE	- 4 435	- 4 209	- 4 559

141 JÄSENMAKSUT

Toiminta-ajatus

Määräraha 395 000 € sisältää mm. seuraavat konserniohjauksen maksamat yhdistysten ja yhteisöjen jäsenmaksut: Suomen Kuntaliitto ry, Elävät kaupunkikeskustat ry, Kopiosto ry, Pohjanmaan kauppakamari, Kunnallistieteen yhdistys, Pohjanmaan Pelastusalan liitto ry, Suomen kotiseutuliitto, Rakli ry, Teosto ry, Svenska Österbottens räddningsförbund, Union of the Baltic Cities, Vaasan kesäyliopisto, Finsk-svenska Handelskammaren i Sverige, Motiva Services Oy, Osuuskunta Viexpo, FISU -verkosto, GT musiikkiluvat Oy

Tuloslaskelma (1000€)	TP2019	TA2020	TA2021
TOIMINTATUOTOT	0	0	0
TOIMINTAKULUT	- 447	- 420	- 395
Toimintakate	- 447	- 420	- 395

142 OSUUDET

Toiminta-ajatus

Kuntayhtymät

- Vaasanseudun Areenat Kuntayhtymä 1 242 000 euroa

- Svenska Österbottens förbund för utbildning och kultur 974 000 euroa (summaan sisältyy osuus Wasa Teaterista ja kulttuuritoiminnasta).
- Pohjanmaan liitto 1 266 100 euroa.

Muut
- Vaasan osuus maaseutuhallinnon yhteistoiminta-alueen menoista 78 100 euroa
- Vaasan seudun Kehitys Oy, VASEK, 954 000 euroa
- Vaasan seudun Matkailu Oy 260 000 euroa

Tuloslaskelma (1000€)	TP2019	TA2020	TA2021
TOIMINTATUOTOT	0	0	0
TOIMINTAKULUT	- 4 367	- 4 577	- 4 774
Toimintakate	- 4 367	- 4 577	- 4 774

143 VARAUSMÄÄRÄRAHAT

Toiminta-ajatus

Tulosalueen määräraha sisältää mm. seuraavat varaukset:

- palkka- ja henkilöstömenot
    - lomapalkkajaksotuksen muutos - 300 000 euroa
    - TES:in mukainen järjestelyerä 1 000 000 euroa
    - uudelleen sijoittaminen 290 000 euroa
    - sairausvakuutuskorvaustulo - 2 400 000 euroa (Korvaukset budjetoidaan yhtenä eränä palkkavaraukseen sairausvakuutuskorvausmenon vähennykseksi, lukuun ottamatta liikelaitoksia ja nettoyksiköitä. Vuoden aikana saatavat korvaukset kirjataan hallintokunnille palkkamenon vähennykseksi.)
    - lomautussäästö - 650 000 euroa, joka kohdennetaan tulosalueille käyttösuunnitelmassa

- konserniohjauksen kehittämisprojektit (tyks 1276) yhteensä 296 000 euroa:
    - alueellisen rakennemuutoksen ja kehittämisen edellyttämät selvitykset 120 000 euroa
    - infran kehittäminen 40 000 euroa
    - viestintätoimenpiteet 70 000 euroa
    - urheilujoukkueiden markkinointiyhteistyö 66 000 euroa

- työllisyyden ekosysteemi 300 000 euroa

- Vaasan matkailun kehittämisen ja edistämisen toimenpiteet 90 000 euroa (esim. kongressi- ja tapahtumahankinta, tuotekehitys sekä muut matkailun edistämishankkeet)

- maakauppojen ja vuokra-alueiden lunastuksen yhteydessä tulleiden rakennusten ja rakenteiden sekä kiinteistökehityskohteiden ylläpito-, korjaus-, hallinto- ja purkukustannukset 600 000 euroa

- uusien investointien käyttötalousvaikutukset 504 000 euroa

- tietohallinnon sisäisen laskutuksen uudelleen jako bruttohallintokunnille 1 350 000 euroa

- Wasa Stationin operointi 150 000 euroa

- tuloeränä konsernirakenteen uudelleenjärjestelyillä arvioidaan saavutettavan noin 4 miljoonan euron myyntivoitto

Tuloslaskelma (1000€)	TP2019	TA2020	TA2021
TOIMINTATUOTOT	981	930	4 080
TOIMINTAKULUT	- 3 011	- 2 054	- 1 711
Toimintakate	- 2 030	- 1 124	2 369

144 KESKITETYSTI HALLINNOITAVAT KUSTANNUKSET

Toiminta-ajatus

Tulosalueen määräraha sisältää seuraavat varaukset:
- eläkemenoperusteinen maksu 7 600 000 euroa
- kaupungin suoraan maksamat eläkkeet ja eläkevastuuvarauksen tuloutus 90 000 euroa
- lakisääteinen tapaturmavakuutusmaksu 450 000 euroa (maksu kohdistetaan palkkojen suhteessa muille hallintokunnille paitsi Pohjanmaan pelastuslaitokselle, jolla on oma lakisääteinen tapaturmavakuutus)
- tapaturmavakuutuksen tuloutus palkoista - 613 300 euroa
- riskien hallinta 140 000 euroa (liikelaitoksille ja nettoyksiköille kohdistetaan niiden osuus palo- ja vastuuvakuutusmaksuista, tähän kohtaan budjetoidaan muiden hallintokuntien osuudet. Lisäksi määrärahaan sisältyy varaus niihin kaupungin omalla vastuulla oleviin vahingonkorvauksiin, joita ei rahoiteta vahinkorahastosta)
- vakuutusmaksut 72 500 euroa
- IT-laitteiden (muut kuin tabletit, tietokoneet ja telakat) hankinnat hallintokunnille, joilla ei ole siihen erillistä määrärahaa on varattu 20 000 euroa
- IT-laitteiden (tabletit, tietokoneet ja telakat) leasingvuokrat 200 000 euroa

Tuloslaskelma (1000€)	TP2019	TA2020	TA2021
TOIMINTATUOTOT	0	0	0
TOIMINTAKULUT	- 5 071	- 7 168	- 7 989
Toimintakate	- 5 071	- 7 168	- 7 989

145 TYÖLLISTÄMINEN

Toiminta-ajatus

Työllistämisen toiminta-ajatus on vaasalaisten pitkäaikaistyöttömien ja muuten vaikeassa työmarkkina-asemassa olevien henkilöiden palkkatukityöllistäminen ja sitä kautta työmarkkinatuen kuntaosuusmaksun pienentäminen. Toimintaa tuotetaan työllistymispolkuja kehittämällä, johon kuuluu jatkopolkujen etsiminen ja tarjoaminen työllistetyille, osatyökykyisten työllistäminen, nuorten ml. erityisnuorten kesätyöllistäminen, siviilipalveluspaikkojen tarjoaminen vaasalaisille siviilipalveluvelvollisille sekä työllistämistä edistävien hankkeiden tukeminen.

Toimintaympäristö 2021-2023

Koronapandemia on haaste ja työttömiä sekä lomautettuja on ennätysmäärä. Tarvitaan paljon erilaisia toimenpiteitä. Hallitus on käynnistänyt mittavan elvytyksen ja työllisyyden hoitoon on odotettavissa panostuksia. Hallitusohjelmassa painopiste on osatyökykyisten, vaikeasti työllistyvien, nuorten, ikääntyvien ja maahanmuuttajien osallistumisen lisääminen työllistämispalveluiden kohdentamisella. Keinona on mm. kuntien roolin vahvistaminen työllistämispalveluiden järjestäjänä, palkkatuen kehittäminen ja lisääminen, sekä TE-toimistojen henkilökohtaisen asiakaspalvelun lisäys. Kuntouttavaa työtoimintaa uudistetaan sosiaalisella kuntoutuksella, jolla pureudutaan pitkäaikaistyöttömyyden hoitoon. Huolestuttavaa on, ettei tmt-kuntaosuutta saada laskuun, koska tuella olevista suuri osa on työkyvyttömiä.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Uutena toiminnan kehittämisen ja vaikuttavuuden lisäämisen toimintamallina on rakentaa työllisyydenhoidon ekosysteemi Vaasaan. Tässä mallissa kaupungin työllistämisyksikkö kehittää työllisyyspalveluita yhdessä alueen toimijoiden, kuten ELY-keskus, TE-toimisto, oppilaitokset, Kauppakamari, Yrittäjät, maakuntaliitto, KELA, kolmannen sektorin toimijoiden kanssa. Toiminnassa huomioidaan vahvistettu kaupunkistrategia.

Kaupungilla on toimiva työllistämispolku, joka tarjoaa monipuolisesti erilaisia työllistämispalveluita, huomioiden työttömän kulloinen palvelutarve. Työllistämispolku toimii asiakkaille sekä aktivoivana, että työmarkkinoille juurruttavana mallina. Tätä toimintaa kehitetään edelleen ja ekosysteemin rakentaminen tuo toimintaa lisää vaikuttavuutta

Kuntouttavaa työtoimintaa kehitetään edelleen yhdessä sosiaali- ja perhepalvelut -tulosalueen kanssa. Pitkäaikaistyöttömien ohjausta tähän matalan kynnyksen toimintaan on kehitettävä, jotta mahdollisimman moni saadaan pois työmarkkinatuen kuntaosuusmaksuista. Kaupunki tuottaa itse kuntouttavaa työtoimintaa, Noste-Flyt ja Helppari-Hjälpare –toimintaa. Edelleen kehitetään koti- ja laitoshoidon kanssa yhdessä tuotettua vanhustyön avustajatoimintaa.

Työllistämisyksikön toiminnan painopistealueet ovat:
•työllistymisen ekosysteemin kehittäminen Vaasaan
•osatyökykyisten ja maahanmuuttajataustaisten henkilöiden työllistymisen edistäminen neuvonta- ja ohjauspalveluiden rakentaminen
•TEO-hankkeen hallinnointi siten, että toiminta on mahdollisimman vaikuttavaa
•vaasalaisten pitkäaikaistyöttömien työmarkkinatuella olevien työttömien työllistäminen kaupungin tulosalueille
•tukea palvelusopimusten avulla vaikeasti työllistettävien osallistumista aktiivitoimenpiteisiin
•kehittää kuntouttavaa työtoimintaa siten, että työllistämispalveluissa olevien henkilöiden työelämä- ja työnhakuvalmiudet sekä työllistymisen valmiudet kehittyvät työllistämispalvelujakson aikana oleellisesti
•nuorten, vammaisten –ja erityisnuorten kesätyöllistäminen
•siviilipalveluspaikkojen tarjoaminen vaasalaisille siviilipalvelusvelvollisille
•yritysyhteistyön lisääminen ja kehittäminen
•työllistämispalveluiden prosessien kehittäminen

Määrärahat jakaantuvat palkkatuettuun työllistämiseen ja kesätöihin kaupungin tulosalueilla sekä lakisääteisen kuntouttavan työtoiminnan toteuttamiseen. Työllistämispalveluiden budjetista maksetaan kuntaosuutta AVI:n tukemiin nuorten työpajoihin ja etsivään nuorisotyöhön, sekä kuntaosuus Vaasan Setlementti ry ja TE-toimiston

kanssa tuotettavaan URA-palveluun. Lisäksi tuetaan työllistämistä tukevia toimintaa, kuten Föregångarnan tuottamaa matalan kynnyksen palvelua ja etsivän nuorisotyön toimintaa kantakaupungissa. Em. tahojen toiminnan vaikuttavuutta, tuloksellisuutta ja tehokkuutta seurataan osallistumalla aktiivisesti ohjausryhmätyöskentelyyn, sekä kiinteällä jatkuvalla yhteydenpidolla. Uutena toimintana TEO-hanke (ESR), jolla mahdollistetaan uusi matalan kynnyksen toiminta työttömille.

Sosiaali- ja terveysministeriö on myöntänyt valtionavustuksina rahoitusta osatyökykyisten henkilöiden työkyvyn ja työllistymisen tuen palvelujen kehittämiseen Vaasassa. Hankkeessa tuodaan työkyvyn tuen palvelut osaksi sosiaali- ja terveyskeskusten toimintaa ja lisätään tuetun työllistymisen menetelmien käyttöä kaikkein vaikeimmin työllistyvien henkilöiden avuksi. Vaasan kaupungin hanke liittyy kiinteästi Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskusohjelmaan ja työllisyyden kuntakokeiluihin. Hankkeen ohjausryhmä on monialainen, koska vaikeimmin työllistettävät käyttävät monenlaisia sosiaali- ja terveyspalveluita sekä TE-hallinnon, Kansaneläkelaitoksen ja kaupungin työllistämispalveluja. Hankkeen valmistelussa aktiivisesti mukana olleet muut tahot (mm. kokemustoimijat ja Vaasan Aluetyöterveys) ovat myös hankkeessa vahvasti mukana.

Kaupungin työllisyydenhoidon pääpaino on pitkäaikaistyöttömyyden hoidossa ja lakisääteisessä velvoitetyöllistämisessä, jotta mahdollisimman moni saadaan pois työmarkkinatuen kuntaosuusmaksuista.

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut	TP2017	TP2018	TP2019	TA2020	TA2021
Työllistettyjen määrä	160	158	156	160	160
Kuntouttavan työtoiminnan asiakasmäärä/ka/vuosi	247	273	300	300	300
Työmarkkinatuen kuntaosuus/hlömäärä/ka/kk	919	927	930	940	940

Talouden tunnusluvut

Talouden tunnusluvut	TP2019	TA2020	TA2021
Työmarkkinatuen kuntaosuus	-4 389 300	-4 500 000	-4 500 000
Kuntouttava työtoiminta	- 622 500	- 715 100	- 722 100
Palkkatuen määrä	1 074 500	900 000	900 000
Kesätyöllistäminen	- 796 300	- 881 000	- 886 600
Työllistämisen määräraha	-2 568 900	-2 635 900	-2 973 200

Tavoitteet

Strateginen teema		
Henkilöstö, osaaminen ja johtaminen		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**

Selkeät tehtävänkuvat, tehokas ja aktiivinen tiedonkulku tiimin sisällä. Valmentavalla johtamisella työn tehokkuuden ja henkilöstön hyvinvoinnin lisääminen.	Työllistämisen tiimiin kuuluvat ovat asiantuntijoita omassa tehtävässään. Säännöllinen palaverikäytäntö. Työn uusien mallien kokeilu ja soveltaminen mahdollisuuksien mukaan.	Läsnäolo tiimissä Työhyvinvointi mittauksissa Sairauspoissaolot

Strateginen teema		
Hyvinvointi		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**
Väestön hyvinvointi. Työttömyyden mukanaan tuomien ongelmien vähentäminen ja työkyvyttömien eläkepäätösten edesauttaminen yhteistyössä TE-toimiston ja sosiaali- ja perhepalveluiden kanssa.	Edesauttaa työllistämisen toimin työttömyyden ja syrjäytyneisyyden estämistä. Välineenä oman toiminnan kehittämisen lisäksi erilaiset työttömille suunnatut hankkeet.	Työllistettyjen määrä Osallistujien määrä TEO -hankkeessa Työllistämistoiminnan vaikuttavuus

Strateginen teema		
Vahva talous		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**
Kaupunkitalouden vahvistamisen tukeminen työllistämällä pitkäaikaistyöttömiä ja vaikuttamalla työmarkkinatuen maksuun alentavasti.	Työllistämistoiminnan ekosysteemin rakentaminen. Kehittää työllistämisen palvelutarjotinta; kuntouttava työtoiminta, palkkatukityöllistäminen ja työllistymistä tukeva oppisopimuskoulutus.	Tmt-kuntaosuus / hlö / kk Työttömien määrä Työllisyysaste > 75% Työllistämistoiminnan vaikuttavuus

Strateginen teema		
Vetovoimaisuus		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**
Työllisyysaste > 75% Keskeisin tavoite on työllistää työttömiä työnhakijoita, kehittää työllistämistoiminnan prosesseja ja palveluita.	Työllistämispalveluiden prosessien kehittäminen siten, että hallitusohjelmaan kirjatut työllisyyttä edistävät toimenpiteet tulee Vaasassa mahdollisimman kokonaisvaltaisesti huomioiduksi.	Työllisyysaste > 75% Nuorisotyöttömien määrä Maahanmuuttajataustaisten työttömien määrä Työttömyysaste

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	**Hallintatoimenpiteet**	**Mittari / Seuranta**
Työllistämistoiminnan strateginen merkitys. Hyvä työttömyydenhoito näkyy kuntataloudessa positiivisena.	Määrätietoinen kehittämistyö, yhteistyö koko kaupunkiorganisaation kanssa.	Henkilöä työmarkkinatuella Työmarkkinatuen kuntaosuus
Työkyvyttömät (sairaat ja päihdeongelmaiset) ovat edelleen työttömien ryhmässä.	Terveydenhuollon saaminen mukaan työllisyyden hoitoon ja sitä kautta työkyvyttömien ohjaaminen terveydenhuollon palveluihin eläkepäätöksen saamista varten tehostuu oleellisesti.	Työkykyarvioon lähettäminen Osatyökykyisten työllistäminen
Toiminta / prosessit. Poikkihallinnollinen yhteistyö eri yksiköiden kanssa.	Toiminnan merkityksen esiintuominen ja toiminnan vaikutukset muiden yksiköiden kustannuksiin tulee saada esille.	Työllistetyt vanhustyön avustajiksi Asiakaskäyntien määrä /työntekijä / päivä
Ryhmämuotoisen kuntouttavan työtoiminnan toteutuminen sovitusti	Tiivis yhteistyö, ohjausryhmätyöskentely, palvelun sisällön laadun seuranta. Tiivis yhteistyö soten kanssa.	Työttömien määrä Työmarkkinatuen kuntaosuus Kuntouttavan työtoiminnan asiakasmäärä

Tuloslaskelma (1000€)	TP2019	TA2020	TA2021
TOIMINTATUOTOT	93	921	1 251
TOIMINTAKULUT	- 5 423	- 8 579	- 9 082
Toimintakate	- 5 330	- 7 658	- 7 831

Henkilöstö

Henkilöstö	TP2019	TA2020	TA2021
Vakituiset			
- kokoaikaiset			
- osa-aikaiset			
Määräaikaiset	7	6	6
- kokoaikaiset	7	6	6
- osa-aikaiset			

146 OSUUDET ERIYTETYSSÄ KIRJANPIDOSSA OLEVIIN LIIKELAITOKSIIN SEKÄ LIIKE- JA MAKSUPALVELUTOIMINTAAN KOHDISTETTAVAT KUSTANNUKSET

Toiminta-ajatus

Tulosalueen määräraha sisältää:
- Vaasan kaupungin osuuden pelastustoimen menoista, 5 180 200 euroa. Pohjanmaan pelastuslaitos toimii liikelaitoksena ja sen talousarvio esitetään kohdassa liikelaitokset.
- varauksen johtokeskuksen sisäiseen vuokramenoon sekä muihin menoihin
- korvauksen palovesilaitteista Vaasan Vedelle 40 000 euroa
- korvauksen kopiokoneiden hankintojen koordinoinnista Graafisille palveluille 20 000 euroa

Tulosalueen tulot muodostuvat liike- ja maksupalvelutoimintaan sekä tuotannollisiin tukipalveluihin kohdistettavista yleishallinnon ja muista laskutettavista kustannuksista sekä sisäisestä maanvuokratulosta Vaasan talotoimelta.

Tuloslaskelma (1000€)	TP2019	TA2020	TA2021
TOIMINTATUOTOT	2 827	1 892	2 450
TOIMINTAKULUT	- 5 008	- 5 079	- 5 303
Toimintakate	- 2 181	- 3 187	- 2 853

148 TASEYKSIKKÖ ELISA STADION

Toiminta-ajatus

Elisa stadion tarjoaa laadukkaat jalkapallon ottelu- ja harjoitteluolosuhteet Vaasassa sekä toimii monipuolisena tapahtumakeskuksena erilaisille yleisötapahtumille. Elisa stadion on 100 %:sti Vaasan kaupungin omistama ja toiminta on vuodesta 2021 alkaen Kulttuuri ja liikuntalautakunnan alaista. Kaupunginhallituksen yleisjaoston hyväksymän yhteistyösopimuksen mukaisesti stadionin operatiivisestä toiminnasta vastaa Vaasanseudun Areenat Kuntayhtymä toistaiseksi voimassa olevalla sopimuksella (Yj 18.5.2017, § 51). Taseyksikkö Elisa stadionin toimintatulot perustuvat Elisa Oyj:n kanssa laadittuun markkinointisopimukseen (Kh 14.9.2015, § 353). Toimintakulut koostuvat stadionin toiminnan alijäämän kattamisesta.

Tuloslaskelma (1000€)	TP2019	TA2020	TA2021
TOIMINTATUOTOT	150	150	150
TOIMINTAKULUT	- 154	- 167	- 185
Toimintakate	- 4	- 17	- 35

160 YHTIÖMUOTOISESTI TUOTETTAVAT RUOKA- JA MATERIAALIPALVELUT

Toiminta-ajatus

Yhtiömuotoisesti tuotettavien ruoka- ja materiaalipalvelujen tulosalue vastaa kaupungin vastuulle jääneistä tehtävistä liittyen ruokahuoltoon sekä keskusvaraston toimintaan. Molempien palvelukokonaisuuksien operatiivisesta toiminnasta vastaa tukipalveluyhtiö TeeSe Botnia Oy Ab. Vaasan kaupungin Ruokapalvelut ostaa koulujen ja varhaiskasvatuksen ateriapalvelut TeeSe Botnialta. Toiminnan laadullisuus ja taloudellisuus koordinoidaan kokonaisuutta ajatellen siten, että palvelujen loppukäyttäjät kokevat saavansa mahdollisimman hyvää oikein ja turvallisesti, ravitsemussuosituksia ja kestävää kehitystä noudattaen tuotettua ateriapalvelua. Ruokapalvelut toimii nettobudjettiyksikkönä, eli toiminnalla on tavoitteena kattaa toiminnasta aiheutuneet menot ja mahdolliset investoinnit.

Keskusvarasto toimii kaupungin ja sen muiden asiakkaiden tavaralogistiikan osaajana ja hallinnoijana. Varaston osalta tulosalueen tehtävänä on vastata varaston toiminnan yleisistä linjauksista sekä kehittämisestä yhteistyössä TeeSen materiaalihallintopalvelujen kanssa. Keskusvarasto on edelleen kaupungin omassa taseessa eli muodollisesti varaston toiminta on edelleen kaupungin omaa toimintaa. Keskusvarasto toimii vuonna 2021 nettoyksikön tavoin, eli toimintatuloilla on tavoitteena kattaa toiminnasta aiheutuvat menot sekä mahdolliset investoinnit.

Toimintaympäristö 2021-2023

Yhtiömuotoisesti tuotetut ruokapalvelut ostavat kaikki tarvikkeet, joita tarvitaan koulujen ja päiväkotien ruokatuotantoa varten. Tämä johtuu arvonlisälain 39 pykälästä, jonka mukaan kaikki esiopetuksen, peruskoulutuksen ja toisen asteen koulutuksen lounaiden tuottamista varten tarvittava, ovat alv 0% arvoisia Kaikki muut ateriat, joita tuotetaan ovat ALV 14 % arvoisia.

Keskusvarasto säilyy edelleen kaupungin omassa taseessa. Toimintaympäristöön tulee merkittävästi vaikuttamaan uuden hyvinvointikuntayhtymän toiminnan alkaminen ja siihen liittyvät logistiikkaratkaisut.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Tulevassa palvelusuunnitelmassa huomioidaan kriisitilanteiden suunnittelu myös taloudelliselta kannalta paremmin. Vuoden 2020 korona- epidemia opetti, että vaikka tuotanto piti saada pikaisesti mukautettua tilanteeseen, tulee myös talouden muutokset huomioida valmiiksi yhdessä TeeSe Botnia oy:n, omistajaohjauksen ja palvelun loppukäyttäjän kesken. Myös palautejärjestelmä tulee olla saumaton.

Keskusvarastoa operoivan TeeSe Botnian materiaalihallintopalvelujen tavoitteena on tuottaa kaupungin asiakasyksiköiden tarvitsemat keskeiset materiaalihallinnon palvelut ajallaan ja kustannustehokkaasti. Palvelu sisältää materiaalin varastointi- ja toimituspalvelun mm. seuraaville tuoteryhmille: sairaala-, keittiö-, siivous-, toimisto- ja askartelutarvikkeet sekä polttoainejakelu. Materiaalihankintojen paremmalla keskittämisellä tavoitellaan hankintojen läpinäkyvyyttä sekä materiaalivirtojen seurattavuuden kehittymistä.

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut	TP2017	TP2018	TP2019	TA2020	TA2021
Ateriasuoritteet	3 567 398	2 165 749	2 966 765	3 188 779	2 980 000
Varaston kiertonopeus	12,9	15,9	14,5	16	16

Talouden tunnusluvut

Talouden tunnusluvut	TP2019	TA2020	TA2021
tulot/ateriasuorite	3,33	2,78	3,3
menot/ateriasuorite	3,63	2,78	3,3

Tavoitteet

Strateginen teema		
Vahva talous		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**
toiminnan tasapainoinen talous	talouden tasapainottaminen	€/suorite tulot €/suorite menot

Strateginen teema		
Vetovoimaisuus		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**

Asiakastyytyväisyys	Asiakastapaamiset 2 kertaa vuodessa Asiakastyytyväisyyskysely	asiakastapaamiset asiakastyytyväisyyskysely

Tuloslaskelma (1000€)	TP2019	TA2020	TA2021
TOIMINTATUOTOT	10 306	9 227	10 009
TOIMINTAKULUT	- 10 758	- 9 008	- 10 009
Toimintakate	- 452	219	0

Henkilöstö

Henkilöstö	TP2019	TA2020	TA2021
Vakituiset			
- kokoaikaiset	1,15	1,15	1,15
- osa-aikaiset			

VÄHÄNKYRÖN ALUELAUTAKUNTA

Tuloslaskelma (1000€)	TP 2019	TA 2020	TA 2021
TOIMINTATULOT	423	344	355
TOIMINTAMENOT	- 825	- 743	- 742
TOIMINTAKATE	- 402	- 399	- 387

Toiminta-ajatus

Vähänkyrön aluelautakunta huolehtii yhdessä kaupungin muun organisaation kanssa Vähänkyrön lähipalvelujen, elinkeinojen ja osallistumisen kehittämisestä poikkihallinnollisesti hyvinvoinnin, elinvoiman, sekä työllisyyden ja osallisuuden edistämiseksi.

Toimintaympäristö 2021-2023

Maakuntahallinnon ja sosiaali- ja terveydenhuollon palvelurakenteen uudistuksesta seuraa kuntien roolin muuttuminen; paikallisuus on entistä enemmän asuin- ja vapa-ajan alueita, työpaikkaa, lähipalveluita ja –demokratiaa. Samalla kun globaalisuuden merkitys korostuu, korostunee myös paikallisuuden merkitys. Kunta on silti edelleenkin kuntalaisten itsehallintoa.

Toiminnan painopistealueet

Toimitaan suunnittelu- ja kehittämiskumppanina erityisesti alueen elinvoimaa edistävissä strategisissa kehittämishankkeissa. Pyritään turvaamaan Vähänkyrön palveluiden resursointi niukkenevassa kaupunkitaloudessa ja lähipalveluiden tarjonta asiakaslähtöisesti ja samantasoisesti kuin muillakin alueilla. Kyrönmaan alueen työpajatoiminnasta vastaaminen.

150 Vähänkyrön aluepalvelut (ent. Lautakunnan hallinto ja yhteiset)

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Alueen asukkaiden osallistuminen ja heidän tarpeistaan lähtevä toiminta sekä kumppanuuksien edistäminen ovat lähtökohtina alueen kehittämisessä elinvoiman näkökulmasta. Uuden paikallisuuden merkityksen kasvu voi parantaa alueellisten toimielinten merkitystä. Hallinto osallistuu aktiivisesti aluetta koskevien asioiden esille nostamiseen, valmisteluun ja päätöksentekoon yhteistyössä kaupungin ja muiden toimijoiden kanssa kaupungin ja Vähänkyrön alueen vetovoimaisuuden lisäämiseksi ja hyvinvoinnin edistämiseksi. Yhteispalvelupiste on kuntalaisten ensisijainen yhteydenottopaikka. Se on asiakaslähtöinen, tehokas ja helppokäyttöinen kanava erilaisten asiointi- ja neuvontapalveluiden hankkimiselle yhdestä pisteestä. Erityisesti väestön ikääntyminen ja etäisyys kantakaupungin neuvonta- ja muihin palveluihin lisäävät henkilökohtaisen palvelun tarvetta. Yhteispalvelupisteestä saa henkilökohtaista palvelua myös vuokra-asuntoasioissa ja se toimii ennakkoäänestyspaikkana. Esimerkkinä lähipalveluiden turvaamisesta Yhteispalvelupisteen valikoimassa on Postin asiointipiste, joka turvaa postin palveluja Vähänkyrön kirkonkylällä ja sen lähialueilla.

Tavoitteet

Strateginen teema		
Hyvinvointi		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**
Väestön hyvinvointi ja osallisuus	Saavutettavien lähipalvelujen kehittäminen Hanketoiminnan sparraaminen	Palveluiden asiakasmäärät Hankkeiden luku- ja euromäärät

Strateginen teema		
Vetovoimaisuus		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**
Vähäkyrö on vetovoimainen ja merkityksellinen pitäjä asukkaille ja vierailijoille	Kehitetään RKY-alueiden ja historiakohteiden palveluja ja niiden markkinointia Kehitetään Pläkkyrimuseosta kansainvälisen tason vierailukohde. Tonttikampanjat	Vierailijoiden määrä kesäkohteissa Asukasmäärä

Tuloslaskelma (1000€)	**TP2019**	**TA2020**	**TA2021**
TOIMINTATULOT	99	37	51
TOIMINTAMENOT	- 443	- 386	- 384
TOIMINTAKATE	- 333	- 350	- 333

Henkilöstö

Henkilöstö	**TP2019**	**TA2020**	**TA2021**

Vakituiset	1	1	1
- kokoaikaiset	1	1	1
- osa-aikaiset			
Määräaikaiset	1	1	1
- kokoaikaiset			
- osa-aikaiset	1	1	1

152 KYRÖNMAAN TYÖPAJA ARPEETI

Toiminta-ajatus

Kyrönmaan työpaja Arpeeti on arkisin toimiva työpaja, joka tarjoaa eri-ikäisille vaikeassa työmarkkina-asemassa oleville työttömille erityisesti nuorille tukea arkeen, valmennusta, oikeita polkuja opiskeluun- ja työelämään siirtymiseen matalan kynnyksen pajatoiminnan keinoin. Arpeeti on hyvä vaihtoehto silloin, kun työtä tai opiskelupaikkaa ei ole löytynyt. Työpaja tarjoaa asiakkailleen kuntouttavaa työtoimintaa, työkokeilua, ohjattua työharjoittelua sekä palkkatuettua työtä. Arpeetilla toimivat asiakaspalvelupaja, työelämä- ja hyvinvointipaja sekä puu- ja ympäristöpaja. Arpeeti toimii yhtenä nuorisolain mukaisena sijoituspaikkana mm. Vaasan, Laihian ja Isonkyrön etsivän nuorisotyön asiakkaille.

Työpajatoiminnalla pyritään, että toiminta on aktivoivaa ja työelämälähtöisesti vaikuttavaa.

Toimintaympäristö 2021-2023

Työpajatoiminnalle on tarvetta työelämään ja koulutukseen siirtymisen polkuna. Samalla työpaja tarjoaa opiskelua tukevaa valmennuspalvelua ja mahdollisuuden suorittaa muutamia tutkinnonosia työtoiminnan aikana. Elämänhallinnalliselle tuelle on jatkuva tarve ja työpajatoiminnan vaikuttavuutta tulee kehittää yhä työelämälähtöisemmäksi yhteistyöverkostojen avulla. Toiminnassa tulee huomioida vaikuttavuus useamman vuoden päähän.

Kuntien toimenpiteiden merkitys työllisyyden hoidossa on kasvanut ja se korostuu edelleen.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Seutukunnallinen Arpeeti tuottaa sopimuskunnille (Isokyrö, Laihia, Vaasa (Vähäkyrö)) työpajatoimintaa, joka sisältää työtoimintaa, yksilö- ja ryhmävalmennusta sekä neuvontaa ja ohjausta mm. arjenhallintataitoihin ja työllistymiseen/koulutukseen hakeutumisessa. Arpeeti haluaa kehittää toimintaansa yhteistyössä lähettävien tahojen ja muiden yhteistyötahojen kanssa sekä tehdä palvelua alueella tunnetummaksi. Arpeeti haluaa olla merkittävä toimija syrjäytymisen ehkäisemisessä sekä poluttajana kohti työelämää.

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut	TP2017	TP2018	TP2019	TA2020	TA2021

Työpajatoimintaan osallistuvat	95	86	79	75	75
Työpajatoiminan työpäivät	3 552	4 021	3 139	3 700	3 700

Talouden tunnusluvut

Talouden tunnusluvut	TP2019	TA2020	TA2021
Toimintatulot 1000€	324 500	307 200	304 500
Toimintamenot 1000€	- 382 400	- 357 200	- 357 700
Toimintakate 1000€	- 58	- 50	- 53
Työpajapäivän kustannus €/ pv	53,8	55	59

Tavoitteet

Strateginen teema		
Vetovoimaisuus		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**
Työpajatoiminnan avulla päästään yksilöllisille jatkopoluille	Työpajatoiminta edistää koulutukseen, työhön tai muuhun palveluun sijoittumista eri polkujen avulla Työpajatoiminnassa kertynyttä osaamista tehdään näkyväksi työpajalla, ja sitä voidaan tunnustaa koulutusjärjestelmän piirissä. Yhteistyöverkostojen kehittäminen ja yritysyhteistyö Moniammatillisen ammattitaidon hyödyntäminen	Positiiviset keskeytykset (prosenttia kaikista keskeyttäneistä)
Työpajan työ on laadukasta ja vaikuttavaa.	Työpajan perustehtävä on valmennus. Työpajalla tapahtuu sosiaalista vahvistumista	Kustannustehokkuus per asiakas, €/pv/hlö
Nuorten työpajatoiminnan kehittäminen	Edistää nuorten työpajatoimintaa asiakaslähtöisesti. Huomioidaan nuorten yksilölliset tavoitteet toiminnassa. Edistää nuorten työpajatoimintaa sekä kasvattaa nuorten mielenkiintoa työelämää ja opiskelua kohtaan.	Nuoria työpajatoiminnassa prosentteina

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Hallintatoimenpiteet	Mittari / Seuranta
Sopimusten hallinta	Varaudutaan sote- ja maakuntauudistukseen toiminnan prosesseja selkeyttäen ja palveluita kehittäen.	

Palveluketjun hallinta	Työllistämistoimisen yhteistyön tiivistäminen yhteistyökuntien kanssa	
Kuormittuminen	Toteutetaan työhyvinvoinnin kehittämissuunnitelmaa.	
Työpajan tilojen pitkänaikavälin toimivuus	Seurataan tiiviisti korjaustoimenpiteiden riittävyyttä ja pyritään kehittämään turvallisuutta resurssien puitteissa.	
Tapaturmat	Turvallisuusriskianalyysi ja sen pohjalta toimenpiteet. Kiinnitetään huomiota työolosuhteisin.	
Tuloja jää saamatta	Tiivis yhteistyö valtion virkamiesten kanssa	

Tuloslaskelma (1000€)	**TP2019**	**TA2020**	**TA2021**
TOIMINTATUOTOT	325	307	305
TOIMINTAKULUT	- 382	- 357	- 358
Toimintakate	- 58	- 49	- 53

Henkilöstö

Henkilöstö	**TP2019**	**TA2020**	**TA2021**
Vakituiset	5	4	3,7
- kokoaikaiset	5	4	3
- osa-aikaiset			0,7
Määräaikaiset	3,7	3,9	2,7
- kokoaikaiset	0,7	2	1
- osa-aikaiset	3	1,9	1,7

SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMEN TOIMIALA

Toimialan kuvaus

Sosiaali- ja terveystoimen toimialaan kuuluvat seuraavat palvelut: sosiaalityö- ja perhepalvelut, vanhusten palvelut sekä terveyspalvelut mukaan lukien terveydenhuollon yhteistoiminta-alueen, erikoissairaanhoidon, kotouttamisen ja työterveyshuollon.

Toimialan valtuustoon nähden sitovista tavoitteista johdetut toiminnalliset tavoitteet

Strateginen teema		
Henkilöstö, osaaminen ja johtaminen		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**
Osaava ja riittävä henkilökunta	Henkilömitoituksista huolehtiminen(hoitaja, lääkäri, sosaalitt) Henkilöstökoulutukset	Henkilöstömitoitukset, koulutuspäivät, koulutusmäärärahat
Valmistautuminen siirtymiseen hyvinvointikuntayhtymään	valmisteluun kohdennetaan tarvittava henkilöstöresurssi ja turvataan riittävä osaaminen Varaudutaan kilpailuun työvoimasta	Suunnittelun ja valmistelun resurssit

Strateginen teema		
Hyvinvointi		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**
Hyvinvoivat kuntalaiset	Hyvinvointisuunnitelmassa olevat toimenpiteet, Kyselyt väestölle	Toimenpiteiden toteutuksen seurantamittarit, kyselytulokset, TEA-viisari
Oikein mitoitetut palvelut	Resurssien uudelleenkohdennus, asiakaskriteereiden täsmentäminen, toimintatapojen kehittäminen	Määräaikojen ja suositusten toteutuminen, käyttöaste

Strateginen teema		
Vahva talous		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**
Kustannusten hallinta ja talouden tasapainottaminen	Säästötoimenpiteiden kartoitus, seuranta ja ylläpito tulosalueittain	Talouden kuukausiseuranta, säästötoimenpiteiden seuranta

Toimialan budjettirahoitteiset tehtävät

- 200 Yhteiset ja tekniset tukipalvelut
- 210 Sosiaalityö ja perhepalvelut
- 220 Koti- ja laitoshoito

• 230 Terveyspalvelut
• 239 Erikoissairaanhoito

Tuloslaskelma (1000€)	TP 2019	TA 2020	TA 2021
TOIMINTATULOT	28 827	26 363	27 565
TOIMINTAMENOT	- 255 054	- 249 852	- 258 901
TOIMINTAKATE	- 226 226	- 223 489	- 231 336

Toimialan kohderahoitteiset tehtävät

• 240 Yhteistoiminta-alue Laihia

Tuloslaskelma (1000€)	TP 2019	TA 2020	TA 2021
TOIMINTATULOT	5 887	6 102	6 088
TOIMINTAMENOT	- 5 887	- 6 102	- 6 088
TOIMINTAKATE	0	0	0

Henkilöstö 2019-2021

Henkilöstö	TP2019	TA2020	TA2021
Vakituiset		1 608	
- kokoaikaiset			
- osa-aikaiset			
Määräaikaiset		18,2	
- kokoaikaiset			
- osa-aikaiset			

Keskeiset toimintaympäristön muutokset

Pohjanmaan hyvinvointialueen valmistelun ohjausryhmä on kokouksessaan 17.6.2020 § 4 päättänyt, että Pohjanmaan hyvinvointialueen kuntayhtymän integroitu toiminta käynnistyy 1.1.2022 niiden kuntien osalta, jotka ovat päättäneet sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisvastuun siirrosta samaan kuntayhtymään, joka vastaa erikoissairaanhoidosta jäsenkunnilleen.

Hyvinvointialue integroi perusterveydenhuollon, sosiaalihuollon ja erikoissairaanhoidon palvelut ja henkilöstön samaan organisaatioon. Henkilöstö siirtyy Pohjanmaan hyvinvointialueen kuntayhtymään pääsääntöisesti ilman hakumenettelyä liikkeenluovutuksella. Koko henkilöstö siirtyy liikkeenluovutuksella uuteen organisaatioon 1.1.2022. Uuteen organisaatioon siirtyminen tulee edellyttämään valmistelutyötä koko sosiaali- ja terveystoimen osalta.

Sosiaalityö ja perhepalvelut -tulosalueen palvelujen järjestämisessä ja tuottamisessa on tavoitteena vahvistaa ennaltaehkäiseviä palveluja ja työmenetelmiä. Lapsi- ja perhesosiaalityössä sekä lasten ja perheiden palveluissa

jatketaan ostopalvelujen siirtämistä omiksi palveluiksi laadun ja kustannustehokkuuden varmistamiseksi. Nuorten kasvaneet päihde- ja mielenterveysongelmat edellyttävät panostusta nuorille soveltuviin työmenetelmiin ja uuden toimintayksikön käyttöönottoa. Mielenterveys- ja päihdepalvelujen osalta jatketaan yhteistyötä palvelujen integroimiseksi Vaasan sairaanhoitopiirin kanssa osana Pohjanmaan hyvinvointikuntayhtymän valmistelua. Tulosalueella vahvistetaan systeemisen työmenetelmän käyttöä lastensuojelutyössä ja jatketaan ohjauksen, neuvonnan ja tuen antamista kasvavassa määrin digipalveluina. Kasvokkain tehtävä asiakastyö on kaikissa palveluissa poikkeusoloissakin kuitenkin turvattava. Aikuisten sosiaali- ja hoitopalvelujen järjestämisessä aloitetaan yhteistyö kilpailutuksessa hyväksyttyjen palveluntuottajien kanssa asiakkaiden tarpeiden mukaisesti. Aikuissosiaalityön palveluissa jatketaan erityisesti pitkäaikaistyöttömien palveluketjujen kehittämistä moniammatillisessa yhteistyössä.

Vaasan tulee varautua ikäihmisten määrän kasvuun, painopistealue tulee olla kotona asuminen, ennaltaehkäisevä kuntouttava toimintakykyä ylläpitävä toiminta. Vanhusten asumisoloja parantamalla ja uudenlaisin asumisratkaisuin sekä kuntoutusjärjestelmän uudistamisella pyritään siihen, että vanhukset selviytyvät toimintakykyisinä myöhäiseen ikään ilman erityispalveluja. Yhtenä esimerkkinä Vaasassa on suunnitteilla oleva Ravilaakson asuinalue, jonka tavoitteena on mahdollisimman ikäystävällinen asuinympäristö asuntoineen, yhteisine tiloineen, palveluineen ja sujuvat liikenneyhteydet. Alueelle on suunnitteilla senioriasumista.

Koti- ja laitoshoito tavoittelee 92% peittävyyttä 75 vuotta täyttäneiden kotona asumisessa.

Väestön ikärakenteen muutos ja terveydenhuollon kehittyminen lisäävät hoidon tarvetta ja hoitomahdollisuuksia. Avohoidossa hoidetaan yhä vaikeahoitoisempia potilaita. Th-lain mukaan hoito on oltava th-ammattihenkilön määrittämän tarpeen mukaista. Sähköisten palveluiden ja tekoälyn käyttö lisääntyy. Suurta epävarmuutta sekä kuluihin että rahoitukseen aiheuttaa meneillään oleva Covid19-pandemia. Tarpeen mukaisten resurssien saanti ja henkilöstön rekrytointi saattavat vaikeutua ja aiheuttaa ongelmia lakisääteisessä palvelutuotannossa.

Toimialan riskikartta

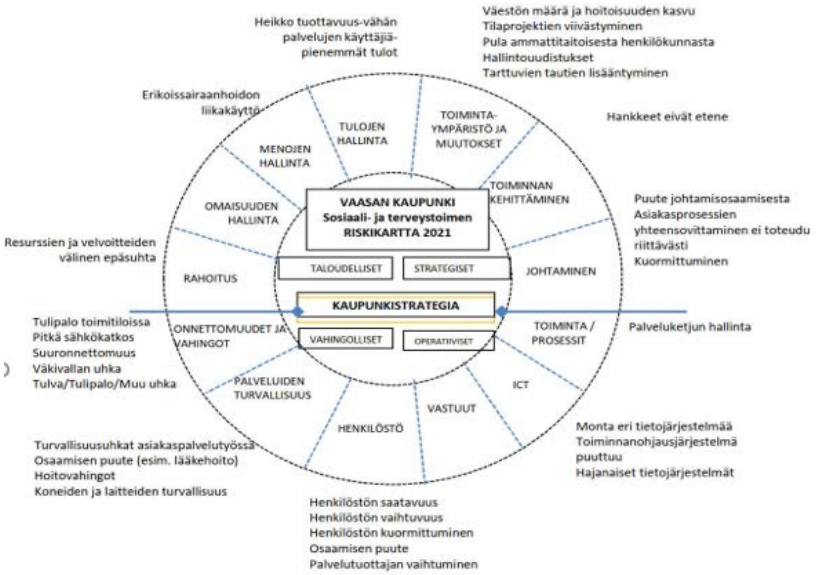

SOSIAALI- JA TERVEYSLAUTAKUNTA

Tuloslaskelma (1000€)	TP 2019	TA 2020	TA 2021
TOIMINTATULOT	34 715	32 465	33 653
TOIMINTAMENOT	- 260 941	- 255 954	- 264 989
TOIMINTAKATE	- 226 226	- 223 489	- 231 336

200 SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMEN YHTEISET JA TEKNISET TUKIPALVELUT

Toiminta-ajatus

Sosiaali- ja terveystoimen yhteisten ja teknisten tukipalveluiden tehtävänä on mahdollistaa asiakkaiden ja potilaiden hoito ja palvelut muilla tulosalueilla huolehtimalla tilojen, kalusteiden, koneiden ja laitteiden toimivuudesta ja turvallisuudesta sekä liina-, potilas-, ja työvaatteiden hankinnasta ja huollosta. Vuoden 2018 alusta yhteisiin ja teknisiin tukipalveluihin kuuluu myös digitaalisten palveluiden yksikkö, joka kehittää digitaalisia palveluita koko toimialalla. Yksikön tarkoitus on myös tuottaa palveluita, joiden avulla toimialaan saataisiin tehokuutta, lisättäisiin työhyvinvointia ja saataisiin kustannussäästöjä. Konserniohjauksesta siirrettiin myös sosiaali- ja terveystoimen järjestelmien sovellusneuvojat ja it-pääsuunnittelija 1.6.2020 alkaen yhteisiin ja teknisiin tukipalveluihin. Tulosyksikön tavoitteena on ohjata it-investointeja, kehittää ja ylläpitää tietojärjestelmiä ja ohjata käyttäjiä.

Toimintaympäristö 2021-2023

Yhteiset ja tekniset tukipalvelut-palvelualue sisältää toimialan tiettyjä yhteisiä, muille tulosalueille jakamattomia toimintoja menoineen ja tuloineen sekä teknisiä palveluja, kuten huolto- ja erikoishuolto, turvallisuuspalvelut, vaatehuolto, it-palvelut ja digitaaliset palvelut. Myös toimialan kehittämispalvelut projekteineen on budjetoitu kyseiselle palvelualueelle. Sosiaali- ja terveystoimen toimiala valmistautuu siirtymään hyvinvointikuntayhtymään vuonna 2022 joka edellyttää myös yhteisten ja teknisten tukipalveluiden valmistautumista toimintaympäristön mahdollisiin muutoksiin.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Palvelualue pyrkii toteuttamaan tekniset tukipalvelut laadukkaasti, tehokkaasti ja taloudellisesti. Palvelualueen tavoitteena on myös huoltopalveluiden, digitaalisten ratkaisujen ja järjestelmätuen tarjoaminen sosiaali- ja terveystoimen ydintoimintaa tukemaan. Turvallisuuden valvontaa, ylläpitoa ja kehittämistä jatketaan kaudella 2021 ja pohditaan toiminnan siirtämistä hyvinvointikuntayhtymälle vuonna 2022.

Tavoitteet

Strateginen teema
Henkilöstö, osaaminen ja johtaminen

Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittari / seuranta
Turvallisuuden parantaminen	Valvontajärjestelmien testaaminen ja ajantasaisuus Vahtimestaripalveluiden organisointi vartiointipalvelut kameravalvonta ja henkilöturvajärjestelmä Koneiden ja laitteiden vuosihuollot ja testaukset	Uhkatilanteiden määrä ja niiden ennaltaehkäisy Henkilöturvalaitteiden testaus 1/kuukaudessa Henkilöturvalaitteiden testaukset
Digitaalisten palveluiden hyödyntäminen toiminnassa	Digitaalisten ratkaisujen esittely toimialalla	Digitaalisten ratkaisujen määrä ja skype-kokouksien lisääminen
Tehokkaat ja laadukkaat tukipalvelut	Laiterekisterin kehittäminen ja virhetilanteiden dokumentointi, tukipalveluiden kehittäminen ydintoimintaa tukevaksi	asiakastyytyväisyyden seuraaminen palautteet

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Hallintatoimenpiteet	Mittari / Seuranta
Turvallisuusuhkat vartiointitilanteissa	Koulutus, riittävä henkilöturvallisuus varustus	
Koneiden ja laitteiden varaosien saatavuus ja toiminnallisuus	Järjestelmien ja koneiden päivittäminen ja uudistus. Laitteiden testaaminen ja jatkuva päivittäminen.	
Tietojärjestelmäriski	Järjestelmien ajantasainen testaaminen ja päivittäminen	

Tuloslaskelma (1000€)	TP2019	TA2020	TA2021
TOIMINTATUOTOT	778	215	231
TOIMINTAKULUT	- 3 331	- 3 364	- 3 711
Toimintakate	- 2 552	- 3 149	- 3 479

Henkilöstö

Henkilöstö	TP2019	TA2020	TA2021
Vakituiset		20,7	29,15
- kokoaikaiset			
- osa-aikaiset			
Määräaikaiset		1	2
- kokoaikaiset			
- osa-aikaiset			

Yhteisten ja teknisten henkilöstöön on 1.6.2020 alkaen siirretty 7 henkilöä konserniohjauksen, joka vaikuttaa henkilöstön määrään.

210 SOSIAALITYÖ JA PERHEPALVELUT

Toiminta-ajatus

Tulosalueen tehtävänä on asiakkaan ja perheen voimavaroista ja tarpeista lähtien edistää ja ylläpitää hyvinvointia, elämänhallintaa, toimintakykyä, terveyttä, turvallisuutta sekä osallisuutta järjestämällä tarpeenmukaisia, vaikuttavia, laadukkaita ja kustannustehokkaita sosiaali- ja terveyspalveluja. Sosiaalista hyvinvointia edistetään yhteistyössä kaupungin eri toimialojen ja muiden toimijoiden kanssa tavoitteiden toteuttamiseksi.

Toimintaympäristö 2021-2023

Kaupungin vaikean taloudellisen tilanteen vuoksi tulosalueen palveluihin on kohdistunut ja kohdistuu edelleen vahvat säästöpaineet. Samaan aikaan on kasvavaa palvelujen tarvetta, joihin asiakkailla on joko subjektiivinen tai palvelutarpeenarvioinnissa todettu palvelujen tarve. Tulosalueen palvelujen kehittämisessä on ennakoitava sote-maakunnan valmistelussa maakunnalliseen palveluverkkoon mahdollisesti tulevat muutokset. Koronaviruksen aiheuttaman poikkeusajan seurauksena ovat lomautukset ja työttömyysjaksot lisääntyneet. Korona-aika näkyy perheissä väsymisenä ja kotitalouksien taloudellisen tilanteen huononemisena. Myös mielenterveyteen ja eri päihteiden sekakäyttöön liittyvät ongelmat ovat kasvaneet. Sote-maakunnan valmistelun tueksi alkaneissa kehittämishankkeissa on pääpaino perhekeskuspalvelujen, palveluohjauksen menetelmien ja sote-palvelurakenteen kehittämisessä. Valmistelu- ja kehittämistyöhön tarvitaan esimies- ja asiakastyön asiantuntijoita.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Tulosalue koostuu neljästä palvelualueesta: lapsi- ja perhesosiaalityö, lasten ja perheiden palvelut, aikuisten sosiaalityö sekä aikuisten sosiaali- ja hoitopalvelut. Tulosalueen palvelut koostuvat sosiaalihuoltolain, terveydenhuoltolain ja erityislaeista pääsääntöisesti lastensuojelulain, vammaispalvelu- ja erityishuolto-lakien mukaisista palveluista. Pääosa palveluista on lakisääteisiä ja subjektiiviseen oikeuteen perustuvia. Palvelut myönnetään palvelun ja hoidon tarpeen arvioinnin perusteella viranhaltijapäätöksillä.

Palvelujen järjestämisessä ja tuottamisessa on tavoitteena vahvistaa ennaltaehkäiseviä palveluja ja työmenetelmiä. Lapsi- ja perhesosiaalityössä sekä lasten ja perheiden palveluissa jatketaan ostopalvelujen siirtämistä omiksi palveluiksi laadun ja kustannustehokkuuden varmistamiseksi. Nuorten kasvaneet päihde- ja mielenterveysongelmat edellyttävät panostusta nuorille soveltuviin työmenetelmiin ja uuden toimintayksikön käyttöönottoa. Tulosalueen palvelujen kehittämisessä tehdään yhteistyötä maakunnan muiden kuntien, kuntayhtymien ja Länsi-Suomen yhteistoiminta-alueen kanssa.

Lastensuojelutyön palvelujen kehittämiseksi on jätetty erilliset hakemukset: Tuki oikeasta paikasta - TOP hanke (STM) ja lastensuojelun jälkihuollon yhteiskehittäminen ESR-kehittämishanke (THL). Pitkäaikaistyöttömien palvelujen monialaiseen kehittämiseen on myös jätetty rahoitushakemus (STM), tavoitteena kehittää osatyökykyisten työkyvyn tukea ja luoda tuetun työllistymisen malli Vaasassa. Lisäksi on jätetty hakemus (STM) tutkimukselliseen hankkeeseen vammaisten henkilöiden henkilökohtaisen budjetoinnin kehittämiseksi. Mielenterveys- ja päihdepalvelujen osalta jatketaan yhteistyötä palvelujen integroimiseksi Vaasan sairaanhoitopiirin kanssa osana Pohjanmaan hyvinvointikuntayhtymän valmistelua.

Tulevaisuuden sote-keskushankkeen tavoitteet ja hyvinvointikuntayhtymän valmistelu huomioiden toimintavuonna vahvistetaan systeemisen työmenetelmän käyttöä lastensuojelutyössä ja jatketaan ohjauksen, neuvonnan ja tuen antamista kasvavassa määrin digipalveluina. Kasvokkain tehtävä asiakastyö on kaikissa palveluissa poikkeusoloissakin kuitenkin turvattava.

Kotoutumisen tuessa kehitetään kotouttamislain mukaisia palveluja yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa. Täsmennetään eri toimijoiden välistä työnjakoa ja koordinointia maahanmuuttajien palvelutarpeisiin vastaamisessa. Toimintavuoden aikana selvitetään kotoutumispalvelujen organisatorinen paikka.

Aikuisten sosiaali- ja hoitopalvelujen järjestämisessä aloitetaan yhteistyö kilpailutuksessa hyväksyttyjen palveluntuottajien kanssa asiakkaiden tarpeiden mukaisesti. Aikuissosiaalityön palveluissa jatketaan erityisesti pitkäaikaistyöttömien palveluketjujen kehittämistä moniammatillisessa yhteistyössä. Vahvistetaan moniammatillista yhteistyötä viranomaisten ja kolmannen sektorin kanssa. Tulosalueella vahvistetaan asiakkaan osallistumista palvelujen suunnittelussa, kehittämisessä ja arvioinnissa. Asiakkaan palvelutarpeen arvioinnin, palvelujen vaikuttavuuden arvioinnin ja seurannan tueksi otetaan käyttöön toimintakykymittarit. Asiakastietojärjestelmiä kehitetään yhteensopivaksi Kanta-arkiston kanssa. Toteutetaan laadunarvioinnin perusteella ilmenevät kehittämistoimenpiteet.

Vaikuttavuustavoitteet

- Lapsen ja nuoren yksilöllisen kasvun, myönteisen kehityksen ja osallisuuden edistäminen sekä vanhemmuuden tukeminen
- Alaikäisten nuorten päihdepalvelujen saatavuuden parantaminen ja työmenetelmien kehittäminen
- Asiakkaan ja perheen tilanteen huomioiminen kokonaisvaltaisesti ja läheisverkoston hyödyntäminen palvelun ja hoidon tarpeen arvioinnissa, palvelujen suunnittelussa ja toteuttamisessa
- Toimintakykymittarien käyttöönotto asiakkaan hyvinvoinnin, toimintakyvyn ja palvelun vaikuttavuuden arvioinnissa
- Asiakkaiden osallisuuden vahvistaminen oman palvelun suunnittelussa, järjestämisessä ja arvioinnissa sekä eri tavoin palveluiden suunnittelussa, arvioimisessa ja kehittämisessä
- Palvelurakenteen kehittäminen kustannuksia vähentävästi hyvinvointikuntayhtymän valmistelu ja sote-uudistuksen edellytykset huomioiden

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut	TP2017	TP2018	TP2019	TA2020	TA2021
Aikuisten sosiaali- ja hoitopalvelut					
Kehitysvammaisten avo-, päivä- ja työtoiminta EHL, oma toiminta, asiakkaita	160	164	174	175	190
Kehitysvammaisten avo-, päivä- ja työtoiminta EHL, ostopalvelut, asiakkaita	83	77	81	80	85
Psykososiaalinen avokuntoutus, käyntejä	1 451	1 393	1 443	1 500	1 500
Psykososiaalinen kotikuntoutus, käyntejä	3 714	4 262	6 101	4 400	5 500
Päihdehuollon laitoskuntoutus, oma toiminta, hoitovuorokausia	2 882	3 058	2 221	2 700	2 700
Päihdehuollon laitoskuntoutus, ostopalvelut, hoitovuorokausia	1 884	3 565	2 892	3 500	2 500

Nuorisoasema Klaara ja mielenterveys- ja riippuvuuskeskus Horisontti, käyntejä	16 158	14 386	14 810	16 500	17 500
Vammaisten asumispalvelut, oma toiminta, asumisvuorokausia	32 881	33 537	33 613	33 500	33 500
Vammaisten asumispalvelut, ostopalvelut, asumisvuorokausia	34 750	36 086	37 944	40 000	50 000
Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien asuminen, oma toiminta, vuorokausia	8 879	7 877	8 333	8 500	8 500
Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien asuminen, ostopalvelut, vuorokausia	38 016	37 031	43 452	41 000	43 000
Aikuisten sosiaalityö					
Aikuisten sosiaalityön yhteydenotot		1 113	1 117	1 130	1 140
Työikäisten palvelutarpeen arvioinnit		241	220	250	260
Täydentävää toimeentulotukea saaneet, kotitalouksia	1 412	741	1 530	1 500	1 550
Ehkäisevää toimeentulotukea saaneet, kotitalouksia	432	414	529	450	500
Vaikeavammaisten kuljetuspalvelu, asiakkaita	1 793	1 672	1 597	1 650	1 500
Henkilökohtainen apu, asiakkaita	345	350	345	380	410
Kuntouttava työtoiminta, toimintapäiviä	17 788	19 133	17 340	20 000	20 000
Lapsi- ja perhesosiaalityö					
Yhteydenotot (SHL) lapsi- ja perhesosiaalityöhön	263	224	228	300	300
Lastensuojelun vireilletulot	1 330	1 349	1 393	1 350	1 450
Lastensuojelun määräaikana tehdyt vireilletulot %	92	83	96	100	100
Lapsiperheiden palvelutarpeen arvioinnit	622	425	433	500	500
Määräaikana tehdyt lapsiperheiden arvioinnit ja selvitykset %	80	69	97	100	100
Lastensuojeluasiakkaat, lapsia	744	767	833	750	750
Omaishoidontuki, asiakkaita	152	168	153	170	170
Perhehoito, hoitovuorokausia	20 869	21 569	21 959	24 000	24 000
Lastensuojelulain mukainen laitoshoito, oma toiminta, hoitovuorokausia	7 004	9 009	8 704	9 000	9 000
Lastensuojelulain mukainen laitoshoito, ostopalvelut, hoitovuorokausia	4 479	6 822	8 722	7 000	7 500
Lasten ja perheiden palvelut					
Perheoikeudelliset asiat, käyntejä			1 964	2 100	2 200
Perheneuvola, käyntejä	1 482	1 620	1 550	1 750	1 800
Kehitysvammaisten iltapäivätoiminta, hoitopäiviä	2 305	2 329	2 236	2 500	3 000
Lapsiperheiden kotipalvelu, käyntejä	5 620	4 088	4 164	5 000	6 000
Vastaanottokeskus, kuntaansiirtymisaika	54	50	38	50	50

Vastaanottokeskus, majoitusvuorokausia	139 312	108 494	91 537	102 200	82 000
Pohjanmaan Sovittelutoimisto, aloitteita	445	528	567	600	620
Kotoutumisen tukeminen, uusia asiakkaita (pakolaisstatus)	259	179	124	90	110
Kotoutumisen tukeminen, asiakkaita korvauksen piirissä	665	764	714	650	390

Talouden tunnusluvut

Talouden tunnusluvut	TP2019	TA2020	TA2021
Aikuisten sosiaali- ja hoitopalvelut			
Kehitysvammaisten päivä- ja työtoiminta EHL, oma toiminta, e/as	10 957	9 455	11 600
Kehitysvammaisten päivä- ja työtoiminta EHL, ostopalvelu, e/as	14 649	13 419	12 400
Psykososiaalinen avokuntoutus, e/käynti	180,9	173,3	173
Psykososiaalinen kotikuntoutus, e/käynti	53,5	56,8	73,6
Päihdehuollon laitoskuntoutus, oma toiminta, e/vrk	295	239,2	256
Päihdehuollon laitoskuntoutus, ostopalvelut, e/vrk	125	74,3	107
Nuorisoasema Klaara ja mielenterveys- ja riippuvuuskeskus Horisontti, e/käynti	34	34,1	33,4
Vammaisten asumispalvelut EHL ja VPL, oma toiminta, netto, e/vrk	111,3	112,7	115
Vammaisten asumispalvelut EHL ja VPL, ostopalvelut, netto, e/vrk	160	131,5	86,1
Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien asumispalvelut, oma toiminta, netto, e/vrk	127,8	118,5	120
Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien asumispalvelut, ostopalvelut, netto, e/vrk	69,2	59,1	43,3
Aikuisten sosiaalityö			
Täydentävä ja ehkäisevä toimeentulotuki, e/kotitalous	232	251,3	250
Vaikeavammaisten kuljetuspalvelu e/as	988	943	925
Henkilökohtainen apu, e/as	12 463	10 126	10 077
Kuntouttava työtoiminta, e/toimintapv	22,7	25	24,5
Lapsi- ja perhesosiaalityö			
Omaishoidontuki, e/as	7 606	6 592	6 480
Perhehoito, e/hoitovrk	87,1	81,2	82,8
Lastensuojelulain mukainen laitoshoito oma toiminta, brutto, e/vrk	371	368,3	358
Lastensuojelulain mukainen laitoshoito ostopalvelut, netto, e/vrk	295	194,1	179

Lasten ja perheiden palvelut			
Perheoikeudelliset asiat, e/as	192	213	195
Perheneuvola, e/as	294	293	285
Lapsiperheiden kotipalvelu e/käynti	164	147,1	153
Vastaanottokeskus, e/majoitusvuorokausi	33,8	33,6	33,8
Pohjanmaan Sovittelutoimisto, e/aloite	496	500	501,1

Tavoitteet

Strateginen teema		
Henkilöstö, osaaminen ja johtaminen		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**
Laatujärjestelmän käyttö palveluprosessien kehittämiseen	- SHQS-laatujärjestelmän sisäisissä ja ulkoisessa auditoinnissa ilmenneiden kehittämistoimenpiteiden toteuttaminen tai käynnistäminen - jatketaan Kanta-arkistointijärjestelmän jatkokehittämistä osallistumalla kakkosvaiheeseen	Toteutetut kehittämistoimenpiteet Kanta-jatkovalmistelussa suunnitelman mukaisesti toteutuneet toimenpiteet Laaditut ja omavalvontasuunnitelmiin lisätyt suunnitelmat
Tiedolla johtamisen kehittäminen	- indikaattorien ja tiedontuottamisen menetelmien valinta johtamisen tueksi hyödyntäen Exreport-ohjelmaa - henkilöstöresurssin tarkoituksenmukainen kohdentaminen (tasataan asiakasmääriä ja työtaakkaa) - henkilöstön osaamisen vahvistaminen ja hyödyntäminen palvelujen suunnittelussa, kehittämisessä ja arvioinnissa	Indikaattorit on määritelty ja otettu käyttöön seurannassa Toteutuneet koulutukset Hankkeet toteutuvat suunnitelmien mukaisesti

Strateginen teema		
Hyvinvointi		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**
Asiakaan ja perheen tilanteen huomioiminen kokonaisvaltaisesti	- kehitetään matalan kynnyksen neuvonta- ja ohjauspalveluja ja hyödynnetään digitaalisia palvelukeinoja ja -menetelmiä - kehitetään työikäisten palvelutehtävän moniammatillista palvelutarpeen arviointia - vahvistetaan systeemisen	Käyttöön otetut sähköiset palvelut ja palvelukeinot

Palvelujärjestelmän kehittäminen huomioiden tulevaisuuden sote-keskuksen ja hyvinvointikuntayhtymän valmistelu	- hyödynnetään ja kehitetään digitaalisia palvelukeinoja ja -menetelmiä - kehitetään työikäisten palvelutehtävän palvelutarpeen arviointia moniammatillisesti - vahvistetaan taloudellisen tuen ohjausta ja neuvontaa - kehitetään ja vahvistetaan lasten ja lapsiperheiden varhaista tukea ja monialaista perhekeskustoimintaa	Käyttöönotetut sähköiset palvelut Käyttöönotetut varhaisen tuen menetelmät Perhekeskustoiminnassa tehdyt toimenpiteet

Strateginen teema		
Vahva talous		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**
Palvelujen vaikuttavuuden arvioinnin kehittäminen	- toimintakykymittareiden käyttöönotto	Käyttöönotetut toimintakykymittarit

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	**Hallintatoimenpiteet**	**Mittari / Seuranta**
Asiakasprosessien yhteensovittaminen ei toteudu riittävästi	Sisäiset koulutukset, perehdyttäminen laaja-alaisemmin lainsäädäntöön ja palveluverkostoon	Kanta-asiakastietojärjestelmän kehittämistoimenpiteet
Osaamisen heikentyminen	Riittävä määräraha koulutukseen	Koulutuspäivien lukumäärä/työntekijä. Koulutukseen käytetyt määrärahat, euroa/työntekijä
Väkivallan uhka	Turvallisuuskoulutus, turvallisuuskävelyt, henkilöturvallisuuslaitteiden säännöllinen tarkastus	HiPro-ilmoitukset
Hankkeet eivät etene	Hankkeille laaditaan hyvät toimintasuunnitelmat ja niissä tehtävät toimenpiteet koordinoidaan hyvin yhteensopiviksi. Osallistetaan työntekijöitä ja asiakkaita hankkeiden suunnitteluun ja toteutukseen	Hankkeiden toimintasuunnitelmat. Hankkeisiin osallistuvien työntekijöiden ja asiakkaiden määrä
Hallintouudistukset	Valmisteluun varattava riittävä HTV-resurssi ja suunnitteluun osallistuvien tilalle palkattava sijaisia	Hanketyössä riittävä resursointi ja sijaiset asiakastyössä

Tuloslaskelma (1000€)	**TP2019**	**TA2020**	**TA2021**
TOIMINTATUOTOT	9 222	8 860	8 242
TOIMINTAKULUT	- 53 666	- 49 790	- 51 046
Toimintakate	- 44 444	- 40 930	- 42 804

Henkilöstö

Henkilöstö	**TP2019**	**TA2020**	**TA2021**
Vakituiset	330	332	331

- kokoaikaiset	310	312	316
- osa-aikaiset	20	20	15
Määräaikaiset	138	124	114
- kokoaikaiset	117	109	94
- osa-aikaiset	21	15	20

220 KOTI- JA LAITOSHOITO

Toiminta-ajatus

Koti- ja laitoshoidon järjestämillä palveluilla tuetaan tarpeen mukaan ikääntyneiden ja toimintarajoitteisten vaasalaisten itsenäistä ja turvallista, hyvää elämää sekä heidän toimintakykynsä ylläpitämistä ja parantamista. Koti- ja laitoshoidon tulosalueeseen kuuluvat palvelualueet Ikäkeskus, Kotihoito, Palveluasuminen ja Laitoshoito.

Toimintaympäristö 2021-2023

Vaasassa on vuonna 2021 75 vuotta täyttäneitä 6716 ja vuonna 2040 yli 10000, 85 vuotta täyttäneitä vastaavasti 2000 ja yli 5000. 85 vuotta täyttäneistä joka kolmannella on keskivaikea-vaikea-asteinen muistisairaus. Vaasan ikääntymiskehitys vastaa maan keskiarvoa. Vaasan tulee varautua ikäihmisten määrän kasvuun, painopistealue tulee olla kotona asuminen, ennaltaehkäisevä kuntouttava toimintakykyä ylläpitävä toiminta.

Vanhusten asumisoloja parantamalla ja uudenlaisin asumisratkaisuin sekä kuntoutusjärjestelmän uudistamisella pyritään siihen, että vanhukset selviytyvät toimintakykyisinä myöhäiseen ikään ilman erityispalveluja. Yhtenä esimerkkinä Vaasassa on suunnitteilla oleva Ravilaakson asuinalue, jonka tavoitteena on mahdollisimman ikäystävällinen asuinympäristö asuntoineen, yhteisine tiloineen, palveluineen ja sujuvt liikenneyhteydet. Alueelle on suunnitteilla senioriasumista.

Koti- ja laitoshoito tavoittelee 92% peittävyyttä 75 vuotta täyttäneiden kotona asumisessa.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Vaasan kaupunginsairaalan akuuttisairaalapaikkojen lukumäärä on rakennemuutoksen jälkeen 76 ja kotisairaala. Keskussairaalan kanssa tehdään yhteistyötä palveluketjujen tehostamiseksi ja yhteistyössä profiloidaan Vaasan keskussairaalalle siirtyneitä osastoja. Myös kaupunginsairaalan osastoja profiloidaan ja kehitetään toimintaa.

Palvelurakennemuutos Vaasassa on toteutettu ja käytössä on viisi tehostettua palvelutaloa, joissa kinestetiikan ja sosiokulttuurisen vanhustyön menetelmät juurrutetaan arkiseen työhön. Myös yksityiset toimijat ovat rakentaneet tehostettuja palvelutaloja, joista ostetaan vaasalaisille tehostettua palveluasumista. Yksityisiä tehostettuja palvelutaloja valvotaan valtakunnallisten ohjeiden mukaisesti.

Kotihoidon kykyä ottaa vastaan yhä huonokuntoisempia asiakkaita on parannettu, myös kotihoidossa toimii vastuulääkäripalvelu 24/7. Kotiuttamistiimi ottaa vaativat kotiutukset vastaan nopealla aikataululla. Kotihoitoon on perustettu arviointitiimi, joka arvioi hyväksyttyjen kriteerien perusteella RAI-arviota hyödyntäen kaikki kotihoidon palveluita tarvitsevat asiakkaat.

Virtuaaliset kotikäynnit (Alvar-hoiva) ovat vakiintunutta toimintaa ja niiden määrää lisätään. Kotihoidossa on pilotoitu Evondos lääkeautomaatti (30 kpl), jonka tulokset ovat vaikuttavia ja kyseinen laite pyritään ottamaan käyttöön laajemmin kotihoidon yhtenä palveluna. Välittömän asiakastyön osuutta pyritään kasvattamaan edelleen.

Ikäkeskuksessa tarkennetaan edelleen kuntouttavan ja preventiivisen työn kohdentamista toimintakykyään menettäviin vanhuksiin. Palvelutarpeen arviointia parannetaan, käyttöön on otettu toimintakykyä mittaava RAI-järjestelmä. Järjestelmä tuottaa tietoa myös johtamisen avuksi. HYTE-käyntejä ja palvelujen suurkuluttajien tapaamista jatketaan, virtuaalisia kuntouttavia (Alvar-palvelu) palveluja kehitetään ja laajennetaan ja yhteistyö muiden kuntien kanssa etäpalvelujen tuottamiseksi on käynnistynyt. Alvar-palvelusta on tehty sopimus Laihian ja Mustasaaren kuntien kanssa.

Koti- ja laitoshoidon palvelujen tuottamisessa korostuvat johtamisen ja esimiestyön vaatimukset. Palvelualue- ja yksikönjohtajat suorittavat joko johtamisen erikoisammattitutkinnon tai tuotekehittämisen erikoisammattitutkinnon oppisopimuskoulutuksena. Uudet tavoitteet vanhusten kotona asumisessa edellyttävät kuntoutusprosessien läpikäymistä ja kuntouttavan toiminnan jalkauttamisen käytännössä jokaiselle palvelualueelle.

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut	TP2017	TP2018	TP2019	TA2020	TA2021
Yli 75-vuotiaat, lukumäärä (31.12)	6 001	5 949	6 032	6 032	6 716
Yli 75-vuotiaat, asuu kotona (% 31.12)	90,7	91,4	91,6	92	92
Ikäkeskus					
Kuntosaliasiakkaiden määrä	600	505	448	550	500
Päivätoiminta omatoiminta	189	222	250	260	260
Päivätoiminta ostopalvelut	90	100	258	100	200
Kotihoito					
Kotipalvelua saaneet kaikki	1 328	1 308	1 271	1 500	1 400
75+ -vuotiaat,kotipalvelut peittävyys %	11,3	10,8	10,1	12	12
Palvelusetelillä hoidetut lkm	129	167	210	75	75
Vammaisasiakkaat	11	13	11	15	15
Kotisairaanhoidon asiakkaat	1 879	1 831	1 743	1 900	1 800
Kotisairaalan asiakkaat					
Kotisairaalan asiakkaat	669	548	709	700	700
Laitoshoito					
Paikkoja yhteensä (lkm)	116	74	76	76	76
Hoitopäivät yhteensä (lkm)	45 356	26 815	26 005	26 700	26 700

Pitkäaik.paikat /75 +-vuotiaat, (%)	0,1	0	0	0	0
Omaishoidontuki					
Asiakkaiden lkm	486	508	489	510	510
75+ -vuotiaat, peittävyys %	5,4	5,6	5,3	6	6
Palveluasuminen					
Hoitopäivät (lkm)	195 336	206 533	212 491	213 900	213 000
Hoitopäivät omatoiminta %	58,6	52,6	52,3	54,8	55
Hoitopäivät ostopalvelut %	41,4	44,7	47,25	45,2	45
Palveluasumispaikat/75+-vuotiaat %	10,2	9,5	10,5	8	9,5
Tukipalvelut					
Asiakasmäärä	1 560	1 681	1 753	1 600	1 800
75+ - vuotiaat, peittävyys	21,8	22,7	22,9	24	27

Talouden tunnusluvut

Talouden tunnusluvut	TP2019	TA2020	TA2021
Ikäkeskus			
kok. kust/75 + -vuotiaat	752	771	594
Päivätoiminnan hoitopäivän hinta (oma+ostop)	121	140	145
Kotihoito			
Kokonaiskust. /75+ -vuotiaat	3 373	3 971	3 041
(kaikki kotihoidon palvelut)	8 971	10 083	11 435
Kotisairaanhoidon hinta/asiakas	734	979	780
Laitoshoito			
Hoitopäivän hinta	293	297	303
Kokonaiskust. /75 + vuotiaat	1 263	1 313	1 206
Kotisairaalahoidon hinta/asiakas	1 426	1 615	1 641
Palveluasuminen			
Hoitopäivän hinta oma toiminta (keskiarvo)	145	143	134
Hoitopäivän hinta ostopalvelu	123	111,5	114
Kokonaiskust./75+ -vuotiaat	4 677	4 569	4 822
Tukipalvelut			
kok.kust/75+ -vuotiaat	217	241	189
Omaishoidon tukipalkkiot / 75+ -vuotiaat	316	315	352

Tavoitteet

Strateginen teema		
Hyvinvointi		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**
Palvelurakenne valtakunnallisten linjausten mukainen	75v täyttäneistä asuu kotona 92% Omaishoidon peittävyys 6 %	Pegasos tilasto
Odotusajat palveluihin säännösten mukaiset	Odotusajat keskimäärin alle 3 kk tehostettuun palveluasumiseen	Pegasos tilasto Säännösten mukainen odotusaika alle 3 kk

Strateginen teema		
Vahva talous		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**
Tuottavuuden parantaminen	Kotihoidon hoitajan välittömän työajan osuus 55 % Kotihoidon sairaanhoitajan, fysioterapeutin ja toimintaterapeutin välittömän työajan osuus 30 %	Pegasos Mobiili välittömän asiakastyöajan raportointi

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Hallintatoimenpiteet	Mittari / Seuranta
Vastuulääkäripalvelutuottajan vaihtuminen	Seuranta ja raportointi, ohjausryhmätyöskentely ja varhainen reagointi	
Osaamisen vaje, rekrytointi ongelmat	Yhteistyö oppilaitosten kanssa	
Henkilöstön heikko saatavuus		

Tuloslaskelma (1000€)	TP2019	TA2020	TA2021
TOIMINTATUOTOT	13 268	12 569	13 499
TOIMINTAKULUT	- 68 056	- 67 549	- 69 837
Toimintakate	- 54 788	- 54 980	- 56 338

Henkilöstö

Henkilöstö	TP2019	TA2020	TA2021
Vakituiset	681	791,6	
- kokoaikaiset	654		
-osa-aikaiset	27		

Määräaikaiset	275	9	
- kokoaikaiset	6		
-osa-aikaiset	18	0	

230 TERVEYSPALVELUT

Toiminta-ajatus

Terveyspalvelut-tulosalue tuottaa hyvää elämää ja omaehtoista selviytymistä tukevia väestön tarvitsemia terveydenhuollon asiantuntijapalveluja, joiden tavoitteena on ennalta ehkäistä ja hoitaa sairauksia sekä parantaa toimintakykyä yhteistyössä potilaan, kuntalaisten, eri hallintokuntien ja muiden toimijoiden kanssa.

Toimintaympäristö 2021-2023

Väestön ikärakenteen muutos ja terveydenhuollon kehittyminen lisäävät hoidon tarvetta ja hoitomahdollisuuksia. Avohoidossa hoidetaan yhä vaikeahoitoisempia potilaita. Th-lain mukaan hoito on oltava th-ammattihenkilön määrittämän tarpeen mukaista. Sähköisten palveluiden ja tekoälyn käyttö lisääntyy. Alueellisen hyvinvointikuntayhtymää valmistellaan. Sen aloitus on 1.1.2022. Valtakunnan sote ei ole vielä selvillä. Toimintaa joudutaan yhä suunnittelemaan ilman tarkkaa tietoa tulevasta. HYKY:n ja SOTE:n lisäksi samanaikainen suuri projekti on uuden asiakas/potilas-tietojärjestelmän hankinta. Suurta epävarmuutta sekä kuluihin että rahoitukseen aiheuttaa meneillään oleva Covid19-pandemia. Tarpeen mukaisten resurssien saanti ja henkilöstön rekrytointi saattavat vaikeutua ja aiheuttaa ongelmia lakisääteisessä palvelutuotannossa.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Vastaanottopalvelut palvelualueella tavoitteena ovat sähköiset palvelut, jotka helpottavat potilaiden asiointia ja tehostavat toimintaa, kuitenkin niin, että toiminnan laatu ja potilasturvallisuus säilyvät.

Alueellisilla terveysasemilla jatketaan toiminnallista uudistusta, joka pohjustaa siirtymistä uusiin tiloihin H-taloon. Näin turvataan palveluiden saatavuutta ja henkilöstöresurssien tehokasta käyttöä. Terveysasemien haavoittuvuus vähenee asemien yhdistyessä, jolloin saadaan paremmin hallittua palvelujen kysynnän vaihtelut. Nykyisessä tilanteessa vastaanottotiloja ei löydy kaikille lääkäreille / hoitajille. Toiminnan tehokkuus ja palvelutaso kärsivät.

Neuvolatoimintojen sisältö on tarkoin määritelty säädöksissä.
Äitiysneuvolat ja perhesuunnittelu vakiinnuttaa toimintaansa vuodeosastoilta vapautuneissa tiloissa. Aikaisemmista Hietalahdessa sijaitsevista tiloista jouduttiin muuttamaan kosteusongelmien takia elokuussa 2019.

Lastenneuvolatoimintaa kehitetään yhtenä kokonaisuutena, vaikka neuvolavastaanotot toimivat edelleen erillään lähipalveluina.

Kouluterveydenhuolto täydentää koulujen muita oppilashuollon palveluita. 1.7.2009 voimaan tulleessa asetuksessa määrätään yksityiskohtaisesti terveystarkastusten määrästä ja laadusta.
1.8.2014 tuli voimaan Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki, joka mm. lisää oppilaan oikeutta saada psykologi- ja

kuraattoripalveluita.

Vaasa on iso koulutuskaupunki. Opiskelijoita on asukaslukuun verrattuna noin kaksi kertaa enemmän kuin Suomessa keskimäärin. Opiskeluterveydenhuoltoon sisältyy opiskelijoiden terveyden- ja sairaanhoito
Yliopisto-opiskelijoiden terveydenhuollon toteuttaa Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiö. YTHS:n rahoitus siirtyy kunnilta KELAlle 1.1.2021. Samalla YTHS:n hoidettavaksi siirtyvät ammattikorkeakoulujen opiskelijat.

Terveydenedistämisyksikössä toimivat terveydenedistämisen koordinaattori, liikuntaneuvoja, kaksi ravitsemusterapeuttia, seksuaaliterveydenedistämisen koordinaattori ja ehkäisevän päihdetyön toiminnanohjaaja. Yksikön tehtävänä on tuottaa potilaille yksilöllisiä palveluita, kouluttaa ja tukea terveydenedistämistoimintaa muissa toimintayksiköissä ja hallintokunnissa sekä järjestää yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa koko väestölle suunnattua hyvinvointia edistävää toimintaa.

Diabetesvastaanotolla hoidetaan terveysasemien lähettämiä potilaita erikoissairaanhoidon tasolla. Sokeritaudin yleistyminen sekä hoidon ja seurannan kehittyminen nostaa voimakkaasti kustannuksia. Oma toiminta tuottaa kustannushyötyä sairaanhoitopiirin toimintaan verrattuna.
Kuntoutuspalvelut antavat fysio- toiminta- ja puheterapian sekä psykologisen tuen tarvearviointeja ja terapiaa. Terapiat ovat yksilöterapioita, mutta ryhmäkuntoutus lisääntyy. Palvelut järjestetään itse tai ostopalveluina. Apuvälineitä annetaan omaksi tai lainataan kansallisen ohjeistuksen mukaan. Lapsuusiän oppimisen ja keskittymisen häiriöt lisääntyvät ja vaativat lisävoimavaroja. Terapiat ja apuvälineet tukevat vanhusten kotona asumista. Rintamaveteraaneja kuntoutetaan valtion ja kaupungin määrärahoin ostopalveluna laitos-, avo- ja kotikuntoutuksena.

Hammashuolto järjestää kiireellisen ja kiireettömän hammashoidon lakien ja asetusten mukaisesti ja panostaa ehkäisevään hammashoitoon tavoitteenaan pysäyttää palvelujen kasvun tarve.

Hoitotakuu täyttyy nykyisillä resursseilla, mutta käyttötaloudessa tulee varautua lisä- ja ylitöiden tekemiseen. Lasten ja nuorten suun terveystarkastukset tehdään asetusten mukaisesti työnjakoa hyödyntäen.

Hammashuolto järjestää erikoishammashoitoa oikomisessa, kirurgiassa, iensairauksien hoidossa, purennan kuntoutuksessa ja radiologiassa. Oikomisen ja kirurgian erikoishammaslääkäreistä on pulaa. Erikoishammashoidon tarve lisääntyy väestön ikääntyessä hampaallisena.

Virka-ajan päivystys tapahtuu omana toimintana hammashoitoloissa. Muina aikoina kiireellistä hoitoa tarvitsevat hoidetaan Vaasan keskussairaalan yhteispäivystyksessä.

Haasteina on osaavan henkilökunnan rekrytointi ja toimivat tilaratkaisut. Tavoitteena on kaksi isoa hoitolaa (+Vähäkyrö) toiminnan tehostamiseksi.

Hoitotyön yhteiset - yksikön hoitotyön asiantuntijat tuottavat näyttöön perustuvaa tutkimustietoa infektioiden torjuntaan, hoitoon, seurantaan ja arviointiin. Hoitotyön asiantuntijat toimivat myös konsultteina, he ohjeistavat ja kouluttavat henkilöstöä koko sosiaali -ja terveystoimessa sekä tarvittaessa muissa hallintokunnissa.

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut	TP2017	TP2018	TP2019	TA2020	TA2021
1.Terveysasematoiminta					

Käynnit lääkärillä	33 995	35 603	35 745	35 000	36 000
Käynnit hoitajalla	66 546	70 439	74 990	68 000	72 000
Yhteensä	100 544	106 042	110 735	103 000	107 500
Potilaat	30 194	30 484	30 633	30 400	30 700
2. Ennalta ehkäisevä toiminta					
Käynnit lääkärillä	9 792	9 790	9 764	10 000	10 000
Käynnit terveydenhoitajalla	40 394	40 051	39 537	40 000	40 000
Käynnit psykologilla	1 056	1 035	943	1 000	1 000
Yhteensä	51 242	50 876	50 244	51 000	51 000
Potilaat	22 319	21 618	21 614	21 900	22 000
3. Hammashuolto					
Käynnit hammaslääkärillä	49 739	48 992	51 038	51 000	51 000
Käynnit hoitajalla	20 725	22 495	19 846	20 000	20 000
Yhteensä	70 464	71 487	70 884	71 000	71 000
Potilaat	21 508	22 726	22 402	22 100	22 500

Talouden tunnusluvut

Talouden tunnusluvut	TP2019	TA2020	TA2021
Terveyspalvelut -tulosalueen kustannukset netto €/asukas	409,85	402,02	398,19
Terveysasemat nettokustannukset €/asukas	180,59	189,54	193,13
Hammashuolto nettokustannukset €/asukas	70,02	91	89,25

Tavoitteet

Strateginen teema		
Henkilöstö, osaaminen ja johtaminen		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**
Säädösten mukaan annettu täydennyskoulutus	Koulutuspäivät toteutetaan suositusten mukaisesti	Toteutuneet koulutuspäivät ammattiryhmittäin
Toimiva ja monipuolinen palvelurakenne Nk. neuvola-asetuksen mukainen toiminta	Koulu- ja neuvolatoiminnan toteutus asetuksen mukaisesti	Laajan terveystarkastuksen toteutumisprosentti kouluterveydenhuollossa

Tavoitteiden, voimavarojen ja toiminnan tasapaino Palvelujen saatavuuden ylläpitäminen	Asukkaiden määrä / terveysasemien lääkärivakanssi = 1700 Asukkaiden määrä / terveysasemien sairaanhoitajan vakanssi = 780	Asukasmäärä / vakanssit, Tilanne kartoitustyössä
Osaava, uudistava ja motivoitunut henkilöstö, henkilöstön hyvinvoinnin parantaminen.	Työolosuhteiden parantaminen. mm. tilat / työmäärä	Kyselyn tulos Toteutuneet koulutuspäivät ammattiryhmittäin

Strateginen teema		
Hyvinvointi		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**
Hyvä palveluiden saatavuus ja peittävyys: Lääkäri / Hammaslääkäri	Säädösten mukainen hoitoon-pääsy.	Pääsy kiireettömälle lääkärin vastaanotolle Asukkaiden määrä / terveysaseman lääkärivakanssi

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	**Hallintatoimenpiteet**	**Mittari / Seuranta**
Tarttuvien tautien lisääntyminen	Ennalta ehkäisy (siivous, välinehuolto), valistus, terveystarkastukset, laboratoriodiagnostiikka, tartunnan jäljitys, eritsys, karanteeni.	Covid19-tilanne
Tietojärjestelmät hajanaiset	Sairaanhoitopiirin alueen yhteinen järjestelmä	Projektin eteneminen
Puute osaavasta henkilökunnasta	Rekrytoinnin tehostaminen. Koulutus	Vakanssien täyttöaste
Resurssien ja velvoitteiden välinen epäsuhta	Priorisointi, kehittäminen	Jonotusajat

Tuloslaskelma (1000€)	**TP2019**	**TA2020**	**TA2021**
TOIMINTATUOTOT	4 083	4 169	4 192
TOIMINTAKULUT	- 32 531	- 30 148	- 30 908
Toimintakate	- 28 448	- 25 980	- 26 715

Henkilöstö

Henkilöstö	**TP2019**	**TA2020**	**TA2021**
Vakituiset		357	
- kokoaikaiset		347	
- osa-aikaiset		10	

239 ERIKOISSAIRAANHOITO

Toiminta-ajatus

Vaasan kaupunki kuuluu Vaasan sairaanhoitopiiriin, joka toimii 13 jäsenkunnan kuntayhtymänä.

Sairaanhoitopiirin tehtävänä toiminta-ajatuksen mukaan on järjestää kuntayhtymän jäsenkuntien puolesta laissa säädetty erikoissairaanhoito ja ratkaista ensisijaisesti oman alueen väestön erikoissairaanhoitoa vaativat terveysongelmat. Kunnat maksavat erikoissairaanhoidon kulut asukkaidensa käytön mukaan.

Vaasan sairaanhoitopiirin toiminta-alueeseen kuuluvat seuraavat kunnat: Vaasa, Kaskinen, Korsnäs, Kristiinankaupunki, Laihia, Luoto, Maalahti, Mustasaari, Närpiö, Pedersören kunta, Uusikarlepyy ja Vöyri

Toimintaympäristö 2021-2023

Pohjanmaan hyvinvointialueen valmistelun ohjausryhmä on kokouksessaan 17.6.2020 § 4 päättänyt, että Pohjanmaan hyvinvointialueen kuntayhtymän integroitu toiminta käynnistyy 1.1.2022 niiden kuntien osalta, jotka ovat päättäneet sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisvastuun siirrosta samaan kuntayhtymään, joka vastaa erikoissairaanhoidosta jäsenkunnilleen.

Hyvinvointialue integroi perusterveydenhuollon, sosiaalihuollon ja erikoissairaanhoidon palvelut ja henkilöstön samaan organisaatioon. Henkilöstö siirtyy Pohjanmaan hyvinvointialueen kuntayhtymään pääsääntöisesti ilman hakumenettelyä liikkeenluovutuksella. Koko henkilöstö siirtyy liikkeenluovutuksella uuteen organisaatioon 1.1.2022.

Erikoissairaanhoidon uusi perussopimus astuu voimaan 1.1.2021. Sairaanhoitopiiri sai laajan päivystyksen, mikä aiheuttaa nousupainetta kuluihin.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Vaasan sairaanhoitopiiri hoitaa myös Vaasan yleislääkäritasoisen päivystyksen. Päivystystoiminnan tehtävänä on antaa kuntalaisille ja kunnan alueella oleskeleville potilaille heidän tarvitsemansa kiireellinen hoito virka-ajan ulkopuolella.

Vuoden 2018 erikoissairaanhoidon ja perusterveydenhuollon päivystykset ovat toimineet yhteistyössä keskussairaalassa. Ensihoito siirtyi v. 2013 alusta erikoissairaanhoidon hoidettavaksi.

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut	TP2017	TP2018	TP2019	TA2020	TA2021
Poliklinikkakäynnit	130 368	122 538	121 377	126 128	
Hoitopäivät	11 468	17 623	18 340	17 807	
Drg-paketit	9 883	9 425	9 772	9 422	
Siirtoviivepäivät	1 039	1 483	1 396	1 154	

Yhteispäivystys					
Käynnit					
Yhteispäivystys	19 054	19 740	20 006		
Erikoissairaanhoidon päivystys	4 179	4 316	4 523		
Päivystyskäynnit yhteensä	23 233	24 056	24 529		

Talouden tunnusluvut

Talouden tunnusluvut	TP2017	TP2018	TP2019	TA2020	TA2021
Kustannukset euro/asiakas	1 290	1 338	1 455,77	1 449,94	1 497,8
Nettokustannukset (1000 eur)					
Erikoissairaanhoito	80 630	85 096	92 851	93 151	96 400
Ensihoito	2 923	2 923	3 198	3 100	3 300
Yhteispäivystys	3 362	2 388	1 977	2 200	2 300
Yhteensä	86 915	90 407	98 026	98 451	102 000

Tavoitteet

Tuloslaskelma (1000€)	TP2019	TA2020	TA2021
TOIMINTATUOTOT	1 475	550	1 400
TOIMINTAKULUT	- 97 470	- 99 001	- 103 400
Toimintakate	- 95 995	- 98 451	- 102 000

240 YHTEISTOIMINTA-ALUE LAIHIA

Toiminta-ajatus

Laihian yhteistoiminta-alue on yksi Vaasan sosiaali- ja terveystoimen tulosalueista. Tulosalue vastaa kaupungin ja sen sosiaali- ja terveystoimen strategisten tavoitteiden sekä kaupungin ja Laihian kunnan yhteistoimintasopimuksen mukaisten palveluiden tuottamisesta. Tavoitteena on turvata kuntalaisille laadukkaat, alueella tuotetut taloudelliset terveyspalvelut sekä sopimuksen mukaiset sosiaalipalvelut.

Toimintaympäristö 2021-2023

Pohjanmaan hyvinvointialueen kuntayhtymä aloittaa toimintansa 1.1.2022. Sairaanhoitopiirin omistajakunnista on tähän mennessä 11 kuntaa ilmoittanut siirtävänsä lakisääteiset sosiaali- ja perusterveydenhuollon palvelunsa uuteen kuntayhtymään. Laihia on tässä mukana. Myös erikoissairaanhoidon palvelut ovat jatkossa hyvinvointikuntayhtymän tuottamia. Ennen tulevia muutoksia tullaan palvelut järjestämään nykyisin rakentein. Palveluiden kehittämistä jatketaan asiakaslähtöisesti sekä kustannustehokkaasti, sähköisiä palveluita painottaen.

Ympäristössämme tapahtuvat muutokset, kuten korona tartuntatautiepidemia, sekä syntyvyyden lasku ja väestön ikääntyminen vaativat huomiota toimintojen painopisteitä määritettäessä. Todellisuutta on myös paheneva pula osaavasta henkilökunnasta sekä työn kuormittavuuden lisääntyminen muutosten yhteydessä.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Yhteistoiminta-alue järjestää terveydenhuollon lakisääteiset ja asetuksin ohjatut palvelut. Terveydenhuoltolaki määrittää terveydenhuollon sisällön lisäksi muun muassa terveyden ja hyvinvoinnin edistämisestä. Laki asettaa yhteydensaannin, hoidon tarpeen arvioinnin sekä hoitoonpääsyn määräajat.
Toiminnan keskiössä ovat edelleen asiakaslähtöisyys, hoidon oikea-aikaisuus, oikea hoidon porrastus, laadukkaat palvelut sekä kustannustehokkuus. Tarjottavat palvelut muodostavat kokonaisuuden eri toimijoiden välille: kunnan sosiaalitoimi, Vaasan kaupunki, yksityiset palveluiden tuottajat sekä erikoissairaanhoito.
Kuntien taloudellinen tilanne aiheuttaa säästövaateita myös sosiaali- ja terveyssektorille. Säästökohteita on kartoitettu ja lomautukset ovat terveydenhuollossa mahdollisia.
SHQS:n mukaista laatutyötä aloitettiin 2017 ja viime vuonna saatiin ulkoinen laaduntunnustus. Laatutyö jatkuu. Tänä syksynä on tulossa ylläpitoauditointi, joka kohdistuu lastenneuvolan, kouluterveydenhuollon ja hammashuollon toimintoihin.
Koronavirusepidemia laajeni pandemiaksi ja aiheutti merkittäviä toiminnan muutoksia terveysasemalla poikkeuslakien voimassaollessa. Keväästä selvittiin hyvin, mutta tilannetta korjaillaan vielä ensi vuonnakin, mikäli toimintoja joudutaan supistamaan mahdollisen syksyn rajun toisen aallon myötä.
Lääkärinvastaanotolla toimii hoitajien ja lääkäreiden vastaanotot sekä virka-aikainen päivystys. Käytössä on ns. jonojärjestelmä sekä hoitajien että lääkäreiden kiireettömiin ajanvarauksiin. Käytäntö on nopeuttanut yhteydensaantia ja asiakas ohjautuu eteenpäin palvelussa usein ensimmäisen yhteydenoton jälkeen. Lisäksi hoitajien ja lääkäreiden työpaineita on kyetty tasaamaan ja työ on aikaisempaa suunnitellumpaa. Sähköisiä yhteydenotto- ja vastaanottopalveluita on kokeilussa. Terveysaseman aulassa on lokeroautomaatti hoitotarvikejakelun käytössä.
Neuvolatoiminta kattaa äitiys- ja perhesuunnitteluneuvolan lisäksi lastenneuvolatoiminnan sekä koulu- ja opiskeluterveydenhuollon. Lakisääteiset määräpapaseulonnat tehdään neuvolassa. Yhteistyö eri tahojen kanssa (sosiaalitoimi, erikoissairaanhoito, yhdistykset) on merkittävä osa nykypäivän neuvolatyötä. Pohjanmaan tulevaisuuden SoteKeskus hankkeen (2020-2022) yhtenä tavoitteena on perhekeskus toimintamallin luominen ja käyttöönotto Pohjanmaalla.
Hammashuolto toimii kustannustehokkaasti, asiakaslähtöisesti sekä hoitotakuun mukaisesti huomioiden asetuksen (380/2009) vaateet. Korjaavan toiminnan lisäksi pyritään kehittämään ja lisäämään myös ennaltaehkäisevää toimintaa. Hoitotakuun aikarajoissa pysyminen edellyttää jatkossakin ulkopuolisten palveluntuottajien käyttöä. Kevään koronapandemian vuoksi myös hammaslääkäriin aikarajat kasvoivat merkittävästi. Tilanteeseen tulisi löytää sellainen ratkaisu, jossa välinehuollon kapasiteetti saadaan riittämään.
Kotisairaanhoito on potilaan kotiin vietyä sairaanhoitoa, jonka avulla on tarkoitus helpottaa sairaalasta kotiutumista, sairaan henkilön kotona selviytymistä sekä tukea omaisia sairaan henkilön kotihoidossa, myös mahdollistaa saattohoito kotona. Lääkärin määräämät sairaanhoidolliset toimenpiteet, kuten lääkityksen valvominen ja asiakkaan tilan seuraaminen, kuuluvat kotisairaanhoidon tehtäviin.
Akuutti- ja kuntoutusosasto toimii 10-paikkaisena. Osastolla kuntoutetaan leikkauksista toipuvia potilaita ja lääkityksen aloitus tai muutoksen yhteydessä seurantaa vaativia potilaita. Hoidolla ja kuntoutuksella pyritään varmistamaan potilaan jatkon kannalta paras jatkohoitopaikka; on se sitten koti, kotiin tarjottavat palvelut tai asumispalveluyksikkö. Fysioterapeutti tukee kuntoutumista tarvittaessa kotikäynnein. Osastolla on myös saattohoitopotilaita. Suonensisäisiä lääkityksiä hoidetaan polikliinisesti iltaisin ja viikonloppuisin. Osasto on koettu tärkeäksi lääkärinvastaanoton "jatkeeksi", joka mahdollistaa seurannat omalla paikkakunnalla ja usein voidaan välttää lähettämästä erikoissairaanhoitoon.
Kuntoutuspalvelut sisältävät fysioterapian lisäksi muut terapiat. Fysioterapiaa järjestetään sekä yksilö- että

ryhmätoimintana. Fysioterapeutin suoravastaanottoaikoja on useita viikossa. Usein käynti fysioterapeutilla korvaa lääkärikäynnin. Ostopalveluna hankitaan puhe- ja toimintaterapiat, psykologipalvelut sekä lastenpsykiatrin palveluita. Puheterapiapalveluita on tarjolla myös sähköisinä ja etäpalveluna.
Psykososiaaliset palvelut ovat ostopalveluita. Näihin Vaasalta ostettaviin palveluihin kuuluvat: nuorisoasema Klaara, perheneuvola, sosiaalipäivystys sekä päihdehuollon avo- ja laitospalvelut.
Tukipalvelut sisältävät hallinto, siivous- ja välinehuollon sekä huolto- ja turvallisuuspalvelut. Vaasalta ostetaan toimialan ja keskushallinnon hallinnolliset palvelut muun muassa kirjanpito, palkanlaskenta, tietohallinto ja hankintapalvelut. Huoltomies-vahtimestari on vuoden 2020 alusta ollut 50% Laihialla ja Vaasan Vähässäkyrössä toiset 50%.

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut	TP2017	TP2018	TP2019	TA2020	TA2021
Käynnit lääkärillä, vast.otto	7 009	6 758	6 330	7 100	6 800
Käynnit hoitajalla, vast.otto	11 214	11 843	11 082	12 000	11 500
Käynnit terv.hoitajalla,neuvola	6 186	5 647	5 688	5 500	5 700
Käynnit hammashuollossa	9 771	9 777	9 612	10 000	9 800
Kotisairaanhoidon käynnit	6 876	6 878	5 930	6 700	6 300
Vuodeosaston netto-vrk-hinta	253,87	253,71	234,23	263,89	242,41

Hoitajien vastaanottokäyntejä on merkittävästi enemmän kuin lääkärissä käyntejä, koska hoitajat hoitavat monia asioita lääkäriä konsultoiden. Neuvolan käyntimääriin vaikuttaa syntyvien lasten määrä, joka on parin viime vuoden takaisen pudotuksen jälkeen vakiintunut 60-75 synnytykseen vuodessa. Hammashuollon käyntimäärien on arvioitu pysyvän aikaisempien vuosien tasolla. Kotisairaanhoidon käyntimäärät ovat laskeneet, koska resurssia on vähennetty tehtävien siirron myötä ja vaativia toimenpidekäyntejä, kuten haavahoitoja, on aikaisempaa enemmän.

Talouden tunnusluvut

Talouden tunnusluvut	TP2019	TA2020	TA2021
Lääkärinvastaanotto nettomenot yht. €	2 111 765	2 209 100	2 205 200
Hammashuolto nettomenot yht. €	670 199	721 400	753 300
Kotisairaanhoito nettomenot yht. €	346 200	380 800	406 500
Vuodeosasto nettomenot yht. €	854 932	892 900	884 800
Kuntoutuspalvelut (sisältää fysioterapia, muu terapia, muu lääkinnällinen kuntoutus) yht.nettomenot €	400 548	349 600	406 900

Kustannusten nousu lääkärinvastaanotolla ja kotisairaanhoidossa painottuu hoitotarvikkeiden hintojen nousuun sekä kulutuksen kasvuun. Diabetestarvikkeissa varsinkin sensoreiden käyttö ja haavahoitojen määrä ovat

lisääntyneet. Lääkärinvastaanotolla on huomioitu koronatilanteen aiheuttama lääkäriresurssin lisäys määräajoissa pysymiseksi. Hammashuollon osalta ostopalveluiden osuutta on lisätty. Kuntoutuspalveluissa korotus johtuu puhe- ja toimintaterapioiden tarpeen kasvusta.

Tavoitteet

Strateginen teema		
Hyvinvointi		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**
Hyvinvoivat kuntalaiset. Ehkäistään sairauksia, tapaturmia ja syrjäytymistä. Kavennetaan väestöryhmien välisiä hyvinvointi- ja terveyseroja sekä ylläpidetään ja vahvistetaan hyvinvointia ja terveyttä	Asiakaspalautteiden käsittely on johdonmukaista.	Asiakastyytyväisyys

Strateginen teema		
Vahva talous		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**
Palvelutoiminnan vaikuttavuus ja kustannustehokkuuus. Oikein mitoitetut sote-palvelut ja tehokkaat hoito- ja palveluprosessit. Pyritään hyödyntämään tietotekniikkaa ja lisäämään digitalisaatiota.	Palvelu- ja hoidon tarpeen arvioinnin kehittäminen. Asiakkaiden osallisuuden laajentaminen kehittämällä työprosesseja ja -välineitä	Määräajat ja suositukset toteutuvat

Strateginen teema		
Vetovoimaisuus		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**
Tuleviin muutoksiin varautuminen toimintamalleja tehostamalla ja ottamalla hyvät käytännöt käyttöön.	Turvataan koulutuksin ja toimintoja kehittämällä riittävä osaaminen	Koulutusmäärät henkilöryhmittäin

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	**Hallintatoimenpiteet**	**Mittari / Seuranta**
Kuormittuminen	Prosessien varmistaminen, työterveyshuollon tuki ja mitoitusten mukaiset tehtävät	Sairauspoissaolojen seuranta
Väkivallan uhka	Kameravalvonta, vartiointi, turvallisuusohjeet, henkilöturvarannekkeet ym.	HaiPro ilmoitukset
Pula ammattitaitoisesta henkilökunnasta	Täydennyskoulutusvelvoite toteutuu.	Pätevien hakijoiden määrä
Menojen hallinta	Talouden seuranta ja hallinta.	Talouden seuranta
Laajamittaisen tarttuvan taudin ilmaantuminen	Ennalta ehkäisy, riittävästä hygieniasta huolehtiminen, valistus	

Tuloslaskelma (1000€)	TP2019	TA2020	TA2021
TOIMINTATUOTOT	5 887	6 102	6 088
TOIMINTAKULUT	- 5 887	- 6 102	- 6 088
Toimintakate	0	0	0

Henkilöstö

Henkilöstö	TP2019	TA2020	TA2021
Vakituiset	66	64,5	64
- kokoaikaiset	65	64	63
- osa-aikaiset	1	0,5	1
Määräaikaiset	11	9	9
- kokoaikaiset	11	9	9
- osa-aikaiset	0	0	0

Vakituisen henkilöstön määrässä ei ole tapahtunut suuria muutoksia. Yksi terveydenhoitajan vakanssi jätetään nyt täyttämättä syntyvyyden laskun vuoksi. Vastaavan terveydenhoitajan vakanssia kotisairaanhoidossa ei myöskään ole täytetty, vaan tehtävä on siirretty osastonhoitajan alaisuuteen. Luvut taulukossa ovat määrälukuja eivät htv-lukuja. Määräaikaisten sijaisten tarve painottuu lomiin ja muihin poissaoloihin.

SIVISTYSTOIMEN TOIMIALA

Toimialan kuvaus

Sivistystoimi koostuu kolmesta lautakunnasta: kasvatus- ja opetuslautakunta, koulutuslautakunta ja kulttuuri- ja liikuntalautakunta, joihin kuuluu yhteensä 13 tulosaluetta. Tavoitteenamme on elinvoimainen ja hyvinvoiva sivistyskunta, jolla on laadukas, kattava ja kustannustehokas palveluverkko.

Elinvoimaisuus ja hyvinvointi rakentuvat toimivista palveluista, koulutusmahdollisuuksista, aktiivisesta vuorovaikutuksesta korkeakoulujen ja työelämän kanssa sekä monipuolisesta kulttuuri- ja liikuntaohjelmasta ja - tarjonnasta. Tarjoamme erinomaiset puitteet myös erilaisten tapahtumien järjestämiseen.

Sivistystoimessa halutaan edistää erityisesti lasten ja nuorten hyvinvointia. Varhaiskasvatuksen henkilöstön korkeampi koulutustaso, opetuksen riittävät resurssit, monipuoliset harrastusmahdollisuudet, panostukset erityisen tuen ja oppilashuollon resursseihin kaikilla oppiasteilla, monialainen yhteistyö sosiaalitoimen ja sivistystoimen välillä sekä maahanmuuttajien kotouttaminen ja koulutus ovat konkreettisia lasten ja nuorten ja sitä kautta myös perheiden hyvinvointia edistäviä toimenpiteitä Vaasan kaupungissa.

Toiminnan kehittäminen on osa riskien hallintaa. Keskeisissä riskeissä korostuu toimintaympäristöön ja sen muutoksiin sekä toiminnan kehittämiseen liittyvät riskit sekä henkilöstön saatavuuteen ja jaksamiseen liittyvät riskit. Toimenpiteitä laadukkaan, kattavan ja kustannustehokkaan palveluverkon saavuttamiseksi v.2021:

• Hankesuunnitteluryhmät työstävät Teeriniemen ja Palosaaren päiväkotien uusien tilojen suunnittelua, sekä Sundomin koulun lisärakennuksen toteutusta. Lisäksi jatketaan selvittelyä Sundomin koulun tilojen mahdollisesta käytöstä myös nuorisopalvelujen toiminnassa. Kunnes uudet tilat ovat käytössä, Sundomin koulun pihassa oleville tila-elementeille on tarvetta.

• Tarveselvitysryhmät työstävät palveluverkkoselvityksissä esille nostettujen päiväkotien ja koulujen palvelutarpeita ja - ratkaisuja, mm Merikaarron päiväkodin tilojen ja Länsiniityn ja Keskustan alueiden varhaiskasvatuspalveluiden tarpeen osalta.

• Keskustan koulukampus –hankkeessa edetään seuraavaan vaiheeseen keskusta-alueelle muodostuvan uuden yhtenäiskoulun suunnittelussa. Variskan yhtenäiskoulu etenee hankesuunnitteluvaiheesta rakentamisvaiheeseen. Vanhan Vaasan koulun oppilaat jatkavat väistötiloissa Palosaaren koulussa uuden koulun valmistumiseen asti. Merikaarron koulun tarveselvitysryhmässä kartoitetaan vaihtoehtoja ruokalatilan saamiseksi kouluun.

• Vamian Sampo-kampuksen auto- ja rakennusalojen hallin selvittelytyö ja hankesuunnittelu etenee yhtiömallilla. Vamian Hansa-kampuksella on todettu peruskorjaustarve ja tilojen käyttöasteita sekä tulevia käyttötarpeita kartoitetaan.

• Museoiden säilytys- ja konservointitilojen tarveselvitys on hyväksytty kaupunginhallituksessa syksyllä 2018. Suunnittelu etenee hankesuunnitteluvaiheeseen investointiohjelman mukaisessa aikataulussa. Pohjanmaan museossa TerraNova-näyttelyn uudistaminen etenee.

• Liikuntapaikkojen suurimmat kehittämiskohteet ovat skeittiparkin toteutus sekä avoimien ja maksuttomien ulkoliikuntamahdollisuuksien monipuolistaminen ja lisääminen kuntalaisille. Sairaala-alueen rakennustöiden edistymisen ja uuden parkkipaikan rakentamisen myötä vuonna 2021 pesäpallostadionin nykyiset huoltorakennukset poistuvat ja tilalle tarvitaan pukuhuonekontteja.

• Wasa Station musiikki- ja kongressikeskushanke on edennyt toteuttamissopimuksen mukaisesti. Valmistuttuaan kohde tulee merkittävästi lisäämään kaupungin kulttuuritarjontaa, kokoustiloja ja liikuntamahdollisuuksia. Vaasan kaupunginorkesteri valmistautuu Wasa Stationiin tätä varten laaditun kehittämissuunnitelman avulla.

Toimialan valtuustoon nähden sitovista tavoitteista johdetut toiminnalliset tavoitteet

Strateginen teema		
Hyvinvointi		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**
Kasvatuksen, opetuksen ja koulutuksen edelläkävijä.	Toimiva palveluverkko. Opetuksen kehittäminen, energia ja kielet Vaasan korkeakoulukampuksen kehittäminen. Hallitusohjelman toimeenpanoa.	Suoritettujen tutkintojen määrä toinen aste.
Väestön hyvinvointi ja onnellisuus.	Sivistystoimen ja sosiaali- ja terveystoimen yhteyspinnat. Oikein mitoitetut oppilas- ja opiskelijahuollon palvelut. Sivistystoimen valmiussuunnitelma.	Opiskelun keskeyttäneiden lukumäärä.
Nuorten aktiivisuuden ja osallisuuden lisääminen.	Nuorten työpajatoiminnan ja etsivän nuorisotyön vakinaistaminen.	Etsivän nuorisotyön käynnit. Nuorisopalveluiden kävijämäärät.
Hiilineutraali Vaasa 202x.	Kestävän koulutuksen kehittäminen.	Hiilidioksidisäästö. Hiilinielut
Kulttuuri- ja liikuntatoiminnan tukeminen / kolmannen sektorin toiminnan laajuus.	Tukien ja avustusten jako oikeudenmukaisesti sekä pitäminen samalla tasolla? Yhteiset hankkeet kolmannen sektorin kanssa.	Tuet ja avustukset €. Kävijämäärät, harrastajamäärät.
Strateginen teema		
Vahva talous		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**
Myyntitulojen lisääminen.	Asiakaslähtöinen toiminnan suunnittelu. Vetovoimaisten tuotteiden ja palveluiden suunnittelu. Verkkomaksut.	Myyntituotot €.
Strateginen teema		
Vetovoimaisuus		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**
Kulttuurin ja liikunnan lippulaiva.	Teatterin mahdollinen yhtiöittäminen / selvitysvaihe. Vaasa Events. Myynnin ja markkinoinnin vahvistaminen. Museon kokoelma- ja konservointitila. Wasa Station. Pääkirjastosta kulttuuritalo ja omatoimisen käytön lisääminen.	Valtakunnallisten tapahtumien määrä.

Toimialan budjettirahoitteiset tehtävät

302 Varhaiskasvatus
305 Esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvaukset
306 Suomenkielinen perusopetus
307 Ruotsinkielinen perusopetus
355 Nuorisopalvelut
443 Vaasan kaupungin opistot
351 Liikuntapalvelut
363 Vaasan kaupungin museot
373 Kulttuuri- ja kirjastopalvelut
380 Vaasan kaupunginorkesteri

Tuloslaskelma (1000€)	TP 2019	TA 2020	TA 2021
TOIMINTATULOT	12 987	11 102	11 072
TOIMINTAMENOT	- 131 953	- 130 238	-133 249
TOIMINTAKATE	- 118 966	- 119 136	- 122 177

Toimialan kohderahoitteiset tehtävät

312 Vaasan lyseon lukio
313 Vasa gymnasium och Vasa svenska aftonläroverk
315 Vamia
381 Vaasan kaupunginteatteri

Tuloslaskelma (1000€)	TP 2019	TA 2020	TA 2021
TOIMINTATULOT	12 850	13 747	13 456
TOIMINTAMENOT	- 46 148	- 46 081	-47 942
TOIMINTAKATE	- 33 298	- 32 334	- 34 486

Henkilöstö 2019-2021

Henkilöstö	TP 2019	TA 2020	TA 2021
Vakituiset	1 712	1 677	1 700
- kokoaikaiset	1 559	1 533	1 557
- osa-aikaiset	153	144	143
Määräaikaiset	767	811	802
- kokoaikaiset	306	323	330
- osa-aikaiset	461	488	472

Keskeiset toimintaympäristön muutokset

Vuoden 2020 toimintaa on luonnollisesti varjostanut pandemia, jolla on ollut seuraamuksia kaikkien tulosalueiden työhön. Kehitystyö ja digitalisaatio on pakon edessä edennyt suurin harppauksin ja uusia tapoja

toimia on kehitetty, näistä monia voidaan hyödyntää myös jatkossa, esim. palveluiden tarjoaminen netissä.

Kaupungin siirtyessä vuodenvaihteessa 2021 leasingin kautta hankkimaan tietokoneet ja laitteet, voidaan laitemäärää nostaa siten, että jokaisella opettajalla ja oppilaalla on käytettävissään henkilökohtainen laite. Peruskoulujen tilanne sekä oppilaiden että opettajien osalta paranee huomattavasti ja mm. digitaalisten materiaalien käyttöä voidaan laajentaa ja mahdollisen etäopetuksen järjestämiseen on siten paremmat edellytykset.
Hallitusohjelman merkittävimmät muutokset kohdistuvat varhaiskasvatukseen ja toisen asteen koulutukseen. Kaavailut alle 5-vuotiaiden varhaiskasvatuksen maksuttomuudesta tulevat lisäämään varhaiskasvatuspaikkojen ja henkilöstöresurssien tarvetta Vaasassa. Lisäksi vuonna 2021 toteutetaan asiakasmaksujen alentamisia. Varhaiskasvatuksen subjektiivisen varhaiskasvatusoikeuden rajaamisen poistamisella ja ryhmäkokojen pienentämisellä on edelleen vaikutuksia varhaiskasvatuspaikkojen tarpeeseen. Lisäksi muuttoliikenne kaupungin sisällä tuo mukanaan muutoksia alueellisten paikkojen tarpeeseen.
Hallituksen linjaus oppivelvollisuuden pidentämisestä toiselle asteelle sekä toisen asteen koulutuksen maksuttomuus tuo mukanaan toiminnallisia ja taloudellisia vaikutuksia. Oppivelvollisuusiän nostaminen 18 vuoden ikään, maksuton toinen aste ja jatkuvan oppimisen uudistukset tulevat vaikuttamaan lukioiden ja Vamian toimintaan monella eri tavalla, varsinkin muutosten aikataulun ollessa kireä.
Paikallisella tasolla muutoksia toimintaympäristöön aiheutuu myös meneillään olevista tilahankkeista. Merkittävimmät näistä ovat perusopetuksen yhtenäiskouluhankkeet, Vamian peruskorjaustarpeet ja päiväkotihankkeet.

Toimialan riskikartta

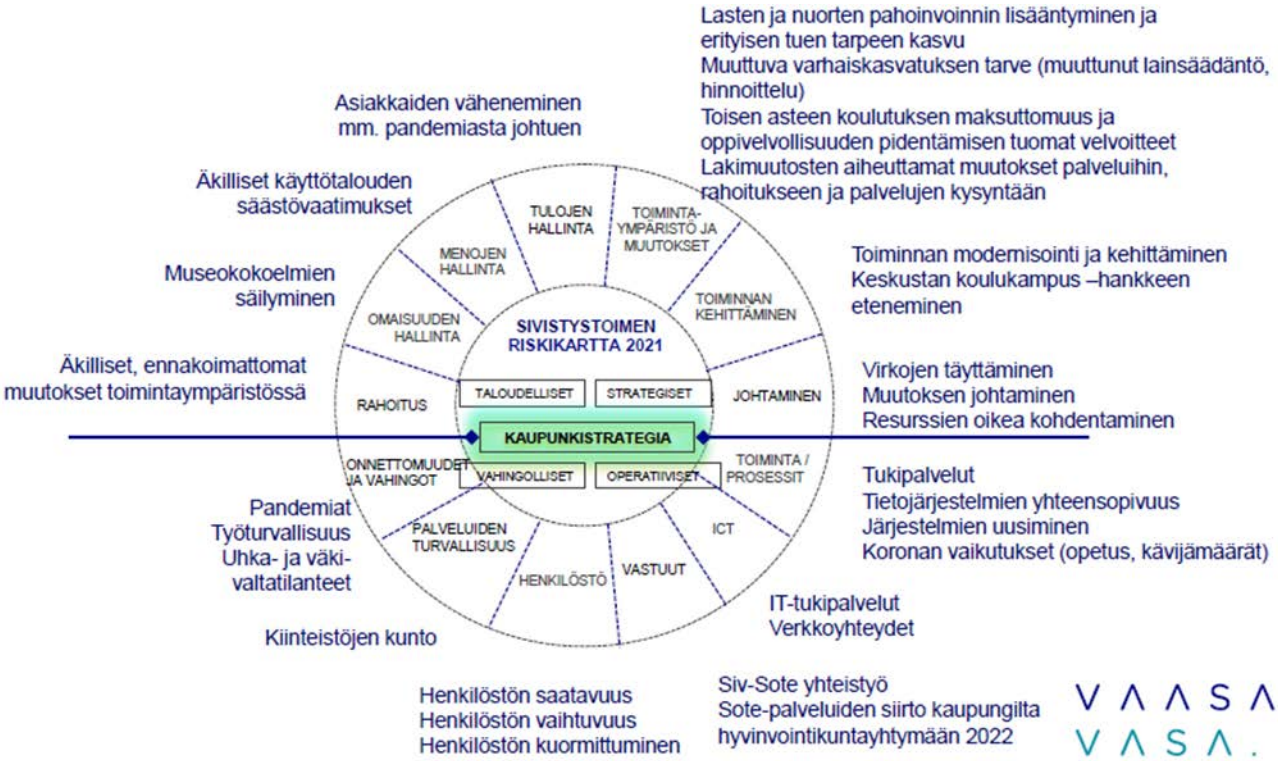

KASVATUS- JA OPETUSLAUTAKUNTA

Tuloslaskelma (1000€)	TP 2019	TA 2020	TA 2021
TOIMINTATULOT	7 951	6 617	6 652
TOIMINTAMENOT	- 106 838	- 105 850	- 108 479
TOIMINTAKATE	- 98 887	- 99 233	- 101 827

Toiminta-ajatus

Kasvatus- ja opetuslautakunta huolehtii johtosäännön mukaan niistä tehtävistä, jotka lasten varhaiskasvatuksesta sekä lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta annetuissa laeissa sekä perusopetuslaissa ja näihin liittyvissä laeissa ja asetuksissa on säädetty kunnan tehtäväksi. Myös osa taiteen perusopetuksesta annetun lain perusteella järjestetystä toiminnasta kuuluu lautakunnan toimialaan. Erityisesti lautakunta huolehtii siitä, että toiminnan järjestämiseen turvataan laissa määrätyt ja muutoin riittävät voimavarat, jotta toiminta voidaan järjestää oikein ja tarkoituksenmukaisesti. Lautakunta seuraa varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen tavoitteiden toteutumista ja alaistensa yksiköiden palvelutasoa, vaikuttavuutta ja kustannuskehitystä.

Toimintaympäristö 2021-2023

Kasvatus- ja opetuslautakunnan toiminta jaetaan seuraaviin tulosalueisiin:
* 302 Varhaiskasvatus
* 305 Esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvaukset
* 306 Suomenkielinen perusopetus
* 307 Ruotsinkielinen perusopetus

Perusopetuslain alaisen toiminnan osalta lautakunta jakaantuu suomenkieliseen ja ruotsinkieliseen jaostoon.

302 VARHAISKASVATUS

Toiminta-ajatus

Varhaiskasvatus on alle oppivelvollisuusikää oleville lapsille tarkoitettua yhteiskunnan järjestämää tai valvomaa pedagogista palvelua, jossa toteutuu hoidon, kasvatuksen ja opetuksen kokonaisuus. Varhaiskasvatus tarjoaa monipuolisia palveluita lapsiperheille lain määrittelemän ajan puitteissa ja mahdollisuuksien mukaan huoltajien toivomassa muodossa. Esiopetus osana varhaiskasvatusta on 6-vuotiaille vuotta ennen oppivelvollisuuden alkamista tarjottavaa suunnitelmallista päiväkodin kasvatus- ja opetustyötä.

Palveluita järjestetään päiväkodeissa ja perhepäivähoidossa kokoaikaisena tai osa-aikaisena, tarpeen mukaan myös iltaisin, viikonloppuisin tai ympäri vuorokauden jatkuvana. Osa-aikaisen varhaiskasvatuksen rinnalla järjestetään avoimissa päiväkodeissa kerhotoimintaa kotona olevien vanhempien lapsille sekä perheiden kasvatustoimintaa tukevaa työtä.

Toimintaympäristö 2021-2023

Päivitettyjen väestöennusteiden mukaan arvellaan 0-6–vuotiaiden lasten määrän pysyvän lähellä nykytasoa

lähivuosien ajan. Vaikka lapsimäärä pysyy suhteellisen vakiona, kasvaa päiväkotipaikkojen tarve edelleen. Huoltajien työllisyys- tai opiskelutilanne Vaasassa on ollut pitkään hyvä ja se lisää lasten määrää varhaiskasvatuksessa, samoin maahanmuuttajataustaisten ja turvapaikanhakijoiden määrän kasvu. Hallitusohjelmassa kaavaillut muutokset, 5-vuotiaiden varhaiskasvatuksen maksuttomuus tuovat painetta uusien päiväkotipaikkojen perustamiselle.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain muutosten myötä asiakasmaksut ovat alentuneet huomattavasti ja lapset siirtyvät yhä useammin päiväkotiin kerhotoiminnasta tai kotihoidosta. Kun lapset tulevat varhaiskasvatuksen piiriin alle 3-vuotiaina, tarvitaan resursseja liki kaksinkertainen määrä verraten yli 3-vuotiaiden lasten paikkatarpeeseen.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Lasten määrä varhaiskasvatuksessa vaihtelee vuoden aikana, alimmillaan se on kesällä ja korkeimmillaan kevätkaudella (tammi-toukokuu). Mikäli lapsiryhmässä on tuen tarpeessa olevia lapsia, on myös tämä otettava huomioon hoidettavien lasten lukumäärässä tai kasvatustehtävään osallistuvien henkilöitten lukumäärässä, mikäli ryhmässä ei ole tällaista lasta varten erityistä avustajaa. Lasten määrää/ryhmä joudutaan tästä syystä ajoittain pienentämään. Varhaiskasvatuspaikkoja tulee tällöin olla tarvetta vastaavasti. Lasten määrän vaihtelu toimintavuoden aikana sekä ryhmäkoon pienentäminen tukitoimena tulee ottaa huomioon varhaiskasvatuspaikkojen suunnittelussa.
Perhepäivähoitajien määrä laskee jatkuvasti eläköitymisen myötä. Tämä lisää myös osaltaan paikkatarvetta päiväkoteihin ympäri kaupunkia.

Palveluverkkoselvityksen mukaiset päiväkotipaikkojen lisäykset taloussuunnitelmakaudella 2021 -2025
• Teeriniemen päiväkoti v. 2022/2023 (150 paikkaa, suomenkielinen)
• Länsiniityn pk v. 2022 (150 paikkaa, kaksikielinen)
• Palosaaren päiväkoti v. 2023 (150 paikkaa, suomenkielinen)
• Merikaarron pk v. 2023/2024, tutkitaan vaihdoehdot (75 paikkaa, suomenkielinen)
• Myllykadun pk v. 2025 (150 paikkaa, suomenkielinen)

1. ESIOPETUS

Vaasassa maksuton esiopetus järjestetään koko 6-vuotiaiden ikäluokalle 4 h/pv, oppivelvollisuuden alkamista edeltävänä vuonna Perusopetuslain (628/1998) mukaisesti. Esiopetusta annetaan suomen- ja ruotsinkielisissä ryhmissä. Esiopetusta annetaan ruotsinkielellä myös kielikylpyryhmissä sekä vieraskielistä esiopetusta englannin kielellä. Eri kieli- ja kulttuuritaustaisille lapsille järjestetään perusopetukseen valmistavaa esiopetusta 5 h/pv. Mikäli esiopetuksessa oleva lapsi tarvitsee myös täydentävää varhaiskasvatusta, järjestetään se samassa yksikössä, jolloin lapsen päivästä muodostuu eheä kokonaisuus ja asiakasmaksuna peritään 35-60 % tulojen mukaisesta asiakasmaksusta.

2. PÄIVÄKOTITOIMINTA

Varhaiskasvatusta järjestetään kokoaikaisena ja osa-aikaisena, perheiden erilaisten tarpeiden mukaan. Vuorohoitopäiväkoti Punahilkan päiväkodissa on paikkoja myös ilta-, viikonloppu-, ja ympärivuorokautista hoitoa tarvitseville lapsille, iltahoitoa on tarjolla lisäksi Klemettilän ja Villin Lännen päiväkodeissa.
Toimintaa päiväkodeissa järjestetään kunnan omissa yksiköissä, tai yksityisissä palvelusetelipäiväkodeissa.
Päiväkodeissa pääpaino on ollut 3-6v. lasten paikoissa mutta useiden vuosien aikana alle 3-vuotiaiden paikkojen tarve on kasvanut huomattavasti, johtuen huoltajien työllistymisestä tai opiskelujen aloittamisesta sekä

perhepäivähoitopaikkojen vähenemisestä.

3. PERHEPÄIVÄHOITO

Perhepäivähoito on vaihtoehtoinen varhaiskasvatusmuoto, joka tapahtuu kokoaikaisena tai osa-aikaisena perhepäivähoitajan kodissa, lapsen kotona tai muissa kodinomaisissa olosuhteissa (ryhmäperhepäivähoitokoti).

4. AVOIMET PÄIVÄKODIT

Avointen päiväkotien toiminta on vaihtoehtoinen toimintamuoto varhaiskasvatuksessa. Toimintaan sisältyy avoin päiväkoti sekä avoimen päiväkodin kerhot.

5. VARHAISERITYISKASVATUS

Tehtävänä on lasten tuen tarpeen mahdollisimman varhainen toteaminen ja tukitoimien aloittaminen. Tavoitteena on yhteistyössä vanhempien, varhaiskasvatuksen henkilökunnan ja eri asiantuntijoiden kanssa järjestää tukea tarvitseville lapsille sopiva varhaiskasvatus, tarvittavat tutkimukset ja kuntoutus sekä olla tukena varhaiskasvatuksen kasvatus- ja opetustyössä. Varhaiskasvatuksessa on 17 varhaiskasvatuksen erityisopettajaa. Lisäksi tulosyksikköön kuuluvat varhaiskasvatuksen avustajat. Esiopetuksessa olevan lapsen tuen tarpeen mahdollisimman varhainen havaitseminen ja tukitoimien järjestäminen perusopetuslain mukaan ovat keskeisiä haasteita.

6. MAAHANMUUTTAJAOPETUS

Eri kieli- ja kulttuuritaustaisten lasten suomi 2-kielenä opetuksessa toimii kaksi varhaiskasvatuksen S2-opettajaa.

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TA 2021
Vaasan alle kouluikäisten lasten määrä 31.12	4 900	4 794	4 550	4 487	4 377
Lapsia varhaiskasvatuksessa					
0-6 v. lapsia varhaiskasvatuksessa, yhteensä	3 236	3 282	3 215	3 400	3 300
0-6 v. lapsia päiväkodissa, yhteensä	2 934	3 012	3 032	3 190	3 100
joista kunnallisessa päiväkodissa	2 480	2 516	2 443	2 640	2 550
joista yksityisessä päiväkodissa	454	496	589	550	550
0-6 v. lapsia perhepäivähoidossa, yhteensä	302	270	183	210	200
Esiopetuksessa olevat lapset	690	759	680	730	680
Lasten kotihoidontuen ja yksityisen hoidon tukea saaneista perheitä keskim./kk	919	886	821	910	815
Avoin varhaiskasvatus, lapsia kerhotoiminnassa yhteensä	113	94	59	60	60
Kuntalisää saaneita perheitä keskimäärin kuukausittain	166	172	112	160	0

Palveluverkko					
Kunnalliset päiväkodit	22	22	20	20	19
Yksiköitä yhteensä (päiväkodit muodostavat kokonaisuuden, joissa yhden esimiehen alaisuudessa voi olla useita yksiköitä)	39	39	36	36	35
Ostopalvelupäiväkodit	12	3	1	1	0
Palvelusetelipäiväkodit	0	9	10	11	10
Perhepäivähoitajien määrä (omassa kodissa)	64	59	52	54	49
Ryhmäperhepäiväkoti	8	9	2	2	1
Avoimet päiväkodit	7	7	4	3	2
Kerhot	10	12	4	4	4
Perhepäivähoidossa olevat lapset					
0-2 vuotiaat perhepäivähoidossa	145	160	152	170	160
3-6 vuotiaat perhepäivähoidossa	157	110	31	40	40
Päiväkodeissa olevat lapset					
0-2 vuotiaat päiväkodeissa	549	550	576	570	550
3-6 vuotiaat päiväkodeissa	2 385	2 710	2 456	2 620	2 550
Varhaiserityiskasvatus					
Lapsia eritysvarhaiskasvatuksessa	580	580	500	600	500
Maahanmuuttajataustaiset lapset	460	513	484	520	520
Kahdenpaikkalaiset (lisäresurssi), tilanne 30.4	41	49	57	60	60

Kuntalisä päättyi 31.7.2020

Talouden tunnusluvut

Talouden tunnusluvut	TP 2019	TA 2020	TA 2021
Bruttomenot 0-6v	9 969	10 142	10 490
Nettomenot 0-6v	9 069	9 302	9 629
Palvelumaksutulot (kaupungin) €	3 810 020	3 686 700	3 686 000
Palvelumaksutulot/kokonaismenoista %	8,4	7,91	7,86
Nollamaksuluokassa olevien lasten määrä		790	

Tavoitteet

Strateginen teema
Hyvinvointi

Tavoitteet	Toimenpiteet	Mittari / seuranta
Vaasalaisen lapsen hyvinvointi turvataan laadukkailla ja läheltä saatavilla varhaiskasvatus- ja esiopetuspalveluilla lakien mukaisesti.	Varhaiskasvatuspaikka järjestetään kaikille hakijoille lain määräämän ajan puitteissa. Esiopetusta annetaan perusopetuslain 6 §:n mukaisesti.	Esiopetuksessa olevat lapset, %-osuus ikäryhmästä. Paikat täytetty suhdeluvun mukaan (7 lasta/kasvattaja yli 3-vuotiailla, 4 lasta/kasvattaja alle 3-vuotiailla).
Turvata jokaisen lapsen oikeus hyvään ja monipuoliseen varhaiskasvatukseen ja esiopetukseen sekä oikeus oman kasvun ja oppimisen riittävään tukeen.	Toiminta- ja oppimisympäristöt rakennetaan turvaamaan monipuolinen toiminta huomioiden myös lasten tuen tarpeet. Henkilöstö toimii varhaiskasvatussuunnitelman mukaan.	Toiminnan laadun seuranta ja raportointi Karvin indikaattoreiden avulla. Tukea tarvitsevien lasten määrän sekä resurssien seuranta. Tiimi arvioi omaa ryhmävasun mukaista toimintaansa. Huoltajilta saatu palaute.

Strateginen teema		
Vetovoimaisuus		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**
Panostetaan henkilöstön ammattitaidon kehittämiseen ja koulutukseen sekä hyvinvointiin.	Henkilöstöllä on mahdollisuus työnohjaukseen, järjestetään täydennyskoulutusta ja pidetään säännölliset kehityskeskustelut.	Työyhteisökysely. Henkilöstön koulutus/koulutukseen osallistujien määrä. Toteutuneiden kehityskeskusteluiden määrä.
Toimiva, lapsille merkityksellinen oppimisympäristö.	Pitkäjänteinen oppimisympäristöjen kehittäminen, leikin korostaminen. Havainnointi lapsiryhmässä tavoitteellisempaa.	Haastavien tilanteiden dokumentointi ja seuranta, läheltä piti -tilanteet. Kirjattujen havaintojen määrä lapsiryhmän toiminnasta.

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Hallintatoimenpiteet	Mittari / Seuranta
Muutokset varhaiskasvatuspalveluiden valinnassa (esim. kerhotoiminnasta päiväkotiin).	Varhaiskasvatuspaikkojen määrä ja alueellinen saatavuus vastaa tarvetta.	Kysyntä ja tarjonta.
Tuen tarve varhaiskasvatuksessa.	Tarvitaan enemmän resursseja siten, että jokaisessa yksikössä tulisi olla varhaiskasvatuksen erityisopettaja.	
Kelpoisuusehtojen mukaisen henkilöstön saatavuus.	Kilpailukykyinen palkka, panostus rekrytointiin ja täydennyskoulutukseen.	Kelpoisuusehdot täyttävän henkilöstön määrä suhteessa henkilöstöön. Vertailu eri kuntien palkkatasoon.
Päiväkotikiinteistöjen kunto.	Turvalliset ja terveelliset tilat, yhteistyö talotoimen kanssa. Uudet investoinnit.	Perus- ja vuosikorjaustilastot.

Tuloslaskelma (1000€)	TP 2019	TA 2020	TA 2021
TOIMINTATUOTOT	4 092	3 772	3 769
TOIMINTAKULUT	- 45 359	- 44 958	- 45 993
TOIMINTAKATE	- 41 268	- 41 186	- 42 224

Henkilöstö

Henkilöstö	TP 2019	TA 2020	TA 2021
Vakituiset	620	624	636
- kokoaikaiset	584	598	604
- osa-aikaiset	36	26	32
Määräaikaiset	156	199	189
- kokoaikaiset	97	120	114
- osa-aikaiset	59	79	75

305 ESI- JA PERUSOPETUKSEN KOTIKUNTAKORVAUKSET

Tulosalueen menoksi kirjataan korvaukset muissa, kun kaupungin esi- ja peruskouluissa opiskelevista vaasalaisista oppilaista ja tuloksi korvaus muiden kuntien oppilaista, jotka ovat oppilaina kaupungin peruskouluissa.

Tuloslaskelma (1000€)	TP 2019	TA 2020	TA 2021
TOIMINTATULOT	1 203	1 203	1 289
TOIMINTAMENOT	- 5 635	- 5 625	- 6 064
TOIMINTAKATE	- 4 432	- 4 422	- 4 775

306 SUOMENKIELINEN PERUSOPETUS

Toiminta-ajatus

Suomenkielisen perusopetuksen tehtävänä on opetussuunnitelman mukaisen laadukkaan ja ajanmukaisen opetuksen järjestäminen kaupungin perusopetuksen kouluissa. Vaasan kaupungin kouluissa noudatetaan tuntijakoasetuksen sekä Kasvatus- ja opetuslautakunnan suomenkielisen jaoston paikallisesti hyväksymää tarkennettua tuntijakoa.

Toimintaympäristö 2021-2023

Suomenkielisen perusopetuksen koulujen oppilasmäärä on laskenut muutamalla kymmenellä oppilaalla viime lukuvuodesta. Lukuvuoden 2O20-2021 alussa Vaasan kaupungin suomenkielisissä kouluissa opiskelee noin 4530 oppilasta.Vanhan Vaasan koulun toiminta järjestetään vuoden kesään 2022 saakka väistötiloissa Palosaarella. Uudet tilat rakennetaan Variskan koulun yhteyteen, jolloin itäiselle alueelle muodostuu yhtenäiskoulu vuosiluokille 1-9. Merenkurkun koulun kiinteistön huono kunto edellyttää nopeita päätöksiä siitä, peruskorjataanko nykyiset tilat vai onko mahdollista järjestää koulun toiminta muissa tiloissa. Samassa yhteydessä on ratkaistava englanninkielisen ja kansainvälisen opetuksen paikka tulevina vuosina. Lukuvuoden 2020-2021 aikana laaditaan kouluverkkoselvitys vastaamaan nykytilaa.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Suomenkielisessä perusopetuksessa järjestetään
• yleisopetusta vuosiluokille 1-9
• luokkamuotoista erityisopetusta
• sairaalaopetusta
• maahanmuuttajataustaisten oppilaiden valmistavaa opetusta
• suomi toisena kielenä opetusta
• oppilaan oman äidinkielen opetusta
• lisäopetusta tarvittaessa
• koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa
• oppilashuoltoa
Perusopetuslain mukaan kaikilla oppilailla on oikeus saada riittävää tukea oppimiseensa sekä oppilashuollon toimenpiteitä.

Opetus ja pedagogiset palvelut

Opetuksen tavoitteena on, että oppilaat saavuttavat ne tavoitteet sekä tiedot ja taidot eri oppiaineissa, jotka valtakunnallisen opetussuunnitelman perusteissa sekä Vaasan kaupungin kuntakohtaisessa opetussuunnitelmassa on kullekin ikäluokalle asetettu. Opetus pyritään toteuttamaan resurssien puitteissa mahdollisimman yksilöllisesti kunkin oppilaan oppimisedellytykset huomioiden. Vaasan kaupunginvaltuusto on hyväksynyt vuonna 2018 opetukseen käytettävän laskennallisen keskimääräisen oppilaskohtaisen vuosiviikkotuntimäärän nostamisen 1,95 vuosiviikkotuntiin. Lukuvuonna 2019-2020 oppilaskohtainen keskimääräinen vuosiviikkotuntimäärä oli 1,93. Kaupungin taloustilanteen vuoksi opetukseen käytettävien oppituntien määrää ei kuitenkaan voida nostaa eikä edes pitää ennallaan. Jotta voimme jatkossa säilyttää opetuksen korkean laadun tulevinakin vuosina, päätettyä tuntikehyksen korottamista tulisi voida jatkaa suunnitelman mukaisesti.

Painotettua opetusta järjestetään
• ruotsinkielisenä kielikylpyopetuksena
• kaksikielisenä englanninkielisenä opetuksena
• kansainvälisellä linjalla englannin kielellä
• musiikkiluokkaopetuksena
• Yläkouluun siirtyessään oppilas voi hakeutua Onkilahden koulun liikuntaluokalle, joka on osa Urheiluakatemian toimintaa. Myös Variskan koulussa on mahdollisuus valita liikuntapainotteinen linja.

Kouluille varataan riittävästi määrärahoja laajan kerhotoiminnan toteuttamiseen. Oppilaskerhojen ohjaajat voivat olla koulun henkilökuntaa tai kolmannen sektorin toimijoita. Opetushallitus voi myöntää valtion erityisavustusta kuntien hakemusten perusteella opetuksen kehittämiseen. Suomenkieliselle perusopetukselle on myönnetty valtion erityisavustusta tasa-arvohankkeeseen, poikkeusolojen aiheuttamien vaikutusten tasoittamiseen, kielikylpyopetuksen kehittämiseen, koulujen tutor-opettajien toimintaan sekä oppilaskerhotoiminnan järjestämiseen.
Aamu- ja iltapäivätoiminta

Perusopetuslain mukainen koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta on tarkoitettu 1. ja 2. vuosiluokan oppilaille sekä muiden vuosiluokkien oppilaille, joille on tehty erityisen tuen päätös. Kunta voi järjestää aamu- ja iltapäivätoimintaa itse, hankkia ostopalveluna tai antamalla avustusta palveluntuottajille. Toimintaa tarjotaan kullekin toimintaan osallistuvalle lapselle vähintään 760 tuntia lukuvuodessa (keskimäärin 4h/koulupäivä).

Toiminnasta peritään asiakasmaksu (100 €/kk). Käyttökustannuksiin myönnetään valtionosuutta 57 prosenttia kunnalle valtionosuuden laskemisen perusteeksi vahvistetun tuntimäärän (3 tai 4 tuntia/pv) ja ohjaustunnin hinnan tulosta.
Suomenkielinen perusopetus järjestää aamutoimintaa kaikissa alakouluissa ja iltapäivätoimintaa yhdeksässä alakoulussa. Palveluntuottajina toimintaa järjestävät Vaasan Steinerkoulu , Kristillinen koulu, Suvituuli SMH osuuskunta ja Vaasan Palloseuran Juniorit ry.

Oppilashuolto

Oppilashuollolla tarkoitetaan oppilaan hyvän oppimisen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden sekä sosiaalisen hyvinvoinnin edistämistä ja ylläpitämistä sekä niiden edellytyksiä lisäävää toimintaa kouluyhteisössä. Oppilashuoltoa toteutetaan ennaltaehkäisevänä koko kouluyhteisöä tukevana yhteisöllisenä oppilashuoltona sekä oppilaan lakisääteiseen oikeuteen yksilökohtaiseen oppilashuoltoon. Yksilökohtaisella oppilashuollolla tarkoitetaan oppilaalle annettavia kouluterveydenhuollon palveluja, psykologi- ja kuraattoripalveluja sekä yksittäistä oppilasta koskevaa monialaista oppilashuoltoa.
Suomenkielisessä perusopetuksessa on 8 koulukuraattorin tointa ja 6½ koulupsykologin virkaa käytettävissä. Koulupsykologien viroista 6 on täytetty. Lisäpalvelut hankitaan tarvittaessa ostopalveluina. Voimassa olevan oppilashuoltolain mukaan koulukuraattorin ja koulupsykologin palveluja tarjotaan myös esiopetuksen oppilaille.

Ohjaajat

Ohjaajien tehtävänä on tukea oppilaita oppimistilanteissa ja koulunkäynnissä.

Oppilasruokailu

Oppilasruokailulla tuetaan oppilaan tervettä kasvua ja kehitystä. Oppilasruokailun tarkoituksena on täyttää n. 1/3 oppilaan päivittäisestä ravinnontarpeesta. Ruokapalvelut ostetaan TeeSe Oy:ltä.

Koulukuljetus

Ilmainen koulukuljetus myönnetään, jos koulumatka on
• 1-2 -luokkalaisella on yli 3 km
• 3-10 -luokkalaisella on yli 5 km
• tai jos muut perusopetuslaissa määritellyt edellytykset täyttyvät.
• Ilmainen koulukuljetus myönnetään oppilaalle osoitettuun lähikouluun vakinaisesta kotiosoitteesta.

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TA 2021
Aamu- ja iltapäivätoiminta Koululaisten määrä					
Kaupungin omissa yksiköissä	233,5	213,5	153	125	116
Yhteistyökumppaneiden järjestämä	243	280	396	392	394
Yhteensä	476,5	493,5	549	517	510
Kouluverkko					
Koulujen lukumäärä	15	14	14	14	14

Ohjaajatoiminta					
Ohjaajien lkm	137	134	135	138	139
Ohjaajien laskennallisia toimia (38,25 h/vko)	84,4	84,9	82,6	84,17	89,83
Oppilaita / laskennallinen ohjaaja	55,01	54,43	55,43	54,65	50,18
Opetustuntien määrä oppilasta kohti					
Peruskoulut, vuosiluokat 1-6	1,61	1,66	1,65		
Peruskoulut, vuosiluokat 7-10	2,14	2,14	2,19		
Luokkamuotoinen erityisopetus	3,8	3,42	3,06		
Vammaisopetus	5,12	4,91	4,65		
Peruskoulut keskimäärin	1,91	1,92	1,93	1,93	1,93
Oppilaskuljetukset					
Kuljetettavia oppilaita	666	689	859	665	860
Kustannukset € / kuljetettava oppilas	1 259	1 353	1 235	1 417	1 194
Kuljetettavien oppilaiden osuus %	14,2	14,91	18,76	14,46	19,06
Oppilasmäärä / lukuvuosi					
Luokkien 1-6 oppilaat	3 047,5	3 042,5	3 017,5	3 050	2 948
Luokkien 7-9 oppilaat ja lisäopetusoppilaat	1 581	1 578,5	1 561	1 550	1 560
Yhteensä (ilman valmistavaa opetusta)	4 628,5	4 621	4 578,5	4 600	4 508
- joista erityisen tuen päät. saaneita, ei pid. opv	209,5	232,5	280,5		
- joista vaikeimmin kehitysvammaisia, pid. opv	17	14,5	11,5		
- joista muita vammaisoppilaita, pid. opv	124	122,5	110		
Valmistava opetus	48,5	36,5	30	30	24

Oppilaskuljetukset TP 2019 ja TA 2021 sisältää Vanhan Vaasan koulun linja-autokuljetukset (148 oppilasta).

Tavoitteet

Strateginen teema		
Hyvinvointi		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**
Laadukkaan opetussuunnitelman mukaisen taloudellisesti toteutetun opetuksen järjestäminen.	Riittävä henkilöstön täydennyskoulutus. Ajanmukaiset oppimisympäristöt sekä -välineet.	Toisen asteen koulutuspaikan saaneiden oppilaiden määrä.

Hyvinvoivat oppilaat.	Kouluille taataan riittävät tukitoimet.	Poissaolojen määrä. Kiusaamistapausten määrä koulussa. Käyntimäärät koulukuraattorilla ja -psykologilla sekä oppilashuollon toimintakertomus ja koulutyytyväisyyskysely.
Hyvinvoiva henkilökunta.	Täydennyskoulutuksen ja työnohjauksen mahdollistaminen henkilöstölle.	Sairauspoissaolojen määrä. Työhyvinvointikyselyiden tulokset. Kehityskeskusteluista nousseiden kehittämiskohteisiin reagoiminen.

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	**Hallintatoimenpiteet**	**Mittari / Seuranta**
Keskustan koulukampuksen suunnittelu ja toteutus viivästyy.	Päätös koulun peruskorjauksesta tai uusista tiloista tehdään syksyn 2019 aikana.	Aikataulun toteutuminen.
Henkilöstön työssä kuormittumisen lisääntyminen.	Yhteistyö muiden toimijoiden kanssa, oikea henkilöstön mitoitus.	Työyhteisökyselyn tulokset.
Ennakoimattomat muutokset opetustoiminnan rahoituksessa.	Ennakoimattomiin muutoksiin rahoituksessa on vaikea varautua talousarvion tiukkuuden vuoksi. Opetustoimen talous riippuu kaupunginvaltuuston päätöksistä.	Keskimääräinen laskennallinen opetustuntimäärä oppilasta kohden.

Tuloslaskelma (1000€)	**TP 2019**	**TA 2020**	**TA 2021**
TOIMINTATUOTOT	2 093	1 411	1 366
TOIMINTAKULUT	- 43 499	- 43 060	- 43 780
TOIMINTAKATE	- 41 407	- 41 649	- 42 414

Henkilöstö

Henkilöstö	**TP 2019**	**TA 2020**	**TA 2021**
Vakituiset	427	389	394
- kokoaikaiset	357	312	326
- osa-aikaiset	70	77	68
Määräaikaiset	176	189	200
- kokoaikaiset	90	95	118
- osa-aikaiset	86	94	82

307 RUOTSINKIELINEN PERUSOPETUS

Toiminta-ajatus

Perusopetuksen tärkein tehtävä on antaa oppivelvollisuusikäisille oppilaille laadukasta opetussuunnitelman

mukaista opetusta sekä tukea heidän oppimistaan, kehitystään ja hyvinvointiaan. Perusopetus tarjoaa oppilaille mahdollisuuden laajaan yleissivistykseen ja antaa valmiudet ja kelpoisuuden toisen asteen opintoihin.

Toimintaympäristö 2021–2023

Oppilasmäärä kasvaa vuosittain ruotsinkielisen perusopetuksen kaikissa kouluissa. Vuodesta 2019 määrä on kasvanut noin 57 oppilaalla. Syy oppilasmäärän kasvuun on muun muassa se, että yhä useammat kaksikieliset ja yksikieliset suomenkieliset perheet valitsevat ruotsinkielisen perusopetuksen. Myös ruotsinkielisiin kouluihin kotoutettavien maahanmuuttajataustaisten oppilaiden määrä kasvaa.

Suuremman oppilasmäärän myötä myös lisätilojen tarve kouluissa kasvaa. Gerby skola on ottanut käyttöönsä Björkdungens daghemin, ja Sundom skola saa vuoden 2023 alussa lisärakennuksen. Borgaregatans skolan oppilasmäärä on nyt 404, mutta se tulee kasvamaan lähivuosien aikana, mikä tekee tarveselvityksestä ajankohtaisen.

Oppilasmäärien kasvu lisää myös henkilökunnan tarvetta sekä koulukyydeistä, materiaaleista ja kouluruokailuista aiheutuvia kustannuksia.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Ruotsinkielinen perusopetus tarjoaa
- perusopetusta yläluokkien oppilaille (luokat 1–9)
- täydennyskoulutusta tarvittaessa
- joustavaa perusopetusta
- luokkasidonnaista erityisopetusta
- sairaalaopetusta
- aamu- ja iltapäivähoitoa
- perusopetukseen valmistavaa opetusta
- ruotsi toisena kielenä -opetusta sekä äidinkielenopetusta maahanmuuttajataustaisille oppilaille
- oppilashuoltoa
- kerhotoimintaa.

Kaikilla oppilailla on perusopetuslain mukaan oikeus saada tukea oppimiseen ja koulunkäyntiin sekä oppilashuollon palveluja ja ohjausta. Turvallinen ja suvaitseva oppimisympäristö edistää oppimista, hyvinvointia, osallisuutta ja elinikäisen oppimisen mahdollisuutta.

Ruotsinkielinen perusopetus järjestää Opetushallituksen, Opetus- ja kulttuuriministeriön sekä Kulttuurirahaston avustuksilla kerhotoimintaa, tutoropettajatoimintaa, kielipainotteisia työmenetelmiä, erilaisia tukimuotoja sekä kehitystyötä.

Opetus ja pedagogiset palvelut

Ruotsinkielisen perusopetuksen paikallinen opetussuunnitelma on hyväksytty ja otettu kokonaisuudessaan käyttöön kaikilla vuosiluokilla. Opetushallitus on laatinut uudet oppilaiden oppimisen ja osaamisen arviointiperusteet, ja myös nämä on hyväksytty. Opetuksen ja oppimisen hyvän tason säilyttämiseksi tuntiresurssia lisätään 1,93 vuosiviikkotuntiin oppilasta kohti.

Aamu- ja iltapäivätoiminta

Perusopetuslain mukaan aamu- ja iltapäivätoiminta on suunnattu 1.–2. vuosiluokkien oppilaille sekä muille erityisen tuen päätöksen saaneille oppilaille. Kunta voi järjestää aamu- ja iltapäivätoimintaa itse, hankkia sen ostopalveluna tai tukea palveluntuottajaa. Ruotsinkielisen perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminta on ulkoistettu kokonaan palveluntuottajille. Toiminnasta peritään asiakasmaksu (100 euroa/kk). Valtionosuuksia myönnetään toiminnan käyttökustannuksiin.

Oppilashuolto

Oppilashuollolla tarkoitetaan oppilaan opintomenestyksen, hyvän psyykkisen ja fyysisen terveyden ja sosiaalisen hyvinvoinnin ylläpitämistä sekä näiden edellytyksiä parantavaa toimintaa kouluissa. Oppilashuolto koostuu ennaltaehkäisevästä kaikille tarkoitetusta oppilashuollosta, joka tukee koko koulua, ja oppilaan laillisesta oikeudesta yksilölliseen oppilashuoltoon. Yksilöllisellä oppilashuollolla tarkoitetaan oppilaalle annettavia kouluterveydenhuollon palveluja, psykologi- ja kuraattoripalveluja sekä yksittäistä oppilasta koskevaa monialaista oppilashuoltoa.

Ruotsinkielinen perusopetus tarjoaa oppilashuoltoa myös esiopetusikäisille. Ruotsinkielisessä perusopetuksessa on 2,5 koulupsykologin virkaa ja 3,5 koulukuraattorin tointa. Vuoden 2021 talousarviossa ehdotetaan osa-aikaisen psykologin viran perustamista rekrytoinnin helpottamiseksi kokoaikaiseen virkaan.

Koulunkäynninohjaajat

Koulunkäynninohjaajien tehtävä on auttaa oppilaita oppimisessa, koulunkäynnissä ja arjen toiminnossa sekä osallistua opetuksen suunnitteluun opettajien kanssa.

Kouluruokailu

Kouluruokailulla tuetaan oppilaan tervettä kasvua ja kehitystä. Kouluruokailun tarkoituksena on täyttää n. 1/3 oppilaan päivittäisestä ravinnontarpeesta. Ruokailupalvelu ostetaan TeeSe Oy:ltä.

Koulukuljetus

Ilmainen koulukuljetus myönnetään, jos koulumatka
- 1.–2.-luokkalaisella on yli 3 km
- 3.–10.-luokkalaisella on yli 5 km
- tai jos muut perusopetuslaissa määritellyt edellytykset täyttyvät.

Ilmainen koulukuljetus myönnetään oppilaalle osoitettuun lähikouluun tämän vakituisesta kotiosoitteesta.

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TA 2021
Aamu- ja iltapäivätoiminta Koululaisten määrä					
Kaupungin omissa yksiköissä	0	0	0	0	0
Yhteistyökumppaneiden järjestämä	291,5	301,5	301	288	311
Yhteensä	291,5	301,5	301	288	311
Kouluverkko					
Koulujen lukumäärä	5	5	5	5	5
Ohjaajatoiminta					
Ohjaajien lukumäärä	28	41	49	46	56
Ohjaajien laskennallisia toimia (38,25 h/vko)	20	21,7	25,8	25,5	33,27
Oppilaita/laskennallinen ohjaaja	62,25	57,21	48,82	49,92	39,37
Opetustuntien määrä oppilasta kohti					
Peruskoulut, vuosiluokat 1–6	1,61	1,78	1,71		
Peruskoulut, vuosiluokat 7–10	2,14	2,06	2,06		
Luokkamuotoinen erityisopetus	4,3	4,08	4		
Peruskoulut keskimäärin	1,91	1,92	1,93	1,93	1,93
Oppilaskuljetukset					
Kuljetettavia oppilaita	200	206	205	210	210
Kustannukset € / kuljetettava oppilas	1 275	1 260	1 322	1 300	1 300
Kuljetettavien oppilaiden osuus %	16,3	16,59	15,93	16,5	16
Oppilasmäärä / lukuvuosi					
Luokkien 1–6 oppilaat	864	851	867,5	900	906
Luokkien 7–9 oppilaat ja lisäopetusoppilaat	371	390,5	392	382	404
Yhteensä (ilman valmistavaa opetusta)	1 235	1 241,5	1 259,5	1 282	1 310
– joista erityisen tuen päät. saaneita, ei pid. opv	37	41	47		
– joista vaikeimmin vammaisia, pid. opv	6	9,5	11,5		
– joista muut pid. opv	16	13,5	11		
Valmistava opetus	6	10,5	9	10	10

Tavoitteet

Strateginen teema		
Hyvinvointi		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**
Oppilaiden lukutaidon parantaminen ja lukuinnostuksen lisääminen.	Koulut järjestävät lukemista edistävää toimintaa ja osallistuvat Läsglädje i Vasa – Lukuiloa Vaasassa -hankkeeseen.	Paikallisia ja valtakunnallisia arviointeja.
Laadukkaan, opetussuunnitelman mukaisen koulutuksen järjestäminen.	Henkilöstön riittävä täydennyskoulutus. Ajanmukaiset oppimisympäristöt ja opetusmateriaalit. Riittävät opetusresurssit.	Toisen asteen koulupaikan saaneiden oppilaiden lukumäärä.
Hyvinvoiva henkilökunta.	Henkilökunnan täydennyskoulutus. Henkilökunnan työnohjaus ja tuki. Hyvät toimintamallit tukena sellaisten oppilaiden kohtaamisessa, joilla on erityistarpeita.	Sairauspoissaolopäivien lukumäärä. Työhyvinvointikyselyn tulokset. Kehityskeskusteluissa esiin nousseet kehittämisehdotukset.
Hyvinvoivat oppilaat.	Riittävästi resursseja oppilaiden oppimisen, koulunkäynnin ja hyvinvoinnin tukemiseksi. Oppilashuollon riittävät resurssit.	Sairauspoissaolopäivien lukumäärä. Koulukuraattori- ja koulupsykologikäyntien lukumäärä sekä oppilashuoltohenkilöstön toimintakertomus. Kouluviihtyvyyskyselyt. Kiusaamistapausten määrä kouluissa

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	**Hallintatoimenpiteet**	**Mittari / Seuranta**
Tilat ja resurssit eivät vastaa kasvaneita oppilasmääriä.	Kouluverkko- ja tilatarveselvitykset.	Asianmukaiset tilat kouluissa.
Oppilaiden henkinen pahoinvointi lisääntyy.	Ryhmäkokojen pienentäminen. Riittävät tukipalvelut. Yhteistyö muiden tahojen kanssa. Toimintasuunnitelmat.	Koulukuraattori- ja koulupsykologikäyntien lukumäärä sekä oppilashuoltohenkilöstön toimintakertomus. Oppilaiden poissaolot.
Henkilöstön työkuorma kasvaa.	Työnohjaus ja täydennyskoulutus. Yhteistyö muiden tahojen kanssa.	Sairauspoissaolopäivät.
Hallinnon avainhenkilöt katoavat.	Osaamisen jakaminen ja toiminnan jatkuvuuden selkeä suunnittelu.	Laadukas toiminta ja palvelu sekä tyytyväiset asiakkaat.
Kaupungin taloudellinen tilanne vaikuttaa toimintaan.	Riittävästi resursseja opetukseen sekä oppilaiden oppimisen ja koulunkäynnin tukemiseen.	Laskennallisen opetusresurssin keskiarvo oppilasta kohden. Koulukuraattori- ja koulupsykologikohtainen oppilasmäärä. Koulunkäynninohjaajien lukumäärä.
Oppilaiden tuentarve lisääntyy.	Vaikea ennustaa. Lisää resursseja tarvitaan.	Koulunkäynninohjaajien lukumäärä. Tehostetun ja erityisen tuen oppilaiden lukumäärä.

Tuloslaskelma (1000 €)	TP 2019	TA 2020	TA 2021
TOIMINTATUOTOT	564	231	228
TOIMINTAKULUT	–12 345	–12 207	–12 642
TOIMINTAKATE	–11 781	–11 976	–12 414

Henkilöstö

Henkilöstö	TP 2019	TA 2020	TA 2021
Vakituiset	125	115	124
– kokoaikaiset	100	69	98
– osa-aikaiset	25	46	26
Määräaikaiset	68	67	61
– kokoaikaiset	26	23	24
– osa-aikaiset	42	44	37

KOULUTUSLAUTAKUNTA

Tuloslaskelma (1000€)	TP 2019	TA 2020	TA 2021
TOIMINTATULOT	13 626	14 084	13 912
TOIMINTAMENOT	- 49 516	- 49 484	- 51 283
TOIMINTAKATE	- 35 891	- 35 400	- 37 370

Toiminta-ajatus

Koulutuslautakunta huolehtii kaupungin toisen asteen koulutuksen (ammatillisen koulutuksen ja ammatillisen aikuiskoulutuksen sekä lukiokoulutuksen), taiteen perusopetuksen ja vapaan sivistystyön sekä nuorisopalveluiden palveluista ja toimii lainsäädännön mukaisen viranomaisena edellä mainituissa asioissa.

312 VAASAN LYSEON LUKIO

Toiminta-ajatus

Lukio-opintojen tavoitteena ovat lukion päättötodistus ja ylioppilastutkintotodistus. Yleissivistävänä kouluna lukio antaa jatko-opintokelpoisuuden yliopistoon ja korkeakouluun. Aikuislinja tarjoaa vaihtoehtoisia opiskelumuotoja aikuisväestön opiskelutarpeiden tyydyttämiseksi.

Toimintaympäristö 2021-2023

Digitalisaatio vaikuttaa edelleen laajasti opetukseen. Sähköiset oppikirjat, oppimisalustat ja opetusmateriaali haastavat perinteiset opetusmenetelmät. Kevään 2020 etäopetusjakso on vahvistanut lukiolaisten digitaalista osaamista.
Uusi lukiolaki on tuonut uusia velvoitteita mm. lukioiden erityisopetukseen ja ohjaukseen sekä työelämäyhteyksiin ja korkeakouluyhteistyöhön. Uusi opetussuunnitelma tuo lukiolain tavoitteet osaksi opetuksen arkea.

Hallituksen linjaus oppivelvollisuuden pidentämisestä toiselle asteelle tuo mukanaan toiminnallisia ja taloudellisia vaikutuksia. Epävarmuustekijänä säilyy lukiokoulutuksen rahoitus, erityisesti kun uusilla velvoitteilla on myös taloudellisia vaikutuksia. Aikuislinja on mukana Länsi-Suomen reaalirenkaassa. Lyseo toimiin toisen asteen urheilupainotuksen koordinoivana kouluna. Käynnissä oleva pandemia tulee vaikuttamaan lukion toimintaan tavoilla, jotka eivät ole tarkalleen ennakoitavissa.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Lyseo kehittää kaksikielistä yhteistyötä Vasa gymnasiumin kanssa yhteisellä kampuksella. Lisäksi lyseolla on yhteistyösopimukset Vaasan yliopiston ja Vaasan ammattikorkeakoulun sekä Turun yliopiston kanssa. Muita keskeisiä yhteistyötahoja ovat Vamia ja Vasa övningsskolanin IB-linja.

Vaasan lyseon lukion vahvuutena on suuri kurssitarjonta, joka tarjoaa laajan valinnaisuuden ja mahdollisuuden opiskelijakohtaisiin painotuksiin sekä joustaviin ja yksilöllisiin opintojen järjestelyihin. Lyseon toiminnassa korostuu kansainvälinen toiminta, työelämä- ja korkeakouluyhteistyö sekä yrittäjyyskasvatus. Kansainvälisyyskasvatusta kehitetään painopistealueena lukion kansainvälisyyssuunnitelma. Uuden lukiolain velvoitteiden mukaisesti lyseolle on palkattu oma erityisopettaja ja panostettu ohjaukseen. Myös korkeakouluyhteistyötä on kehitetty solmimalla sopimuksia korkeakoulujen kanssa, entistä jouhevimmista poluista lukiosta korkeakouluihin sekä järjestämällä korkeakoulujen kanssa yhteistyössä kurssikokonaisuuksia. Uusi opetussuunnitelma valmistuu alkaneen lukuvuoden aikana ja otetaan käyttöön vuonna 2021.

Kulttuurikasvatusta kehitetään myös. Toimintakaudella jatketaan yhteistyötä TaiKon-akatemian sekä Vaasan kaupunginteatterin kanssa. Yhteisöllisyyttä ja opiskelijoitten hyvinvointia edistetään jatkamalla opiskelijakunnan kanssa tehtyä tiivistä yhteistyötä lukion kehittämisessä sekä tukemalla kiltatoimintaa. Vaasan lyseon lukion yhteydessä toimivan aikuislinjan opetus toteutetaan pääasiassa virtuaalisena. Päivä- ja aikuislukiossa opetusta annetaan luokattomana ja kurssimuotoisena.

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TA 2021
Päivälukio / opiskelijamäärä	787	786,2	811,7	840	845
Iltalukio / opiskelijamäärä	57,2	48	38,7	50	40
Vakituiset opiskelijat	844,2	816,2	850,4	890	885
Aineopiskelijat	5,6	1,3	0,8	0	0

Talouden tunnusluvut

Talouden tunnusluvut	TP 2019	TA 2020	TA 2021
Yksikköhinta €/opiskelija/päivälukio	5 636,47	5 491,94	5 940,23
Yksikköhinta €/opiskelija/iltalukio	4 431,11	3 648,58	3 886,51

Tavoitteet

Strateginen teema		
Henkilöstö, osaaminen ja johtaminen		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**
Uudistuva lukio, edelläkävijöitten joukossa.	Korkeakouluyhteistyö, työelämäyhteistyö.	Korkeakouluyhteistyö (% abiturienteista), osallistuminen työelämäprojekteihin (% abiturienteista).

Strateginen teema		
Hyvinvointi		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**
Tyytyväiset opiskelijat.	Hyvä opetus, toimiva opiskelijahuolto ja hyvät ohjauspalvelut.	Opiskelijatyytyväisyys (1-5).

Strateginen teema		
Vetovoimaisuus		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**
Turvata riittävä opiskelijamäärä.	Hyvä opiskelijatyytyväisyys, onnistunut markkinointi.	Opiskelijamäärä.

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Hallintatoimenpiteet	Mittari / Seuranta
Johtaminen	Ennakoiva suunnittelu, vastuiden selkeä jakaminen, hyvinvointikysely	
Liian vähäiset helpdesk-palvelut ja vaativampaa IT-osaamista vaativat palvelut	Opettajien ICT-koulutus. Omien tukipalveluresurssien vahvistaminen	

Tuloslaskelma (1000€)	TP 2019	TA 2020	TA 2021
TOIMINTATUOTOT	982	799	846
TOIMINTAKULUT	- 6 386	- 6 260	- 6 672
TOIMINTAKATE	- 5 404	- 5 461	- 5 826

Henkilöstö

Henkilöstö	TP 2019	TA 2020	TA 2021
Vakituiset	53	48	56
- kokoaikaiset	50	47	53
- osa-aikaiset	3	1	3

Määräaikaiset	13	12	7
- kokoaikaiset	8	8	3
- osa-aikaiset	5	4	4

313 VASA GYMNASIUM JA VASA SVENSKA AFTONLÄROVERK

Toiminta-ajatus

Vasa gymnasium tarjoaa nuorille hyvän yleissivistävän teoreettisen koulutuksen turvallisessa ympäristössä. Koulutus tukee jatko-opintoja kolmannella asteella. Vasa svenska aftonläroverk tarjoaa aikuisille ja nuorille mahdollisuuden lukea lukiokursseja etänä yksilöllisen suunnitelman mukaisesti, lähtökohtana opiskelijan omat tarpeet. Kurssien suorittaminen etenee oman aikataulun mukaisesti ja antaa myös mahdollisuuden lähiopetustapaamisiin.

Toimintaympäristö 2021-2023

VG ja VSA kuuluvat Vaasan kaupungin toisen asteen oppilaitoksiin. Yhteistyötä tehdään Vaasan lyseon lukion, VAMIAn, Yrkesakademin ja Vi -7 lukioiden kanssa. VG:n opiskelijoista suurin osa tulee Vaasan työssäkäyntialueelta kun taas VSA:n toimintaympäristö on koko Suomi. Mahdolliset leikkaukset yksikköhinnoissa vaikeuttavat oppilaitosten taloudellista tilannetta ja vaativat tarkkaa toiminnan- ja kurssitarjonnan suunnittelua. Mahdollinen päätös pidennetystä oppivelvollisuudesta, tulee tarkoittamaan isoja kasvavia kustannuksia molemmille lukioille. Tämä tulee ottaa huomioon valtionosuuksia määriteltäessä.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

VG pyrkii panostamaan pieniin opetusryhmiin tukeakseen oppimista, turvallisuutta ja viihtyvyyttä. Lisäksi VG kehittää kaksikielistä yhteistyötä lyseon lukion kanssa. Tandemyhteistyö on yksi pedagogisen työn tukipilareista. Oppilaitokset tekevät yhteistyötä Vi7 ringin lukioiden kanssa.

VSA on ainut ruotsinkielinen aikuislukio maassamme. VSA on etälukio, joka tarjoaa lukio-opintoja koko maan aikuisille ja nuorille. Opintoja tarjotaan ruotsia puhuville suomalaisille myös maan rajojen ulkopuolelle. Myös muiden lukioiden opiskelijat ovat voineet täydentää opintojaan kursseilla, jotka suoritetaan aftonläroverketissä.

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TA 2021
Päivälukio / opiskelijamäärä	157,8	163,9	175,8	175	180
Aikuislukio / opiskelijamäärä	71,6	86,8	94	90	90
Vakituiset opiskelijat	229,4	250,7	269,8	265	270
Aineopiskelijat	6	8,1	5,8	0	0

Vasa Gymnasiumin ja Svenska aftonläroverketin opiskelijamäärä on ollut kasvava.

Talouden tunnusluvut

Talouden tunnusluvut	TP 2019	TA 2020	TA 2021
Yksikköhinta €/opiskelija/päivälukio	6 094,25	6 194,91	6 154,08
Yksikköhinta €/opiskelija/iltalukio	3 472,49	3 648,58	3 886,51

Talousarvio on laadittu vuoden 2020 yksikköhinnoilla ja niitä tullaan tarkastamaan vuoden 2021 käyttösuunnitelmassa.

Tavoitteet

Strateginen teema		
Henkilöstö, osaaminen ja johtaminen		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**
Kärkikoulu, edelläkävijä.	Yhteistyö kolmannen asteen ja elinkeinoelämän kanssa.	Kolmannen asteen kursseja suorittavien abiturenttien määrä (%). Työelämähankkeisiin osallistuvien abiturenttien määrä (%).

Strateginen teema		
Hyvinvointi		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**
Tyytyväiset opiskelijat.	Hyvä opetus ja toimiva opiskelijaterveydenhuolto.	Tyytyväiset opiskelijat (skaala 1-5).

Strateginen teema		
Vetovoimaisuus		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**
Koulun opiskelijamäärän turvaaminen.	Tyytyväiset opiskelijat ja hyvä markkinointi.	Vasa gymnasiumin opiskelijamäärä.

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Hallintatoimenpiteet	Mittari / Seuranta
Työn johtamiseen liittyvät riskit.	Ennakoiva suunnittelu, vastuiden selkeä jakaminen.	
Pienemmät resurssit, pienempi yksikköhinta.	Poliittiset päätökset ja vaikuttaminen.	

Tuloslaskelma (1000€)	TP 2019	TA 2020	TA 2021
TOIMINTATUOTOT	323	262	302
TOIMINTAKULUT	- 1 826	- 1 759	- 1 845
TOIMINTAKATE	- 1 503	- 1 497	- 1 543

Henkilöstö

Henkilöstö	TP 2019	TA 2020	TA 2021
Vakituiset	16	16	18
- kokoaikaiset	15	15	17
- osa-aikaiset	1	1	1
Määräaikaiset	9	7	5
- kokoaikaiset	5	4	2
- osa-aikaiset	4	3	3

315 VAMIA

Toiminta-ajatus

Vamia tarjoaa ammatillista peruskoulutusta, lisäkoulutusta, oppisopimuskoulutusta ja muita koulutuspalveluja opiskelijoiden työllistymiseksi sekä alueen työ- ja elinkeinoelämän muuttuvat tarpeet huomioon ottaen. Lisäksi tavoitteena on antaa elinikäisen oppimisen valmiuksia sekä jatko-opiskeluvalmiudet ylemmälle koulutusasteelle.

Toimintaympäristö 2021-2023

Vamia on kaksikielinen oppilaitos, joka antaa opetusta suomen, ruotsin ja englannin kielellä. Oppilaitos tarjoaa ammatillisen koulutuksen lisäksi kahden tutkinnon opintoja turvatakseen opiskelijoiden työllistymisen ja jatko-opiskelukelpoisuuden. Kriittisiä tekijöitä ovat vuonna 2021 ammatillisen koulutuksen rahoitusasetuksen mukaiset vaikutukset talouteen, opiskelijahallintojärjestelmän soveltuminen toimintalainsäädännön muutokseen sekä yhteensopivuus valtakunnallisten järjestelmien kanssa. Keskeinen tekijä toiminnassa on myös jatkuva osaamisen kehittäminen yhdessä työelämän kanssa.
Hallituksen tavoitteisiin koulutuksen osalta kuuluvat keskeisesti oppivelvollisuusiän pidentäminen sekä osaamistason nostaminen. Tämä tuo muutostarvetta koulutuksen järjestämiseen sekä koulutuksen järjestäjän velvoitteisiin mm. maksuton toinen aste oppivelvollisille.
Korona-pandemian vaikutukset toimintaan ovat vaikeasti ennakoitavissa.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Vamia huolehtii nuorten osalta koko ikäluokan kouluttamisesta ja tukee työuran eri vaiheissa olevien osaamisen kehittämistä siten, että osaaminen vastaa työmarkkinoiden ja yksilöiden urakehityksen muuttuvia tarpeita. Opiskelijoille tarjotaan yksilöllisiä opintopolkuja, mikä mahdollistetaan laajan opintotarjonnan avulla. Lisääntyvän ohjauksen avulla ehkäistään syrjäytymistä. Toimintaa kehitetään yhteistyössä sidosryhmien ja työelämän kanssa.

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Ammatillisen koulutuksen rahoitus %	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TA 2021
Perusrahoitus (opiskelijatyövuodet)	97	95	95	70	70

Suoritusrahoitus (tutkintojen ja osatutkintojen määrä)	0	5	5	20	20
Vaikuttavuusrahoitus (työllistyminen ja jatko-opintoihin siirtyminen, opiskelijapalautteet, työelämäpalautteet)	3	0	0	10	10

Ammatillisen koulutuksen rahoituksessa on ollut 5 v:n siirtymäsäännös. Nyt hallitukselta on menossa esitys eduskunnalle, että rahoituksen prosentuaaliset suhteet eri rahoitukseen vaikuttavien tekijöiden osalta jäädytetään vuoden 2020 tasolle. Vamian talousarvioesitys on tehty tämän pohjalta.

Talouden tunnusluvut

Talouden tunnusluvut	TP 2019	TA 2020	TA 2021
Valtionosuus ammatillinen koulutus, perusrahoitus	21 608 549	14 910 000	15 818 850
Valtionosuus ammatillinen koulutus, suoritusrahoitus	1 264 142	4 260 000	4 295 500
Valtionosuus ammatillinen koulutus, vaikuttavuusrahoitus	0	2 129 800	2 147 750
Yhteensä	22 872 691	21 299 800	22 262 100

Talousarviovuoden 2021 perusrahoitus sisältää 784 600,00 € vuonna 2020 myönnetyn lisäsuoritepäätöksen määrärahaa uusien opettajien ja ohjaajien palkkakustannuksiin.

Tavoitteet

Strateginen teema		
Henkilöstö, osaaminen ja johtaminen		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**
Hyvinvoiva henkilöstö.	Osaamisen johtamisen kehittäminen, koulutusta esimiehille. Tiimiorganisaation kehittäminen – tiimivastaavien ja opettajien osallistaminen suunnittelutyöhön. Henkilöstön määrän oikea mitoitus. Resurssien tarkoituksenmukainen käyttö. Joustavien työaikamallien hyödyntäminen Varhaisen tukemisen mallin mukainen toiminta.	Työtyytyväisyyskyselyn tulokset. Sairauspoissaolojen määrä.
Henkilöstön osaamisen kehittyminen.	Henkilöstökoulutuksen tarjoaminen (mm. yhteiset koulutustilaisuudet). Resursointi oman osaamisen kehittämiseen. Työelämäjaksojen ja kv-vaihdon mahdollistaminen.	Koulutuspäivien määrä. Henkilöstön työelämäjaksojen ja kv-jaksojen määrä. Osaamiskartoitukset.
Pedagogisesti pätevät opettajat.	Kannustetaan ylläpitämään ammattitaitoa Oman työn kehittämiseen kannustaminen ja sen mahdollistaminen.	Pedagogisesti pätevien opettajien osuus kaikista opettajista (% vakituiset).

Strateginen teema		
Hyvinvointi		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**
Keskeyttämisen vähentäminen.	Pedagoginen ohjaus, opiskelijoiden kunnioittaminen ja heistä välittäminen, tunnemme vastuuta. Opiskelijoiden opintojen seuranta. Keskeyttämisen vähentämiseen liittyvät toimet; tehokas opiskelijan tuki (opinto-ohjaus, erityisopetus, kuraattorit ja opiskelijaterveydenhuolto).	Keskeyttämisprosentti.
Tyytyväiset asiakkaat.	Monipuolinen, yksilöllinen ja laadukas opetus. ARVO-palautteiden säännöllinen seuranta ja kehittämistoimenpiteet. Aktiivinen työelämäyhteistyö. Vamian oman työelämäpalautekyselyn toteuttaminen.	Opiskelijatyytyväisyys. Tyytyväisyys opintojen ohjaukseen. Työelämäpalaute.

Strateginen teema		
Vahva talous		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**
Tasapainoinen talous.	Tasapainoinen taloussuunnittelu, budjetointi. Kulujen leikkaaminen. Investointien huolellinen suunnittelu. Myyntitulojen lisääminen. Henkilöstön määrän ja resursoinnin oikea mitoitus.	Talousseuranta (€). Ajantasaiset käyttösuunnitelmat, toimintasuunnitelmat ja henkilöstösuunnitelmat.
Suoritepäätöksen mukaisten opiskelijavuosien täyttyminen.	Monipuolinen koulutustarjonta. Ennakointitiedon hyödyntäminen. Aktiivinen opiskelijarekrytointi ja markkinointi. Vamia Guide-toiminta. Jatkuva haku avoinna. Uusien tutkintojen järjestämislupahakemukset. Yhteistyö TE-toimiston ja vankilan kanssa.	Perusrahoitus: toteutuneiden opiskelijavuosien määrä. Suoriterahoitus. Vaikuttavuusrahoitus.

Strateginen teema		
Vetovoimaisuus		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**
Opiskelijat suorittavat tavoitteen mukaiset tutkinnon osat tai tutkinnon.	Ohjaus oikeaan tutkintoon ja tutkinnon osiin. Tarkoituksenmukaiset HOKS:it. Laadukas opetus. Riittävä mitoitus opiskelijan tukipalveluissa.	Suoritettujen tutkintojen määrä. Suoritettujen ammatillisten tutkinnon osien määrä.

Opiskelijat työllistyvät ja/tai jatkavat opintoja.	Aktiivinen työelämäyhteistyö. Opiskelijoiden työnhakuvalmiuksien vahvistaminen. Riittävien jatko-opiskeluvalmiuksien turvaaminen. Aktiivinen uraohjaus. Kahden tutkinnon suorittaminen on mahdollista. AMK-väylä. Hallitusohjelma, riittävä tuki..	Työllistyminen (%). Työvoimakoulutuksen vaikuttavuus ja työllistyminen (%). Jatko-opiskelu (%).
Aktiivinen työelämäyhteistyö ja asiakkuuksien hallinta.	Ajantasainen työelämästrategia ja sen seuranta. Työelämänpalvelujen aktiivinen toiminta (mm. Liidityöpajat). CRM-ohjelman käyttöönotto, asiakkuudenhoitosuunnitelmat. Asiakastarinoiden tuominen esiin, niiden hyödyntäminen markkinoinnissa ja viestinnässä. Yrityskoulutusten toteuttaminen.	Työelämäkontaktien määrä (ja niiden myötä toteutuneet tulokset). CRM-ohjelman käyttö, järjestelmään syötettyjen työelämäkontaktien määrä.

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	**Hallintatoimenpiteet**	**Mittari / Seuranta**
Lakimuutokset.	Järjestämisluvan mukaisen opiskelijavuosien vähimmäismäärän saavuttaminen taloudellisesti ja tehokkaasti. Uudet toimintatavat.	Osastojen talousarvion/ käyttösuunnitelman toteutuminen.
Yleinen taloudellinen tilanne ja vetovoimaisuus.	Hyvät työelämäyhteydet, markkinointi, koulutustarjonta. Vetovoimaisuuden lisäämiseen liittyvät toimenpiteet.	
Tietojärjestelmien yhteensopivuus.	Nimetty opiskelijahallinnon vastuuhenkilö. Säännöllinen seuranta johtoryhmässä. Työyhteisökysely.	StudentaPlus, eHOKS ja Koski-järjestelmän toimivuus.
Kuormittuminen.	Prosessien kehittäminen, Lean, resurssien kohdentaminen, tukipalveluiden toimivuus, toisten auttaminen, työmäärän tasapainoinen suunnittelu, kuormittumisen ennaltaehkäisy työhyvinvointia tukevin toimenpitein.	

Tuloslaskelma (1000€)	**TP 2019**	**TA 2020**	**TA 2021**
TOIMINTATUOTOT	10 253	11 283	11 028
TOIMINTAKULUT	- 32 361	- 32 866	- 34 101
TOIMINTAKATE	- 22 108	- 21 583	- 23 072

Henkilöstö

Henkilöstö	**TP 2019**	**TA 2020**	**TA 2021**
Vakituiset	215	207,83	214
- kokoaikaiset	211	204,83	211
- osa-aikaiset	4	3	3

Määräaikaiset	29	8,08	22
- kokoaikaiset	24	7,08	20
- osa-aikaiset	5	1	2

Vamia on saanut vuoden 2020 lisäsuoritepäätöksellä rahoitusta opettajien ja ohjaajien palkkaamiseen. Tämän rahoituksen turvin on palkattu uusia henkilöitä vuonna 2020.

355 NUORISOPALVELUT

Toiminta-ajatus

Nuorisopalveluiden toiminnan tarkoituksena on tukea nuorten kasvua ja kehitystä, ennaltaehkäistä syrjäytymistä, edistää nuorten osallistumista omien tavoitteiden toteuttamisessa ja yhteiskuntaan kasvamisessa.

Toimintaympäristö 2021-2023

Suurin osa nuorista voi hyvin, mutta nuorten hyvinvointierot näkyvät nuorten arjessa. Osalle nuorista on kasautunut laajoja ongelmia ja osalla tulevaisuuden näköalattomuus aiheuttaa arjen passiivisuutta.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Nuorisotyön avulla tuetaan nuorten kasvua eri elämäntilanteissa tarjoamalla nuorille ammattitaitoista ohjausta ja neuvontaa, harrastus- ja toimintamahdollisuuksia sekä tiloja nuorten käyttöön. Jalkautuvassa nuorisotyössä kohdataan nuoret siellä, missä nuoret kokoontuvat ja tarjotaan nuorille mielekästä vapaa-ajan toimintaa, ohjausta ja tarvittaessa myös tukea.

Nuorisotalot suljettiin väliaikaisesti koronan vuoksi maaliskuussa 2020 ja nuorisotyö ja nuorisotiedotus siirtyivät toteuttamaan verkkonuorisotyötä. Tavoitteena on, että verkko- ja jalkautuva nuorisotyö muodostavat tulevaisuudessa osan perusnuorisotyöstä.

Syrjäytymisvaarassa ja jo syrjäytyneitä nuoria tuetaan moniammatillisena yhteistyönä, etsivän nuorisotyön ja nuorten työpajan avulla sekä järjestämällä peruskoulun päättäville syrjäytymisvaarassa oleville nuorille kesävalmennusta. Etsivän nuorisotyön suurin asiakasryhmä vuonna 2020 oli 18 - 21 -vuotiaat moniongelmaiset nuoret miehet. Nuorten työpaja Varikon toiminta rakentuu nuorten omiin vahvuuksiin ja nuorten aktiiviseen motivointiin, joilla ehkäistään nuorten syrjäytymistä.

Nuorten aktiivista kansalaisuutta ja yhteiskunnallista vastuunottoa edistetään nuorisovaltuuston toiminnan ohjauksella ja koordinoinnilla. Kahden vuoden välein järjestettävät nuorisovaltuustovaalit järjestetään seuraavan kerran 3 - 4.11.2020.

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TA 2021
Matalankynnyksen ohjaus- ja neuvonta, harrastus- ja toimintamahdollisuuksien sekä nuorisotilojen käyttäjä ja kävijämäärät					

Nuorisotaloissa, 5.- 6. lk kerhotoiminnassa, nuorisokahvilassa ja skeittihallissa käyntikertoja.	42 325	46 079	43 705	38 000	37 000
Verkkonuorisotyössä ja jalkautuvassa nuorisotyössä kohdatut nuoret.	0	0	0	0	2 500
Rokkikoulussa sekä kerho- ja leiritoiminnassa nuoria.	2 654	418	706	450	450
Tapahtumissa kävijöitä.	4 400	8 557	8 601	5 000	5 000
Reimarin yksilö- ja ryhmäohjauksessa nuoria.	153	119	3 107	300	300
Reimarin internetsivuilla kävijöitä.	51 678	50 107	12 000	45 000	42 000
Nuorten osallisuuden ja kansalaisvaikuttamisen edistäminen					
Nuorisovaltuusto kokoukset.	10	10	10	10	10
Nuorisovaltuuston edustajat lautakunnissa.	6	6	6	6	6
Nuorten sosiaalinen vahvistaminen					
Etsivässä nuorisotyössä asiakkaita.	289	213	292	300	300
Nuorten työpajassa asiakkaita.	86	64	66	75	80

Talouden tunnusluvut

Talouden tunnusluvut	TP 2019	TA 2020	TA 2021
Hankerahoituksen määrä nuorisolain mukaiseen kunnalliseen nuorisotyöhön, €.	350 609	446 000	410 000
Nuorisopalveluiden menojen osuus koko kaupungin toimintamenoista, %.	0,36	0,35	0,35

Tavoitteet

Strateginen teema		
Hyvinvointi		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**
Nuorten hyvinvoinnin lisääminen.	Nuorten syrjäytymisen ehkäisy. Tarjota nuorille mielekästä vapaa-ajan toimintaa.	Kävijämäärien seuranta palveluissa. Etsivän nuorisotyön ja nuorten työpajojen asiakasmäärät.
Nuorten kansalaisvaikuttamisen vahvistaminen.	Vaaleilla valitun nuorisvaltuuston toiminta	Nuorisovaltuuston kokouksien, aloitteiden ja lausuntojen määrä.

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Hallintatoimenpiteet	Mittari / Seuranta
Toimintaympäristön muutokset.	Henkilöstön kouluttaminen ja riittävä henkilöstömäärä.	Verkkonuorisotyössä kohdattujen nuorten määrä. Jalkautuvassa nuorisotyössä kohdattujen nuorten määrä.
Hankerahoituksen merkittävä osuus tuloista.	Hankerahoituksella tuotettujen palveluiden vakinaistaminen. Laaja hankeosaaminen.	Hankkeiden lukumäärä.

Tuloslaskelma (1000€)	TP 2019	TA 2020	TA 2021
TOIMINTATUOTOT	425	139	135
TOIMINTAKULUT	- 2 136	- 1 886	- 1 921
TOIMINTAKATE	- 1 710	- 1 747	- 1 786

Henkilöstö

Henkilöstö	TP 2019	TA 2020	TA 2021
Vakituiset	25	27,25	27
- kokoaikaiset	23	26	25
- osa-aikaiset	2	1,25	2
Määräaikaiset	17	13	4
- kokoaikaiset	14	10	4
- osa-aikaiset	3	3	

443 VAASAN KAUPUNGIN OPISTOT

Toiminta-ajatus

Vaasan kaupungin opistot Vaasa-opisto - Vasa Arbis, niiden alainen taiteen perusopetuksen toimintayksikkö TaiKon ja Kuula-opisto tarjoavat vapaan sivistystyön koulutusta ja taiteen perusopetusta kahdella kielellä Vaasassa sekä myyntipalvelusopimuksiin perustuen myös Laihialla ja Isossakyrössä (Vaasa-opisto ja Kuula-opisto). Kuula-opiston baletinopetus palvelee myös Mustasaarelaisia kunnan kanssa solmitun palvelusopimuksen nojalla. Opistojen toiminnan perusarvoina ovat elinikäinen oppiminen, luovuus, omaehtoisuus ja tasa-arvo. Vaasan kaupungin opistojen toiminta ja palvelut ovat keskeinen osa alueen asukkaiden hyvinvointia ja elämänlaatua.

Kotoutumiskoulutus
Oppivelvollisuusiän ylittäneiden perusopetus on Vaasa-opiston ja Arbiksen tehtävänä. Opiskelijat ovat enimmäkseen maahanmuuttajia. Aikuisten perusopetus noudattaa perusopetuslainsäädäntöä ja se on osa kotoutumiskoulutusjärjestelmää. Kotoutumissuunnitelman mukaista kotoutumiskoulutusta järjestetään myös vapaan sivistystyön koulutuksena, nk. UMAKO-koulutuksena.

Toimintaympäristö 2021-2023

Sivistyskunnassa painottuu koulutuksen ja sivistystyön hyvinvointia edistävä ja ylläpitävä näkökulma, missä opistoilla on tutkitusti vaikuttavuutta. Vapaatavoitteisista opinnoista haetaan yhä enemmän tukea ammatilliseen osaamiseen. Vapaan sivistystyön opinnoissa hankitun osaamisen tunnistamisen ja tunnustamisen kehitystyö on OKM:n kehittämiskohteena. Opintosuorituksia tullaan viemään KOSKI-palveluun elokuusta 2021 alkaen. Tämä tarkoittaa työväenopistoissa isoja panostuksia tuotteistamis- ja opetussuunnitelmatyöhön. Mm. tämä ja uudet tehtävät koto-koulutuksessa luovat uusia osaamistarpeita. Niihin vastaaminen säästöaikoina edellyttää oppilaitosrakenteiden rohkeaa tarkastelua ja osaamisresurssien jakamista.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Vaikuttavuustavoitteet
1. Tulosalueen sisäisen synergian ja toimintakyvyn vahvistaminen
2. Oppilaitosrajat ylittävä osaamisen ja henkilöstöresurssien jakaminen tulosalueen palvelutuotannossa

Tuotantotavoitteet
1. Toimintamuotojen kehittäminen
2. Yhdistetyn Vaasa-opisto – Vasa Arbiksen organisaation ja toimintakulttuurin kehittäminen

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TA 2021
1. Vaasan kaupungin opistot					
Kurssien määrä/ V-opisto, Arbis, TaiKon	1 154	1 291	1 200	1 286	1 305
Opetustuntien määrä	51 217	50 771	54 222	54 459	55 740
Myönnetyt valtionosuustunnit	50 556	50 633	50 011	50 217	50 217
Myönnetyt valtionosuustunnit, kotoutumissuunnitelma (Vaasa-opisto)	0	683	479	392	392
Osallistujien määrä	19 248	20 513	19 448	19 890	20 230
Aikuisten perusopetus					
Kurssisuoritteiden määrä/ Aik.po		3 038	4 428	4 344	4 500
Kurssisuoritteiden määrä/ GruVux	0	0	420	420	440
Myönnetyt valtionosuustunnit	1 303	2 112	4 122	4 028	4 100
Osallistujien määrä	122	152	188	255	270

Talouden tunnusluvut

Talouden tunnusluvut	TP 2019	TA 2020	TA 2021
1. Vaasan kaupungin opistot			
Valtionosuus, Vapaa sivistystyö	1 191 583	1 219 441	1 219 441

Valtionosuus, Kotoutumissuunnitelma (Vaasa-opisto)	39 813	39 813	33 073
Valtionosuus, Taiteen perusopetus	1 066 566	1 127 098	1 127 098
Nettomeno €, (toimintakate - valtionosuus)	1 955 092,15	1 916 848	1 795 088
Nettomeno €/ osallistuja	340,7	324,2	289,6
Nettomeno €/ asukas	24,3	23,8	26,4
Aikuisten perusopetus			
Valtionosuus, Aikuisten perusopetus	1 178 376	1 188 096	1 211 700
Nettomenot €, (valtionosuus huomioitu)	392 396	89 596	277 700
Nettomeno €/ opiskelija	2 082,8	351,4	1 028,5
Nettomeno €/ asukas	5,8	1,3	4,1

Tavoitteet

Strateginen teema		
Henkilöstö, osaaminen ja johtaminen		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**
Kasvatuksen, opetuksen, ja koulutuksen edelläkävijä.	Opinnoissa hankitun osaamisen dokumentaation ja arviointikirjausten kehittäminen. Vaasa-opisto - Vasa Arbiksen organisaatiorakenteiden ja kurssitarjonnan uudistaminen.	Arviointi- ja vapaan sivistystyön opetussuunnitelmatyökalut valmiina.
Sun ja Mun Sivistys-Vaasa.	Kaksikieliset kokeilut. Tulosalueen henkilöstön me-hengen lisääminen. Tiimiorganisaation luominen ja kehittäminen.	Kaksikielisten koulutusten osuus toiminnasta. Tiimien lukumäärä.

Strateginen teema		
Hyvinvointi		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**
Rohkeat osallistavat kokeilut.	Uusia avauksia hanketoiminnan avulla.	Osallistujien määrä. Kehittämishankkeiden lukumäärä.

Strateginen teema		
Vetovoimaisuus		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**
Yhtenäinen, selkeä ja johdonmukainen viestintä ja markkinointi.	Viestintäprosessien selvittäminen ja rakentaminen.	Työyhteisön tyytyväisyys sisäiseen viestintään.

Tuloslaskelma (1000€)	TP 2019	TA 2020	TA 2021
TOIMINTATUOTOT	1 642	1 600	1 601
TOIMINTAKULUT	- 6 808	- 6 712	- 6 744
TOIMINTAKATE	- 5 166	- 5 112	- 5 143

Henkilöstö

Henkilöstö	TP 2019	TA 2020	TA 2021
Vaasan kaupungin opistot			
Vakituiset	50	50	49
- kokoaikaiset	43	42	42
- osa-aikaiset	7	8	7
Määräaikaiset	210	211	206
- kokoaikaiset	11	13	13
- osa-aikaiset	199	198	193

KULTTUURI- JA LIIKUNTALAUTAKUNTA

Tuloslaskelma (1000€)	TP 2019	TA 2020	TA 2021
TOIMINTATULOT	4 261	4 148	3 964
TOIMINTAMENOT	- 21 746	- 20 986	- 21 430
TOIMINTAKATE	- 17 486	- 16 837	- 17 466

Toiminta-ajatus

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta huolehtii kaupungin liikuntapalveluista sekä museoista, kulttuuritoiminnasta, kirjastoista, teatterista ja orkesterista ja toimii lainsäädännön mukaisena viranomaisena edellä mainituissa asioissa.

351 LIIKUNTAPALVELUT

Toiminta-ajatus

Liikuntapalveluiden tavoitteena on edistää terveysliikuntaa, kuntalaisten aktiivisuutta ja terveyserojen kaventumista liikunnan avulla. Liikunnan edistämien on osa kuntalaisten terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä. Liikunnan avulla tuetaan lasten ja nuorten kasvua ja kehitystä, ylläpidetään työ- ja toimintakykyä sekä lisätään ikäihmisten omatoimisuutta. Runsas lajitarjonta sekä eri lajien hyvin huolletut liikuntapaikat vahvistavat Vaasan imagoa liikunnan lippulaivana. Liikuntapalveluiden keskeisiä tavoitteita ovat lasten ja nuorten, perheiden sekä erityistä tukea tarvitsevien liikunnan edistäminen, ikääntyneiden liikuntaedellytysten turvaaminen sekä terveyttä edistävä liikunta. Kolmannella sektorilla on keskeinen merkitys osana liikunnan palveluverkostoa.

Toimintaympäristö 2021-2023

Terveytensä kannalta liian vähän liikkuvien määrä lisääntyy kaikissa ikäryhmissä lisäten liikuntapalvelujen tarvetta. Uudet lajit, volyymien kasvu sekä opiskelija-, työpaikkaliikunta- ja maahanmuuttajaryhmien lisääntyminen perinteisten liikuntaseurojen rinnalla kasvattaa tila- ja aluetarpeita. Liikuntapaikkojen suurimmat kehittämiskohteet ovat Öjbergetin alueen ympärivuotisen käytön lisääminen, Hietalahden pesäpallostadionin uudelleen sijoittaminen osana Vaasan keskussairaalan asemakaavan muutosta, skeittiparkin valmistuminen sekä avoimien ja maksuttomien ulkoliikuntamahdollisuuksien monipuolistaminen ja lisääminen kuntalaisille.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

- monipuolisen liikuntatoiminnan järjestäminen aktivoimaan väestöä eri ikäkausina
- soveltavan liikunnan organisointi vastaamaan vammais- ja pitkäaikaissairaiden tarpeita
- ikääntyvien- ja maahanmuuttajien liikuntapalveluiden kehittäminen
- yhteistyö kolmannen sektorin kanssa, valtakunnalliset ja alueelliset liikuntakampanjat
- liikuntatila- ja aluevarausten hallinnoinnin ja seurayhteistyön kehittäminen
- lasten- ja nuorten liikuntatoiminnan saatavuuden turvaaminen sitä tehostamalla, lisäämällä ja kehittämällä
- varhaiskasvatuksen liikuntatoiminnan kehittäminen ja vakiinnuttaminen
- uimahallin uinti- ja vesiliikuntatoimintojen tuottaminen, kehittäminen ja markkinointi sekä uinninopetuksen organisoiminen eri ikäisille kohderyhmille, lisäksi kuntosalitoimintaa
- liikuntapaikkojen kehittäminen käytettävissä olevien resurssien mukaan

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TA 2021
Uimahallin kävijämäärä	257 468	252 334	258 191	260 000	260 000
Ryhmäliikunta Sovellettuliikunta kävijämäärä	21 460	20 467	22 480	21 000	20 000
Ryhmäliikunta Terveysliikunta kävijämäärä	14 354	16 240	16 530	14 000	15 000
Lasten ja nuorten liikunta kävijämäärä		18 255	16 082	17 000	18 000
Liikuntatilaluovutukset, h	42 260	43 702	43 223	45 000	45 000
Kaarlen kenttä (yleisurheilu- ja palloilualueen käyttö), h	449	907	1 726	500	1 800
Jalkapallonurmet, yht. 16 ha, h	7 807	7 502	7 362	7 500	7 500
Pesäpallokenttä Vaasa, h	969	458	1 014	1 000	900
Pesäpallokentät Kyrölä, h	816	750	740	800	750

Talouden tunnusluvut

Talouden tunnusluvut	TP 2019	TA 2020	TA 2021
Nettomenot/asukas, €	43,5	42,59	41,26
Toimintatulot, €	1 535 218	1 592 600	1 519 600
Myönnetty avustusmääräraha, €	155 707	167 700	167 700

Valtionosuus	240 185	240 775	240 775
Liikuntapalveluiden menojen osuus koko kaupungin toimintamenoista, %	0,92	0,92	0,91

Tavoitteet

Strateginen teema		
Hyvinvointi		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**
Elinvoimainen ja hyvinvoiva sivistyskunta.	Liikuntapalvelujen tuottaminen painopisteenä oleville kohderyhmille. Alakoululaisten uinninopetuksen järjestäminen Suomen Uimaopetus- ja hengenpelastusliiton suositusten mukaisesti.	Liikuntaryhmien lukumäärä ja osallistujamäärät. Uimataitoisten %-osuus yläkouluun siirryttäessä.
Laadukas ja kattava palveluverkko.	Liikuntapalveluiden hallinnoimien liikuntatilojen käytön maksimoiminen. Kolmannen sektorin tukeminen ja yhteistyön kehittäminen. Kuntalaisten omaehtoisen liikunnan tukeminen parantamalla ja kehittämällä lähiliikuntapaikkoja; Skeittipuiston rakennustöiden aloittaminen.	Sisä- ja ulkoliikuntatilaluovutusten määrä, h. Myönnetyt liikunta-avustukset, €. Avustusta saaneiden yhdistysten lkm. Uusien liikuntapaikkojen määrä.

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	**Hallintatoimenpiteet**	**Mittari / Seuranta**
Kunnossapidon ja huollon mahdollinen laiminlyönti liikuntapaikoilla.		
Käyttötalouden määrärahojen yllättävät leikkaukset.	Yhteistyöprojektien ja hankkeiden kartoittaminen, toimintojen priorisointi.	
Ilkivalta, kuluminen tai toimintaan vaikuttavat tekniset ongelmat.	liikuntatilojen käyttöolosuhteiden jatkuva seuranta.	Tapaturmien lukumäärätoiminnan keskeytyksien lukumäärä.

Tuloslaskelma (1000€)	**TP 2019**	**TA 2020**	**TA 2021**
TOIMINTATUOTOT	1 535	1 593	1 520
TOIMINTAKULUT	- 4 926	- 4 851	- 4 923
TOIMINTAKATE	- 3 390	- 3 258	- 3 403

Henkilöstö

Henkilöstö	**TP 2019**	**TA 2020**	**TA 2021**
Vakituiset	20	21	19
- kokoaikaiset	20	21	19
- osa-aikaiset	0	0	0
Määräaikaiset	5	2	4

- kokoaikaiset	5	2	4
- osa-aikaiset	0	0	0

363 VAASAN KAUPUNGIN MUSEOT

Toiminta-ajatus

Vaasan kaupungin museoihin kuuluu viisi kohdetta: Kuntsin modernin taiteen museo, Taidehalli, Tikanojan taidekoti, Vanhan Vaasan museo ja Pohjanmaan museo. Vaasan kaupungin museot on vuoden 2020 alusta saanut alueellisen vastuumuseon statuksen toiminta-alueenaan Pohjanmaan maakunta. Vaasan kaupunki saa korotettua, alueellisiin suoritteisiin sidottua valtionosuutta. Alueellista toimintaa toteutetaan Museoviraston kanssa tehdyn sopimuksen mukaisesti.

Museoiden tehtävänä on kerätä, säilyttää, tallentaa ja esitellä kulttuuriperintöä sekä palvella museoiden yleisöjä. Toiminnan lähtökohta ovat museoiden kokoelmat. Osa kokoelmista on jatkuvasti esillä pitkäkestoisissa näyttelyissä, mutta museot välittävät kulttuuriperintöä järjestämällä myös vaihtuvia näyttelyitä, yleisötapahtumia ja opastuksia sekä omana tuotantona että yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.

Museot tarjoavat aineksia identiteetin rakentumiseen, ne toimivat oppimisympäristöinä, synnyttävät elämyksiä ja mahdollisuuksia yhteisen kokemisen hetkiin. Kaupungin strategisiin tavoitteisiin museot vastaavat tuottamalla hyvinvointia ja onnellisuuden kokemuksia edistäviä palveluita. Museoilla on asiantuntijaviranomaisen rooli kulttuuriympäristön hoitoon liittyvissä kysymyksissä. Museoiden tietopalveluita käyttävät ammattitutkijat, yritykset ja yksityiset henkilöt.

Toimintaympäristö 2021-2023

Kokoelmanäyttelyiden ikä on korkea ja niitä ollaan uusimassa. Työ on pitkäjänteistä. Meneillään on vuonna 2020 aloitettu luonnonhistoriallisen perusnäyttelyn, Terranovan, uudistustyö. Näyttely avautunee syksyllä 2021.

Vastuumuseostatus uusine vaatimuksineen on sisäänajovaiheessa. Osin toiminta jatkuu samanlaisena kuin aiemminkin. Taidetyön osalta etsitään uusia tapoja toimia maakunnassa. Uusi sopimuskausi vastuumuseotehtävässä alkaa vuonna 2023. Rahoitusperuste on muuttunut henkilö/tehtävänkuvaperusteisesta toimenpideperusteiseksi.

Museoiden julkinen rahoitus on kiristynyt ja kiristyy. On mietittävä, missä määrin kasvaviin laatu- ja määrävaateisiin voidaan tulevaisuudessa vastata. Kokoelmien varastotilanne on edelleen ratkaisematta ja yksityiseltä vuokrattujen tilojen vuokrat nousevat.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Näyttelyitä pyritään entistä enemmän tuottamaan omista kokoelmista, joskin henkilöresurssin vähäisyys asettaa tähän suuria haasteita. Samaan aikaan keskeisen kokoelmanhallintaohjelman tuki päättyy vuoden 2022 loppuun, minkä vuoksi henkilöresurssia on varattava tietokannan siirtämiseen seuraavaan järjestelmään. Tämän vuoksi pitkän aikavälin kokoelmanäyttelysuunnitelman toteutuminen hidastuu vuosina 2021-2023. Järjestelmän vaihdos on kuitenkin pakollinen vaihe ja museotyön jatkumisen ehdoton edellytys.

Kokoelmanäyttelyiden uudistuksessa Terranova on suurin projekti. Vanhan Vaasan museota uudistetaan vuosittaisin pienin toimin. Tikanojan taidekodin näyttelyrytmiä pyritään muuttamaan siten, että siellä on jatkuvasti esillä näyttely Tikanojan taidekokoelmasta. Julkisen taiteen hankkeita edistetään hankinnoin ja konservoinnein.

Museopedagogista toimintaa edistetään rakentamalla yhteistyötä Nuorisovaltuuskunnan kanssa ja toteuttamalla Vaasan kaupungin strategiaa hyvinvoinnin edistämiseksi ja onnellisuuden lisäämiseksi. Museovierailujen on tutkimuksissa todettu lisäävän kokijan elämänlaatua ja hyvinvointia.

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TA 2021
Kokoelmanhallintajärjestelmiin digitoidut objektit	4 881	3 571	2 892	4 000	1 000
Konservoidut objektit	601	311	702	250	250
Antolainaukset kokoelmista	65	34	23	380	23
Arkistopalvelut	95	117	111	100	100
Kuvatilaukset	52	51	43	60	60
Näyttelyiden lkm	16	15	25	15	15
Museokäyntien määrä	49 834	56 696	54 511	46 000	46 000
Museopedagogisen toiminnan ja yleisötapahtumien lkm	242	222	278	350	350
Osallistujamäärä	20 355	19 448	21 125	14 000	14 000
Taideteosten sijoitustoiminta, uudet sijoitukset			7	8	8
Lausunnot määräajassa	287		280	280	280
Alueellisen museotoiminnan yleisölle suunnattujen toimenpiteiden lukumäärä	12	16	8	9	8
Saavutettavuuden, esteettömyyden ja monimuotoisuuden toimenpideohjelman mukaiset toimenpiteet			1	2	2

Talouden tunnusluvut

Talouden tunnusluvut	TP 2019	TA 2020	TA 2021
Valtionosuuteen oikeuttavat henkilötyövuodet	28	31	31
Valtionosuus		967 273	1 029 770
Nettomenot valtionosuus huomioiden		2 325 127	2 304 730
Nettomenot/asukas		34,25	33,84

Tavoitteet

Strateginen teema		
Hyvinvointi		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**
Julkisen taiteen toimintaperiaatteiden muotoileminen.		

Strateginen teema		
Vahva talous		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**
Kustannustehokas palveluiden tuottaminen.	Monipuolisten kulttuuriperintöön liittyvien palveluiden tarjoaminen. Asiakkaiden kuunteleminen heitä koskevien palveluiden tuottamisessa. Uusien asiakasryhmien tavoittaminen ja kiinnostuksen herättäminen museopalveluja kohtaan.	Toteutuneet yleisölle suunnatut tapahtumat.

Strateginen teema		
Vetovoimaisuus		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**
Vastuumuseotehtävän integrointi museotoimintaan.	Toimenpideohjelman jalkauttaminen.	Alueellisen museotoiminnan yleisölle kohdistettujen toimenpiteiden lukumäärä.
Näyttelytoiminnan kehittäminen.	Perusnäyttelyuudistus valmistuu ja Terranova avataan yleisölle syksyllä 2021.	Yksi toteutettu perusnäyttelyuudistus.

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Hallintatoimenpiteet	Mittari / Seuranta
Kokoelmien säilyminen, kunto ja käyttö.	Uusien konservointi- ja säilytystilojen edistäminen (tarveselvitys on hyväksytty). Digitointi- ja konservointihankkeet.	
Alueellisen vastuumuseotoiminnan aloittamiseen liittyvät mahdolliset ongelmat.	Uuden toimintatavan omaksumista ja seurantaa.	
Henkilöstön kuormittuminen.	Keskittyminen ydintehtäviin, työntekijöiden tukeminen, rekrytointien jatkaminen.	

Tuloslaskelma (1000€)	TP 2019	TA 2020	TA 2021
TOIMINTATUOTOT	292	373	373
TOIMINTAKULUT	- 3 391	- 3 549	- 3 555
TOIMINTAKATE	- 3 099	- 3 176	- 3 182

Henkilöstö

Henkilöstö	TP 2019	TA 2020	TA 2021
Vakituiset	28	31	31
- kokoaikaiset	26	30	30
- osa-aikaiset	2	1	1
Määräaikaiset	12	5	10
- kokoaikaiset	5	0	1
- osa-aikaiset	7	5	9

373 KULTTUURI- JA KIRJASTOPALVELUT

Toiminta-ajatus

Lukutaidon ja elävän kaupunkikulttuurin puolustaja

Tuotamme alueen asukkaille sivistyksen, kulttuurin ja hyvinvoinnin elinkaaripalveluja, ja tuemme elävää kaupunkikulttuuria. Vastuullamme ovat lukutaidon, sivistyksen ja yleisen kulttuuritoiminnan edistäminen, hakeutuvat kulttuuri- ja kirjastopalvelut, taidelaitosten yhteistyön koordinointi, kulttuuritoimijoiden tukeminen sekä tapahtumatoiminta.

Kulttuuripalveluissa kehitämme ja tuotamme kaupunkiin monipuolista kulttuuritarjontaa sekä luomme mahdollisuuksia kulttuurityölle. Tehtävänämme on tuoda esiin kulttuurin merkitys osana ihmisen arkea ja hyvinvointia, sekä edistää kulttuurin yhdenvertaista saatavuutta. Kulttuuripalvelut vastaa kaupungin yleisen kulttuuritoiminnan suunnittelusta, koordinoinnista ja kehittämisestä.

Kirjastopalveluissa takaamme jokaisen kuntalaisen sivistykselliset perusoikeudet tarjoamalla käyttöön monimuotoiset aineistot, laadukkaan asiakaspalvelun, maksuttomat tapahtumat ja henkilökunnan asiantuntemuksen. Toimimme osana kansallista ja kansainvälistä kirjastoverkkoa sekä hoidamme alueellista kehittämistehtävää Etelä-Pohjanmaan, Keski-Pohjanmaan ja Pohjanmaan maakunnissa.

Toimintaympäristö 2021-2023

Toimintaympäristömme on jatkuvassa muutoksessa ja tulosaluettamme haastavat globaalit, valtakunnalliset ja paikalliset muutokset. Palveluita on tarve viedä yhä enemmän ihmisten luokse myös digitaalisesti esim. tapahtumastriimauksena. Koronavirustilanne on muuttanut pysyvästi työtapoja ja nopeuttanut henkilökunnan digiloikkaa. Digitalisaatio mahdollistaa osittain paremmin saavutettavat palvelut, mutta edellyttää uudenlaista osaamista henkilökunnalta sekä tarkoituksenmukaisen ja ajantasaisen laitteiston.

Väestörakenteen muuttuessa on entistä enemmän huomioitava erityisryhmien, kuten ikääntyneiden tai maahanmuuttajien palveluiden tuottaminen. Kulttuurikasvatuksen kehittäminen ja pedagogiseen työhön panostaminen sekä uusien, aktiivisten kulttuurikäyttäjien kasvattaminen yleisötyön kautta korostuu yhä enemmän. Tulosalueen omien tapahtumien sisällön ja näkyvyyden kehittäminen on tärkeää ja tavoitteena on yhä kasvavan yleisön tavoittaminen.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Kulttuuri- ja kirjastopalvelut on rakentamassa hyvinvoivaa ja vetovoimaista kuntaa aktiivisessa yhteistyössä muiden tulosalueiden kanssa ja yli sektorirajojen. Huolehdimme siitä, että tulosalueen lakisääteiset tehtävät toteutetaan ja että alueellista kehittämistä vahvistetaan.

Palvelusuunnitelmamme sisältää:
- Kulttuuri- ja liikuntaohjelman tavoitteisiin ja toimenpiteisiin vastaaminen
- Painopisteenä kulttuuri ennaltaehkäisevänä voimana ja hyvinvoinnin lähteenä
- Lukutaidon aktiivinen edistäminen sekä saavutettavat palvelut: Koko Vaasa lukee -brändi, monilukutaidon edistäminen, monipuolinen pedagoginen toiminta, e-aineiston kasvattaminen, digitaaliset palvelut
- Verkkokirjaston kehittäminen: siirtyminen Finnaan
- Tilastoinnin ja tiedonkeruun kehittäminen

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TA 2021
Lainat, kpl	1 135 853	1 125 560	1 121 605	1 090 000	1 070 000
Kirjaston kävijät	579 113	576 042	593 002	540 000	520 000
Kirjaston tapahtumat / kävijät sis. digitapahtumat	18 736	26 628	21 577	19 000	19 000
Kirjastojen aukiolotunnit, h	19 613	19 932	19 577	19 000	19 000
Pedagoginen toiminta / osallistujat	17 747	16 897		17 000	17 000
Kuorofestivaali, kävijämäärä	14 140	13 000	7 000	10 000	8 000
Kuorofestivaali, maksavaa yleisöä	2 000	2 200	1 600	1 600	1 700
Vaasa Littfest Vasa, kävijämäärä		2 200	1 600	2 000	2 000
Wildlife Vaasa (joka 2. vuosi, v. 2016 lähtien Kulttuuripalvelut järjestäjänä), kävijämäärä		2 550		3 000	
Jaettavat kulttuuriavustukset, €	69 399	80 000	90 000	90 000	90 000
Toimitilojen vuokrasubventiot, € (Stalli, Kasarmi 13)	62 000	63 000	61 800	65 000	62 000
E-aineiston käyttö			34 418		35 000

Talouden tunnusluvut

Talouden tunnusluvut	TP 2019	TA 2020	TA 2021
Nettomenot per asukas, €	71,7	71,12	71
Kuorofestivaalin nettokustannus €/asukas (n. 67 000, kaupungin netto-osuus 40 000€)	0,23	0,6	0,57
Taiteiden yön nettokustannus €/asukas (n. 67 000, kaupungin netto-osuus 25 000€)	0,23	0,37	0,45
Littfestin nettokustannus €/asukas (n. 67 000, kaupungin netto-osuus 10 000€)	0,11	0,15	0,15

Jaettavat kulttuuriavustukset, €/asukas (n. 67 000, v. 2020: 90 000€)	1,36	1,34	1,31
Jaettavat avustukset, myönnetty summa/haettu summa %	56	35	50

Tavoitteet

Strateginen teema		
Henkilöstö, osaaminen ja johtaminen		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**
Henkilökunnan digiosaamisen lisääminen.	"Digiajokortti" henkilökunnalle; perustaidot kaikille työntekijöille samalle tasolle. Uusien ohjelmien ja toimintatapojen haltuunotto, jotta asiakkaille voidaan tuottaa parempaa sisältöä verkkoon.	Koulutuksiin osallistuneiden lukumäärä. Digiajokorttien määrä.

Strateginen teema		
Hyvinvointi		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**
Lukutaidon ja lukuharrastuksen edistäminen.	Kokoelmien laadun ja ajantasaisuuden turvaaminen sekä kokoelmien uudelleen järjestäminen. Koko Vaasa lukee -toiminta pysyväksi brändiksi. Kirjastopolun kehittäminen yhdessä monilukutaitotyöryhmän kanssa.	Kokoelmien käyttöaste. Aineiston hankintamäärä. Palaute. Kirjastopolun ryhmäkäyntimäärä.
Digitaalisten palveluiden kehittäminen saavutettavuus kärkenä.	Verkkokirjaston kehittäminen, Finna verkkokirjastoksi. Suomi.fi-tunnistautumiseen valmistautuminen. E-aineiston osuutta kasvatetaan. Digitaalisia kulttuuri- ja kirjastopalveluja sekä tapahtumia eri kohderyhmille erilaisia kanavia käyttäen.	Digitaaliset lukupiirit, määrä. E-aineiston osuus aineistosta, %. Digitaalisten kulttuuri- ja kirjastopalveluiden määrä. Verkkokirjaston käyttäjien määrä verrattuna aiempaan palveluun. Digitaaliset lukupiirit, osallistujamäärä.
Kulttuuri ennaltaehkäisevänä voimana ja hyvinvoinnin lähteenä.	Perheiden taidetoiminnan kasvattaminen Kaikukortin vakiinnuttaminen Kulttuuri- ja sote-yhteistyön tiivistäminen; yhteiskehittämistyöryhmä toiminnassa, kulttuurisen vanhustyön vahvistaminen, aktiivinen kulttuurikummi- ja -luotsitoiminta käynnissä Kulttuuripolun käynnistäminen varhaiskasvatuksessa	Perheiden taidetoiminnan piirissä olevat, määrä. Kaikukortin käyttöaste. Kaikukorttien jaettu määrä. Kulttuurikummien määrä. Kulttuuriluotsien määrä. Lapsiryhmien lkm kulttuuripolun piirissä.

Strateginen teema		
Vahva talous		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**

Tiedolla johtaminen.	Tilastoinnin kehittäminen. Palautteen keräämisen ja käsittelyn kehittäminen. Palveluverkkoselvityksen mukainen tilojen kehittäminen. Henkilökunnan työhyvinvointia ja osallisuutta lisätään vuorovaikutteisin menetelmin.	Tilastointia voidaan hyödyntää toiminnan suunnittelussa. Palauteprosessi toimii. Tilojen käyttöaste. Tilojen toiminnallisuus. Työhyvinvointikysely. Palaute. Kehityskeskustelut.

Strateginen teema		
Vetovoimaisuus		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**
Elävä kaupunkikulttuuri.	Kulttuuri- ja kirjastopalvelut tavoittavat kaupunkilaisia myös keskusta-alueen ulkopuolella. Kiinnostavien, monipuolisten ja matalankynnyksen tapahtumien ja tilaisuuksien järjestäminen. Kaupunkiympäristön viihtyisyyden lisääminen (katu)taiteen keinoin. Pääkirjaston kehittäminen kulttuuritaloksi sekä tekemisen ja kokemisen paikaksi. Julkisen taiteen periaatteiden luominen.	Julkisen taiteen projektien määrä. Tapahtumien määrä. Tilojen käyttöaste.

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	**Hallintatoimenpiteet**	**Mittari / Seuranta**
Digitalisaatio.	Henkilökunnan kouluttaminen. Hankimme kokeiltavaksi uusia laitteita ja robotiikkaa.	Digikoulutuksiin osallistujien määrä. Uusien laitteiden määrä ja käyttö.
Osallisuuden kehittäminen ja toteuttaminen, vuorovaikutus toimijoiden kanssa.	Teemme osallistumisen helpoksi ja kiinnostavaksi. Kerromme myös tuloksista, miten kuntalaisten ajatuksia on hyödynnetty.	Vuorovaikutteisten tilaisuuksien ja kyselyiden järjestäminen. Viestinnän lisääminen.
Henkilökunnan hyvinvointi ja osaamisen kehittäminen.	Henkilökunta osallistuu aidosti toiminnan kehittämiseen; osallistuminen mahdollistetaan eri tavoin. Koulutuksiin osallistuminen työjärjestelyillä. Lisätään yhteisöllisyyttä yhdessä tekemällä.	Tyhykysely. Psykososiaalisen kuormituksen mittaaminen. Koulutuksiin osallistuminen.
Vaaratilanteet, onnettomuudet ja uhkaavat tilanteet.	Jatketaan tilojen turvallisuusriskien kartoittamista .Turvallisuusharjoittelu ja -koulutus säännönmukaiseksi toiminnaksi. Lisätään mm. videovalvontaa. Varkauksien varalta suojataan kallein materiaali. Vartiointia lisätään toimipisteissä tarpeen mukaan. Läheltä piti-tilanteet käsitellään aina asianosaisen kanssa ja tarpeellisissa ryhmissä. Tarvittaessa ohjataan eteenpäin saamaan kriisiapua.	Turvallisuuskoulutusten määrä. Vaaratilanteiden määrä. Uusi riskipisteohjelma.

Toimintaympäristön äkilliset muutokset esim. säästötarpeet.	Hallinta ei ole meidän käsissämme, mutta voimme ennakoida tilannetta. Lisäämme tuloja, jolloin ulkopuolisen rahan osuus lisääntyy.	Ulkoisen rahoituksen määrä.
Yllättävät vakavat pandemiat/epidemiat, suuronnettomuudet tai äärimmäiset sääilmiöt	Laaditaan valmiussuunnitelmia.Digitaalisia palveluita lisätään. Kokoelmien painopiste e-aineistoon. Hankitaan laitteita mahdollistamaan etäpalvelut.	Digitaalisten palveluiden lisääntyminen. E-kokoelmien kasvaminen. Etäpalvelut mahdollistavien laitteiden hankinta.

Tuloslaskelma (1000€)	TP 2019	TA 2020	TA 2021
TOIMINTATUOTOT	901	581	592
TOIMINTAKULUT	- 5 751	- 5 446	- 5 666
TOIMINTAKATE	- 4 850	- 4 865	- 5 073

Henkilöstö

Henkilöstö	TP 2019	TA 2020	TA 2021
Vakituiset	58	58	61
- kokoaikaiset	55	58	61
- osa-aikaiset	3	0	0
Määräaikaiset	8	0	0
- kokoaikaiset	6	0	0
- osa-aikaiset	2	0	0

380 VAASAN KAUPUNGINORKESTERI

Toiminta-ajatus

Vaasan kaupunginorkesteri tuottaa taiteellisesti korkeatasoisia ja monipuolisia musiikkielämyksiä sekä luo yhtenä keskeisenä kulttuurilaitoksena osaltaan kuvaa Vaasasta vetovoimaisena ja merkittävänä kulttuurikaupunkina. Orkesterin toimintaa ohjaa Vaasan kaupungin strategia.

Toimintaympäristö 2021-2023

Vaasan kaupunginorkesteri on 31 muusikosta koostuva ammattiorkesteri. Orkesteri kehittää monipuolista konserttitoimintaa, jonka keskiössä ovat sinfonia-, ooppera-, viihde-, kirkko- ja kamarimusiikkikonsertit sekä tilausesiintymiset. Toiminnassa huomioidaan eri ikäryhmiä toteuttamalla mm. päiväkoti-, koululais- ja vanhainkotiprojekteja. Vuonna 2021 orkesterin toiminnassa painotetaan yleisötyötä. Olennainen osa toimintaa on yhteistyö eri toimijoiden kanssa: Viljo ja Maire Vuorion Säätiö, Seinäjoen kaupunginorkesteri, Keski-Pohjanmaan Kamariorkesteri, Porin kaupunginorkesteri, Korsholman Musiikkijuhlat, Ilmajoen Musiikkijuhlat, RUSK Festival, Vaasa Festival, Vaasan kaupunginorkesterin kannatusyhdistys Bravo! ry sekä Kuula-opisto ja muut alueen musiikkiopistot muodostaen tiiviin yhteistyöverkoston. Oopperayhteistyötä jatketaan Vaasan kaupunginteatterin ja Vaasan Oopperan kanssa.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

- korkeatasoinen, monipuolinen ja eri kohderyhmät huomioon ottava konserttitoiminta
- alueellinen toiminta kaksikielisellä Pohjanmaalla
- poikkitaiteellinen ja organisaatiot ylittävä kaupallinen yhteistyö
- kansainvälinen toiminta
- yleisötyöprojektit
- Kansainvälinen Jorma Panula Kapellimestarikilpailu ja -kurssi

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TA 2021
Vaasan kaupunginorkesteri					
Esiintymisten määrä	92	75	65	77	93
Kuulijamäärä	40 454	35 701	23 311	36 000	42 000
Konsertit	52	41	31	36	24
Aluetoiminta	12	13	5	18	8
Ooppera	19	9	13	15	20
Kurssitoiminta	1	1	1	1	2
Muu toiminta (tilausesiintymiset)	9	13	20	8	5
Yleisötyö/ vapaa pääsy				10	30
Verkko- ja TV-esiintymiset		3	0	2	4
Some/ katselukerrat				75 000	100 000

Talouden tunnusluvut

Talouden tunnusluvut	TP 2019	TA 2020	TA 2021
Vaasan kaupunginorkesteri			
Valtionosuus	637 704	690 655	662 044
Nettomenot € [toimintakate - valtionosuus)	1 224 653,18	1 107 445	1 101 556
Ulkopuoliset avustukset	52 126	30 000	30 000
Kustannukset / kuulija	50	28	26
Kustannukset / asukas	17	15	16

Tavoitteet

Strateginen teema		
Hyvinvointi		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**

Kaksikielinen alueellinen toiminta.	Alueellinen yhteistyö.	Kävijämäärä.

Strateginen teema		
Vahva talous		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**
Kansainvälisen koulutusyhteistyön lisääminen.	Kansainvälinen yhteistyö.	Näkyvyys kansainvälisessä alan lehdistössä ja somessa. 20 laadukasta hakijaa kurssille.

Strateginen teema		
Vetovoimaisuus		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**
Vaasalaisten kaupunginorkesteri.	Yleisötyö.	Kävijämäärä.

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	**Hallintatoimenpiteet**	**Mittari / Seuranta**
5v-kehittämissuunnitelman toteutuminen.	Seurataan tilannetta.	
Lisääntyneet toimintamenot.	Taloudellinen toiminnan suunnittelu.	
Uuden ylikapellimestarin valinta.	Uuden ylikapellimestarin kartoitus vuodelle 2021.	

Tuloslaskelma (1000€)	**TP 2019**	**TA 2020**	**TA 2021**
TOIMINTATUOTOT	241	199	199
TOIMINTAKULUT	- 2 103	- 1 944	- 1 962
TOIMINTAKATE	- 1 862	- 1 745	- 1 764

Henkilöstö

Henkilöstö	**TP 2019**	**TA 2020**	**TA 2021**
Vakituiset	33	33	30
- kokoaikaiset	33	33	30
- osa-aikaiset	0	0	0
Määräaikaiset	2	2	6
- kokoaikaiset	0	1	6
- osa-aikaiset	2	1	0

381 VAASAN KAUPUNGINTEATTERI

Toiminta-ajatus

Vaasan kaupunginteatteri tuottaa taiteellisesti korkeatasoisia ja monipuolisia teatteriesityksiä ja luo yhtenä keskeisenä kulttuurilaitoksena osaltaan kuvaa Vaasasta vetovoimaisena ja merkittävänä kulttuurikaupunkina. Teatterin toimintaa ohjaa työ ammattiteatterina ja taidelaitoksena.

Toimintaympäristö 2021-2023

Koronaepidemian vaikutukset Vaasan kaupunginteatterin toimintaympäristöön ovat merkittävät. Epidemian takia joukkokokoontumisia on rajoitettu ja muovaa näin myös yleisökäyttäytymistä. Muutokset vaikuttavat suoraan lipputuloihin ainakin vuodelle 2021 asti.

Valtionosuusjärjestelmä uusiutuu ja tulee vaikuttamaan Vaasan kaupunginteatterin toimintaympäristöön. Toteutuessaan laki esittävän taiteen edistämisestä korvaisi nykyisen teatteri- ja orkesterilain. Tavoitteena on, että uusi laki tulisi voimaan 1.1.2022 ja valtionosuudet vuodelle 2022 myönnettäisiin uuden lainsäädännön mukaan.

Vaasan kaupunginteatteri tekee yhteistyötä mm. Vaasan kaupunginorkesterin, Taideyliopiston ja Aaltoyliopiston kanssa. Yhteistyöt kehittävät ja monipuolistavat teatterin toimintaympäristöä.

Vaasan kaupunginteatteri huomioi eri-ikäiset katsojaryhmät saavuttaakseen laajan yleisöpohjan. Ooppera osana toimintaympäristöä vahvistaa Vaasan kaupunginteatterin musiikkiteatteri-identiteettiä.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Vaikuttavuustavoitteet; Vaasan kaupunginteatterin tavoitteena on tuottaa monipuolisia, taiteellisesti korkeatasoisia teatteriesityksiä, jotka taiteellisina kokonaisuuksina herättävät katsojissa elämyksiä ja kiinnostusta teatteria kohtaan. Kaupungin keskeisenä kulttuurilaitoksena teatteri osaltaan vahvistaa kuvaa Vaasasta vetovoimaisena kulttuurikaupunkina. Teatterin toimintaa ohjaa työ ammattiteatterina ja taidelaitoksena.
Tuotantotavoitteet; Tuottaa vuoden 2021 aikana 7 uutta ensi-iltaa ja saavuttaa 52 000 katsojaa. Teatterin toimintaa ohjaa sen luonne ammattitaidelaitoksena joka velvoittaa korkeatasoisten teatteriesitysten tuottamiseen.

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut	TP 2017	TP 2018	TP 2019	TA 2020	TA 2021
Ensi-iltojen määrä	7	6	7	7	7
Näytäntöjen määrä	254	250	243	210	211
Katsojamäärä	58 524	57 942	51 789	52 000	52 000
Henkilötyövuodet, toteutuneet	66	68	74	68	72
Henkilötyövuodet, valtionosuuteen oikeuttavat	55	56	58	58	59

Talouden tunnusluvut

Talouden tunnusluvut	TP 2019	TA 2020	TA 2021
Nettomeno	-4 283 000	-4 013 000	-4 044 000
Valtionosuus	1 095 000	1 272 000	1 312 000
Nettomeno valtionosuus huomioituna	-3 188 000	-2 741 000	-2 732 000

Tavoitteet

Strateginen teema		
Vetovoimaisuus		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**
Kaupunginteatteri tuottaa korkeatasoisia suomenkielisiä ammattiteatteriesityksiä.	Laadukas ohjelmistosuunnittelu.	Ensi-iltojen määrä. Katsojamäärä. Näytösten määrä.

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Hallintatoimenpiteet	Mittari / Seuranta
Saavutetun katsojapohjan ylläpitäminen	Tehokas tiedotus ja markkinointi.	Katsojamäärä.
Lipputulot.	Jatkuva seuranta ja analysointi, tarvittaessa toimenpiteet.	Lipputulot.
Toimitilojen ja kaluston ajanmukaisuus.	Ylläpitävät investoinnit ja materiaalibudjetin kasvattaminen. Yhteistyö talotoimen kanssa.	
Henkilöstöön liittyvät riskit.	Koulutus, työturvallisuus.	

Tuloslaskelma (1000€)	TP 2019	TA 2020	TA 2021
TOIMINTATUOTOT	1 292	1 403	1 280
TOIMINTAKULUT	- 5 575	- 5 196	- 5 325
TOIMINTAKATE	- 4 284	- 3 793	- 4 044

Henkilöstö

Henkilöstö	TP 2019	TA 2020	TA 2021
Vakituiset	42	42	41
- kokoaikaiset	42	42	41
- osa-aikaiset	0	0	0
Määräaikaiset	62	88	88
- kokoaikaiset	15	26	21
- osa-aikaiset x)	47	62	67

TEKNINEN TOIMIALA

Toimialan kuvaus

Tekninen toimi suunnittelee ja toteuttaa kaupunkiympäristöä. Se vastaa kaavoituksesta, liikenteestä, väylistä ja puistoalueista sekä sataman logistiikan kehittämisedellytyksistä. Tekninen toimi vastaa kaupungin kiinteistönpidosta ja maaomaisuuden hallinnasta sekä vesi- ja viemäritoiminnasta. Teknisellä toimella on myös valvonta- ja suojelurooli. Se huolehtii jäte- ja ympäristöhuollon viranomaistehtävistä, rakennustarkastuksesta ja pysäköinninvalvonnasta.

Toiminnan kehittäminen on osa riskien hallintaa. Keskeisissä riskeissä korostuu omaisuuteen ja henkilöstöön liittyvät riskit: korjausvelka, maaomaisuuden tehokas käyttö ja toimitilahallinta sekä asiantuntijoiden saatavuus ja työssäjaksaminen. Myös tuotettavien palveluiden turvallisuus korostuu toimialalla.

Toimialan valtuustoon nähden sitovista tavoitteista johdetut toiminnalliset tavoitteet

Strateginen teema		
Henkilöstö, osaaminen ja johtaminen		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**
Osaava ja hyvinvoiva henkilöstö	Ennakoiva työhyvinvointijohtamisen vahvistaminen Valmentavan johtamisen ja työyhteisötaitojen kehittäminen Lähtöhaastattelut ja lähtösyiden analysointi Palkkausjärjestelmän kehittäminen	Käytyjen kehityskeskustelujen osuus Henkilötyövuodet Työhyvinvointikysely Sairauspoissaolot Lähtövaihtuvuusprosentti

Strateginen teema		
Hyvinvointi		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**
Viihtyisä ja turvallinen ympäristö	Edulliset ja nopeat joukkoliikenneyhteydet Keskustan koulukampuksen toteuttaminen Palveluverkkoselvitysten aktiivinen laadinta Olemassa olevan vesi-infran ylläpito ja kehittäminen Kävelykeskustan laajentaminen Keskustan ranta-alueen määrätietoinen kehittäminen	Liikenneonnettomuuksien määrä Keskustan koulukampuksen eteneminen Palveluverkkoselvitysten ajantasaisuus Investoinnit €/v Suunnitelma laadittu Tehdyt toimenpiteet
Toimiva joukkoliikenne	Joukkoliikennesuunnitelman noudattaminen	Joukkoliikenteen käyttäjämäärä.
Liikuntaan kannustava kaupunkiympäristö	Pyörätieverkon laajentaminen ja laadun parantaminen Puistojen ja lähiliikuntapaikkojen hoito	Pyörätieverkon määrä ja kunto Puistojen ja lähiliikuntapaikkojen määrä
Hiilineutraali Vaasa 202X	Energia-ja ilmasto-ohjelman toteuttaminen	CO2 päästöt

Strateginen teema		
Vahva talous		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**
Digitalisoidut palvelut	Sähköisen arkiston käyttöönotto, mobiiliasiointi Sopimuksenhallintajärjestelmän käyttöönotto	Toimenpiteet Sopimuksenhallinta käytössä tulosalueilla
Järkevä ja tehokas omaisuuden hallinta	Tonttien ja asunto-osakkeiden vuokraus ja myynti Korjausvelan hallinta	Maaomaisuudesta saatavat tulot Tilamäärän kehitys Toimitilakustannukset Korjausvelan määrä
Riittävä maaomaisuus	Maanhankinta	Maanhankinta ha/v
Tulojen kasvattaminen	Maanvuokrajärjestelmän kehittäminen	Maanvuokratulot €/v
Tehokas Tekninen Toimiala	Teknisen toimen resurssien joustava allokointi	Kehitystoimenpiteet

Strateginen teema		
Vetovoimaisuus		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**
Alueen vetovoimaisuuden kehittäminen > 100 000 asukasta / 202X	Ravilaakson alueen infran toteuttaminen Vaskiluodon osayleiskaava	Väestönkehitys Rakentamisen kerrosneliöt Kaavan hyväksyminen
Uusien yritysten etabloituminen Vaasaan	Yritysten proaktiivinen palveleminen: teknisen toimen, konserniohjauksen ja kehitysyhtiöiden toiminnan aktivointi ja selkiyttäminen	Yritysten työpaikkamäärän muutos Uusien yritysten määrä
Kilpailukykyinen yhdyskuntarakenne	Suurten hankkeiden projektointi, työkalujen kehittäminen Kampussillan toteuttaminen	Tontti- ja kaavavarannon määrä Asemakaavojen läpimenoaika Maankäytön toteuttamisohjelmassa pysyminen
Logistinen saavutettavuus	Sataman kehittäminen	Investointien toteuttaminen
Kaupunginosakeskusten kehittäminen	Kyläkeskusten asemakaavoitus	Kaupunginosakeskussuunnitelma / v Asemakaava-alueella asuvien asukkaiden osuus
Kilpailukykyinen tonttitarjonta	Proaktiivinen tonttitarjonta	Asunto-ohjelman toteuttaminen

Toimialan budjettirahoitteiset tehtävät

500 Rakennusvalvonta
501 Ympäristönsuojelu
503 Terveysvalvonta, yhteistoiminta-alue

504 Eläinlääkintähuolto, yhteistoiminta-alue
136 Kaavoitus
510 Yhteispalvelut
511 Kiinteistötoimi
512 Kuntatekniikka

Tuloslaskelma (1000€)	TP 2019	TA 2020	TA 2021
TOIMINTATULOT	41 824	25 042	26 177
TOIMINTAMENOT	- 29 338	- 27 530	- 29 139
TOIMINTAKATE	12 486	- 2 488	-2 962

Toimialan kohderahoitteiset tehtävät

580 Jätelautakunta

Tuloslaskelma (1000€)	TP 2019	TA 2020	TA 2021
TOIMINTATULOT	212	255	257
TOIMINTAMENOT	- 212	- 255	- 257
TOIMINTAKATE	0	0	0

Toimialan liikelaitokset

680 Vaasan Talotoimi -liikelaitos
660 Vaasan Vesi -liikelaitos

Tuloslaskelma (1000€)	TP2019	TA2020	TA2021
TOIMINTATULOT	63 547	63 364	64 153
TOIMINTAMENOT	- 28 872	- 28 627	- 29 405
TOIMINTAKATE	34 676	34 737	34 747

Henkilöstö 2019-2021

Henkilöstö	TP2019	TA2020	TA2021
Vakituiset	261,82	281,47	285,13
- kokoaikaiset	249	270,45	277,58
- osa-aikaiset	12,82	11,02	7,55
Määräaikaiset	30,4	24,47	5
- kokoaikaiset	24	23,47	4
- osa-aikaiset	6,4	1	1

(lkm, osa-aika% huomioituna)

Keskeiset toimintaympäristön muutokset

Toimintaympäristössä on vireillä useita jätti-investointeja, joihin varaudutaan myös toiminnan resurssoinnissa. Wärtsilän uusi teknologian kehityskeskus Vaskiluotoon on tämän vuosituhannen merkittävin investointi Vaasassa. Samaan aikaan on valmistelussa kaupungin ja YIT:n yhteinen Wasa Station – hybridihanke sekä useita muita julkisen hallinnon ja yksityisten yritysten investointihankkeita eri puolilla kaupunkia.

Kestävän liikkumisen ohjelmalla kaupunki tähtää hiilineutraaliuteen ennen vuotta 2030. Sen toimeenpano tarkoittaa mm. kävelyn ja liikenteen järjestelyiden parantamista ja joukkoliikenteen palvelutaso nostoa sekä elinympäristön viihtyisyyden parantamista.

Kaikki tämä tarkoittaa yhteistä tekemistä suurelle joukolle toimialan henkilöstöstä. Toteutumassa on niin merkittävä elinkeinoelämän rytminmuutos, että se huomioidaan henkilöresurssien mitoituksessa, osaamisen kehittämisessä ja asioiden priorisoinnissa sekä investointirahoituksen painopisteissä.

Toimialan riskikartta

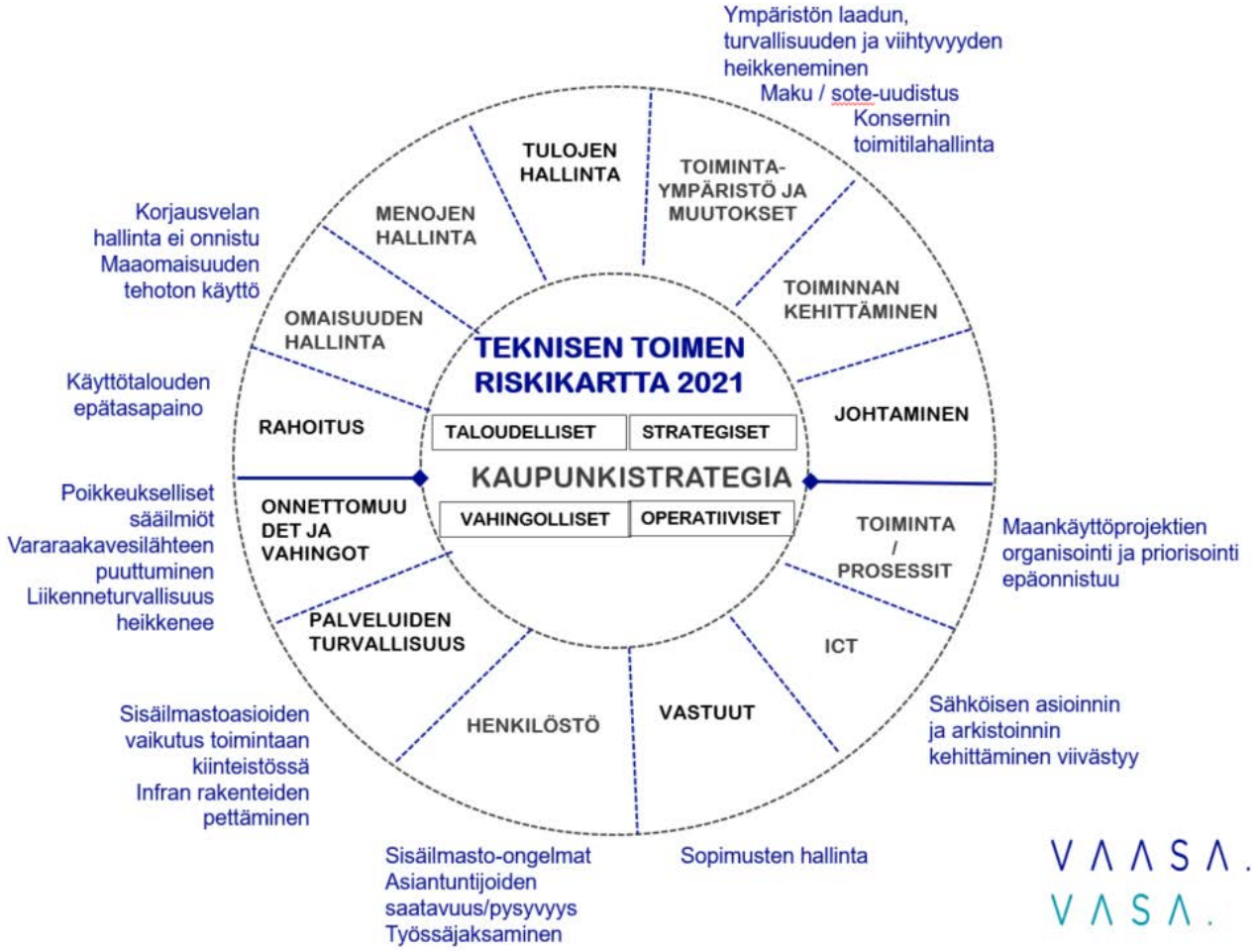

RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

Tuloslaskelma (1000€)	TP 2019	TA 2020	TA 2021
TOIMINTATULOT	1 513	1 323	1 304
TOIMINTAMENOT	- 2 108	- 2 166	- 2 261
TOIMINTAKATE	- 595	- 844	- 957

500 RAKENNUSVALVONTA

Toiminta-ajatus

Rakennusvalvonta on lakisääteistä viranomaistoimintaa. Rakennusvalvonta edistää, ohjaa ja valvoo laadukkaan rakennuskannan ja viihtyisän ympäristön syntymistä ja säilymistä. Toimisto palvelee kuntalaisia ja huolehtii yleisen edun huomioon ottamisesta ja kunnassa tarvittavasta yleisestä rakentamisen ohjauksesta ja neuvonnasta.

Toimintaympäristö 2021-2023

Rakennusvalvonta tekee pitkäjännitteistä yhteistyötä rakennusalan eri toimijoiden kanssa, joita ovat mm. rakennushankkeeseen ryhtyvät, suunnittelijat, hankkeen toteuttajat, muut viranomaiset, elinkeinoelämä, koulutus- ja tutkimuslaitokset.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Rakennusvalvonta jatkaa laadunohjausta niin neuvonnalla kuin jokasyksyisellä rakentajille suunnatulla luentopaketillaan. Ennakko-ohjaukselle varataan aikaa, erityisesti suuremmissa kohteissa. Sähköisen asioinnin ja arkistoinnin käyttöä pyritään edistämään ja sen käyttöosuutta kasvattamaan.

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut	TP2017	TP2018	TP2019	TA2020	TA2021
Myönnetyt luvat	722	724	700	800	700
Lupien käsittelyajan keskiarvo	12,8	17	24	20	20
Katselmukset	1 923	1 832	1 637	2 700	1 700

Talouden tunnusluvut

Talouden tunnusluvut	TP2019	TA2020	TA2021

Henkilöstö	10	10	10
Tulot % menoista	141,3	100	100

Tavoitteet

Strateginen teema		
Henkilöstö, osaaminen ja johtaminen		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**
Ennakoiva henkilöstösuunnittelu	Toiminnan kehittäminen ja tehostaminen ennakoivan henkilöstösuunnittelun avulla.	Toimiva henkilöstö- ja koulutussuunnitelma.

Strateginen teema		
Vahva talous		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**
Tasapainoinen talous. Omarahoitteisuusosuus kolmen vuoden keskiarvona 95-100 %.	Annetussa TA-kehyksessä pysyminen, tavoitteellinen työskentely tulojen ja omarahoitteisuuden saavuttamiseksi.	Omarahoitteisuusosuuden keskiarvo %.

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	**Hallintatoimenpiteet**	**Mittari / Seuranta**
Sähköisen asioinnin käyttöaste laskee	Tiedotetaan sähköisestä asioinnista. Opastetaan sen käytössä.	Käyttöaste (%)
Sähköinen arkistointi viivästyy	Saadaan lisäresursseja sähköisen arkistoinnin hoitamiseen.	Työhyvinvointi / Työssä jaksaminen

Tuloslaskelma (1000€)	**TP2019**	**TA2020**	**TA2021**
TOIMINTATUOTOT	1 064	860	840
TOIMINTAKULUT	- 769	- 786	- 809
Toimintakate	295	74	31

Henkilöstö

Henkilöstö	**TP2019**	**TA2020**	**TA2021**
Vakituiset	10	10	10
- kokoaikaiset	10	10	10
- osa-aikaiset	0	0	0

501 YMPÄRISTÖNSUOJELU

Toiminta-ajatus

Toiminta-ajatuksena on edistää elinympäristön terveellisyyttä ja viihtyisyyttä sekä luonnon ekologista monimuotoisuutta ja kestävää kehitystä.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Yksikön tehtävänä on huolehtia eri laeissa säädetyistä kunnalle kuuluvista ympäristönsuojelun tehtävistä. Keskeisimpiä tehtäväkokonaisuuksia ovat jätehuollon, ilmansuojelun ja vesiensuojelun viranomaistehtävät.

Toiminta perustuu toimialalle vuosittain laadittavaan ympäristönsuojelun valvontasuunnitelmaan. Suunnitelmallisen valvonnan lisäksi tehtäviin kuuluu mm. ilmoitusten ja hakemusten käsittely, lausuntojen antaminen, valitusten käsittely sekä asiakkaiden neuvonta ja ohjaus.

Ympäristön tilan seurantaa, tutkimusten ja selvitysten tekemistä jatketaan määrärahojen puitteissa. Ilmanlaadun mittauksia jatketaan yhteistyösopimuksen mukaisesti yhdessä energiantuotantolaitosten, teollisuuden sekä naapurikuntien kanssa. Osallistutaan edelleen valtakunnalliseen siitepölyseurantaan.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan osalta on keskeistä henkilöstön määrän ja muiden resurssien ylläpitäminen ja kehittäminen siten, että ne ovat riittävät yksikön vastuulla olevien tehtävien suorittamiseen.

Tavoitteet

Strateginen teema		
Hyvinvointi		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**
Ilmanlaadun jatkuvatoiminen seuranta	Mittausten ajallinen kattavuus vähintään 90 %	Toteutuma
Ympäristönsuojelun valvontasuunnitelman toteuttaminen	Tavoite 100 %	Toteutuma

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	**Hallintatoimenpiteet**	**Mittari / Seuranta**
Viranomaistoiminnassa ei saavuteta lainsäädännön vaatimaa tasoa esim. tarkastuskertojen määrissä.	Henkilöresurssointi pyritään varmistamaan. Toiminnassa priorisoidaan kriittiset kohteet	Valvontasuunnitelman toteutuma
Avainhenkilöiden lähteminen (tai muu yllättävä pitkä poissaolo)	Toimintatapojen tarkistaminen mahdollisuuksien mukaan kriitisten tehtävien osalta, prosessikuvausten tarkistaminen	Poikkeamat toiminnassa

Tuloslaskelma (1000€)	**TP2019**	**TA2020**	**TA2021**

TOIMINTATUOTOT	94	104	92
TOIMINTAKULUT	- 490	- 511*	- 586*
Toimintakate	- 395	- 408	- 493

*sisältää ympäristöterveydenhuollon varautumismäärärahan 100 000 euroa.

Henkilöstö

Henkilöstö	**TP2019**	**TA2020**	**TA2021**
Vakituiset	4,5	6	7
- kokoaikaiset	4,5	5	6
- osa-aikaiset		1	1

503 TERVEYSVALVONTA YHTEISTOIMINTA-ALUE

Toiminta-ajatus

Yksikön tehtävänä on vastata terveydensuojelu-, elintarvike- ja tupakkalaissa kunnalle säädetyistä tehtävistä Vaasan ja Laihian alueella. Terveysvalvonnan nettomenot kohdistetaan yhteistoiminta-alueella kuntien asukasluvun perusteella.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Yksiköntehtävänä on vastata terveydensuojelu-, elintarvike- ja tupakkalaissa kunnalle säädetyistä tehtävistä Vaasan ja Laihian alueella.

Toiminta perustuu toimialalle vuosittain laadittavaan ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelmaan. Suunnitelmallisen valvonnan lisäksi tehtäviin kuuluu mm. ilmoitusten ja hakemusten käsittely, lausuntojen antaminen, valitusten käsittely, epidemioiden selvittäminen, asumisterveysasiat sekä asiakkaiden neuvonta ja ohjaus.

Terveysvalvonnan nettomenot kohdistetaan yhteistoiminta-alueella kuntien asukasluvun perusteella.

Sisäisenvalvonnan ja riskienhallinnan osalta on keskeistä henkilöstön määrän ja muiden resurssien ylläpitäminen ja kehittäminen siten, että ne ovat riittävät yksikön vastuulla olevien tehtävien suorittamiseen.

Talouden tunnusluvut

Talouden tunnusluvut	**TP2019**	**TA2020**	**TA2021**
Nettomeno (Toimintakate) Vaasa €	318 561	344 900	344 390

Nettomeno (Toimintakate) Laihia €	42 837	46 700	46 310
Toimintakate yhteensä €	361 398	391 600	390 700
€/asukas	4,78	5,18	5,16

Tavoitteet

Strateginen teema		
Hyvinvointi		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**
Ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman toteuttaminen	Tavoite 75 %	Toteutuma

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	**Hallintatoimenpiteet**	**Mittari / Seuranta**
Viranomaistoiminnassa ei saavuteta lainsäädännön vaatimaa tasoa esim. tarkastuskertojen määrissä.	Henkilöresurssointi pyritään varmistamaan. Ympäristöterveydenhuollon tietojärjestelmä on täysimääräisesti käyttöön. Toiminnassa priorisoidaan kriittiset kohteet	Valvontasuunnitelman toteutumisaste
Avainhenkilöiden lähteminen (tai muu yllättävä pitkä poissaolo)	Toimintatapojen tarkistaminen mahdollisuuksien mukaan kriittisten tehtävien osalta, prosessikuvausten tarkistaminen	Poikkeamat toiminnassa
Uhkaavat asiakastilanteet	Uhkaavien asiakastilanteiden menettelyohje tehty. Tarkastustehtävissä toimitaan tarvittaessa pareittain. Tarvittaessa kutsutaan poliisi. Hakeudutaan esim. kaupungin koulutukseen.	Tapausten kirjaaminen, seuranta ja mahdolliset lisätoimenpiteet

Tuloslaskelma (1000€)	**TP2019**	**TA2020**	**TA2021**
TOIMINTATUOTOT	169	169	165
TOIMINTAKULUT	- 484	- 513	- 509
Toimintakate	- 315	- 344	- 344

Henkilöstö

Henkilöstö	**TP2019**	**TA2020**	**TA2021**
Vakituiset	9,5	10	10
- kokoaikaiset	8,5	8	8
- osa-aikaiset	1	2	2
Määräaikaiset	0	1	0
- kokoaikaiset		1	

504 ELÄINLÄÄKINTÄHUOLTO YHTEISTOIMINTA-ALUE

Toiminta-ajatus

Eläinlääkintähuolto vastaa peruseläinlääkäripalveluista, eläinsuojelusta ja muista kunnalle säädetyistä eläinlääkintähuollon tehtävistä.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Eläinlääkintähuolto järjestetään yhteistoimintana Vaasan ja Laihian kuntien kesken. Eläinlääkintä jakautuu kolmeen yksikköön: Vaasan toimipiste, Laihian toimipiste ja päivystystoiminta

Eläinlääkintähuolto vastaa peruseläinlääkintäpalvelujen saatavuudesta. Päivystysaikana palvelut järjestetään yhteistyössä Mustasaaren ja Vöyrin kanssa. Päivystysaikana tehdään tarvittaessa yhteistyötä myös Maalahti-Korsnäs -kuntayhtymän, Närpiön ja Kristiinankaupungin muodostaman päivystysalueen kanssa.

Eläinlääkintähuolto vastaa myös eläinsuojelulain valvonnasta, ennaltaehkäisevästä eläinlääkintätyöstä, tarttuvien tautien vastustuksesta ja kunnan velvollisuudesta huolehtia irrallaan tavattujen lemmikkieläinten tilapäisen hoidon järjestämisestä. Eläinlääkintähuolto neuvoo, tiedottaa ja antaa lausuntoja toimialaansa liittyvissä asioissa ja ohjaa tarvittaessa erikoiseläinlääkäritasoista apua tarvitsevat asiakkaat eteenpäin.

Eläinlääkinnän kustannukset kohdennetaan Vaasan ja Laihian kesken €/käynti -perusteella.

Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan osalta keskeisintä on yksikön pieni koko ja tästä aiheutuva alttius toiminnan häiriöille.

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut	TP2017	TP2018	TP2019	TA2020	TA2021
Käynnit, Vaasan toimipiste	1 938	2 197	2 245	2 200	2 200
Käynnit, Laihian toimipiste	1 554	1 696	1 654	1 400	1 400

Talouden tunnusluvut

Talouden tunnusluvut	TP2019	TA2020	TA2021
Toimintakate (nettoalijäämä) Vaasa €	203 293	166 700	165 200
Toimintakate (nettoalijäämä) Laihia €	77 264	93 000	105 100
Toimintakate yhteensä €	280 556	259 700	270 300

€/käynti	71,94	86,57	86,19

Tavoitteet

Strateginen teema		
Hyvinvointi		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**
Peruseläinlääkäripalveluiden ympärivuorokautinen saatavuus	Sijaisuusjärjestelyt	Poikkeamien määrä

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Hallintatoimenpiteet	Mittari / Seuranta
Eläinlääkärien samanaikaiset poissaolot, esim. sairastuminen toisen lomalla ollessa. Puolikuntoisena / sairaana töissäolo	Yhteistyötä naapurikuntien kollegojen kanssa. Yhteistyötä käsitellään säännöllisesti eläinlääkärien tapaamisissa. Priorisoidaan kiireelliset tapaukset.	Poikkeamat palvelun saatavuudessa
Uhkaavat asiakastilanteet	Uhkaavien asiakastilanteiden menettelyohje tehty. Tarkastustehtävissä toimitaan tarvittaessa pareittain. Tarvittaessa kutsutaan vartija ja/tai poliisi. Hakeudutaan esim. kaupungin koulutukseen.	Tapausten kirjaaminen, seuranta ja mahdolliset lisätoimenpiteet
Tapaturmariski (liukastuminen, isojen eläinten kanssa työskentely, eläinlääkintä)	Päivystysalue on kuitenkin suht. pieni, päivystysmatkat vielä kohtuullisia. Alalla tiedostetaan ongelma. Asianmukaiset työvälineet, ammattitaito.	Tapausten kirjaaminen, seuranta ja mahdolliset lisätoimenpiteet

Tuloslaskelma (1000€)	TP2019	TA2020	TA2021
TOIMINTATUOTOT	186	190	207
TOIMINTAKULUT	- 366	- 356	- 357
Toimintakate	- 180	- 166	- 150

Henkilöstö

Henkilöstö	TP2019	TA2020	TA2021
Vakituiset	4	4	4
- kokoaikaiset	2	3	3
- osa-aikaiset	2	1	1
Määräaikaiset	0	1	1
- kokoaikaiset			
- osa-aikaiset		1	1

TEKNINEN LAUTAKUNTA

Tuloslaskelma (1000€)	TP 2019	TA 2020	TA 2021
TOIMINTATULOT	40 253	23 657	24 813
TOIMINTAMENOT	- 25 540	- 23 316	- 24 321
TOIMINTAKATE	14 713	340	493

Toiminta-ajatus

Tekninen lautakunta huolehtii kaupungin maaomaisuudesta ja sen kehittämisestä, asuntotoimen tehtävistä, paikkatietopalveluista, kiinteistönmuodostuksesta, kunnallisteknisistä palveluista, kunnallisen pysäköinninvalvonnan järjestämisestä ja toimii lainsäädännön mukaisena viranomaisena edellä mainituissa asioissa. Tekninen lautakunta toimii lisäksi joukkoliikenneviranomaisena.

Toimintaympäristö 2021-2023

Teknisen lautakunnan tehtäväalue muodostuu Kiinteistötoimen ja Kuntatekniikan tulosalueista. Lisäksi suoraan teknisen lautakunnan alaisena palveluyksikkönä toimii Yhteispalvelut, missä on määrärahat teknisen toimialan yhteisiin kuluihin ja teknisen lautakunnan kustannuksiin.

Lautakunnan toimintaympäristössä on suunnittelukaudella käynnissä merkittäviä hankkeita ja investointeja, jotka osaltaan vahvistavat kaupungin elinvoimaisuutta. Toiminnassa merkittävimmät riskit liittyvät omaisuuden ja korjausvelan hallintaan, osaamisen varmistamiseen sekä poikkeuksellisiin sääilmiöihin.

Toiminnan painopistealueet

Teknisen lautakunnan alaiset tulosalueet esittävät talousarvionsa perusteluissa painopistealueensa. Tulosalueiden tarkemmat tavoitteet ovat esitettyinä tulosalueiden tuloskorteissa.

510 YHTEISPALVELUT

Toiminta-ajatus

Yhteispalvelut toimii suoraan teknisen lautakunnan alaisena palveluyksikkönä. Yhteispalveluiden kautta hoidetaan tehokkaasti teknisen toimen keskitettyjä kustannuksia. Se on yksi teknisen toimen ohjaustyökalu. Lisäksi teknisen lautakunnan kustannukset ovat budjetoituna Yhteispalveluissa.

Tuloslaskelma (1000€)	TP2019	TA2020	TA2021
TOIMINTATUOTOT	5	4	5
TOIMINTAKULUT	- 255	- 333	- 332
Toimintakate	- 249	- 329	- 328

511 KIINTEISTÖTOIMI

Toiminta-ajatus

Kiinteistötoimen toiminta-ajatuksena on luoda edellytykset toiminnallisesti ja yhdyskuntataloudellisesti kilpailukykyiselle kaupunkirakenteelle huolehtimalla kaupungin maapolitiikan ja asunto-olojen kehittämisestä, maaomaisuuden hallinnasta, hankinnasta ja luovutuksesta, paikkatiedon hallinnan kehittämisestä ja kartastotehtävistä, kiinteistömuodostus- ja mittaustehtävistä sekä kiinteistörekisterin pidosta.

Tulosalue jakautuu neljään tulosyksikköön: tonttipalvelut, asumispalvelut, paikkatietopalvelut sekä kiinteistö- ja mittauspalvelut.

Toimintaympäristö 2021-2023

Kiinteistötoimen palvelut:
• Maapoliittinen strategiatyö, maaomaisuuden hallinta/tonttilaitoksen ylläpito, maanhankinta/-luovutus
• Asuntotuotannon ohjaus/asuntopolitiikka, asumisen viranomaisasiat, avustukset
• Kaupungin paikkatietojärjestelmän ylläpito- ja kehittäminen sekä kartastot
• Kiinteistönmuodostus, maasto- ja rakennusvalvontamittaukset

Toimintaympäristön muutokset:
• Kaupunkirakenteen tiivistäminen, ilmasto- ja energiatavoitteet sekä kuntatalouden vaatimukset korostavat entisestään maapolitiikan strategista merkitystä.
• Maankäyttö-, sosiaali- ja asuntopolitiikan yhteensovittamisen vaatimus korostuu.
• Paikkatietojärjestelmien strateginen merkitys ja käyttömahdollisuudet lisääntyvät.
• Kaupunkimittauksen ja kiinteistönmuodostuksen perustehtävä kaupunkirakentamisen alustana säilyy muuttumattomana.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Keskeiset vaikuttavuus- ja tuotantotavoitteet sekä kehittämisen painopisteet 2021-2023

Kaupunkistrategiaa ja kuntataloutta tukeva maapolitiikka
• Aktiivinen maanhankinta
• Aktiivinen tonttitarjonta
• Tehokas sopimustoiminta
• Kaupungin käytöstä poistuvien alueiden/kiinteistöjen kehittäminen
• Ilmasto- ja energiastrategian edistäminen maapolitiikan keinoin
• Keskusta-alueiden ja vanhojen yritysalueiden uudistumisen edistäminen
• Ajantasainen hintapolitiikka – maaomaisuuden tuoton parantaminen
• Maaomaisuuden hallintajärjestelmän parantaminen

Kaupunkistrategiaa tukeva asuntopolitiikka
• Kaupungin asuntopolitiikan järkeistäminen
• Asuntomarkkinoiden seurannan parantaminen
• Monipuolisen ja kohtuuhintaisen asuntotarjonnan varmistaminen
• Hissirakentamisen edistäminen / ikääntyneiden asumisen kehittäminen

• Hallinnon rajat ylittävät asuntoalueiden kehittämishankkeet

Kehitysedellytyksiä edistävä, tehokas paikkatietojärjestelmä
• Kaupungin paikkatietolinjausten toteuttaminen
• Sähköisten palvelujen käyttöönoton tukeminen
• Vuorovaikutteinen ja rakennemuutoksia ennakoiva toiminta
• Aineistojen laadun parantaminen
• Uusien teknologioiden käyttöönotto
• Seudullisten paikkatietoaineistojen kokoaminen
• 3D-kaupunkimallin kokoaminen eri aineistoista

Kaupunkirakentamisen mahdollistava tehokas ja oikea-aikainen kaupunkimittaus
• Kiinteistöjärjestelmän laadun parantaminen
• Toimintaprosessien tehostaminen
• Uuden tekniikan täysimääräinen hyödyntäminen

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut	TP2017	TP2018	TP2019	TA2020	TA2021
Kaupungin omistama maapinta-ala, ha	6 300	6 355	6 382	6 555	6 500
Maanvuokrasopimukset, kpl	3 793	3 835	3 842	3 875	3 900
Maanhankinta, ha/v	159,67	96,9	27,3	100	100
Maankäyttösopimukset, kpl/v	2	9	2	5	5
Tontinluovutus Vuokraus, kpl/v	50	59	48	60	60
Tontinluovutus Myynti, kpl/v	16	9	10	20	20
Asuntopäätökset: Korjaus-, energia- (loppuneet 2016/2017) ja hissi- sekä esteettömyysavustukset, kpl/v	13	3	3	10	10
Asuntopäätökset vuokra- ja asumisoikeusasiat, kpl/v	316	229	135	100	100
Asukasvalinnat kpl			1 060	300	500
Muodostettuja tontteja, kpl/v	63	52	69	100	100
Rakennusvalvontamittaukset, kpl/v	478	565	477	500	500
Asiakastyytyväisyys (asteikolla1-5)	4,5	5	4,9	4	4
Työtyytyväisyys (asteikolla 1-5)	4,03			4	4

Talouden tunnusluvut

Talouden tunnusluvut	TP2019	TA2020	TA2021
Maanvuokratulot, milj.€/v	8,9	9,1	9,3

Kiinteistöjen myyntivoitot, milj.€/v	16,63	2,1	2,1
Maanhankintakustannukset, milj.€/v	5,72	4	2,5
Maankäyttösopimukset, milj.€/v	1,14	1	1,8
Pilaantuneiden maa-alueiden kunnostus, milj.€/v	0,17	0,25	0,25

Tavoitteet

Strateginen teema		
Vetovoimaisuus		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**
Kaupunkistrategiaa ja kuntataloutta tukeva maapolitiikka.	Aktiivinen maanhankinta ----- Kysyntää vastaava tonttitarjonta ----- Energia- ja ilmastotavoitteiden edistäminen maapolitiikan keinoin	Maavaranto ------ Tonttitarjonta vs. kysyntä ----- Keinovalikoiman laajuus ja vaikuttavuus
Kaupunkistrategiaa tukeva asuntopolitiikka	Asuntopoliittisen ohjelman seuranta ----- Asuntomarkkinoiden seurannan parantaminen ----- Hissirakentamisen edistäminen	Raportti 1krt/vuodessa ----- Asuntomarkkinakatsaus 2 krt vuodessa ----- Uusien hissien lkm
Kaupunkirakentamisen mahdollistava tehokas ja oikea-aikainen kaupunkimittaus	Kiinteistöjärjestelmän laadun parantaminen ----- Toiminnan tehostaminen uudistamalla mittauskalustoa	Muodostamattomien yleisten alueiden lkm ----- Mittausprosessin laatu ja nopeus
Kehitysedellytyksiä edistävä, tehokas paikkatietojärjestelmä	Paikkatietolinjausten toteutumisen seuranta ----- Uusien teknologioiden käyttöönotto ----- Aineistojen laadun parantaminen	Raportti 1krt/vuodessa ----- Sovellusten hyödyntämisen laajuus ja tehokkuus ----- Kaavan pohjakartan ajantasaisuus

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	**Hallintatoimenpiteet**	**Mittari / Seuranta**
Maaomaisuuden tehoton/tuottamaton käyttö.	Maaomaisuuden salkutusratkaisut, sisäinen maanvuokra, selkeät sisäiset hallinta- ja luovutusperiaatteet, nettoajattelu, kaavataloudelliset tarkastelut.	Sisäisen maanvuokrajärjestelmän suunnitelma

Tuloslaskelma (1000€)	**TP2019**	**TA2020**	**TA2021**
TOIMINTATUOTOT	27 726	12 493	13 484
TOIMINTAKULUT	- 2 956	- 2 698	- 2 860
Toimintakate	24 770	9 796	10 725

Henkilöstö

Henkilöstö	TP2019	TA2020	TA2021
Vakituiset	26,6	28,42	29,42
- kokoaikaiset	25	28	29
- osa-aikaiset	1,6	0,42	0,42
Määräaikaiset	4,4	0	0
- kokoaikaiset	4	0	0
- osa-aikaiset	0,4	0	0

512 KUNTATEKNIIKKA

Toiminta-ajatus

Kuntatekniikan toiminta-ajatuksena on huolehtia liikenteen, liikenneväylien, viheralueiden, torien ja muiden yleisten alueiden, venesatamien sekä hulevesien hallinnan suunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidon järjestämisestä. Tulosalue kehittää Vaasan seudun logistiikkaa, Vaasan sataman meri- ja matkustajaliikenteen ja raideliikenteen toimintaedellytyksiä. Kuntatekniikka toimii joukkoliikenneviranomaistehtävissä, huolehtii kunnallisesta pysäköinninvalvonnasta sekä ajoneuvojen siirtämisestä ja romuajoneuvojen hävittämisestä. Tulosalueen tehtäviin kuuluvat myös kaivu- ja sijoituslupien myöntäminen, katualueiden tilapäinen vuokraaminen rakentamistarkoitukseen ja Vaasan kaupungin metsien hoito ja puunmyynti sekä ulkoliikuntapaikkojen kunnossapito ja hoito. Tulosalue vastaa lisäksi keskitetystä korjaamotoiminnasta ja kalustonhallinnasta.

Toimintaympäristö 2021-2023

Toimintaympäristö muuttuu tulevina vuosina yhä vaativampaan suuntaan. Meneillään on useita poikkeuksellisen isoja hankekokonaisuuksia, kuten sataman kehittäminen, joukkoliikenteen järjestämistavan muutos sekä Ravilaakson, Wasa Stationin ja GigaVaasan alueiden infran rakentaminen. Priorisointi uuden rakentamiseen ei saa kuitenkaan johtaa korjausvelan hallitsemattomaan kasvuun ja riittämättömiin ylläpitoresursseihin. Vaasan kaupungilla on kunnianhimoiset ilmastotavoitteet ja oletettavasti liikenteen rooli suurimpana päästölähteenä korostuu lähivuosina. Kestävän liikkumisen kehittäminen vaatii osaavan ja motivoituneen henkilökunnan lisäksi riittävät taloudelliset resurssit. Lainsäädännön muutokset pakottavat esimerkiksi uusimaan merkittävän osan liikennemerkeistä sekä muuttamaan hanketoiminnan ja omaisuudenhallinnan prosesseja. Digitalisaation parempi hyödyntäminen nähdään isona mahdollisuutena. Toimintaympäristön muutokset vaativat muutosta myös organisaatiolta.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Kuntatekniikka on läsnä jokaisen vaasalaisen arjessa helpottaen arjen askareita ja lisäämällä hyvinvointia sekä kaupungin vetovoimaisuutta. Tulosalueen keskeisenä tehtävänä on osaltaan kaupunkistrategian, maa- ja asuntopoliittisten ohjelmien, maankäytön toteutusohjelman, keskustastrategian, pysäköintipolitiikan, energia- ja ympäristöohjelman sekä kestävän liikkumisen ohjelman toimeenpano. Lisäksi on laadittu useita ylätason

suunnitelmia ja hanke-ohjelmia, jotka ohjaavat toimintaa. Useimmat tehtävät ovat kunnan lakisääteisiä tehtäviä. Muuta toimintaa kehitetään hyötyjä maksaa –periaatteella. Ulkopuolisen rahoituksen ja tuen hakemiseen panostetaan aikaisempaa enemmän.

Kuntatekniikan organisaatio uudistetaan talousarviovuoden aikana vastaamaan paremmin toimintaympäristön asettamia vaatimuksia. Organisaatiouudistuksen keskeisinä teemoina ovat asiakaspalvelun priorisointi, itseohjautuvuuden lisääminen, hukan minimointi, nopeammat läpimenoajat sekä jatkuva kehittäminen. Keskeisenä kehityskohteena on toiminnan salkuttaminen sekä salkunhallintaan panostaminen. Tavoitteena on suunnitelmallisuuden ja tehokkuuden lisääminen sekä riittävien resurssien varmistaminen. Toimintaa tullaan tarkastelemaan hanketoiminnan, omaisuudenhallinnan, palveluiden, kehittämisen ja riskienhallinnan prosessien näkökulmasta.

Liikenteen osalta talousarviovuoden keskeisenä tehtävänä on liikennejärjestelmään liittyvien suunnitelmien päivittäminen sekä joukkoliikenteen järjestämistavan ja uuden linjaston käyttöönoton valmistelu. Rataliikenteen osalta edistetään nopeuden nostoa Vaasan ja Seinäjoen välillä sekä mahdollista duoraitiotiepilottia. Satamassa valmistaudutaan uuden matkustajalaivan toiminnan aloittamiseen uudistamalla laiturialueita, terminaalia sekä sähköisiä järjestelmiä. Pienvenesatamatoimintaa kehitetään syksyllä 2020 laaditun selvityksen pohjalta. Liikenneväylissä korostuu Liisanlehdon, Ravilaakson ja Vaskiluodon väylien rakentaminen, kävelyn, pyöräilyn ja liikenteenhallinnan kehittäminen sekä korjaus- ja saneeraushankkeisiin panostaminen. Liikennevalojärjestelmän uudistaminen aloitetaan laatimalla liikennevalo-ohjauksen yleissuunnitelma ja risteyskohtaiset parantamissuunnitelmat sekä uusimalla tietojärjestelmiä ja ohjauskojeita.

Liikenneväylien kunnossapidossa korostuu väylien pitäminen liikennöitävässä kunnossa kaikissa keliolosuhteissa. Suunnitelmallisuutta ja laadunvalvontaa lisätään ottamalla käyttöön uusi toiminnanohjausjärjestelmä. Uudet alueurakat kilpailutetaan talousarviovuoden aikana ja tällä on vaikutusta kunnossapidon kustannustasoon. Kustannustason ennakoimista hankaloittaa toteutuesssaan loppuvuoden poikkeukselliset sää- ja keliolosuhteet. Alueurakoissa tavoitellaan pidempien sopimusjaksojen kautta syvempää kumppanuutta urakoitsijoiden kanssa ja tällä toivotaan olevan positiivinen vaikutus urakoiden hinta-/laatusuhteeseen. Uudelleen pintausta tehdään valtaosin pää- ja kokoojakaduilla sekä pyöräteillä. Kaluston hankinnassa pääpaino on ympäristöystävällisiä, tehokkaissa ja monipuolisissa kone- ja ajoneuvoyksiköissä.

Vaasa on tunnettu hyvin hoidetuista viheralueistaan ja kesäkukistaan, joiden hoitoon osallistuu myös iso määrä sesonki- ja kesätyöntekijöitä sekä tukityöllistettyjä ja vankeja. Metsien hoidossa lähtökohtana on uuden metsänhoitosuunnitelman toimeenpano. Hulevesien hallintaa kehitetään tarkastelemalla maksuperusteita sekä panostamalla laajojen hulevesijärjestelmän, eli viemäri- ja ojaverkostojen, ylläpitoon ja saneeraukseen. Ulkoliikuntapaikkojen sekä leikkipuistojen ylläpito ja kehittäminen ovat myös keskeisiä tehtäviä kuntatekniikassa. Onkilahden puistossa yhdistyy ulkoliikunta sekä leikki ja sitä tullaan kehittämään eri ikäisten ihmisten kohtaamispaikkana.

Yleisten alueiden käyttöä luvitetaan ja valvotaan pysäköinninvalvonnan sekä käyttö- ja kaivulupien osalta. Palveluiden ja lupamaksujen hinnoittelu sekä lupaehdot päivitetään talousarviovuoden aikana. Pysäköintimaksuautomaatteja uusitaan vanhimmasta päästä. Romupyörien keräämistä ja hyötykäyttöä kehitetään. Kaupungin strategian mukaisesti varaudutaan jatkossa aikaisempaa paremmin nopeiden kokeilujen käynnistämiseen sekä laajempaan yhteistyöhön yritysten ja kolmannen sektorin kanssa.

Riskienhallinnassa korostuu onnistuminen tavanomaista suuremmissa hankkeissa. Tätä pyritään edesauttamaan panostamalla aikataulu- ja resurssisuunnitteluun sekä urakoitsijoiden ja palveluntoimittajien sopimusohjaukseen. Vuonna 2021 viimeistellään sopimustenhallintajärjestelmän käyttöönotto.

Työturvallisuuden varmistaminen on maanrakennusalalla, ja erityisesti liikenteen parissa tehtävien töiden osalta, eräs tärkeimmistä riskienhallinnan toimenpiteistä. Henkilökuntaa koulutetaan pakollisten korttikoulutusten lisäksi myös ammattiosaamiseen liittyvillä kursseilla. Vaasan kaupunki osallistuu aktiivisesti Kuntaliiton vetämän KEHTO-foorumin toimintaan sekä hakee parhaita käytäntöjä kuntatekniikan alan tehtävien hoitamiseen muista kaupungeista Suomessa ja ulkomailla.

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut	TP2017	TP2018	TP2019	TA2020	TA2021
Alueiden ylläpito					
Kadut ja erilliset kevyen liikenteen väylät					
- kunnossapidettävät km	560	572	571	580	573
- hoitokustannukset €/km	5 600	5 245	6 451	5 700	5 550
Keskuskorjaamo ja kalustonhallinta					
Korjaamon työtilaukset, lkm	1 221	1 255	1 301	1 300	1 300
Nettoinvestoinnit, €	424 000	344 000	397 818	430 000	400 000
Kuntatekniikka					
Työtyytyväisyys (asteikolla 1-5)				3,6	3,7
Liikuntapaikat					
Ulkoliikuntapaikat 1 000 €					
- yhteiset kulut		235	216	195	198
- Kaarlen kenttä		56	75	75	75
- Öjberget		260	207	239	240
- liikuntapaikkojen kesähoito		437	526	525	527
- liikuntapaikkojen talvihoito		335	263	257	260
Pysäköinti					
Maksulliset pysäköintipaikat					
- ydinkeskustassa	1 200	1 200	1 200	1 200	1 200
- tulot maksullisista pysäköintipaikoista 1 000 €	855	840	847	840	840
Virheellinen pysäköinti					
- maksukehotukset kpl	14 256	12 555	14 384	13 000	13 500
- virhemaksutulot 1 000 €	611	628	684	625	625
Rakennuttaminen					
Katurakenteet m2	44 701	56 997	27 058	40 000	30 000
Pyörätiet/jalkakäytävät m2	20 953	27 702	12 056	9 000	20 000
Hulevesiviemärit m		2 940	2 535	3 000	2 500
Katuvalaistus					

- suunnitelmat lkm	28	25	29	25	25
- valaisimien lkm	16 450	17 200	17 074	17 200	17 600
Suunnittelu					
Keskustan kehän ylittää keskimäärin - autoja/arkivrk	107 000	104 850	103 150	102 000	101 500
Liikenneonnettomuudet yhteensä	355	349	321	310	300
- omaisuusvahingot	297	302	284	250	220
- henkilövahingot	57	46	37	35	30
- kuolemaan johtaneet onnettomuudet	1	1	0	0	0
Paikallisliikenne					
- linjojen lkm/arkivrk	22	23	23	23	23
- km/arkivrk	4 500	4 800	4 700	4 800	4 800
- subventoituja kausilippuja myyty kpl	21 004	14 323	14 294	22 000	15 000
- arvonlataukset €	320 000	441 880	573 707	400 000	600 000
Liikennevaloilla ohjatut liittymät kpl	53	53	54	54	55
Kunnallistekniset suunnitelmat - laadittu lkm	19	22	27	25	25
Kaivulupa-anomukset lkm	219	215	229	200	200
Viheralueyksikkö					
Kaupungin metsäpinta-ala ha	4 050	4 150	4 150	4 200	4 200
Yleiset leikkipuistot, kpl	82	81	82	81	81
Lähiliikunta-alueet, kpl	4	4	4	4	4
Puistot A1-A3 hoitoluokka, ha	155	156	156	156	156
Venepaikat					
- paikkoja lkm	2 018	1 928	1 933	1 928	1 828
- vuokrattuja	1 597	1 596	1 606	1 600	1 600
- vuokratulot 1000 €	230	232	233	280	280

Tavoitteet

Strateginen teema		
Hyvinvointi		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**
Viihtyisä ja turvallinen ympäristö	Hoitoluokitusten mukaiset toimenpiteet	Alueurakoiden reklamaatiot

Strateginen teema		
Vetovoimaisuus		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**
Pyöräilyn kehittäminen	Olosuhteiden ja palveluiden parantaminen	Toteutuneet hankkeet
Liikenneturvallisuuden parantaminen	Liikenneturvallisuussuunnitelman noudattaminen	Henkilövahingot Toteutuneet hankkeet
Kilpailukykyiset yhdyskuntarakennepalvelut	Satamainvestoinnit	Toteutetut hankkeet

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Hallintatoimenpiteet	Mittari / Seuranta
Hankintojen juridiset riskit	Hankintojen keskittäminen hankintapalveluihin, oman osaamisen kehittäminen, huolellisuus	Tehdyt toimenpiteet
Poikkeukselliset sääilmiöt	Ennakointi, hälytysverkosto, korjausvelka	Tehdyt toimenpiteet
Korjausvelan hallinta ei onnistu	Määrärahojen kohdentaminen saneeraukseen, korjausvelan laskenta, imagonnosto, kuntotarkastukset	Korjausvelka

Tuloslaskelma (1000€)	TP2019	TA2020	TA2021
TOIMINTATUOTOT	12 522	11 159	11 325
TOIMINTAKULUT	- 22 330	- 20 286	- 21 129
Toimintakate	- 9 807	- 9 127	- 9 805

Henkilöstö

Henkilöstö	TP2019	TA2020	TA2021
Vakituiset	114	119,45	123,61
- kokoaikaiset	109	115,45	121,58
- osa-aikaiset	5	4	2,03
Määräaikaiset	21	20,47	2
- kokoaikaiset	16	20,47	2
- osa-aikaiset	5	0	0

VAASAN SEUDUN JÄTELAUTAKUNTA

Tuloslaskelma (1000€)	TP 2019	TA 2020	TA 2021
TOIMINTATULOT	212	255	257
TOIMINTAMENOT	- 212	- 255	- 257
TOIMINTAKATE	0	0	0

580 JÄTELAUTAKUNTA

Toiminta-ajatus

Vaasan seudun jätelautakunta toimii jätehuoltoviranomaisena Vaasan seudulla ja vastaa jätehuollon kehitys- ja seurantatehtävistä jätelautakunnan yhteistyösopimuksen mukaisesti. Jätelautakunnan tehtäviin kuuluu esim.: jätehuolto- ja lietetyhjennysrekisterien ylläpitäminen, jätehuoltomääräykset, jätehuollon palvelutason hyväksyminen, jätetaksan hyväksyminen, valvontatehtävät sekä vastuu jätepoliittisen ohjelman laadinnasta.

Toimintaympäristö 2021-2023

Vaasan seudun jätelautakunnan toiminta-alueeseen kuuluvat seuraavat kunnat: Vaasa, Mustasaari, Vöyri, Isokyrö, Maalahti ja Korsnäs. Vaasan kaupunki on lautakunnan isäntäkunta ja vastaa hallinnosta.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Jätelautakunnan tehtävä on hoitaa kuntien laissa säädetyt viranomaistehtävät jätehuollon toiminta-alueella. Toiminta-alueen kunnat ovat yhteistyösopimuksen avulla perustaneet yhteisen jätelautakunnan. Jätelautakunnan tehtäviin kuuluu esim. jätehuoltomääräyksien hyväksyminen, jätehuoltomääräysten poikkeamien myöntäminen, jätteenkuljetusjärjestelmistä päättäminen, jätetaksan hyväksyminen, jätemaksumuistutusten käsitteleminen, jätemaksujen tarkistamisesta päättäminen, jätehuoltorekisterin ylläpitäminen sekä palvelutasosta ja jätteenkeräyspaikoista päättäminen.
Jätelautakunnan päätökset tehdään jätelautakunnan kokouksissa tai virkamiespäätöksinä. Joissakin asioissa päätäntävalta on siirretty jätehuoltopäällikölle, mutta suurista suuntaviivoista päätetään jätelautakunnan kokouksissa.
Toivomme, että asiakkaamme voivat joustavasti ja nopeasti toimittaa asiansa jätelautakunnassa. Asiakkaat voivat ottaa yhteyttä jätelautakuntaan puhelimitse sekä s-postin, kotisivun ja postin kautta. Tavoite on saada yhä enemmän hakemuksia sähköisessä muodossa ja kohtuullinen käsittelyaika.
Tulosalueen riskeistä tehdään kartoitus kerran vuodessa sekä riskien seurantaa vuoden aikana. Vuoden 2018 aikana alkoi kompostien tarkastus. Vuonna 2021 tehdään vähintään 100 kompostitarkastusta. Virkamiespäätöksiä koskevaa päätöksentekoprosessia tulee kehittää päätöksentekoprosessin nopeuttamiseksi ja koko päätösketjun laadun turvaamiseksi.

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut	TP2017	TP2018	TP2019	TA2020	TA2021

Suoritetut tarkastukset	20	106	134	100	100
Jätehuoltomääräyksistä käsiteltyjen poikkeuksien lukumäärä	1 686	933	387	1 000	1 000
Käsittelyaika, virkamiespäätökset, keskimäärin päiviä	22,3	18,8	12,8	14	14
Sähköisessä muodossa vastaanotettujen päätösten osuus (%)	48,6	54,1	65,6	65	70

Tavoitteet

Strateginen teema		
Hyvinvointi		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**
Järjestettyyn jätteenkuljetukseen liittymättömien kotitalouksien vähentäminen.	Kehotuskirjeitä lähetetään jatkuvasti uusille liittymättömille kiinteistöille.	Liittymisprosentti on yli 95 %
Järjestettyyn lietteenkuljetukseen liittymättömien kotitalouksien vähentäminen.	Keväällä 2020 kehotuskirjeet lähetettiin kaikille kotitalouksille, jotka eivät ole tyhjentäneet kiinteistönsä lietekaivoa vuoden 2019 aikana. Kirjeiden määrä oli 4470 kpl. Valvonta jatkuu vuonna 2021	Liittymisprosentti on yli 85%
Sähköisten prosessiemme kehittäminen ja parantaminen virkamiespäätöksiä koskevan päätöksentekoprossin nopeuttamiseksi	Ohjelmia ja sähköisiä palveluja tulee kehittää ja päivittää säisen päätöksentekoprosessin nopeuttamiseksi ja laadun turvaamiseksi.	Sähköisessä muodossa saapuvien hakemusten lukumäärä kasvaa

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	**Hallintatoimenpiteet**	**Mittari / Seuranta**
Asiakkaat eivät noudata lainsäädäntöä, ohjeita tai päätöksiä. Jätehuoltomääräysten noudattamisen valvonta. Pidennetty tyhjennysväli edellyttää, että biojäte kompostoidaan kesällä.	Jätelautakunta seuraa säännöllisesti, kuinka jätehuoltomääräyksiä noudatetaan. Vuodesta 2018 lähtien suoritetaan kompostorien tarkastuksia.	Tehdyt kompostoritarkastukset.

Tuloslaskelma (1000€)	**TP2019**	**TA2020**	**TA2021**
TOIMINTATUOTOT	212	255	257
TOIMINTAKULUT	- 212	- 255	- 257
Toimintakate	0	0	0

Henkilöstö

Henkilöstö	**TP2019**	**TA2020**	**TA2021**
Vakituiset		2	2
kokoaikaiset		2	2

LIIKELAITOKSET

Kuntalain mukaan kaupunki voi perustaa kunnallisen liikelaitoksen liiketoimintaa tai liiketaloudellisten periaatteiden mukaan hoidettavaa tehtävää varten. Kunnallinen liikelaitos on osa kunnan organisaatiota.

Vaasan kaupungin liikelaitoksina toimivat:

Pohjanmaan pelastuslaitos - liikelaitos
Vaasan Vesi - liikelaitos
Vaasan Talotoimi – liikelaitos

Liikelaitoksen talousarvio- ja taloussuunnitelma on kunnan talousarvion ja –suunnitelman erillinen osa. Johtokunta valmistelee talousarvion, jonka perustana ovat valtuuston hyväksymät toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet.

Kaupungin talousarvioon sisältyvät sitovat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet on esitetty sivulla 40.

650 POHJANMAAN PELASTUSLAITOS

Toiminta-ajatus

Pelastuslaitos huolehtii laadukkaista ja monipuolisista pelastus- ja ensihoitopalveluista joustavasti ja kustannustehokkaasti yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa – mereltä lakeuksille ja maaseudulta kaupunkeihin.

- Pelastuslaitos asettaa tavoitteekseen edistää yksilöiden ja yhteisöjen omatoimista valmiutta ennaltaehkäistä onnettomuuksia ja toimia oikein onnettomuustilanteissa.
- Pelastuslaitoksen tavoitteena on hyvä turvallisuuskulttuuri, jossa jokainen ottaa vastuuta toimintaympäristön turvallisuudesta ja ennaltaehkäisee vahinkojen syntymistä.
- Pelastuslaitos ylläpitää motivoitunutta ja osaavaa henkilöstöä sekä alueen riskeihin mitoitettuja palveluita, ympäri vuorokauden 24/7, lähellä ihmistä.

Toimintaympäristö 2021-2023

Hallitusohjelman kirjausten mukaan pelastustoimen järjestäminen siirtyy itsehallinnollisiin maakuntiin vuoteen 2023 mennessä. Itsehallinnollisten alueiden muodostamiseen liittyvän lainsäädännön valmistelu ja parlamentaarinen selvitystyö oletetaan kestävän vuoden 2020 loppuun saakka. Lainvoimaan tulon jälkeen konkreettinen valmistelu aloitetaan. Tavoite on käynnistää uudet Sote -maakunnat vuoden 2023 alusta. Valtion ohjaus vahvistuu Soten ja pelastustoimen järjestämisessä, kun rahoitus siirtyy valtion vastuulle. Yhteistyö kuntien kanssa järjestäytyy uuden mallin mukaan. Pelastustoimen valtakunnallisen ja alueellisen toiminnan yhtenäistäminen ja palveluiden yhdenmukaisuus saman kaltaisissa toimintaympäristöissä ovat keskeisiä tavoitteita.

Palvelutasopäätös vahvistetaan kaudelle 2021-24. Palvelutasopäätöksessä keskitytään jäsenkunnille tuottamien pelastuspalveluiden turvaamiseen ja niiden kehittämiseen.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Pelastuslaitos on aktiivisesti mukana turvallisuuden keskiössä lähellä ihmistä

- Keskittyy alueellaan yhdenmukaisen onnettomuuksien ehkäisyn vaikuttavuuden kehittämiseen.
- Turvallisuusviestintää kohdennetaan riskiperusteisesti väestöryhmiin, joiden omatoimista valmiutta ennaltaehkäistä onnettomuuksia ja toimia onnettomuustilanteissa parannetaan.
- Edistää aktiivisesti turvallisen asuinympäristön kehittämistä, kuntien, muiden viranomaisten ja yhteisöjen kanssavalvonnan ja tarkastusten vaikuttavuuden kehittämiseen valvontasuunnitelmalla.
- Turvallisuusviestinnällä edistetään ihmisten ja yhteisöjen omatoimista valmiutta ennaltaehkäistä onnettomuuksia ja toimia onnettomuustilanteissa.
- Edistää turvallisuuden kehittämistä yhteistyössä kuntien, muiden viranomaisten ja yhteisöjen kanssa.

Palveluiden sisältöä ja valmiutta kehitetään uhkakuvien ja riskien hallinnan mukaisesti asiakkaiden odotuksia huomioiden

- Tiedolla johtaminen edellyttää kykyä arvioida toimintaympäristön riskien kehittymistä ja niiden vaikutuksia asiakkaiden palveluiden järjestämisessä.
- Pelastustoiminnan tehokkuutta ja resursseja kehitetään hyödyntämällä teknologiaa.

- Alueellista turvallisuusviranomaisten operatiivista yhteistoimintaa kehitetään alueellisen varautumisen yhteensovittamisen rakenteita hyödyntäen kuntien ja muiden pelastustoimintaan osallistuvien tahojen kanssa.

Henkilöstön osaamisen kehittäminen ja toimintakyvyn tukeminen
- Osaavaa ja toimintakykyistä henkilöstöä on riittävästi koko pelastusalueella.
- Osaamista kehitetään työsuojelun, palvelutuotannon muutosten ja yksilöiden kehitystarpeiden mukaisesti. Ylläpidon osalta yksilöillä on erityinen vastuu, jota tuetaan mm. koulutuksilla, harjoituksilla ja testeillä.
- Toimintakykyä tuetaan kehittämällä koulutusta ja työmenetelmiä. Toimintakykyä valvotaan mm. fyysisen toimintakyvyn testeillä.
- Työhyvinvointi on tärkeä osa työyhteisön toimintaa, jossa jokainen tekee työnsä hyvin ja vastuullisesti sekä kehittää työtään ja työympäristöään yhdessä muiden kanssa. Työhyvinvointia kehitetään suunnitelmallisesti.
- Työn sujuvuuden ja työhyvinvoinnin turvaamiseksi on tuettava tasapuolisesti kaiken-ikäisten työntekijöiden työssä jaksamista ja pärjäämistä.

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut	TP2017	TP2018	TP2019	TA2020	TA2021
Pelastustoimen tehtävät, kpl	2 455	3 171	3 000	3 070	3 100
Pelastustoimen kiireelliset tehtävät (ei EVY), kpl	1 522	1 932	1 689	1 720	1 736
Ensimmäisen toimintavalmiusajan tavoite täyttyi, %	89	91	90	88	88
Pelastustoimen toimintavalmiusajan tavoite täyttyi, %	93	93	92	95	95
Yritys- ja laitoskohteiden palotarkastusten toteutuminen	92	90	88	100	100
Asuinrakennusten palotarkastusten toteutuminen	48	70	69	70	70
Pientalojen paloturvallisuuden itsearvioinnin toteutuminen	83	84	84	70	70
Väestönsuojarakentamista ja suunnitelmia koskevien lausuntojen antamista	20	26	30	35	35
Väestönsuojien käyttöönottotarkastukset	14	22	28	30	35
Ensihoidon tehtävät, kpl	17 454	15 497	15 899	16 900	16 500
Ensivastetehtävät	511	575	517	350	500

* Vuonna 2018 ensihoitotehtävien raportointitapa on muuttunut kansallisesti HUS:n vastuulle (myöhemmin THL:lle). Raportissa ilmoitetaan ainoastaan Hätäkeskuksen kautta tulevat kiireelliset ensihoitotehtävät ja siirtokuljetukset. Hoitolaitosten väliset kiireettömät siirtokuljetukset eivät sisälly enää raporttiin.

Talouden tunnusluvut

Talouden tunnusluvut	TP2019	TA2020	TA2021
Ensihoitotoiminta			
Tilikauden ylijäämä ilman poistoja	0	0	50 000
Investoinnit (netto)	0	0	- 50 000
Pelastustoiminta			
Tilikauden ylijäämä ilman poistoja	- 47 032,45	580 000	580 000
Investoinnit (netto)	- 538 984,06	- 580 000	- 580 000

Tavoitteet

Strateginen teema		
Hyvinvointi		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**
Pelastustoimen valtuustoon nähden sitova nettomeno on 11.095.400 €, johon sisältyy investointien sitovana nettomenona enintään 630.000 €. Nettomeno jaetaan asukasluvun 1.1.2020 mukaan kuntien kesken.	Taloudelliset, tehokkaat ja alueellisesti optimaaliset peruspalvelut.	Kuntarahoitus

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	**Hallintatoimenpiteet**	**Mittari / Seuranta**
Menettelytavat hallinnossa ja henkilöstön talousosaaminen.	Ohjaus, koulutus, informointi, esimiestyön ja prosessien kehittäminen, asiantuntijoiden hyödyntäminen.	Valitus, haaste tai/ja oikaisuvaatimus

POHJANMAAN PELASTUSLAITOS TULOSLASKELMA	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Liikevaihto	17 596 730	17 891 000	18 032 900	18 086 500	18 370 000
Liiketoiminnan muut tuotot	1 045 911	815 000	403 600	412 200	414 400
Tuet ja avustukset	0	0	0	0	0
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 224 911	-1 408 100	-1 097 700	-1 122 000	-1 122 000
Palvelujen ostot	-2 754 570	-2 620 000	-2 508 900	-2 584 000	-2 585 000
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-10 690 000	-10 347 000	-10 374 500	-10 299 900	-10 401 700
Henkilösivukulut	-2 229 312	-2 067 900	-2 124 800	-2 073 300	-2 092 700
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-814 612	-800 000	-725 800	-758 000	-708 000
Vuokrat	-1 564 986	-1 540 000	-1 576 300	-1 700 500	-1 853 000
Liiketoiminnan muut kulut	-172 561	-143 000	-174 300	-139 000	-140 000
Liikeylijäämä	**-808 311**	**-220 000**	**-145 800**	**-178 000**	**-118 000**
Rahoitustuotot ja -kulut	**-74**	**0**	**0**	**0**	**0**
Tilikauden ylijäämä+ (alijäämä-)	**-808 385**	**-220 000**	**-145 800**	**-178 000**	**-118 000**

RAHOITUSLASKELMA	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Toiminnan rahavirta					
Liikeylijäämä (-alijäämä)	-808 311	-220 000	-145 800	-178 000	-118 000
Poistot ja arvonalentumiset	814 612	800 000	725 800	758 000	708 000
Rahoitustuotot ja -kulut	-74	0	0	0	0
Toiminnan rahavirta	**6 227**	**580 000**	**580 000**	**580 000**	**590 000**
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-1 194 766	-1 669 500	-1 400 000	-854 000	-866 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	655 782	1 089 500	820 000	274 000	276 000
Investointien rahavirta	**-538 984**	**-580 000**	**-580 000**	**-580 000**	**-590 000**
Toiminnan ja investointien rahavirta	**-532 757**	**0**	**0**	**0**	**0**

TULOSLASKELMA **Pelastustoimi ja Öljyntorjunta**	**TP 2019**	**TA 2020**	**TA 2021**	**TS 2022**	**TS 2023**
Liikevaihto	10 829 922	11 343 000	11 349 900	11 391 300	11 533 200
Liiketoiminnan muut tuotot	956 022	710 000	310 100	300 000	300 000
Tuet ja avustukset kunnalta	0	0			
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-959 201	-1 064 700	-776 300	-785 000	-785 000
Palvelujen ostot	-2 362 812	-2 150 000	-2 113 000	-2 114 000	-2 115 000
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-5 804 360	-5 658 000	-5 600 400	-5 564 000	-5 618 500
Henkilösivukulut	-1 214 551	-1 132 300	-1 145 900	-1 111 800	-1 121 700
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-556 171	-500 000	-505 800	-508 000	-508 000
Vuokrat	-1 316 331	-1 350 000	-1 321 300	-1 417 500	-1 483 000
Liiketoiminnan muut kulut	-122 382	-118 000	-123 100	-119 000	-120 000
Liikeylijäämä	**-549 864**	**80 000**	**74 200**	**72 000**	**82 000**
Rahoitustuotot ja -kulut	**-80**	**0**	**0**	**0**	**0**
Tilikauden ylijäämä+ (alijäämä-)	**-549 944**	**80 000**	**74 200**	**72 000**	**82 000**

RAHOITUSLASKELMA	**TP 2019**	**TA 2020**	**TA 2021**	**TS 2022**	**TS 2023**
Toiminnan rahavirta					
Liikeylijäämä (-alijäämä)	-549 864	80 000	74 200	72 000	82 000
Poistot ja arvonalentumiset	556 171	500 000	505 800	508 000	508 000
Rahoitustuotot ja -kulut	-80	0	0	0	0
Toiminnan rahavirta	**6 227**	**580 000**	**580 000**	**580 000**	**590 000**
Investointien rahavirta					
Investointimenot	-1 194 766	-1 669 500	-1 400 000	-854 000	-866 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	655 782	1 089 500	820 000	274 000	276 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	**-532 757**	**0**	**0**	**0**	**0**
Liikevaihdosta kuntaosuudet	11 095 400	11 095 400	11 095 400	11 095 400	11 095 400
Muutos	0	0	0	0	0
Muutos%	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %

TULOSLASKELMA Ensihoitotoiminta	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Liikevaihto	6 766 808	6 548 000	6 683 000	6 695 200	6 836 800
Liiketoiminnan muut tuotot	89 889	105 000	93 500	112 200	114 400
Tuet ja avustukset					
Materiaalit ja palvelut					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-265 710	-343 400	-321 400	-337 000	-337 000
Palvelujen ostot	-391 758	-470 000	-395 900	-470 000	-470 000
Henkilöstökulut					
Palkat ja palkkiot	-4 885 640	-4 689 000	-4 774 100	-4 735 900	-4 783 200
Henkilösivukulut	-1 014 761	-935 600	-978 900	-961 500	-971 000
Poistot ja arvonalentumiset					
Suunnitelman mukaiset poistot	-258 441	-300 000	-220 000	-250 000	-200 000
Vuokrat	-248 655	-190 000	-255 000	-283 000	-370 000
Liiketoiminnan muut kulut	-50 179	-25 000	-51 200	-20 000	-20 000
Liikeylijäämä	**-258 447**	**-300 000**	**-220 000**	**-250 000**	**-200 000**
Rahoitustuotot ja -kulut	**6**	**0**	**0**	**0**	**0**
Tilikauden ylijäämä+ (alijäämä-)	**-258 441**	**-300 000**	**-220 000**	**-250 000**	**-200 000**

RAHOITUSLASKELMA	TP 2019	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023
Toiminnan rahavirta					
Liikeylijäämä (-alijäämä)	-258 447	-300 000	-220 000	-250 000	-200 000
Poistot ja arvonalentumiset	258 441	300 000	220 000	250 000	200 000
Rahoitustuotot ja -kulut	6	0	0	0	0
Toiminnan rahavirta	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**
Investointien rahavirta					
Investointimenot	0	0	0	0	0
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0	0	0
Toiminnan ja investointien rahavirta	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

Henkilöstö

Henkilöstö	TP2019	TA2020	TA2021
Yhteensä			
- vakinaiset	192	191	191
- määräaikaiset	34	38	30
- sopimuspalomiehet, sivutoimiset	509	500	524
- sopimuspalomiehet, VPK:t	394	350	383

- Määräaikaiset: tilapäiset ja vakinaisten sijaisia.
- Sivutoimiset ovat sopimuspalomiehiä, omalla työsuhteella
- VPK on sopimuspalokuntien pelastushenkilöstöä.

660 VAASAN VESI

Toiminta-ajatus

Vaasan Vesi on kuntalain mukainen liikelaitos, joka tulorahoituksellaan hoitaa vesi- ja viemärilaitostoiminnan ylläpidon, kehittämisen ja investoinnit. Vaasan Vesi huolehtii kestävän kehityksen hengessä häiriöttömästä vesihuollosta toiminta-alueellaan.

Toimintaympäristö 2021-2023

Hyvin toimiva vesihuollon alueellinen yhteistyö syvenee ja laajenee erityisesti varautumisen osalta.

Kurikan syväpohjavesitutkimukset jatkuvat, jotta Vaasalla on v. 2030 kaksi toisistaan riippumatonta raakavesilähdettä. Kyrönjoen veteen perustuvaa talousvedentuotantoa varmistetaan mm. ympärivuotisella raakaveden esikäsittelyllä. Laajametsän teollisuusalueen veden tarve selviää kaavan lähtiessä toteutumaan.

Påttin jätevedenpuhdistamon läheisyyteen kaavoitetun Saippua-Rahkola –alueen maankäyttösopimukseen liittyvien hajujen hallinnan tehostamisen ja esteettisen haitan vähentämisvelvoitteet toteutetaan v. 2022 mennessä.

Verkostosaneeraustasolla 3,5 M€/v vuotovesien väheneminen tuo suoria säästöjä laitosten käyttökustannuksiin. Verkoston kunto vaikuttaa palvelutasoon sekä terveys- ja ympäristöriskeihin.

Tietojärjestelmien määrätietoinen kehittäminen tehostaa toimintoja.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Teknisten liikelaitosten johtokunnan alaisten tulosalueiden toimintasäännön mukaisesti Vaasan Vesi
1) toimii vesihuoltolain mukaisena vesihuoltolaitoksena,
2) tuottaa vesihuoltoon liittyviä palveluita,
3) tarjoaa vesihuoltopalveluita myös toiminta-alueensa ulkopuolelle voimassa olevien linjausten ja päätösten mukaisesti,
4) on vesihuollon asiantuntija kaupunkikonsernissa ja
5) varmistaa toimivan yhteistyön muiden vesihuoltolaitosten ja yhteistyötahojen kanssa.

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut

Toiminnan suoritteet ja tunnusluvut	**TP2019**	**TA2020**	**TA2021**
Laskutettu vesimäärä, 1 000 000 m3	4,08	4,3	4
Laskutettu jätevesimäärä, 1 000 000 m3	4,65	4,8	4,5

Vesijohtoverkoston pituus km	1 004	1 014	1 012
Viemäriverkoston pituus km	552	559	557
Vesimaksutaksa €/m3	1,45	1,51	1,51
Jätevesimaksutaksa €/m3	2,17	2,26	2,26
Vuotovesi, % - puhdasvesi - jätevesi	 17,51 29,80	 15 25	 15 25

Verkoston kokonaispituus kasvaa uusien alueiden rakentumisen myötä. Uudiskohteet toteutetaan kuntatekniikan aikataulujen mukaan. Ravilaakson infran toteutus alkaa v. 2021 ja Laajametsän/GigaVaasa alueen v. 2022. Wärtsilän Vaskiluodon ja VasaStationin hankkeet toteutuvat olemassaolevan infran keskelle, jolloin verkoston pituus ei juuri kasva, vaikka kapasiteetti nousee.

Talouden tunnusluvut

Talouden tunnusluku, 1 000 €	**TP2019**	**TA2020**	**TA2021**
Liikevaihto, 1000 €	15 233	15 812	16 767
Investoinnit, netto 1000 €	5 283	8 000	9 050
Tuottovaatimus, 1000 €	1 400	1 400	1 400

Tasetarkastelun mukaan taksojen korotus lähelle maan keskitasoa on ajankohtaista lähivuosien isojen investointien mm. Pilvilammen vesilaitoksen saneerauksien kuten hidassuodatusta korvaavan otsonointi- ja aktiivihiililaitoksen (5,5 M€) ja uuden vesitornin (8,3 M€) vuoksi. Vaasan osuus syväpohjavesitutkimuksista on v. 2021 1,3 M€ ja v.2023 0,5 M€.

Verkostosaneeraukset (3,5 M€/v) vähentävät vuotovesimääriä, mikä vaikuttaa suoraan molempien laitosten käyttökuluihin.

Tuloslaskelma ja rahoituslaskelma

TULOSLASKELMA	TP 2019	TA 2020	TAes 2021	TS 2022	TS 2023	TS 2024
LIIKEVAIHTO	**15 233 729**	**15 812 000**	**16 767 000**	**16 767 000**	**16 767 000**	**16 767 000**
LIIKETOIMINNAN MUUT TUOTOT	528 529	610 000	595 000	610 000	610 000	610 000
MATERIAALIT JA PALVELUT	-5 451 976	-5 603 300	-5 697 100	-5 792 800	-5 872 000	-5 872 000
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 399 373	-2 652 400	-2 653 500	-2 670 800	-2 714 000	-2 714 000
Palvelujen ostot	-3 052 603	-2 950 900	-3 043 600	-3 122 000	-3 158 000	-3 158 000
HENKILÖSTÖKULUT	-3 139 625	-3 408 000	-3 430 000	-3 485 000	-3 495 000	-3 500 000
Palkat ja palkkiot	-2 456 382	-2 655 700	-2 687 200	-2 690 000	-2 695 000	-2 700 000
Henkilösivukulut	-683 244	-752 300	-742 800	-795 000	-800 000	-800 000
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-3 950 244	-3 708 100	-4 383 500	-6 065 000	-6 500 000	-6 700 000
Suunnitelman mukaiset poistot	-3 950 244	-3 708 100	-4 383 500	-6 065 000	-6 500 000	-6 700 000
VUOKRAKULUT	-169 041	-172 800	-181 000	-195 000	-195 000	-195 000
LIIKETOIMINNAN MUUT KULUT	-108 747	-146 500	-95 000	-155 000	-156 000	-156 000
Liikeylijäämä (alijäämä)	**2 942 625**	**3 383 300**	**2 184 400**	**1 684 200**	**1 159 000**	**954 000**
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	-1 391 988	-1 390 000	-1 391 000	-1 390 000	-1 390 000	-1 390 000
Muut rahoitustuotot	8 390	10 000	9 000	10 000	10 000	10 000
Korvaus peruspääomasta	-1 400 000	-1 400 000	-1 400 000	-1 400 000	-1 400 000	-1 400 000
Muut rahoituskulut	-378	0	0	0	0	
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**1 550 637**	**1 993 300**	**1 427 400**	**294 200**	**-231 000**	**-436 000**
Valtuustoon nähden sitova tavoite	**6 892 869**	**7 091 400**	**6 567 900**	**7 749 200**	**7 659 000**	**-5 746 000**

RAHOITUSLASKELMA	TP 2019	TA 2020	TAes 2021	TS 2022	TS 2023	TS 2024
Toiminnan rahavirta						
Liikeylijäämä (-alijäämä)	2 942 625	3 383 300	2 184 400	1 684 200	1 159 000	954 000
Poistot ja arvonalentumiset	3 950 243	3 708 100	4 383 500	6 065 000	6 500 000	6 700 000
Korvaus peruspääomasta	-1 400 000	-1 400 000	-1 400 000	-1 400 000	-1 400 000	-1 400 000
Rahoitustuotot ja -kulut	8 012	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000
Toiminnan rahavirta	5 500 880	5 701 400	2 993 500	6 359 200	6 269 000	6 264 000
Investointien rahavirta						
Investointimenot	-5 282 896	-8 000 000	-9 050 000	-10 000 000	-12 105 000	-9 405 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	**217 984**	**-2 298 600**	**-6 056 500**	**-3 640 800**	**-5 836 000**	**-3 141 000**

Tavoitteet

Strateginen teema		
Henkilöstö, osaaminen ja johtaminen		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**
Toiminta on tehokasta ja omaisuuden hallinta selkeää	Verkoston ja laitosten saneerausvelan hallinta käyttökustannusten pienentämiseksi	Käytön ja ylläpidon omakustannushinta (€/m3)

Strateginen teema		
Vetovoimaisuus		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**
Vesi- ja jätevesimaksut ympäristökuntien ja vertailukaupunkien tasoa	Hinnastovertailut	Juomavesimaksu €/m3 (valtakunnallisen keskiarvon ja Vaasan Veden hintojen erotus (sis. ALV)) Jätevesimaksu €/m3 (valtakunnallisen keskiarvon ja Vaasan Veden hintojen erotus (sis. ALV))

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Hallintatoimenpiteet	Mittari / Seuranta
Kyrönmaan Jätevesi Oy:n omistajaohjaus heikkoa	Omistajien sopimuksen tarkistaminen mm. resurssien ja vastuiden selkiyttämiseksi. Hyyriän jvp investointiohjelman varmistus. Valvovan viranomaisen ohjaus.	
Hallinnon tietojärjestelmät (sis. Talous, AsPa, Tilaustyöt)	Tj-projektien käynnistys s17 kaupunginICT:n ohjauksessa. Varmistetaan riittävät resurssit kaupungin ICT:stä + konsultilta. Vapautetaan substanssiresurssejatarveselvityksiin, konversioihin. Tiivisyhteistyö muiden vesilaitosten kanssa. Kaupunkikonsernin tietojärjestelmien kehityksen edistäminen	
Runkoviemärin, vesijohdon tai vesitornin romahtaminen	Runkolinjojen ennakoiva saneeraus. Tiedotus asiakkaille viemäritulvantorjunnasta kiinteistöillä. Uusi vesitorni	
Viemäriverkostoon ongelmajätteitä, rasvaa,ruuantähteitä ja hulevettä	Neuvottelut tukkuasiakkaiden kanssajätevedenpuhdistamon uuden 8/17ympäristöluvan pohjalta ELYn ohjauksen mukaan, Erityisliittyjien sopimustarkistukset.Tiedotus riskiasiakkaille.	

Vararaakavesilähteen puuttuminen	Kurikan syväpohjavesi toiseksi raakavedeksi 2030. Verkoston kautta jaettavan minimivesimäärän selvitys	
Sisäilmaongelma Valimontien toimipisteessä	Tilatarveselvitys, betoniaseman maanvuokrasopimuksen jatkon selvittäminen	
Sopimusten hallinta	Neuvottelu konsernin talousjohdon ja Stormossenin hallituksen kanssa.	

Henkilöstö

Henkilöstö	**TP2019**	**TA2020**	**TA2021**
Vakituiset	53	58	55,5
- kokoaikaiset	52	56	55
- osa-aikaiset	1	2	1
Määräaikaiset	3	2	2
- kokoaikaiset	3	2	2
- osa-aikaiset	0	0	0

Osa vapautuneista toimista on jätetty toistaiseksi täyttämättä ja hoidetaan ulkoisilla palvelunostoilla ja osin sisäisin järjestelyin. Lähitukipalveluista maksetaan 4,45 htv toimistotyöntekijän ja 1 siivoojan palkkakustannukset. Etätukipalveluista kaupunki vyöryttää noin 0,1 M€/v. vuodenvaihteessa.

680 VAASAN TALOTOIMI

Toiminta-ajatus

Vaasan Talotoimi – liikelaitoksen tehtävänä on tuottaa toimitilapalveluita kaupungin hallinnonalojen tarpeisiin. Talotoimi vastaa hallinnassaan olevien kohteiden ylläpidosta, tilojen isännöinnistä sekä vuokrauksesta. Tämän lisäksi Talotoimi vastaa kaupungin talonrakennusinvestointiohjelman mukaisesti kohteiden rakennuttamisesta.

Toimintaympäristö 2021-2023

Lähtökohdat talousarvion ja –suunnitelman laadintaan ovat aikaisempien vuosien tapaan tiukat. Korona tilanne on osaltaan vaikuttanut kaikkien toimijoiden tilanteisiin. Toimintatavat ovat varmasti osittain muuttuneet pysyvästi, esimerkiksi koulutusten järjestäminen yhä enemmän webinaareina ja etätöiden tekeminen.

Vuoden 2021 aikana haasteellista tulee olemaan muutokset Talotoimen henkilöstössä. Jo kuluvana syksynä rekrytoidaan kaksi henkilöä pitkään jatkuneeseen kolmen henkilön vajeeseen. Vuoden 2021 aikana eläkkeelle siirtyy kolme henkilöä, joiden tilalle on rekrytoitava uusia. Henkilöstösuunnitelman mukaisesti henkilöstön määrä on 20 henkilöä, joista siis neljännes olisi uusia. Se asettaa haasteita perehdytyksen lisäksi normaaliin toimintaan.

Investointikehyksen perustan muodostaa valtuuston vahvistama taloussuunnitelman investointiosa 2020-2024. Kaupungin taloudellinen tilanne huomioiden on tärkeää kohdistaa käytettävissä olevat varat oikeisiin kohteisiin.

Tulosalueen palvelusuunnitelma

Talotoimen strategisena tavoitteena on järkevä ja tehokas omaisuuden hallinta. Kaupungin oman palvelutuotannon käytössä olevat tilat täytyy hyödyntää tehokkaasti, mutta myös palvelutuotannon käytöstä poistuneiden tilojen jatkokäytön suunnittelu ja mahdollisten toimenpiteiden täytyy edetä sujuvasti.

Vaasan Talotoimi –liikelaitoksen taloudellisen toiminnan tavoite ja perusperiaate on pystyä tulorahoituksella kattamaan peruskorjausinvestoinnit. Suurin osa Talotoimen tuloista koostuu sisäisistä vuokrista, ja tämän vuoksi on tärkeää, että sisäisten vuokrien sisältämästä pääomavuokran osuudesta riittää rahoitus myös vuotuisiin peruskorjausinvestointeihin. Jotta Talotoimen hallinnassa olevien rakennusten kunto säilyisi hyvällä tasolla ja rakennuksiin kertyvä korjausvelka hallinnassa, tulisi peruskorjausinvestointien tason olla keskimäärin n. 14 M€ vuodessa. Tulevina vuosina tuleekin kasvavien investointipaineiden ohella huomioida lisääntyvä korjausvelan määrä.

Sisäisten vuokrien määrän tulisi perustua toteutuneisiin kustannuksiin, eli niiden on katettava hoitokulujen lisäksi kuluminen ja vuosikorjaustarpeet. Sisäisen vuokran avulla kaupungin toimialat pystyvät myös hahmottamaan käyttämistään toimitiloista aiheutuvat aidot kustannukset. Tämä kannustaa ja ohjaa toimialoja tilankäytön tehostamiseen sekä kriittiseen investointihankkeiden kustannusten tarkasteluun. Näin pystytään myös selkeyttämään kaupungin toimitilakantaan liittyviä vastuukysymyksiä ja päätöksentekoprosessia.

Talouden tunnusluvut

Talouden tunnusluvut	TP2019	TA2020	TA2021
Korvaus peruspääomasta	19 644 500	19 644 500	19 644 500
Liikeylijäämä ilman poistoja	27 782 098	27 237 900	27 875 500
Investoinnit (netto)	9 843 953,16	14 015 000	11 915 000

Tavoitteet

Strateginen teema		
Vahva talous		
Tavoitteet	**Toimenpiteet**	**Mittari / seuranta**
Järkevä ja tehokas omaisuuden hallinta	Konserniohjauksen kehittäminen	Tilamäärän muutos
Järkevä ja tehokas omaisuuden hallinta	1. Kiinteistöjen kunnossapitoon panostaminen, korjausvelan hallinta	Korjausvelan määrä

Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	Hallintatoimenpiteet	Mittari / Seuranta
Maakunta- ja soteuudistus	Uudistuksen aktiivinen ja jatkuva seuranta sekä valmisteluun osallistuminen.	
Kaupunkikonsernin toimitilahallinta	Yhteistyö kaupungin johdon ja eri hallintokuntien kanssa. /Tilahallintoryhmän (THR) toiminta. Yhteistyöpalaverit käyttäjien kanssa ja osallistuminen palveluverkkojen kehitykseen. Kiinteistökehitysryhmän (KKR) toiminta.	Vapaiden tilojen määrä. Ulkoa vuokrattujen tilojen määrä. Asetetut tavoitteet (KKR) vapautuneille tiloille.
Henkilöstöriski - työssä jaksaminen ja ammattitaitoisen henkilöstön rekrytointi	Johtaminen, oikea resurssointi ja tehtävienjako, koulutus, lisäresurssien hankinta (esim. ennen eläköitymisiä), vuosittainen henkilöstö- ja koulutussuunnitelma	Sairauspoissaolot. Koulutuspäivien määrä.
Sisäilmastoasioiden vaikutus kiinteistössä tapahtuvaan toimintaan	1. Rakennusten kuntokartoitukset ja tieto päivittäisistä epätavallisista tapahtumista tiloissa. 2. Pyritään selvittämään myös muiden kuin pelkän rakennuksen kiinteiden osien vaikutus yksilöön ja tiloihin. 3. Yhteistoiminta ja vuoropuhelu terveydenhuollon kanssa.	Sisäilmaryhmät. Analyysit ja toimenpiteet.
Palvelutuotannosta vapautuneet toimitilat	Kiinteistökehitysprosessin tehostaminen	
Peruskorjaukseen käytettävissä olevan rahoituksen riittävyys ja oikea kohdistaminen.	Rahoituksen varmistaminen, pitkän tähtäimen peruskorjaussuunnitelma. Rakennuskannan hyvä tuntemus, PTS-suunnitelmat, yhteistyö tilojen käyttäjien kanssa.	Korjausvelka. Palveluverkkojen ajantasaisuus.

Sisäisten vuokrien taso	Muutokset vuokrajärjestelmän soveltamisessa, tulorahoituksen riittävyyden varmistaminen	Valtakunnalliseen vertailuun osallistuminen

TULOSLASKELMA €	TP 2019	TA/KS 2020	TAes 2021	TS 2022	TS 2023
Tulot yhteensä	**47 917 731**	**46 941 600**	**47 877 800**	**47 280 000**	**47 280 000**
Liikevaihto	47 454 848	46 671 500	47 597 800	47 000 000	47 000 000
Valmistus omaan käyttöön	299 578	270 000	280 000	280 000	280 000
Liiketoiminnan muut tuotot	30 492	100	0	0	0
Tuet ja avustukset kunnalta	132 813	0	0	0	0
Materiaalit ja palvelut yhteensä	**-14 349 739**	**-13 536 800**	**-14 104 700**	**-13 604 700**	**-13 604 700**
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-5 721 843	-5 801 400	-5 693 000	-5 693 000	-5 693 000
Palvelujen ostot	-8 627 896	-7 735 400	-8 411 700	-7 911 700	-7 911 700
Henkilöstökulut yhteensä	**-1 249 154**	**-1 455 300**	**-1 416 600**	**-1 490 000**	**-1 490 000**
Palkat ja palkkiot	-871 795	-1 022 500	-1 009 400	-1 050 000	-1 050 000
Henkilösivukulut					
Eläkekulut	-348 782	-403 600	-370 700	-400 000	-400 000
Muut henkilösivukulut	-28 577	-29 200	-36 500	-40 000	-40 000
Suunnitelman mukaiset poistot	-9 185 620	-9 279 000	-9 425 000	-9 425 000	-9 425 000
Vuokrakulut	-4 440 377	-4 244 200	-4 451 000	-4 400 000	-4 400 000
Liiketoiminnan muut kulut	-96 363	-59 900	-30 000	-30 000	-30 000
Liikeylijäämä (-alijäämä)	**18 596 478**	**18 366 400**	**18 450 500**	**18 330 300**	**18 330 300**
Rahoitustuotot ja -kulut yhteensä	**-19 651 399**	**-19 657 500**	**-19 657 500**	**-19 657 500**	**-19 657 500**
Muut rahoitustuotot	6 404				
Muille maksetut korkokulut	-13 148	-13 000	-13 000	-13 000	-13 000
Korvaus peruspääomasta	-19 644 500	-19 644 500	-19 644 500	-19 644 500	-19 644 500
Muut rahoituskulut	-154				
Tilikauden ylijäämä (alijäämä)	**-1 054 921**	**-1 291 100**	**-1 207 000**	**-1 327 200**	**-1 327 200**
VALTUUSTOON NÄHDEN SITOVA TAVOITE	**27 782 098**	**27 645 400**	**27 875 500**	**27 755 300**	**27 755 300**
Toimintatulot	47 917 731	46 941 600	47 877 800	47 280 000	47 280 000
Toimintamenot	-20 135 633	-19 296 200	-20 002 300	-19 524 700	-19 524 700
Toimintakate	**27 782 098**	**27 645 400**	**27 875 500**	**27 755 300**	**27 755 300**

RAHOITUSENNUSTE	TP 2019	TA/KS 2020	TAES 2021	TS 2022	TS 2023
Toiminnan rahavirta					
Liikeylijäämä (-alijäämä)	18 596 478	18 366 400	18 450 500	18 330 300	18 330 300
Poistot ja arvonalentumiset	9 185 620	9 279 000	9 425 000	9 425 000	9 425 000
Korvaus peruspääomasta	-19 644 500	-19 644 500	-19 644 500	-19 644 500	-19 644 500
Rahoitustuotot ja - kulut	-6 899	-13 000	-13 000	-13 000	-13 000
Muut tulorahoituksen oikaisuerät	16 963				
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot					
Toiminnan rahavirta	**8 147 662**	**7 987 900**	**8 218 000**	**8 097 800**	**8 097 800**
Investointien rahavirta					
Investointimenot	9 843 953	13 265 000	11 915 000	15 133 000	15 015 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin					
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	-792 261				
Kaupungin rahoitettavat, uudisrakentaminen (netto)		-1 000 000	-2 600 000	-5 118 000	
Investointien rahavirta	**9 051 692**	**12 265 000**	**9 315 000**	**10 015 000**	**15 015 000**
Toiminnan ja investointien rahavirta	**-904 030**	**-4 277 100**	**-1 097 000**	**-1 917 200**	**-6 917 200**

Henkilöstö

Henkilöstö	TP2019	TA2020	TA2021
Vakituiset			
- kokoaikaiset	17	20	20
- osa-aikaiset			
Määräaikaiset			
- kokoaikaiset			
- osa-aikaiset			

TALOUSARVION MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN YHTEENVETO

KÄYTTÖTALOUSOSA

Toimiala/toimielin	Tulosalue	Sitovuus	Määrärahat (1.000 €)	Tuloarviot (1.000 €)
Keskusvaalilautakunta	100 Vaalit	B	277	
Tarkastuslautakunta	110 Tarkastustoimi	B	288	
Kaupunginvaltuusto	120 Kaupunginvaltuusto	B	461	1
KONSERNIOHJAUKSEN TOIMIALA				
Kaupunginhallitus	130 Kaupunginhallitus	B	1 754	22
	132 Konsernihallinto	B	25 124	8 819
	Graafiset palvelut	N	312	312
	136 Kaavoitus	B	2 044	60
	140 Avustukset	B	4 609	50
	141 Jäsenmaksut	B	395	
	142 Osuudet	B	4 774	
	143 Varausmäärärahat	B	1 711	4 080
	144 Keskitetysti hallinnoitavat kustannukset	B	7 989	
	145 Työllistäminen	N	9 082	1 251
	146 Osuudet eriytetyssä kirjanpidossa oleviin liikelaitoksiin sekä liike- ja maksupalvelu-toimintaan kohdistettavat kustannukset	B	5 303	2 450
	148 Taseyksikkö Elisa Stadion	B	185	150
	160 Yhtiömuotoisesti tuotettavat ruoka- ja materiaalipalvelut	N	10 009	10 009
Vähänkyrön aluelautakunta	150 Vähänkyron aluepalvelut	B	384	51
	152 Kyrönmaan työpaja Arpeeti	B	358	305
Konserniohjauksen toimiala yhteensä			74 033	27 559
SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMEN TOIMIALA				
Sosiaali- ja terveyslautakunta				
	200 Sosiaali- ja terveystoimen yhteiset ja tekniset tukipalvelut	B	3 711	231
	210 Sosiaalityö ja perhepalvelut	B	51 046	8 242
	220 Koti- ja laitoshoito	B	69 837	13 499
	230 Terveyspalvelut	B	30 908	4 192
	239 Erikoissairaanhoito	B	103 400	1 400
	240 Yhteistoiminta-alue Laihia	N	6 088	6 088
Sosiaali- ja terveystoimen toimiala yhteensä			264 990	33 652
SIVISTYSTOIMEN TOIMIALA				
Kasvatus- ja opetuslautakunta				
	302 Varhaiskasvatus	B	45 993	3 769
	305 Esi- ja perusopetuksen kotikuntakorvaukset	B	6 064	1 289
	306 Suomenkielinen perus-opetus	B	43 780	1 366
	307 Ruotsinkielinen perus-opetus	B	12 642	228
Koulutuslautakunta				
	312 Vaasan Lyseon lukio	Normi	6 672	846
	313 Vasa Gymnasium & Vasa Svenska Aftonläroverk	Normi	1 845	302

	315 Vamia	Normi/N	34 101	11 028
	355 Nuorisopalvelut	B	1 921	135
	443 Vaasan kaupungin opistot	B	6 744	1 601
Kulttuuri- ja liikuntalautakunta				
	351 Liikuntapalvelut	B	4 923	1 520
	363 Vaasan kaupungin museot	B	3 555	373
	373 Kulttuuri- ja kirjastopalvelut	B	5 666	592
	380 Vaasan kaupunginorkesteri	B	1 962	199
	381 Vaasan kaupunginteatteri	N	5 325	1 280
Sivistystoimen toimiala yhteensä			181 193	24 528
TEKNINEN TOIMIALA				
Rakennus- ja ympäristölautakunta				
	500 Rakennusvalvonta	B	809	840
	501 Ympäristönsuojelu	B	586	92
	503 Terveysvalvonnan yhteistoiminta-alue	N	509	165
	504 Eläinlääkintähuollon yhteistoiminta-alue	N	357	207
Tekninen lautakunta				
	510 Yhteispalvelut	B	332	5
	511 Kiinteistötoimi	B	2 860	13 484
	512 Kuntatekniikka	B	21 129	11 325
Vaasan seudun jätelautakunta				
	580 Jätelautakunta	N	257	257
Tekninen toimiala yhteensä			26 839	26 375
TULOSLASKELMAOSA				
	Verotulot	B		298 373
	Valtionosuudet	B		130 776
	Korkotulot	B		760
	Muut rahoitustulot	B		33 465
	Korkomenot	B	2 802	
	Muut rahotusmenot	B	66	
INVESTOINTIOSA				
Konserniohjaus				
Kaupunginhallitus	Aineettomat hyödykkeet	B	560	
Kaupunginhallitus	Kiinteät rakenteet ja laitteet	B	200	
Kaupunginhallitus	Osakkeet ja osuudet	B	8 150	8 000
Konsernihallinto	Poistonalainen irtain omaisuus	B	560	
Sosiaali- ja terveyslautakunta				
	Aineettomat hyödykkeet	B	400	
	Aineettomat hyödykkeet	N	67	67
Kasvatus- ja opetuslautakunta				
	Poistonalainen irtain omaisuus	B	225	
Koulutuslautakunta				
	Poistonalainen irtain omaisuus	B	120	
	Poistonalainen irtain omaisuus	N	540	
Kulttuuri- ja liikuntalautakunta				
	Kiinteät rakenteet ja laitteet	B	600	
	Poistonalainen irtain omaisuus	B	242	
	Poistonalainen irtain omaisuus	N	200	
Tekninen lautakunta				
	Aineettomat hyödykkeet	B	105	
	Maa- ja vesialueet	B	2 500	1 500
	Kiinteät rakenteet ja laitteet	B	19 000	

	Poistonalainen irtain omaisuus	B	765	
	Rakennukset	B	3 602	
Investoinnit yhteensä			37 836	9 567
RAHOITUSOSA				
Antolainauksen muutokset				
	Antolainasaamisten lisäykset	B	400	
	Antolainasaamisten vähennykset	B		1 025
Lainakannan muutokset				
	Pitkäaikaiseten lainojen lisäys	B		38 000
	Pitkäaikaiseten lainojen vähennys	B	20 815	
	Lyhytaikaisten lainojen muutos	N		

VI INVESTOINTIOSA

INVESTOINTIOSA 2020-2025

1 000 €	TA 2020	TA 2021	TS 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Kaupunki ilman liikelaitoksia						
Menot	**-27 623**	**-37 836**	**-28 274**	**-22 400**	**-23 055**	**-22 460**
Aineettomat hyödykkeet	-864	-1 132	-375	-315	-375	-315
Maa- ja vesialueet	-4 000	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500
Rakennukset	-700	-3 602	-180	-180	-180	-180
Kiinteät rakenteet ja laitteet	-16 480	-19 800	-22 185	-16 600	-18 050	-17 600
Poistonalainen irtain omaisuus	-3 579	-2 652	-3 034	-2 805	-1 950	-1 865
Osakkeet ja osuudet	-2 000	-8 150				
Tulot	**4 365**	**9 567**	**1 500**	**1 500**	**1 500**	**1 500**
Aineettomat hyödykkeet	35	67				
Maa- ja vesialueet	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500
Rakennukset						
Kiinteät rakenteet ja laitteet	2 830					
Poistonalainen irtain omaisuus						
Osakkeet ja osuudet		8 000				
Netto	**-23 258**	**-28 269**	**-26 774**	**-20 900**	**-21 555**	**-20 960**
Liikelaitokset						
Pohjanmaan pelastuslaitos						
Menot	**-1 670**	**-1 400**	**-854**	**-866**	**-866**	**-868**
Tulot	**1 090**	**820**	**274**	**276**	**276**	**278**
Netto	**-580**	**-580**	**-580**	**-590**	**-590**	**-590**
Vaasan Talotoimi						
Menot	**-13 265**	**-11 915**	**-15 233**	**-15 515**	**-15 615**	**-19 515**
Tulot						
Netto	**-13 265**	**-11 915**	**-15 233**	**-15 515**	**-15 615**	**-19 515**
Vaasan Vesi						
Menot	**-8 000**	**-9 050**	**-7 450**	**-10 000**	**-12 105**	**-9 405**
Tulot						
Netto	**-8 000**	**-9 050**	**-7 450**	**-10 000**	**-12 105**	**-9 405**
Liikelaitosten menot yhteensä	**-22 935**	**-22 365**	**-23 537**	**-26 381**	**-28 586**	**-29 788**
Liikelaitosten tulot yhteensä	**1 090**	**820**	**274**	**276**	**276**	**278**
Liikelaitosten investoinnit netto	**-21 845**	**-21 545**	**-23 263**	**-26 105**	**-28 310**	**-29 510**
Investointimenot yhteensä (ilman peruspo:n sijoituksia omiin liikelaitoksiin)	**-50 558**	**-60 201**	**-51 811**	**-48 781**	**-51 641**	**-52 248**
Tulot yhteensä	**5 455**	**10 387**	**1 774**	**1 776**	**1 776**	**1 778**
Investoinnit netto	**-45 103**	**-49 814**	**-50 037**	**-47 005**	**-49 865**	**-50 470**

Investoinnit netto keskimäärin/v (ilman peruspo:n sijoitusta omiin liikelaitoksiin)

- vuosina 2021-2023	**-48 952**
- vuosina 2021-2025	**-49 438**

Peruspääoman sijoituksen omiin liikelaitoksiin	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**

INVESTOINTIOSAN PERUSTELUT

Kaupunki

AINEETTOMAT HYÖDYKKEET

Määräraha aineettomiin hyödykkeisiin talousarviossa 2021 on yhteensä 1 132 000 €, josta kaupunginhallituksen alaisen toiminnan tietojärjestelmien uusimiseen/kehittämiseen, ohjelmiin ja lisensseihin on varattu 560 000 €, sosiaali- ja terveyslautakunnan tietojärjestelmiin 467 000 €, teknisen lautakunnan paikkatietopalveluihin ja -aineistoihin sekä toiminnanohjausjärjestelmään 105 000 €.

MAA- JA VESIALUEET

Määräraha kiinteän omaisuuden hankintaan on yhteensä 2 500 000 €.

Raakamaahankintaan n. 1 600 000 €,
Katualueet, puistot, tontinosat, vuokra-alueiden lunastus yms. n. 400 000 €,
Keskustan kehittäminen, erityiskohteet, rakennukset n. 500 000 €.

RAKENNUKSET

Määräraha rakennuksiin on yhteensä 3 602 000 €, joka muodostuu satama-alueen rakennuksista.

KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET

Määräraha kiinteisiin rakenteisiin ja laitteisiin talousarviossa 2021 on yhteensä 19 800 000 €, josta kunnallistekniikan osuus 19 000 000 €.

Uusi kunnallistekniikka, määräraha 2 280 000 €
Sisältää: pääväylät sekä uudet alueet ja rakennuttaminen.

Muu kunnallistekniikka, määräraha 4 280 000 €
Katujen saneeraus, liikenne- ja liikenneturvallisuushankkeet ja erilliskohteet (mm. katujen takuutyöt, asfalttikulutuskerroksen uusiminen, betonireunakivien uusina, katuvalaistus, arvaamattomat kohteet).

Valtion tiehankkeet, määräraha 710 000 €
Alskatintie – Palosaarentie (MT 724 Onkilahti), suunnittelukohteet ja kestävän liikkumisen kehittäminen

Kaupunkikuvan kohentaminen, määräraha 270 000 €
Tori ja kävelykeskusta

Suunnitteluttaminen, määräraha 400 000 €
Suunnitelmavalmiuden parantaminen

Katuvalaistuksen saneeraus, määräraha 100 000 €

Katuvaloverkon saneeraus

Venesatamat, määräraha 150 000 €
Isolahden venesatama

Viheralueet, määräraha yhteensä 300 000 €
Leikkipuistojen ja puistojen peruskorjaus

Hulevesityöt, määräraha yhteensä 800 000 €
Määräraha kohdentuu pääosiltaan investointimenoluettelossa olevien kohteiden mukaisesti sekä uusinvestointeihin että saneeraukseen.

Maankäyttösopimuskohteet, määräraha yhteensä 2 200 000 €
Määrärahalla toteutetaan Kiinteistötoimen tekemien maankäyttösopimusten velvoitteita.

Satama-alue, määräraha yhteensä 7 510 000 €
Määrärahalla toteutetaan mm. uusi matkustajalaituri, uuden matkustajalaivan sähkösyöttö, satama-altaiden ruoppaus, Ro –ro 2 säädettävät ajorampit, APS-järjestelmä, pohjoispiirin sähkösyöttö ja lähtöselvityksen kenttätyöt.

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta, määräraha yhteensä 600 000 €
Liikuntapalveluiden vapaa-aika-alueiden kehittämiseen

Kaupunginhallitus, määräraha yhteensä 200 000 €
Tietoliikenneverkon kehittämiseen (runkoverkon laajentaminen ja laitteet,
langattoman verkon laajentaminen, sisäverkot).

POISTONALAINEN IRTAIN OMAISUUS

Yhteensä määräraha talousarviossa 2021 on 2 652 000 €

Konsernihallinnon kalusteisiin (hallintotalon ensikertainen kalustaminen) ja atk-konehuoneen kehittämiseen on varattu yhteensä 550 000 €,

Elisa Stadionin päätyverkkoihin 10 000 €,

Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen irtaimistoon 225 000 €,

Koulutuslautakunnan määräraha on 660 000 €, joka jakautuu Vaasan ammatillisen koulutuksen (Vamia) määrärahaan 495 000 € sisältäen kone- ja kalustehankintoja, Vaasan kaupungin opistojen kaluste- ja laitehankintoihin 120 000 € ja lukioiden laitehankintoihin 45 000 €,

Kulttuuri- ja liikuntalautakunnan määräraha 442 000 € jakautuu Vaasan kaupunginteatterin valo- ja äänitekniseen kalustoon 200 000 €, Terranova näyttelyn rakentamiseen 150 000 €, kulttuuri- ja kirjastopalveluiden hankintoihin 35 000 €, sekä Vaasan kaupunginorkesterin soitinhankintoihin 57 000 €.

Teknisen lautakunnan määräraha on 765 000 €, joka jakautuu Kuntatekniikan määrärahaan 725 000 €; koneisiin

ja kuljetusvälineisiin 400 000 € sekä muuhun poistonalaiseen irtaimeen omaisuuteen 325 000 €. Kiinteistötoimen laitteistoihin on varattu 40 000 €:n määräraha.

OSAKKEET JA OSUUDET

Yhteensä määräraha 8 150 000 €, josta 8 000 000 € Merenkurkun laivaliikenteeseen ja 150 000 € Wasa Station hankkeeseen.

INVESTOINTITULOT

Yhteensä määräraha 9 567 000 €.

Merenkurkun laivaliikenteen investointiavustus 8 000 000 €
Maa-alueiden myynti 1 500 000 €
Yhteistoiminta-alue Laihian laitteet ja kalusto 67 000 €

LIIKELAITOSTEN INVESTOINNIT

Vaasan Talotoimi

Talonrakennushankkeiden määrärahaesitykset vuosille 2021-2025 (1000 €) ovat seuraavat:

Vuosi	2021	2022	2023	2024	2025	Yhteensä
Perusparantaminen	9 300	10 000	15 500	15 600	19 500	69 900
Uudisrakentaminen	2 600	5 218				7 818
Yhteensä	11 900	15 218	15 500	15 600	19 500	77 718

Esitys vrt. kuntasuunnitelma (1 000 €)

	Esitys 2021-2025	TA 2020-2024	Muutos
Sivistystoimi			
Varhaiskasvatus ja perusopetu	9 118	0	9 118
Vapaa-aikatoimi	0	350	-350
Keskushallinto	0	5 550	-5 550
Pohjanmaan pelastuslaitos	100	3 500	-3 400
Tekninen toimi			
Rakennusten peruskorjaus	36 500	35 250	1 250
Suunnitteluvaiheen hankkeet	31 900	32 180	-280
Yhteensä	77 618	76 830	788

Investointihankkeiden kuvaus esityksessä 2021-2025 tiivistettynä:

SIVISTYSTOIMI

KASVATUS- JA OPETUSLAUTAKUNTA

Variskan yhtenäiskoulu

Hankesuunnitelma on valmistunut keväällä 2019. Entinen Vanhan Vaasan alakoulu rakennetaan Variskan yläkoulun yhteyteen. Kokonaisuus muodostaa Variskan yhtenäiskoulun. Laajennussiiven rakentamisen lisäksi Variskan nykyisissä tiloissa tehdään tilamuutoksia toiminnallisen yhtenäiskoulun luomiseksi.

POHJANMAAN PELASTUSLAITOS

Sivupaloasema

Tarveselvitys on hyväksytty THR:ssä 23.2.2018. Hankkeen laajuus on arvioitu olevan n. 800 hum2 (1115 brm2) ja sen on esitetty sijoittuvan eteläiseen Vaasaan. Hanke on välttämätön pelastuslaitoksen toimintaedellytysten varmistamiseksi tulevaisuudessa kattamaan lakivelvoitteet sekä alueellisen riskianalyysin edellyttämät tehostamistavoitteet jo olemassa olevien alueiden osalta sekä uusien rakentuvien alueiden kattamiseksi.

RAKENNUSTEN PERUSKORJAUS

Peruskorjausohjelman kautta Talotoimi huolehtii kiinteistöomaisuuden arvon säilyttämisestä. Peruskorjausohjelman toteutus on merkittävä osa kiinteistöjen ennakoivaa kunnossapitoa. Ohjelma koostuu vuosittain noin 100 erillisestä korjaushankkeesta. Tavoitteena on ohjelman rahoituksen kautta toteuttaa myös 1-3 laajempaa peruskorjaushanketta. Näiden hankkeiden kesto on tyypillisesti 2-3 vuotta. Peruskorjausohjelman hankkeet sisältävä mm. teknisen käyttöikänsä ylittäneiden rakennusosien uusimisia, sisäilmaston laatua ja energiatehokkuutta parantavia töitä sekä rakennusten käyttäjien turvallisuutta ja esteettömyyttä edistäviä töitä. Näiden lisäksi ohjelman kautta on mahdollista vastata kaupungin palvelutuotannon tarvitsemien tilojen vaatimiin muutoksiin toimintaympäristön muuttuessa.

SUUNNITTELUVAIHEEN HANKKEET

Keskustan kouluverkko

Keskustan kouluratkaisuksi esitettävien vaihtoehtojen arviointi jatkuu. Taloudellisten näkökulmien lisäksi tulee huomioida kaupungin keskusta-alueen kehittymistavoitteiden vaikutukset ja toiminnalliset tavoitteet. Vuosien 2021-2022 aikana on tavoite saattaa vaihtoehtoselvitykset sille tasolle, että päästään etenemään suunnitteluvaiheeseen.

Vamia, autohalli ja rakennus

THR:ssä 28.8.2020 esitettiin uudistettu tarveselvitys talonrakennuksen, maanrakennuksen ja autoalan tarpeista. Esityksen mukaan toteutus olisi uudisrakennus. Toteutusvaihtoehdoista ja niiden rahoituksesta käydään vielä keskusteluja, ja ne vahvistuvat päätösten edetessä. Seuraavaksi tarveselvitys viedään toisen asteen lautakuntaan ja sieltä edelleen kh:een.

Sundomin koulun laajennus ja lämmitysjärjestelmän uusiminen

Tarveselvitys Sundomin koulun laajennuksesta on hyväksytty THR:ssä 29.5.2020. Tarveselvityksessä todetaan, että koulun lisätilan minimitarve on 4 isoa luokkahuonetta ja siinä esitetään, että koulun tiloja laajennetaan tämän suuruisella lisärakennuksella. Lisäksi hankesuunnitteluvaiheessa selvitetään tarkemmin, minkälaisilla ratkaisuilla koulun ruokasalin paikkoja voitaisiin lisätä hyödyntämällä nykyisiä tiloja. Tarveselvityksessä esitetään mahdollisuutta tilojen yhteiskäytölle, jossa kirjastoa ja koulun ruokailutilaa voisi jatkossa hyödyntää esimerkiksi nuorisopalveluiden tarpeisiin.

Tämän lisäksi koululla on mahdollisuus tehdä tarvittavia muutoksia sisäisin järjestelyin, pienempien muutosten avulla. Hankesuunnittelun yhteydessä tullaan tarkastelemaan myös lämmitysjärjestelmän uusimista sekä Sundomin koulun ja Tuuliniityn päiväkodin yhteisen parkkialueen kehittämistä. Hankesuunnittelu käynnistetään lokakuussa 2020. Tilaelementtien vuokrasopimus ulottuu vuoden 2022 loppuun.

Kasarmialueen rakennukset

Useat kaupungin omistamat entisen kasarmialueen rakennuksista ovat mittavien peruskorjausten tarpeessa. Rakennushistoriallisen perinnön vaaliminen on arvo sinällään, mutta tavoite on peruskorjata rakennukset/tilat kaupungin palvelutuotannon tarpeisiin ja vapauttaa samalla muita kohteita kiinteistökehitystoimenpiteisiin.

Museoiden varasto ja konservointitilat

Tarveselvitys Vaasan kaupungin museoiden kokoelmien säilytystilasta sekä esitys konservoinnin järjestämisestä on hyväksytty THR:ssä 17.12.2014. Tarveselvityksen mukainen kokonaistilatarve on arvioitu olevan n. 4000 htm2. Esitetty tilakokonaisuus korvaa Moottorikadun varaston, kiinteistöstä Rantakatu 2 vuokratun taidevarastotilan sekä useita kaupungin omissa rakennuksissa olevia tiloja. Hankesuunnittelu aloitetaan vuonna 2024.

Teeriniemen päiväkoti

Tarveselvitys Teeriniemen päiväkodista on hyväksytty THR:ssä 24.4.2020. Tarveselvityksessä peruskorjausta ei nähty todellisena vaihtoehtona peruskorjausasteen ollessa yli 80 %. Uudisrakennuksen sijoituspaikkaa ja rahoitusta tarkastellaan hankesuunnitteluvaiheessa, joka on käynnistetty syyskuussa 2020.

Palosaaren päiväkoti

Tarveselvitys Palosaaren päiväkodista on hyväksytty THR:ssä 24.4.2020. Tarveselvityksessä peruskorjausta ei nähty todellisena vaihtoehtona peruskorjausasteen ollessa yli 80 %. Kokonaisnäkökulmasta nähdään, että Palosaaren vanhan koulurakennuksen muutos päiväkotikäyttöön olisi paras vaihtoehto uudisrakennuksen tai peruskorjauksen sijaan. Hankesuunnittelu on käynnistetty syyskuussa 2020.

MUUT INVESTOINNIT

Koneet ja laitteet

Kone- ja laitehankintoihin arvioidaan 15 000 € per vuosi.

Vaasan Vesi

Vaasan Veden määrärahaesitykset vuosille 2021-2025 ovat yhteensä 48 010 000 €.

Veden puhdistus

Pilvilammen yli 40 v. vesilaitoksen hidassuodatusta korvaavien prosessiyksiköiden, joilla varmistetaan hajun ja maun poistaminen sekä lähivuosien uusien vaatimusten, kuten hormonien ja lääkeainejäämien poistaminen, rakennetaan kahden seuraavan vuoden aikana (5,4 M€ v. 2022-2023). Vesijohtoverkoston toiminnallisuuden varmistamiseksi puhtaan juomaveden varastointi ja pumppaukset uudistetaan (3,15 M€ v. 2021-2022) ja rakennetaan isompi vesitorni (8,3 M€ v.2022-2023).

Påttin jätevedenpuhdistamon uudessa ympäristöluvassa (2017, valituksen vuoksi ei vielä lainvoimainen) vaaditun lähtevän veden hygienisoinnin kustannusarvio on 0,3 M€. Påttin viereisen Rahkola-Saippuan alueen hajujen hallintaan ja esteettisen haitan vähentämiseen liittyvistä kustannuksista - suurimpana lietteen käsittely-yksikön siirto 3,5 M€ - saadaan suurin osa maankäyttömaksuista. Vesijohtoverkoston toiminnallisuuden varmistamiseksi puhtaan juomaveden varastointi ja pumppaukset uudistetaan (3,15 M€ v. 2021-2022) ja rakennetaan isompi vesitorni (8,3 M€ v.2022-2023).

Vesilaitoksen kehittäminen

Syväpohjavesihankkeen tutkimusvaiheen vuosikustannus on keskimäärin 0,8 M€ ei tulevina vuosina enää sisälly Vaasan Veden investointiohjelmaan, vaan siirretään perustettavalle yhtiölle. Tilatarveselvitys toimiston ja verkoston toimipisteiden siirtämiseksi vuokratiloista omiin tiloihin.

Pohjanmaan Pelastuslaitos

Pohjanmaan Pelastuslaitoksen kalustoinvestoinnit ovat yhteensä 1 400 400 €, mistä pelastustoimen hankinnat 710 400 € ja öljyntorjunnan hankinnat 690 000 €. Tuloeränä on budjetoitu kalustohankintoihin saatavat rahoitusosuudet yhteensä 820 400 €.

Investointimenot toimielimittäin

	Koodi	Taes 2021	TA 2021	TS 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
PERUSKAUPUNKI		Taes 2021 sarakkeessa toimielinten esitykset					
MENOT		TA 2021 sarakkeessa kaupunginhallituksen esitys					
Aineettomat hyödykkeet							
Konserniohjaus		735	560	265	265	265	265
Tietojärjestelmien uusiminen	8312	475	400	250	250	250	250
Tietojärjestelmien uusiminen		475	400	250	250	250	250
ATK-osasto ohjelmat ja lisenssit	8315	10	10	15	15	15	15
Tietohallinnon ohjelmat ja lisenssit		10	10	15	15	15	15
Talouden tietojärjestelmien uudistaminen	8326	250	150				
Talouden tietojärjestelmät		250	150				
Sosiaali- ja terveyslautakunta		703	467				
Sosiaali- ja terveystoimi tietojärjestelmät ja atk-laitteet	8355	636	400				
It-järjestelmät		636	400				
Yhteistoiminta-alueen laitteet ja kalusto	8356	67	67				
Kanta 2017 käyttöönotto, pegasos- ja lifecare päivitykset		67	67				
Tekninen lautakunta		105	105	110	50	110	50
Kiinteistötoimi tietojärjestelmät	8502	60	60	110	50	110	50
Paikkatietoaineistot (Ilmakuvat ja laserkeilausaineistot, katunäkymäkuvaukset 200km ja viistoilmakuvat 100 km2)		10	10	60		60	
Tietojärjestelmät		50	50	50	50	50	50
Kuntatekniikan tietojärjestelmät	8513	45	45				
Toiminnanohjausjärjestelmä		45	45				
Aineettomat hyödykkeet		**1 544**	**1 132**	**375**	**315**	**375**	**315**
Maa- ja vesialueet							
Tekninen lautakunta		2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500
Kiinteän omaisuuden hankinta	8600	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500
Maa-alueiden hankinta		2 500	2 500	2 500	2 500	2 500	2 500
Maa- ja vesialueet		**2 500**	**2 500**	**2 500**	**2 500**	**2 500**	**2 500**
Rakennukset							
Tekninen lautakunta		3 602	3 602	180	180	180	180
Satama-alueen rakennukset	8851	3 602	3 602	180	180	180	180
Suunnitelmavuodet				180	180	180	180
Terminaalin laajennus, osat 1 ja 2		3 200	3 200				
Satamahankkeet - Big Room		2	2				
Pohjoispiirin matkustajajärjestelyt		400	400				
Rakennukset		**3 602**	**3 602**	**180**	**180**	**180**	**180**
Kiinteät rakenteet ja laitteet							
Konserniohjaus		230	200	150	150	150	150
Tietoliikenneverkot	8270	230	200	150	150	150	150
Tietoliikenneverkon kehittäminen		230	200	150	150	150	150
Kulttuuri- ja liikuntalautakunta		628	600	35			
Vapaa-aika-alueiden kehittäminen	8250	628	600	35			
Skeittipuiston toteutus		350	350				
Ulkoliikuntakuntosali		50	50				
Vapaa-aika-alueiden kehittäminen		120	100				

	Koodi	Taes 2021	TA 2021	TS 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Vaasan kuntoratojen valaistuksien uusiminen		40	35	35			
Pesäpallokentän huoltoraken-nusten muutokset		68	65				
Tekninen lautakunta		21 180	19 000	22 000	16 450	17 900	17 450
Uusi kunnallistekniikka	8200	3 330	2 280	4 000	3 000	3 000	3 000
Suunnitelmavuodet				3 000	3 000	3 000	3 000
Itäinen Ratakatu		460	460				
Rakennuttaminen		400	350				
Ravilaakso		1 000		1 000			
Lintuvuorentie		70	70				
Vaskiluodon pyörätie		50	50				
Alueiden viimeistely		300	300				
Laivanvarustajankatu		100	100				
Kaarlentie		700	700				
Satamakalliontie		250	250				
Muu kunnallistekniikka	8201	4 880	4 280	4 250	4 250	4 000	4 000
Pallokatu		530	530				
Liikenneturvallisuushankkeet		300	300				
Pyöräilyn kehittäminen		1 000	350	250	250		
Pintaukset		500	500				
Katuvalaistus		70	70				
Arvaamattomat kohteet		300	300				
Ylläpidon saneeraus- ja korjaustyöt		150	150				
Hiiripellontien kevyen liikenteen väylä			150				
Vähäkyrön kohteet		80	80				
Suunnitelmavuodet				4 000	4 000	4 000	4 000
Siltojen saneeraukset/korjaukset		400	400				
Mussorintie		350	350				
Solbackenin altaat		500	500				
Liikenteenhallinta		400	300				
Satama-alueen korjaukset		300	300				
Valtion tiehankkeet	8202	1 010	710	3 650	3 650	3 500	3 500
Suunnitelmavuodet				3 500	3 500	3 500	3 500
MT 724 Onkilahti		300	300				
Suunnittelukohteet		200	200				
Kestävän liikkumisen kehittäminen		510	210	150	150		
Kaupunkikuvan kohentaminen	8203	500	270	400	400	400	400
Tori ja kävelykeskusta		500	270				
Suunnitelmavuodet				400	400	400	400
Suunnitteluttaminen	8209	400	400	300	300	300	300
Suunnitelmavuodet				300	300	300	300
Suunnitteluttaminen		400	400				
Katuvalaistuksen saneeraus	8210	100	100	100	100	100	100
Katuvaloverkon saneeraus		100	100				
Suunnitelmavuodet				100	100	100	100
Venesatamat	8211	150	150	150	150	150	150
Suunnitelmavuodet				150	150	150	150
Isolahden venesatama		150	150				
Viheralueet	8212	300	300	300	300	300	300
Suunnitelmavuodet				300	300	300	300
Viheralueiden kohteet		300	300				
Hulevesityöt	8213	800	800	700	700	700	700
Hulevesikohteet		800	800				
Suunnitelmavuodet				700	700	700	700

	Koodi	Taes 2021	TA 2021	TS 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Maankäyttösopimus hankkeet	8219	2 200	2 200	1 500	1 500	1 500	1 500
Suunnitelmavuodet				1 500	1 500	1 500	1 500
Suomen Pankin palokatu		250	250				
Pohjois-Klemettilä		100	100				
Teatterin palokatu		100	100				
Sanmarkintien KL, Sairaalankatu		370	370				
Kauppapuistikon kiertoliittymän katujärjestelyt		80	80				
Liisanlehto		1 300	1 300				
Satama-alue	8221	7 510	7 510	6 650	2 100	3 950	3 500
Suunnitelmavuodet				6 650	2 100	3 950	3 500
Matkustajalaituri		5 700	5 700				
Ro-ro 2 säädettävät ajorampit		570	570				
Laivan sähkösyöttö		400	400				
Reininlaiturin Ro-ro:n suunnittelu		30	30				
Lähtöselvityskatos		10	10				
APS-järjestelmä		300	300				
Lähtöselvityksen kenttätyöt		200	200				
Pohjoispiirin sähkösyöttö		300	300				
Kiinteät rakenteet ja laitteet		**22 038**	**19 800**	**22 185**	**16 600**	**18 050**	**17 600**
Poistonalainen irtain omaisuus							
Konserniohjaus		755	560		75	75	
Konsernihallinto poistonalainen irtain	8310	300	300				
Hallintotalon ensikertainen kalustaminen		300	300				
ATK-konehuoneen kehittäminen	8313	445	250				
ATK -konehuoneen kehittäminen		445	250				
Taseyksikkö Elisa Stadion poistonalainen irtain	8339	10	10		75	75	
Elisa stadionin päätyverkot (katsojasuojat palloilta)		10	10				
Näyttöruutuja ja videotekniikka					75	75	
Sosiaali- ja terveyslautakunta	Leasingrahoituksella	910					
Hallinto ja talous, laitteet ja kalusto	8351, Leasingrahoituksella	120					
Kotihoidon henkilöturvarannekkeet		60					
Henkilöturvalaitteiden lisätarpeet ja rikkoontumiset		20					
Hoitajakutsujärjestelmän ja henkilöturvajärestelmän hankinta		40					
Koti- ja laitoshoito, laitteet ja kalusto	8353, Leasingrahoituksella	65					
Palveluasuminen, kalusto ja laitteet		20					
Laitoshoito, tutkimus- ja hoitovälineet		20					
Kotihoito - Mobiililaitteet		25					
Terveyspalvelut, laitteet ja kalusto	8354, Leasingrahoituksella	725					
Hammashuollon hoitoyksiköiden tekniikan uusiminen		100					
Terveysasemien kaluston ja välineistön uusiminen		20					
Vastaanottopalvelujen toimintayksiköiden työtilojen kalusto- ja välineet		20					
Hammashuollon toimintayksiköiden kalusteet ja välineet		30					
Hammashuollon välinehuollon esipesukoneet		115					

	Koodi	Taes 2021	TA 2021	TS 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Hammashuollon ensikertainen kalustaminen		400					
Kouluterveydenhuolto		10					
Kirkkopuistikon terveysasema		30					
Kasvatus- ja opetuslautakunta		225	225	1 055	525	175	525
Varhaiskasvatus- Irtaimisto ja ohjelmat	8383	60	60	40	40	40	40
IT- ja AV-laitteet		40	40	40	40	40	40
Koodaus ja robotiikka		10	10				
Kalusto		10	10				
Varhaiskasvatus - Ensikertainen kalustaminen	8384			350	350		350
Myllykadun päiväkoti							350
Teeriniemen päiväkoti				350			
Palosaaren päiväkoti					350		
Perusopetus/suomenkielinen - Irtaimisto ja ohjelmat	8386	140	140	110	110	110	110
Suomenkielinen perusopetus, kaluston uusiminen		110	110	110	110	110	110
Suomenkielinen perusopetus, Huutoniemen koulun tilamuutos		30	30				
Perusopetus/suomenkielinen - Ensikertainen kalustaminen	8387			530			
Suomenkielinen perusopetus, Variskan yhtenäiskoulun ensikertainen kalustaminen				530			
Perusopetus/ruotsinkielinen - Irtaimisto ja ohjelmat	8388	25	25	25	25	25	25
Svenskspråkig grundläggande utbildning, skolornas inventarier		25	25	25	25	25	25
Koulutuslautakunta		667	660	599	650	655	535
Vaasan lyseon lukio	8401	30	30	30	30	30	30
Älykosketustaulu, kannettavia tietokoneita		30	30	30	30	30	30
Vasa Gymnasium	8402	15	15	15	15	15	15
Älykosketustaulu		15	15	15	15	15	15
Vamia	8406	495	495	490	490	500	490
IT-investoinnit		160	160	490	490	500	490
Teklologiapalvelutut		94	94				
Energiapalvelut		80	80				
Liike-elämäpalvelut		20	20				
Valma		20	20				
Hyvinvointipalvelut		40	40				
Matkailupalvelut		30	30				
Studio Vamia		51	51				
Kuula-opisto - Irtaimisto ja ohjelmat	8385	20	20	20	10	10	
Opetuksen laitehankinnat		10	10	10			
Soittimia		10	10	10	10	10	
Irtaimisto ja ohjelmat, Vapaa sivistystyö	8440	107	100	44	105	100	
Taito- ja taideaineiden työvälineet		35	30				
Ompelu-/työkone						40	
AV-laitteet/ Opetuksen laitehankinnat/ Vapaa sivistystyö		20	18	14	15	10	
Kalustaminen/ Oppimis-/ työympäristö				20	50		
Kalusteet/A/ Möblemang till Festsalen						30	
Kalusteet/A/ Möblemang + Klassrum		15	15		30		
Utrustning/ Verktyg, maskiner (Stalli & Arbis)		14	14	10		10	
Kalusteet/T/ Luokkahuoneet		10	10			10	

	Koodi	Taes 2021	TA 2021	TS 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Digi/T/ Macintosh		13	13		10		
Kulttuuri- ja liikuntalautakunta		687	442	575	750	240	
Pohjanmaan Museo poistonalainen irtain	8461	350	150	200			
Terranovan näyttelyn rakentaminen		350	150	200			
Kirjastotoimen poistonalainen irtain	8472	80	35	45	500		
Pääkirjastosta kulttuuritalo ja omatoimisen käytön lisääminen		45		45			
Tilojen kalusteiden ja tekniikan uusiminen		35	35				
Uusi kirjastoauto					400		
Kirjastojärjestelmän vaihto					100		
Kaupunginteatteri	8480	200	200	200	200	200	
Teatterin investoinnit		200	200	200	200	200	
Vaasan kaupunginorkesteri	8485	57	57	130	50	40	
Soittimia/ Bassoklarinetti		12	12				
Orkesterin Ipadit		10	10	10			
Soittimia/ Luonnontrumpetit		25	25				
Soitin/ Flyygeli				120			
Soittimia					40	40	
Streamaus kalusto/ Orkesteri		10	10		10		
Tekninen lautakunta		765	765	805	805	805	805
Kiinteistötoimi poistonalainen irtain	8501	40	40	40	40	40	40
IT-investoinnit		10	10	10	10	10	10
Mittauslaitteisto, Takymetrit ja GPS-laitteet		30	30	30	30	30	30
Kuntatekniikka Muu poistonalainen irtain	8519	200	200	200	200	200	200
Suunnitelmavuodet				200	200	200	200
Viheralueyksikkö		70	70				
Suunnittelu		30	30				
Rakentaminen		10	10				
Alueiden ylläpito		50	50				
Liikuntapaikat		40	40				
Pysäköintilaitteet	8510	40	40	40	40	40	40
Suunnitelmavuodet				40	40	40	40
Liikennesuunnittelu		40	40				
Liikennevalojen ohjauslaitteet	8511	60	60	125	125	125	125
Suunnitelmavuodet				125	125	125	125
Liikenneturvallisuussuunnittelu		60	60				
Koneet ja kuljetusvälineet	8512	400	400	400	400	400	400
Suunnitelmavuodet				400	400	400	400
Konekohteet		400	400				
Kuntatekniikan tietojärjestelmät	8513	25	25				
IT-laitteet		25	25				
Poistonalainen irtain omaisuus		**4 009**	**2 652**	**3 034**	**2 805**	**1 950**	**1 865**
Osakkeet ja osuudet							
Kaupunginhallitus		8 150	8 150				
Osakkeet ja osuudet	8700	8 150	8 150				
Wasa Station		150	150				
Merenkurkun laivaliikenne		8 000	8 000				
Osakkeet ja osuudet		**8 150**	**8 150**				
TULOT							
Aineettomat hyödykkeet							

	Koodi	Taes 2021	TA 2021	TS 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Sosiaali- ja terveyslautakunta		67	67				
Yhteistoiminta-alueen laitteet ja kalusto	8356	67	67				
Kanta 2017 käyttöönotto, pegasos- ja lifecare päivitykset		67	67				
Aineettomat hyödykkeet		**67**	**67**				
Maa- ja vesialueet							
Tekninen lautakunta		1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500
Kiinteän omaisuuden hankinta	8600	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500
Maa-alueiden hankinta		1 500	1 500	1 500	1 500	1 500	1 500
Maa- ja vesialueet		**1 500**	**1 500**	**1 500**	**1 500**	**1 500**	**1 500**
Osakkeet ja osuudet							
Kaupunginhallitus		8 000	8 000				
Osakkeet ja osuudet	8700	8 000	8 000				
Merenkurkun laivaliikenne		8 000	8 000				
Osakkeet ja osuudet		**8 000**	**8 000**				
PERUSKAUPUNKI	**820**	**- 32 276**	**- 28 269**	**- 26 774**	**- 20 900**	**- 21 555**	**- 20 960**
POHJANMAAN PELASTUSLAITOS							
MENOT							
Poistonalainen irtain omaisuus							
Pohjanmaan Pelastuslaitos -liikelaitoksen johtokunta		1 400	1 400	854	866	866	868
Pelastustoiminta / palo- ja pelastuskalusto	8650	600	600	603	615	714	716
Säiliösammutusauto		270	270	270	275	280	285
Sammutusauto		270	270	270	275	367	361
Palotarkastusauto 1		20	20	21	22	23	24
Palotarkastusauto 2		20	20	20	21	22	22
Palotarkastusauto 3		10	10	11	11	11	12
Palotarkastusauto 4		10	10	11	11	11	12
Pelastustoiminta / muu irtain	8651	110	110	121	121	22	22
Kiinteistöjen turvallisuushanke 2021-2023		90	90	100	100		
Pelastusvälinesarja		20	20	21	21	22	22
Öljyntorjunta	8655	690	690	130	130	130	130
ED Vene		690	690	100	100	100	100
Öljypuomit				30	30	30	30
Poistonalainen irtain omaisuus		**1 400**	**1 400**	**854**	**866**	**866**	**868**
TULOT							
Poistonalainen irtain omaisuus							
Pohjanmaan Pelastuslaitos -liikelaitoksen johtokunta		820	820	274	276	276	278
Pelastustoiminta / palo- ja pelastuskalusto	8650	136	136	144	146	146	148
Säiliösammutusauto		72	72	72	73	73	74
Sammutusauto		64	64	72	73	73	74
Öljyntorjunta	8655	684	684	130	130	130	130
ED Vene		684	684	100	100	100	100
Öljypuomit				30	30	30	30
Poistonalainen irtain omaisuus		**820**	**820**	**274**	**276**	**276**	**278**
POHJANMAAN PELASTUSLAITOS	**850**	**- 580**	**- 580**	**- 580**	**- 590**	**- 590**	**- 590**
VAASAN VESI							
MENOT							

	Koodi	Taes 2021	TA 2021	TS 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Kiinteät rakenteet ja laitteet							
Vesilaitos		9 450	9 000	7 400	9 400	11 505	9 205
Vesijohdot	8660	4 000	3 400	1 550	3 550	5 900	1 950
Vesijohdot		2 700	2 100	1 550	2 900	5 400	1 700
Syväpohjavesi -hanke		1 300	1 300		650	500	250
Viemärit	8661	1 950	1 750	900	2 350	2 000	1 700
Viemärit		1 950	1 750	900	2 350	2 000	1 700
Veden puhdistus	8663	2 950	3 300	4 500	2 800	3 000	5 000
Veden puhdistus		2 950	3 300	4 500	2 800	3 000	5 000
Jäteveden puhdistus	8664	400	400	300	400	200	405
Jäteveden puhdistus		400	400	300	400	200	405
Pumppaamot	8665	150	150	150	300	405	150
Pumppaamot, jätevesi		150	150	150	300	405	150
Kiinteät rakenteet ja laitteet		**9 450**	**9 000**	**7 400**	**9 400**	**11 505**	**9 205**
Poistonalainen irtain omaisuus							
Vesilaitos		50	50	50	600	600	200
Vesilaitoksen kehittäminen	8666	50	50	50	600	600	200
Vesilaitoksen kehittäminen		50	50	50	600	600	200
Poistonalainen irtain omaisuus		**50**	**50**	**50**	**600**	**600**	**200**
VAASAN VESI	**860**	**- 9 500**	**- 9 050**	**- 7 450**	**- 10 000**	**- 12 105**	**- 9 405**
VAASAN TALOTOIMI	tarkempi erittely erillisessä taulukossa						
MENOT							
Rakennukset							
Vaasan Talotoimi -liikelaitoksen johtokunta		11 900	11 900	15 218	15 500	15 600	19 500
Keskustan kouluverkko	8041	300	300	400	5 000	5 000	5 000
Keskustan kouluverkko		300	300	400	5 000	5 000	5 000
Museoiden varasto- ja konservointitilat	8042			100		100	4 000
Museoiden varasto- ja konservointitilat (karkea arvio)				100		100	4 000
Vamia, autohalli & rakennus	8043			100			
Vamia, autohalli rakennus				100			
Vanhan Vaasan koulu	8045	4 000	4 000	5 118			
Variskan yhtenäiskoulu		2 500	2 500	5 118			
Variskan pakolliset muutostyöt		1 500	1 500				
Rakennusten peruskorjaus	8198	7 000	7 000	7 000	7 500	7 500	7 500
Rakennusten peruskorjaus		7 000	7 000	7 000	7 500	7 500	7 500
Sivupaloasema	8181	100	100				
Pohjanmaan pelastuslaitos/Sivupaloasema		100	100				
Sundomin koulun laajennus	8085	300	300	1 700			
Sundomin koulun laajennus		300	300	1 700			
Kasarmialueen rakennukset	8086			200	700	3 000	3 000
Kasarmialueen rakennukset				200	700	3 000	3 000
Palosaaran päiväkoti	8087	100	100	600	2 300		
Palosaaren päiväkoti		100	100	600	2 300		
Teeriniemen päiväkoti	8088	100	100				
Teeriniemen päiväkoti		100	100				
Rakennukset		**11 900**	**11 900**	**15 218**	**15 500**	**15 600**	**19 500**
Poistonalainen irtain omaisuus							
Vaasan talotoimi -liikelaitoksen johtokunta		15	15	15	15	15	15

	Koodi	Taes 2021	TA 2021	TS 2022	TS 2023	TS 2024	TS 2025
Talotoimi poistonalainen irtain omaisuus	8680	15	15	15	15	15	15
Koneet ja laitteet		15	15	15	15	15	15
Poistonalainen irtain omaisuus		**15**	**15**	**15**	**15**	**15**	**15**
VAASAN TALOTOIMI	**880**	**- 11 915**	**- 11 915**	**- 15 233**	**- 15 515**	**- 15 615**	**- 19 515**
KAIKKI YHTEENSÄ							
MENOT		64658	60201	51811	48781	51641	52248
TULOT		10387	10387	1774	1776	1776	1778
NETTO		- 54 271	- 49 814	- 50 037	- 47 005	- 49 865	- 50 470

TALONRAKENNUS Vaasan Talotoimi -liikelaitos (1 000 €)	Hankkeen kokonais-kustannus	Aikaisempi kokonais-rahoitus (TA2020)	Hankkeen toteuma + ennuste per 31.12.2020	2021	2022	2023	2024	2025
KASVATUS- JA OPETUSLAUTAKUNTA								
Variskan yhtenäiskoulu								
Uudisrakentaminen	*8 200*	*8 200*	*582*	2 500	5 118			
Variskan pakolliset muutostyöt	*1 500*	*1 500*		1 500				
POHJANMAAN PELASTUSLAITOS								
Sivupaloasema	*3 500*	*3 500*		100				
RAKENNUSTEN PERUSKORJAUS	*36 500*		*6 000*	7 000	7 000	7 500	7 500	7 500
SUUNNITTELUVAIHEEN HANKKEET								
Keskustan kouluverkko	*21 300*	*21 300*	*132*	300	400	5 000	5 000	5 000
Vamia, autohalli & rakennus	*5 700*	*5 700*			100			
Sundomin koulun laajennus	*2 000*	*1 800*		300	1 700			
Kasarmialueen rakennukset (10 000 hum2)	*15 000*	*15 000*			200	700	3 000	3 000
Museoiden varasto ja konservointitilat (karkea arvio)	*5 000*	*5 000*			100		100	4 000
Teeriniemen päiväkoti				100				
Palosaaren päiväkoti	*3 000*			100	600	2300		
TALOTOIMI/TALONRAKENNUS YHTEENSÄ	101 700	62 000	6 714	11 900	15 218	15 500	15 600	19 500
Koneet ja laitteet				15	15	15	15	15
TALOTOIMI / INVESTOINNIT YHTEENSÄ	**27 541**	**440**	**2 566**	**11 915**	**15 233**	**15 515**	**15 615**	**19 515**

VII TULOS- JA RAHOITUSLASKELMAOSA

PERUSTELUT TULOS- JA RAHOITUSLASKELMAOSAAN BUDJETOITAVILLE MÄÄRÄRAHOILLE JA TULOARVIOILLE

Verotulot

Verotulot koostuvat kunnallisverosta, yhteisöverosta ja kiinteistöverosta. Verotuloennusteet ja perusteet on esitetty yleisperusteluosassa sivulla 5 - 8.

Veroprosentit ovat:
Kunnallisvero 21,0 %
Kiinteistövero:
- yleinen kiinteistövero 1,25 %
- vakituiset asuinrakennukset 0,50 %
- muut asuinrakennukset 1,10 %
- voimalaitokset 2,85 %
- rakentamaton rakennuspaikka 4,00 %
- yleishyödylliset yhteisöt 0,00 %

Valtionosuudet

Laskennallisten valtionosuuksien määrät ja perusteet on selvitetty yleisperusteluosassa sivuilla 8-10.

Rahoituskulut

Talousarviolainoista aiheutuvat rahoituskulut ovat 2,8 milj. euroa.
Lainanotto ja lainakanta on esitetty yleisperusteluosassa sivulla 11.

Rahoitustulot

Korot antolainoista ulkopuolisille, 560 000 euroa, koostuvat asuntotuotantoon liittyvistä antolainoista ja muista antolainoista perittävistä koroista. Antolainojen määrä tilinpäätöksessä 2019 on 14,3 milj. euroa.

Korot sijoituksista ja talletuksista 9 000 euroa. Talletusten korot ovat mm. kassavaroille saatavia korkotuloja. Muut korkotulot 120 000 euroa sisältää valtionosuussaataville sekä kassalainoille maksettavan korkotulon.

Osingot ja osuuspääomien korot sisältää suurimpana eränä Vaasan Sähkö Oy:n osinkotuoton. Osinkotuottoa vuodelle 2021 on budjetoitu 12,5 milj. €.

Kuntayhtymien peruspääomalle maksama korko on 250 000 euroa. Suurin yksittäinen erä on Vaasan sairaanhoitopiirin maksama korko.

Liikelaitosten tuottovaatimukset v. 2021 ovat:

- Vaasan Vesi 1 400 000 euroa
- Vaasan Talotoimi 19 644 500 euroa.

Talousarviolainojen nosto ja lyhennykset

Nettomääräisesti pitkäaikainen vieras pääoma kasvaa vuonna 2021 17,2 milj. euroa; uusia lainoja nostetaan 38,0 milj. euroa ja lyhennykset ovat 20,8 milj. euroa.

Lainanotto ja lainakanta v. 2017-2024 on esitetty yleisperusteluosassa sivulla 11.

Antolainojen lyhennykset 1,0 milj. euroa sisältää antolainavelkakirjojen mukaiset lyhennykset.

Tuloslaskelma 2021
Kaupunki ja liikelaitokset

	Kaupunki	Liikelaitokset	Yhteensä
Toimintatulot			
Myyntitulot	51 748 600	30 049 700	81 798 300
Maksutulot	25 801 800	80 500	25 882 300
Tuet ja avustukset	10 660 800	5 280 200	15 941 000
Vuokratulot	15 273 600	46 947 300	62 220 900
Muut toimintatulot	8 629 000	1 318 600	9 947 600
Toimintatulot yhteensä	**112 113 800**	**83 676 300**	**195 790 100**
Toimintamenot			
Palkat ja palkkiot	-168 358 400	-14 084 700	-182 443 100
Eläkemenot	-37 287 700	-2 806 100	-40 093 800
Muut henkilösivukulut	-6 499 000	-471 500	-6 970 500
Palvelujen ostot	-235 109 300	-12 193 400	-247 302 700
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-16 268 600	-9 444 200	-25 712 800
Avustukset	-31 486 400	-122 700	-31 609 100
Vuokrat	-50 191 900	-6 208 300	-56 400 200
Muut toimintamenot	-2 876 800	-176 600	-3 053 400
Toimintamenot yhteensä	**-548 078 100**	**-45 507 500**	**-593 585 600**
Toimintakate	**-435 964 300**	**38 168 800**	**-397 795 500**
Verotulot	298 372 900		298 372 900
Valtionosuudet	130 775 900		130 775 900
Rahoitustulot ja -menot			
Korkotulot	760 000		760 000
Muut rahoitustulot	33 509 600	9 000	33 518 600
Korkomenot	-2 802 000	-13 000	-2 815 000
Muut rahoitusmenot	-66 000	-21 044 500	-21 110 500
Rahoitustulot ja -menot yhteensä	**31 401 600**	**-21 048 500**	**10 353 100**
Vuosikate	**24 586 100**	**17 120 300**	**41 706 400**
Suunnitelman mukaiset poistot	-16 630 700	-13 692 300	-31 165 000
Tilikauden tulos	**7 955 400**	**3 428 000**	**10 541 400**

Rahoituslaskelma 2021

	Kaupunki	Liikelaitokset	Yhteensä €
Toiminnan rahavirta			
Vuosikate	**24 586 100**	**17 120 300**	**41 706 400**
Tulorahoituksen korjauserät:			
käyttöomaisuuden myyntivoitot	-6 120 000	-12 000	-6 132 000
eläkevastuuvarauksen tuloutus	-90 000		-90 000
	18 376 100	**17 108 300**	**35 484 400**
Investointien rahavirta			
Investointimenot	-37 836 000	-22 365 000	-60 201 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin	8 067 000	820 000	8 887 000
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulo	1 500 000		1 500 000
	-28 269 000	**-21 545 000**	**-49 814 000**
Toiminnan ja investointien rahavirta	**-9 892 900**	**-4 436 700**	**-14 329 600**
Rahoituksen rahavirta			
Antolainasaamisten lisäys	-400 000		-400 000
Antolainasaamisten vähennys	1 024 800		1 024 800
Antolainauksen muutokset	**624 800**		**624 800**
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	38 000 000		38 000 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-20 815 000		-20 815 000
Lainakannan muutokset	**17 185 000**		**17 185 000**
Muut maksuvalmiuden muutokset	**500 000**		**500 000**
Rahoituksen rahavirta	**18 309 800**		**18 309 800**
Rahavarojen muutos			**3 980 200**
Kassavarat 1.1., euroa			500 000
Kassavarat 31.12., euroa			4 480 200
Lainamäärä 31.12.			**294 485 000**
Lainamäärä euroa/asukas			**4 343**
(asukasmäärä 67.800)			

LIITTEET

VAASAN KAUPUNGIN KONSERNIYHTEISÖT

Tytäryhteisöt, kuntayhtymät ja osakkuusyhtiöt

Nimi	Kotipaikka	Kunnan omistus-osuus	Konsernin omistus-osuus	Kumppani-koodi	
Tytäryhteisöt					
Kiinteistö Oy Klemetinkaari	Vaasa	61,90 %	61,90 %	7 003	
Kiinteistö Oy Vaasan Myllynranta	Vaasa	100,00 %	100,00 %	7 007	
Kiinteistö Oy Cargo Apron	Vaasa	80,80 %	80,80 %	7 008	
Palosaaren Yrityskeskus Oy	Vaasa	100,00 %	100,00 %	7 010	
Vaasa Parks Oy (konserni)	Vaasa	66,67 %	74,19 %	7 057	
Kiinteistö Oy Pikipruukki (konserni)	Vaasa	100,00 %	100,00 %	7 011	
Kiinteistö Oy Miestenhaku	Vaasa	53,00 %	53,00 %	7 017	
Kiinteistö Oy Naistenhaku	Vaasa	53,00 %	53,00 %	7 018	
Asunto Oy Teeriniemenkatu 8	Vaasa	100,00 %	100,00 %	7 013	
Vähänkyrön Vuokratalot Oy	Vaasa	100,00 %	100,00 %	7 051	
Vaasan Asumisoikeus Oy	Vaasa	100,00 %	100,00 %	7 015	
Kiinteistö Oy Mäntyhovi	Vaasa	70,00 %	70,00 %	7 022	
Vaasan Ekolämpö Oy	Vaasa	100,00 %	100,00 %	7 023	
Vaasan Sähkö (konserni)	Vaasa	99,94 %	99,94 %	7 025	
Vaasanseudun Kehitys Oy	Vaasa	58,10 %	58,10 %	7 045	
Vaasan Ammattikorkeakoulu Oy	Vaasa	84,00 %	84,00 %	7 021	
Kiinteistö Oy Palosaaren Kampus	Vaasa	89,98 %	92,17 %	7 047	
NLC Vaasa Oy	Vaasa	60,00 %	60,00 %	7 048	
Stormossen Oy	Mustasaari	54,35 %	54,35 %	7 049	
Kiinteistö Oy Vaasan Teatteriparkki	Vaasa	100,00 %	100,00 %	7 052	
Vaasan seudun Matkailu Oy	Vaasa	54,08 %	54,08 %	7 053	
TeeSe Botnia Oy	Vaasa	65,74 %	80,26 %	7 056	
Oy EduVamia	Vaasa	100,00 %	100,00 %	7 055	
Kiinteistö Oy Palosaaren laboratoriot	Vaasa	56,00 %	65,60 %	7 114	
Kiinteistö Oy Vaasan Asemakortteli	Vaasa	100,00 %	100,00 %	7 059	
TT Botnia Oy	Vaasa	61,14 %	68,14 %	7 058	Huom! Tilanne 31.12.2020
Kuntayhtymät					
Eskoon Sosiaalipalvelujen kuntayhtymä	Seinäjoki	15,58 %	15,58 %	7 301	
Vaasanseudun Areenat Kuntayhtymä	Mustasaari	70,77 %	70,77 %	7 302	
Kårkulla samkommun	Parainen	5,92 %	5,92 %	7 303	
Pohjanmaan liitto kuntayhtymä	Vaasa	40,85 %	40,85 %	7 304	
Vaasan Sairaanhoitopiirin kuntayhtymä	Vaasa	54,07 %	54,07 %	7 306	
Svenska Österbottens Förbund för Utbildning och Kultur	Vaasa	21,81 %	21,81 %	7 310	
Osakkuusyhteisöt					
Kvarken Link Oy (konserni)	Vaasa	50,00 %	50,00 %	7 209	
Pohjanmaan Expo Oy	Vaasa	30,20 %	30,20 %	7 106	
Kiint. Oy Ajurinkatu 14	Vaasa	38,00 %	38,00 %	7 101	
Oy Merinova Ab	Vaasa	22,47 %	39,64 %	7 112	
VP Facilities Oy (konserni)	Vaasa	33,30 %	40,78 %	7 135	
Kiint. Oy Vaasan Ylioppilastalo	Vaasa		50,00 %	7 202	
Kyrönmaan jätevesi Oy	Vaasa	50,00 %	50,00 %	7 204	
Tutkimuskeskus Conradi Oy	Vaasa	50,00 %	50,00 %	7 124	
Mico Botnia Oy Ab	Vaasa	32,30 %	42,92 %	7 208	
Vaasan Merikampus Oy	Vaasa	33,33 %	33,33 %	7 136	
Yhdistelemättömät osakkuusyhteisöt					
Kvarkenhamnar Ab	Uumaja	50,00 %	50,00 %	7 205	
Alakonsernit					
Kiinteistö Oy Pikipruukki	Vaasa	100,00 %	100,00 %	7 011	
joka omistaa:					
As. Oy Pitkälahdenkatu 31-35	Vaasa	100,00 %		7 040	
As. Oy Vaasan Asemakatu 43	Vaasa	100,00 %		7 046	
Vaasan Sähkö Oy	Vaasa	99,94 %	99,94 %	7 025	
joka omistaa:					
Vaasan Sähköverkko Oy	Vaasa	100 %		7 026	
EPV Energia Oy	Vaasa	40,6 %		7 105	
Smedsby Värmeservice Ab	Mustasaari	100 %		7 125	
Vaasa Parks Oy Ab	Vaasa	66,67 %	74,19 %	7 057	
joka omistaa:					
Koy Vaasan Yrittäjänkatu 17	Vaasa	100 %		7 128	
Kvarken Link Oy		50 %	50 %	7 209	
joka omistaa:					
NLC Ferry Ab Oy	Vaasa	100 %		7 203	
Kvarken Link AB	Uumaja	100 %		Ei kumppanikoodia	
VP Facilities Oy	Vaasa	33,30 %	40,78 %	7 135	
joka omistaa:					
Kiinteistö Oy Producta II Vaasa	Vaasa	100 %		7 131	
KOy EnergyLab Vaasa	Vaasa	100 %		7 134	

Dno VAASA/647/02.02.02/2020

Vuoden 2021 talousarvio ja taloussuunnitelma 2022-2024

Kaupunginhallitus	23.11.2020	328
Kaupunginhallitus	7.12.2020	329
Kaupunginvaltuusto	14.12.2020	80

Talous- ja strategiajohtaja Miia Äkkinen, puh. 040 628 1727, miia.akkinen(at)vaasa.fi

Liite Talousarvioesitys vuodelle 2021 ja taloussuunnitelma 2022-2024

Talousarvioesitys vuodelle 2021 on laadittu siten, että kuntalain 110 § mukainen alijäämän kattamisvelvollisuus tulisi täytetyksi lain säätämässä määräajassa. Vaasan kaupungilla on taseessa 31.12.2019 kertynyttä alijäämää 25,8 milj. euroa, josta vähintään 13,3 milj. euroa tulisi kattaa vuoden 2020 tilinpäätöksessä. Taseeseen tämän jälkeen jäävä alijäämä pyritään kattamaan vuoden 2021 tilinpäätöksessä.

Kaupunginhallitus on kokouksessaan KH 26.8.2019 §220 yt-menettelyn seurauksena hyväksynyt vuosille 2019-2021 suunnatun yksilöidyn säästötoimenpideohjelman. Nämä toimenpiteet sisältyvät vuoden 2021 talousarvioon.

Talousarvioesitys perustuu verotulojen osalta olettamukseen, että kunnallisveroprosentti ja kiinteistöveroprosentit pysyvät vuoden 2020 tasolla.

Talousarvion investointiosan määrärahoja on jouduttu pienentämään kaupunginjohtajan talousarvioesityksessä toimielimien esittämästä tasosta. Toimenpiteellä pyritään hillitsemään suunnitelman mukaisten poistojen kasvua käyttötaloudessa.

Talousarvioesitystä selostetaan kokouksessa.

Kaupunginjohtaja TH

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy liitteenä olevan esityksen talousarvioksi vuodelle 2021 ja taloussuunnitelmaksi vuosille 2022-2024.

Päätös Käsittelyn aikana tehtiin seuraavat muutosesitykset talousarvioon ja taloussuunnitelmaan:

I Kaupungin strategiset tavoitteet ja valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Hyväksyttiin.

II Taloudelliset lähtökohdat

Juha Tuomikoski esitti talousarviokirjan sivulle 4 seuraavaa lisäystä: Vaasa on aikeissa hakea valtiovarainministeriöltä jatkoaikaa alijäämän kattamiselle.
Tuomikosken esitystä ei kannatettu, joten se raukesi.

Kohta Taloudelliset lähtökohdat hyväksyttiin.

III Tavoitteet

Hyväksyttiin.

IV Vuoden 2021 talousarvion täytäntöönpano-ohjeet

Hyväksyttiin.

V Käyttötalousosa

Konserniohjauksen toimiala

140 Avustukset

Tomas Häyry, Anne-Marie Viinamäki ja Jorma Kivimäki ilmoittivat esteellisyydestä (yhteisöjääviys) ja poistuivat kokouksesta kohdan 140 käsittelyn ajaksi.

Sivulla 70 olevaan taulukkoon hyväksyttiin seuraava tekninen korjaus: Åbo Akademi Vasa. ~~Hyvinvoinnin professuuri (osarahoitus)~~. Lasten ja nuorten hyvinvoinnin tutkimus.

143 Varausmäärärahat

Sivulle 71 hyväksyttiin tummennetulla merkitty lisäys lauseeseen: Maakauppojen ja vuokra-alueiden lunastusten yhteydessä tulleiden rakennusten ja rakenteiden **sekä kiinteistökehityskohteiden** ylläpito-, korjaus-, hallinto- ja purkukustannukset 600 000 euroa.

Sivun 72 taulukkoon hyväksyttiin tekninen korjaus.

145 Työllistäminen

Sivun 74 ensimmäisen kappaleen viimeinen lause hyväksyttiin kuulumaan: Uutena toimintana TEO-hanke (ESR), jolla mahdollistetaan uusi matalan kynnyksen toiminta työttömille.

Sivulle 74, edellisen kappaleen jälkeen, hyväksyttiin tekstilisäys: Sosiaali- ja terveysministeriö on myöntänyt valtionavustuksina rahoitusta osatyökykyisten henkilöiden työkyvyn ja työllistymisen tuen palvelujen kehittämiseen Vaasassa. Hankkeessa tuodaan työkyvyn tuen palvelut osaksi sosiaali- ja terveyskeskusten toimintaa ja lisätään tuetun työllistymisen menetelmien käyttöä kaikkein vaikeimmin työllistyvien henkilöiden avuksi. Vaasan kaupungin hanke liittyy kiinteästi Tulevaisuuden sosiaali- ja terveyskeskusohjelmaan ja työllisyyden kuntakokeiluihin. Hankkeen ohjausryhmä on monialainen, koska vaikeimmin työllistettävät käyttävät monenlaisia sosiaali- ja terveyspalveluita sekä TE-hallinnon, Kansaneläkelaitoksen ja kaupungin työllistämispalveluja. Hankkeen valmistelussa aktiivisesti mukana olleet muut tahot (mm. kokemustoimijat ja Vaasan Aluetyöterveys) ovat myös hankkeessa vahvasti mukana.

Sosiaali- ja terveystoimen toimiala

Jorma Kivimäki esitti Raija Kujanpään kannattamana, että talousarvioesitys palautetaan sosiaali- ja terveyslautakunnan esityksen osalta sillä evästyksellä, että toimialan talousarvioesityksen tulee noudattaa kaupunginjohtajan esitystä.

Palautusesitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Sivistystoimen toimiala

302 Varhaiskasvatus

Lotta Alhonnoro esitti 80 900 euron lisäystä Varhaiskasvatuksen talousarvioon avoimien päiväkotien toiminnan jatkamiseksi.
Alhonnoron esitystä ei kannatettu, joten se raukesi.

306 Suomenkielinen perusopetus

Sivun 121 taulukkoon hyväksyttiin tekninen korjaus.

307 Ruotsinkielinen perusopetus

Sivun 125 taulukkoon hyväksyttiin tekninen korjaus.

Tekninen toimiala

511 Kiinteistötoimi

Lotta Alhonnoro esitti asumisneuvojien palkkaamista.
Alhonnoron esitystä ei kannatettu, joten se raukesi.

Käyttötalousosa hyväksyttiin lukuun ottamatta sosiaali- ja terveystoimen toimialan osuutta.

VI Investointiosa

Investointiosan perustelut

Sivun 208 taulukkoon hyväksyttiin tekstimuutos: Pesäpallokentän huoltorakennusten muutokset.

Investointiosa hyväksyttiin.

VII Tulos- ja rahoituslaskelmaosa

Jätettiin käsittelemättä.

Talousarvioesitys vuodelle 2021 ja taloussuunnitelmaksi vuosille 2022-2024 päätettiin yksimielisesti palauttaa valmisteluun.

Kaupunginhallitus 7.12.2020

Talous- ja strategiajohtaja Miia Äkkinen, puh. 040 628 1727, miia.akkinen(at)vaasa.fi

Liite Talousarvioesitys vuodelle 2021 ja taloussuunnitelma 2022-2024

Kaupunginjohtaja TH

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että se hyväksyy liitteenä olevan esityksen talousarvioksi vuodelle 2021 ja taloussuunnitelmaksi vuosille 2022-2024.

Päätös Käsittelyn aikana tehtiin seuraavat muutosesitykset talousarvioon ja taloussuunnitelmaan:

Sosiaali- ja terveystoimen toimiala

Jorma Kivimäki esitti Marko Heinosen kannattamana, että kohdasta 220 Koti- ja laitoshoito/Tilaratkaisut poistetaan Ajurinkadun vuokrasopimuksen lopettaminen.

Kivimäen esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Lotta Alhonnoro esitti Jorma Katajamäen kannattamana, että talousarvio hyväksytään sosiaali- ja terveyslautakunnan esityksen mukaisesti.

Puheenjohtaja totesi, että asiasta tulee äänestää. Esittelijän esitystä kannattava äänestää Jaa ja Alhonnoron esitystä kannattava äänestää Ei. Suoritetussa äänestyksessä annettiin 9 Jaa-ääntä (Tolppanen, Heinonen, Ollila, Blomfeldt, Kullas, Salovaara-Kero, Granfors, Kujanpää ja Kivimäki) ja 2 Ei-ääntä (Alhonnoro ja Katajamäki), joten Alhonnoron esitys hylättiin.

Sosiaali- ja terveystoimen toimialan osuus hyväksyttiin esittelijän esityksen mukaisesti.

VI Investointiosa

Sivulla 208 kohdassa Investointimenot toimielimittäin/Tekninen lautakunta Mauri Ollila esitti Marko Heinosen kannattamana, että kohdasta 8201 Muu kunnallistekniikka/Pyöräilyn kehittäminen siirretään 400 000 € kohtaan 8202 Valtion tiehankkeet. Tästä jaetaan 200 000 € Kronvikin pyörätien suunnitteluun ja aloitukseen sekä 200 0000 € Hiiripellon pyörätien suunnitteluun ja aloitukseen.

Puheenjohtaja totesi, että asiasta tulee äänestää. Esittelijän esitystä kannattava äänestää Jaa ja Ollilan esitystä kannattava äänestää Ei. Suoritetussa äänestyksessä annettiin 6 jaa-ääntä (Tolppanen, Katajamäki, Alhonnoro, Salovaara-Kero, Granfors ja Kivimäki) ja 5 Ei-ääntä (Heinonen, Ollila, Blomfeldt, Kullas ja Kujanpää), joten Ollilan esitys hylättiin.

VII Tulos- ja rahoituslaskelmaosa

Hyväksyttiin teknisin korjauksin.

Kaupunginvaltuusto 14.12.2020

Liite Talousarvioesitys vuodelle 2021 ja taloussuunnitelma 2022-2024

KH Kaupunginvaltuusto hyväksyy liitteenä olevan esityksen talousarvioksi vuodelle 2021 ja taloussuunnitelmaksi vuosille 2022-2024.

Päätös Käsittelyn aikana tehtiin seuraavat muutosesitykset talousarvioon ja taloussuunnitelmaan:

I Kaupungin strategiset tavoitteet ja valtuustoon nähden sitovat tavoitteet

Hyväksyttiin.

II Taloudelliset lähtökohdat

Hyväksyttiin.

III Tavoitteet

Hyväksyttiin.

IV Vuoden 2021 talousarvion täytäntöönpano-ohjeet

Hyväksyttiin.

V Käyttötalousosa

Keskusvaalilautakunta
Tulosalue 100 hyväksyttiin.

Tarkastuslautakunta
Tulosalue 110 hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuusto
Tulosalue 120 hyväksyttiin.

Konserniohjauksen toimiala

Kaupunginhallitus
Tulosalueet 130, 132, 136, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146, 148, 160, 150, 152 hyväksyttiin.

Sosiaali- ja terveystoimen toimiala

Sosiaali- ja terveyslautakunta
Ivanka Capova esitti Eeva Simonsin kannattamana, että noudatetaan sosiaali- ja terveyslautakunnan alkuperäisiä lukuja eli 4,9 M€:n lisämäärärahaa toimialalle.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 11 Jaa-ääntä ja 48 Ei-ääntä, joten Capovan esitys hylättiin. Äänestys: Liite

Tulosalueet 200 hyväksyttiin.

210 Sosiaalityö ja perhepalvelut
Pirjo Andrejeff esitti Anne-Marie Viinamäen kannattamana 88 000 euron lisämäärärahaa omaishoidon tukeen.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 58 Jaa-ääntä ja 1 Ei-ääni, joten Andrejeffin esitys hyväksyttiin. Äänestys: Liite

Tulosalue 210 hyväksyttiin em. muutoksella.

Tulosalue 220 hyväksyttiin.

230 Terveyspalvelut
Anneli Lehto esitti Heimo Hokkasen kannattamana 90 000 euron lisämäärärahaa hoitovelan maksuun.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 16 Jaa-ääntä ja 43 Ei-ääntä, joten Lehdon esitys hylättiin. Äänestys: Liite

Päivi Karppi esitti Matti Vahteran kannattamana 35 000 euron lisämäärärahaa, jolla turvataan olemassa olevan raskauden ehkäisyn jako.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 20 Jaa-ääntä, 38 Ei-ääntä 1 äänesti tyhjää, joten Karpin esitys hylättiin. Äänestys: Liite

Tulosalue 230 hyväksyttiin.

Ramieza Mahdi esitti Ivanka Capovan kannattamana seuraavan toivomusponnen hyväksymistä:
Vaasan kaupunki alkaa suunnitella kotouttamista Pohjanmaan hyvinvointialueen käynnistyttyä. Kotouttamissuunnittelu tarkoittaa koordinoivaa kotouttamistyötä kaupungissa, yhteistyötä hyvinvointialueen ja muiden alueellisten ja kansallisten viranomaisten kanssa. Kotoutusta edistävien palvelujen laatu, velvoittava luonne ja tehokkuus on turvattava kunnassa.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 47 Jaa-ääntä, 10 Ei-ääntä ja 2 äänesti tyhjää, joten Mahdin toivomusponsi hyväksyttiin. Äänestys: Liite

Tulosalueet 239 ja 240 hyväksyttiin.

Sivistystoimen toimiala

Kasvatus- ja opetuslautakunta

302 Varhaiskasvatus

Päivi Moisio esitti Eeva Simonsin kannattamana 250 000 euron lisämäärärahaa avustajien palkkaamiseen.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 16 Jaa-ääntä ja 43 Ei-ääntä, joten Moision esitys hylättiin. Äänestys: Liite

Anne Salovaara-Kero esitti Johan Kullaksen kannattamana 80 000 euron lisämäärärahaa varhaiskasvatukseen avustajien palkkaukseen ja vakinaistamiseen.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 31 Jaa-ääntä ja 23 Ei-ääntä ja 5 äänesti tyhjää, joten Salovaara-Keron esitys hyväksyttiin. Äänestys: Liite

Emine Ehrström esitti Eeva Simonsin kannattamana 80 900 euron lisämäärärahaa kolmanteen avoimeen päiväkodin säilyttämiseksi.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 16 Jaa-ääntä, 41 Ei-ääntä ja 2 äänesti tyhjää, joten Ehrströmin esitys hylättiin. Äänestys: Liite

Emine Ehrström esitti Eva Simonsin kannattamana seuraavan toivomusponnen hyväksymistä:
Tarkastellaan vaihtoehtoa säilyttää kaikki kolme avoimen päiväkodin yksikköä (Gerby, keskusta, Huutoniemi) supistaen niiden toimintaa budjetin raameihin.

Ehströmin toivomusponsi hyväksyttiin yksimielisesti.

Tulosalue 302 Varhaiskasvatus hyväksyttiin. em. muutoksin.

Tulosalue 305 hyväksyttiin.

306 Suomenkielinen perusopetus ja 307 Ruotsinkielinen perusopetus

Marianne Munkki esitti Thomas Öhmanin kannattamana tulosalueelle 306 Suomenkielinen perusopetus 80 000 euron lisäystä ja tulosalueelle 307 Ruotsinkielinen perusopetus 22 500 euron lisäystä, jotka kohdennetaan tuntikehykseen.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 49 Jaa-ääntä, 6 Ei-ääntä ja 4 äänesti tyhjää, joten Munkin esitys hyväksyttiin. Äänestys: Liite

Ulla Granfors esitti Pirjo Andrejeffin kannattamana tulosalueelle 306 Suomenkielinen perusopetus 50 000 euron lisäystä ja tulosalueelle 307 Ruotsinkielinen perusopetus 12500 euron lisäystä koulukoutsi-toimintaan.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 46 Jaa-ääntä, 12 Ei-ääntä ja 1 äänesti tyhjää, joten Granforsin esitys hyväksyttiin. Äänestys: Liite

Tulosalueet 306 Suomenkielinen perusopetus ja 307 Ruotsinkielinen perusopetus hyväksyttiin em. muutoksin.

Koulutuslautakunta

Tulosalueet 312, 313, 315, 355 ja 443 hyväksyttiin.

Kulttuuri- ja liikuntalautakunta

Tulosalueet 351, 363, 373, 380 ja 381 hyväksyttiin.

Tekninen toimiala

Rakennus- ja ympäristölautakunta

Tulosalueet 500, 501, 503 ja 504 hyväksyttiin.

Tekninen lautakunta

Tulosalue 510 hyväksyttiin.

511 Kiinteistötoimi

Ivanka Capova esitti Anneli Lehdon kannattamana 88 700 euron lisämäärärahaa kahden asumisneuvojan palkkaamiseen, jos ARA myöntää toiminnalle 35 % avustuksen.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 10 Jaa-ääntä, 48 Ei-ääntä ja 1 äänesti tyhjää, joten Capovan esitys hylättiin. Äänestys: Liite

Tulosalue 511 hyväksyttiin.

Tulosalue 512 hyväksyttiin.

Vaasan seudun jätelautakunta

Tulosalue 580 hyväksyttiin.

Liikelaitokset

Tulosalueet 650, 660 ja 680 hyväksyttiin.

VI Investointiosa

Anita Niemi-Iilahti esitti Pirjo Andrejeffin kannattamana, että taloussuunnitelmaan vuodelle 2022 investointiosaan kohtaan Museoiden varasto- ja konservointitilat lisätään 100 000 euroa varasto- ja konservointitilojen suunnitteluun.

Niemi-Iilahden esitys hyväksyttiin yksimielisesti.

Mauri Ollila esitti Matti Vahteran kannattamana, että kohdasta Muu kunnallistekniikka 8201 Pyöräilyn kehittäminen siirretään 150 000 euroa Hiiripellontien kevyenliikenteen väylän aloitukseen.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 29 Jaa-ääntä, 21 Ei-ääntä ja 9 äänesti tyhjää, joten Ollilan esitys hyväksyttiin. Äänestys: Liite

Tommi Mäki esitti Laura Linna-Välimäen kannattaman seuraavan toivomusponnen hyväksymistä:

Valtuusto toivoo, että kaupunki kartoittaa mahdollisuudet toteuttaa tekojääratkaisu kaupunkiin erillisenä investointina irroitettuna pesäpallokentän siirrosta. Tämä mahdollistaisi sen, että tekojääratkaisu voitaisiin toteuttaa ennen pesäpallokentän siirtoa, mikäli tekojäälle löytyisi sopiva toteutuspaikka ja mahdolliset yhteistyökumppanit. Samalla tutkitaan myös yksityisen sektorin ja järjestöjen mukaantulo hankkeeseen jakamaan investointikustannuksia.

Mäen toivomusponsi hyväksyttiin yksimielisesti.

Investointiosa hyväksyttiin em. muutoksin.

Kaupunginhallitus kokoontui tasapainottamaan talousarvion ja taloussuunnitelman.

VII Tulos- ja rahoituslaskelmaosa

Kaupunginhallitus esitti valtuuston käsittelyn jälkeen muutetut tulos- ja rahoituslaskelmat. Valtuusto oli lisännyt käyttötalouden menoja 333.000 €. Kaupunginhallitus esittää, että kattamaton lisäys katetaan kassavaroja pienentäen ja muutokset tehdään tämän mukaisesti tulos- ja rahoituslaskelmiin.

Tuloslaskelmassa uudet luvut ovat seuraavat:

Toimintamenot	593.585.600 €
Toimintakate	- 397.795.500 €
vuosikate	41.706.400 €
Tilikauden tulos	10.541.400 €

Rahoituslaskelmassa:

Vuosikate	41.706.400 €
Toiminnan ja investointien rahavirta	-14.329.600 €
Rahavarojen muutos	3.980.200 €
Kassavarat vuoden viimeisenä päivänä	4.480.200 €

Kaupunginvaltuusto hyväksyi tulos- ja rahoituslaskelmat ja että käsittelyn aikana syntynyt talousarvion lisäys 333.000 € katetaan kassavaroja pienentäen. Muutokset tehdään tämän mukaisesti tulos- ja rahoituslaskelmiin.